

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 20 / Sayı: 238 / Ekim 2001

Çözüm demokratik uygarlık çizgisidir

● Toplumsal, tarihsel değerlerimize sahip çıkmaya evet diyoruz. İnkarcılığı reddediyoruz, ama tarihsel kültürel değerlerimize sahip çıkma adına orada çakılıp geri bir yaşama mahkum olmaya da evet demeyeceğiz. Avrupa'nın demokratik değerlerinin her yere olduğu gibi en başta da İslam alemine taşırılması yerindedir. Böylelikle kültürlerin senteziyle bir çözüme ulaşmak mümkündür. Partimizin demokratik uygarlık çizgisi budur.

● Yaşanan savaş, zaferle sonuçlanmaz. Ne ABD ve müttefikleri ne de Usame Bin Ladin ve onun hareketi, yani radikal İslam hareketi zafer elde edebilir. Her iki taraf birbirini alabildiğine zorlayacaktır. Gerçek anlamda aslanların av üzerinde çatışması yaşanıyor. Birisi maddi-teknik gücü elinde bulunduruyor, diğeri ise iman gücünü elinde bulunduruyor. Bunlar birbirlerini epeyce hırpalayacaklar. Hiçbiri bir diğerine kazandırmayacak.

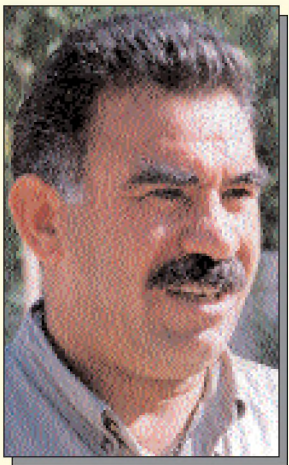
PKK Başkanlık Konseyi üyesi Osman ÖCALAN
yoldaş ile yapılan röportaj 6'da

ABD'yi vuran, Ortadoğu'nun çelişkileridir. Arap-Yahudi, Semitik-Aryen kültürünün çelişkileri New York'un başına patlamıştır. Bu çelişkiler yumağında kaybetmenin de kazanmanın da koşulları iç içe bulunmaktadır. Söz konusu çelişkiler yumağı içinde Kürtler de vardır. Diğer halklarla birlikte Kürtler de beş bin yıldan beri aynı katliamlardan geçirildi. Herkes bu anlamda yerini belirleyecektir.

Kürtlerin biraz başını kaldırması gerekecek. Yahudi, Arap mevzisi var; Kürtlerin de mevzisi olacak. Artık doğru bir saflaşmayı yakalamalılar. Siyasal, ekonomik, hatta ideoloji üreten alanlar yaratmayı bilmeliler. Demokratik oluşum, demokratik doğuş alanları olmalı. Özgür Kürtlük, üretken Kürtlük böyle gelişebilir."

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan

Sümer Rahip Devletinden
HALK CUMHURİYETİNE DOĞRU

Uygarlığın genel bunalımı ve
demokratik uygarlık çağı

ABDULLAH ÖCALAN

Değişmeyen en eski araçların başında devlet gelmektedir. Hala en cahili olunan toplumsal gerçeklikler arasında hala başta gelen konu durumundadır. Dinler bile çok büyük değişimleri yaşadıkları halde, devlet sürekli kutsal hale büründürülerek korunmaya çalışılmaktadır. Egemen ve sömürücü sınıf için öneminden ötürü böyle yapılmakta, değerlendirilmektedir. Siyaset ve askerliğe ilişkin yaklaşımlar da devletle ilişkilerinden ötürü benzerdir. Devlet, siyaset ve askeri işlemlerle teknik temele dayalı sömürü sistemini ve onun toplumsal yapısını yönetmektir. Gerekte zor kullanarak bu işlevi de sürekli yetkinleştirilecektir.

16'da

ateşin uyanişı

Şehit Bülent Bayram (Bager) arkadaşın günlüğünden 30'da

Karlar kanla eriyene dek,
şafaklar söküncüye dek,
yürüyeceğiz, yürüyeceğiz
hep kurtuluşa dek...

İçindekiler

Serxwebûn'dan
2'de

AİHM Kürt ulusal ve demokratik
mücadelesi için kritik bir süreçtir
9'da

Toplumsal zafer kadro ve örgüt
şahsında kazanılacaktır
12'de

Demokratik dönüşüm ve
özgür birlik çözümünü
22'de

Basın-yayın faaliyetlerimizi doğru bir
örgütlenme ve çalışma tarzıyla daha
fazla geliştirelim-yetkinleştirelim
25'te

Şehit Ciger (Hüseyin YÜREK), Şehit Yılmaz (Behzat ERASLAN)
yoldaşların anı yazıları ve Şehit Sicilleri 33-34-35'te

20. YÜZYIL SİSTEMİYLE ÇÖZÜM BULMAK MÜMKÜN DEĞİLDİR

9 Ekim’le aktif pratikleştirilen uluslararası komponun geçen üç yılı çeşitli biçimlerde yaygın olarak tartışıldı ve hala da tartışılıyor. Her alandaki parti güçlerimiz, halk kitleleri, güncel gelişmelerle birleştirilerek komplo gerçeğini daha derinlikli anlamaya, ona karşı daha kapsamlı mücadele görevlerini oluşturup yerine getirmeye çalışmaktadırlar. Güncel duruma günümüzde yaşanan olaylar ekseninde baktığımızda, esas olarak uluslararası komplo ile Kürt halkının içine çekilmek istendiği tuzağı çok daha iyi görmekte ve anlamaktayız.

11 Eylül’de ABD’nin ekonomik, askeri merkezlerine yönelen saldırılar ve bu temelde dünyada ortaya çıkan gelişmeler göz önüne getirilirse, –ki 7 Ekim’den bu yana bu gelişmeler askeri çatışma düzeyine ulaştı ve bu çatışmalı durumu yürütenler III. Dünya Savaşı’nı başlattıklarını ilan ettiler– esas olarak Kürt halkının bu biçimde dünya ölçüsünde herkesin istediğine göre yararlanacağı bir çözümsüzlük ve çatışma içine uluslararası komplo ile çekilmek istendiğini rahatlıkla ifade edebiliriz. Komponun öyle bir sınırlandırma, hatta yumuşak yöntemlerle tasfiyeyi içermediğini, şiddetli ve sonu gelmez bir çatışma içine çekilmeyi hedeflediğini 11 Eylül olaylarına ve ardındaki gelişmelere bakarak daha iyi görebiliriz. Böylesi bir durum geçen üç yıl içerisinde boş çıkartılmıştır.

Kuşkusuz Kürt ve Kürdistan sorunu, Kürt halkı mevcut durumuyla çatışmaların dışında değildir. Zaten dışında olması da mümkün değildir. Amaçları ne olursa olsun günümüzdeki çatışmaların tarihi, toplumsal ve siyasal sorunlardan kaynaklandığı, bunlar içerisinde en karmaşık, en kapsamlı sorunlardan birisinin de Kürt sorunu olduğu kesindir. Dolayısıyla bu sorunlardan kaynaklanmış olan çatışmaların böyle gelişmesi doğaldır. Bu bakımdan gelişen silahlı çatışma durumunun, önemine göre bütün sorunlar üzerinden, yine o sorunların alanları üzerine gelişeceği kuşkusuzdur. Bundan dolayı da dünyanın içine çekildiği askeri çatışma çerçevesinde fiili savaş durumu içerisine girmiş oluyoruz.

Bu savaş nasıl gelişir, nereleri kapsar, hangi sonuçları doğurur ayrı bir mesele, fakat ilan edilen dünya savaşı çerçevesinde

böyle bir çatışmanın nedenini oluşturan temel sorunlardan birisi olmamız itibarıyla bizim de böyle bir savaş içerisinde, hem de en ileri düzeyde olduğumuz kesindir. Bunu böyle anlamamız önemlidir. Fakat bununla birlikte şu gerçeği de iyi görmek gerekir: Dünyanın içine girdiği savaş durumu çerçevesinde bizim de savaşla yüz yüze gelmemizle, 9 Ekim’de başlatılan uluslararası komponun bizi içine çekmek istediği savaş durumu arasında fark var. Biz başkalarının yararlanacağı bir çatışma içine çekilmeyi boş çıkardık, engelledik. Bizi çözümsüz kılan, sorunlar içerisinde bırakan, dolayısıyla ne kazanıp kaybettiğimizi hesaplayamadığımız bir savaş durumuna düşmekten kendimizi kurtardık. Şimdiki savaş buna göre çok farklıdır. Komponun boş çıkartılması ile komplocu güçler, çatışma durumunu çok farklı maceralara kaydırarak, değişik alanlarda o çatışma içerisine girdi. Biz ise böyle bir çatışma ortamında ne yaptığının bilen, önu açık, kendini yeniden toparlamış, dolayısıyla bir çatışma ortamında kendi iradesiyle etkili bir biçimde hareket edecek bir güç haline gelmiş bulunuyoruz.

Bu çatışma ortamı, Ulusal demokratik hareketin gelişip, kazançlar sağlayarak bu çatışmalı durumdan çıkması için elverişli bir durum oluşturuyor. Başkaları tarafından yönlendirilen veya ne yaptığını bilemeyen konuma komplo ile çekilmek istenirken; bunu tümüyle aşan, herkes gibi, hatta herkesten daha fazla yaşanan gelişmeleri çözümleyen, anlayan, onlara cevap verecek bir siyasi çizgi ve bu temelde bir örgütlülüğü ortaya çıkaran konuma kendimizi ulaştırmış bulunuyoruz.

Savaşın nerelere yayılacağı, nasıl sonuçlanacağı kuşkusuz şimdiden çok belli değil. Elbette birçok senaryo var. Savaşan güçlerin kendilerine göre hedefleri var. Bir şeyler elde etmek, sonuçta kazançlı çıkmak için böyle bir savaş içerisine giriyorlar. Ancak savaşta hedef koymak, amaç edinmek ayrı, savaş içerisinde onları başarmak ayrı bir olgudur. Dolayısıyla savaşan güçlerin amaçları, hedefleri ne olursa olsun, sonucun nasıl olacağını savaşın seyri ve savaşan güçlerin durumu belirleyecek. Bunu da önümüzde-

ki süreçte göreceğiz. Şu an taraflar kendilerine göre bir hedef çizmişler, bunda da etkili olduklarını ilan ediyorlar. 9 Ekim uluslararası komposunun başlangıcının üçüncü yılına girerken karşı karşıya bulunduğumuz gerçekler böyledir.

Bir dünya çatışması resmen ve fiilen ortaya çıkmış durumda. Bunun uluslararası komplo ile yakından bağlantısı var. Aslında bu savaş, PKK ve Kürt halkına yöneltilen uluslararası komplo ile bir uygulamaya haline getirilmek, pratikleştirilmek istendi. Fakat bu boş çıkartıldı. İstediyini tam yapamadı, bunda başarılı olamadı. Savaşı geliştirmek isteyen güçler planları doğrultusunda başarılı olamadılar. Bu şimdi daha değişik bir çerçevede geliyor.

Çözüm üretemeyen sistemler çözülmeye mahkumdur

Mevcut savaş durumu nereye gidecek? 9 Ekim’in dördüncü yılı ne tür gelişmelere gebe? Bunları değerlendirmek, anlamak, dolayısıyla kendi çalışmalarımızı bir bütün olarak buna göre yapmak gerekir. Siyasi, askeri mücadele gerçeğini görmeden, onu anlamadan, onun dışında bir yaşam ve çalışma sürdüremeyiz. Öyle yapmaya kalkarsak bu sübjektif bir yaklaşım olur. Bizi somut gerçeklerden koparır. Dolayısıyla gelişmeler karşısında zor durumda kalır ve gelişmelere cevap veremeyen bir duruma düşeriz.

Bu çatışma durumu, 20. yüzyılda, hatta daha öncesinde oluşan uluslararası sistemden kaynaklanan bir durumu ifade etmektedir. Kesinlikle ondan bağımsız olarak ele almamak gerekir. Tarihi daha da geriye götürülebilir. İnsanlık, bilimsel-teknik devrim temelinde yeni bir gelişme sürecini yaşıyor. Ekonomik, sosyal, kültürel alandaki gelişmenin ve ilerlemenin siyasi alanla çatışmasını ifade ediyor. Bu da, insanlığın oluşumu, gelişimi ve bu gelişimin mevcut durumda ulaştığı düzeyle bağlantılıdır. Fakat daha yakın zaman olarak sanayi devrimi temelinde oluşan dünya sisteminin çelişkilerinin yol açtığı bir durum olduğu kesindir. Bu sistemin yarattığı sorunlardan kaynaklanmaktadır.

nü artık ertelenemez bir biçimde dayatmaktadır. O da bu çatışmalara yol açıyor.

Kapitalist sistemin bu biçimde gelişimini, insanlığın 20. yüzyılda sosyalist hareketle yönlendirmek istediğini biliyoruz. Sosyalizmin; kapitalizmin oluşturduğu çelişkilerin büyük çatışmalarla insanlığı yok olmaya götürmesini engellemeyi hedeflediğini, böyle bir misyonu, rolü kendisine biçtiğini şimdi daha iyi anlıyoruz. Fakat 20. yüzyıl sosyalizmi, sosyalizm yönünde 20. yüzyılda yürütülen büyük mücadeleler; Ekim Devrimi gibi daha sonra gelişen büyük devrimsel hareketler benzeri çok kapsamlı, çok önemli gelişmeler yaratmış olsa da, oluşan dünya sistemini değiştirmeyi başaramadı. 20. yüzyıl böyle büyük bir çatışma yüzyıydı, –ki bu yüzyılda devrimler yüzyılı diyoruz– nihayetinde bunun üzerinde oluşan sanayi toplumunun siyasi sisteminin yol açtığı çelişkiler çözüme götürülemedi. Kapitalizmin ağır baskı ve sömürü sistemi değiştirilemedi. Bu çözümsüzlüğün yüzyılın sonlarına doğru kendisini daha çok hissettirdiğini, dolayısıyla çözüm üretemeyen sistemlerin çözüldüğünü gördük.

Sovyet sistemi bunların başında geldi. Sovyet sisteminin çözülüşü ardından yeterli bir değerlendirme ve çözümleyiciliğin geliştirilemediği günümüzdeki olaylarla şimdi daha iyi anlaşılıyor. Aslında sorunlara çözüm olması gereken sistem kendisini böyle bir güce kavuşturamayınca çözüldü. Sovyet sistemi, iddiası çözümleyicilik olan bir sistemdi; ama bu iddiayı gerçekleştiremeyince, bunu pratikleştiremeyince, sistemi bu biçimde aşamayıp mevcut sorunlara çözüm olamayınca kendisi çözüldü. Bundan anlaşılması gereken, sistemin ne denli ağır sorunlarla, mutlaka çözümlenmesi gereken çelişkilerle yüklü olduğuydu. Dolayısıyla yanlış değerlendirmelere düşmeden bu sorunlara çözüm aramaktır. Fakat sistemin esas merkezleri böyle görmediler. Çare olma iddiasında olup da bunu başaramayanların çözüldüğünü kendi zaferleri sandılar. Bunun ciddi bir yanlışlığı olduğu geçen on yıl içerisinde gördük.

Şimdi ortaya çıkan sonuçlar da bunu kanıtladı. Ortaya çıkan, sistemin iç çelişkilerinin çözümü dayatması, bunun da böyle çatışmalara yol açmasıdır. Bu da geldi en tahripkar, zarar verici, insanlığı ciddi bir biçimde tehdit edici bir çatışma durumunu ortaya çıkardı. “Bu kadar ekonomik gelişme sağladık, şöyle bir siyasi güç oluşturduk, askeri paktımız var, istihbaratı en ileri duruma götürdük, şimdi dünyaya tam da hakim olduk” dedikleri zamanda gördüler ki, en güvensiz bir dünya üzerinde duruyorlar. Çünkü herkes hop oturup hop kalkıyor. Bu sistemin efendisi olduğu söylenen Amerika’nın yöneticilerinin nerede olduğu bile bilinmiyor. Günlerdir kendilerini kaybettirmişler, saklanmışlar, kurtarılmaya çalışıyorlar. Bu kadar gücü elinde bulunduran sistemin yöneticileri o durumda iseler, diğer insanların durumunu düşünüp hesap edelim! Onların yaşam standartları nedir, yaşam güvenceleri ne kadardır? Çok daha geri düzeyde olacağı kesindir.

Mevcut çatışma durumu böyle bir durumun bu sistemle ortaya çıktığını gösteriyor. Aslında geçen on yıl kendi mantığı içerisinde çatışmalı oldu. Sovyet sisteminin çöküşü Körfez Savaşı’yla noktalandı, netleşti.

Onun üzerinde Doğu Avrupa’dan Kafkasya’ya, Afrika’ya, Amerika’ya kadar bir yığın çatışma yaşandı. Bu süreçte Ortadoğu üzerinde de yoğun bir mücadele gelişti. Ortadoğu gerçeğine çeşitli projeler dayatıldı. Geline nokta aslında siyasi, askeri çatışmanın Ortadoğu’da yeniden yoğunlaştığı bir süreç oldu. ABD, Körfez Savaşı’yla ortaya çıkartılan, temelleri atılan siyasi yapı-

“ABD, Körfez Savaşı’yla ortaya çıkartılan, temelleri atılan siyasi yapılanma üzerinde yeni dünya egemenliğini kurmayı hedefledi. Gerçekten de birçok alanda çatışma yürüterek etkinliğini geliştirdi. Fakat on yıl sonunda gördük ki, Körfez Savaşı’yla ortaya çıkartılan siyasi düzey buna yetmiyor. Yani ABD, siyasi stratejisinde başarıya ulaşamadı.”

lanma üzerinde yeni dünya egemenliğini kurmayı hedefledi. Gerçekten de birçok alanda çatışma yürüterek etkinliğini geliştirdi. Fakat on yıl sonunda gördük ki, Körfez Savaşı’yla ortaya çıkartılan siyasi düzey buna yetmiyor. Yani ABD, siyasi stratejisinde başarıya ulaşamadı. Dolayısıyla sistemi kendi mantığı içerisinde daha da derinleştirmek isteyen bir çabası var. Körfez Savaşı’yla oluşturulan dengeler bir çözüm yaratmaya, bir egemenlik ortaya çıkarmaya yetmedi. Şimdi onu daha farklı bir denge durumuna ulaştırmak istiyorlar ki, egemenliklerini kurabilsinler. Dünyanın değişik alanlarında bir sistem yaratabilsinler. Tüm bu gelişmelerin nedeni budur ve bu da Ortadoğu alanı üzerinde oluyor.

Sistemin temel sorunları Ortadoğu’da düğümlenmiştir

Sovyet-ABD çatışmasının son noktaya gelerek Sovyetler sarsıldığında çatışmanın Körfez Savaşı biçiminde ortaya çıkması; uluslararası siyasal sistemin Ortadoğu’daki yapılanma üzerinde yükseldiğini göstermektedir. Kuşkusuz siyasal sistemin merkezi Avrupa idi, bunun daha sonra yönlendireni ise Amerika oldu. Ama şu gerçek çok açık görüldü ki, sistem Ortadoğu’daki yapılanma üzerinden oluşmuştur. Bu da I. Dünya Savaşı’yla ortaya çıktı ve bu savaş da Ortadoğu alanında, Osmanlı toprakları üzerinde oldu. Uluslararası siyasal sistem; Osmanlı İmparatorluğu’nun yenilgisi ve parçalanması, yine sanayi devriminin yol açtığı siyasi yapılanma üzerinde gelişti. Dolayısıyla Ortadoğu’daki mevcut bölünmüş-

lûğü, parçalanmışlığı, ortaya çıkartılan devletler durumunu, onların birbiriyle ilişkilerini, dünya içerisindeki yerini küçümsememek ve bunu doğru anlamak gerekiyor.

ABD sistemi, Sovyet sisteminin çözülüşe gittiği ortamda, Körfez Savaşı'yla kısmi bir değişiklik ve yeni bir denge durumu yaratarak, kendisini dünyada yeni bir egemenlik kurmaya götürmek istedi. Şimdi ortaya çıkan durum bunun yetmediğini gösteriyor. Sistem Ortadoğu'da şekillenmiş, dolayısıyla mevcut sistemin temel sorunları Ortadoğu'da düğümlenmiştir. Bu sistemde değişiklik yapmak veya egemenlik kurmak, onu kendi çıkarına yöneltmeyi istemek Ortadoğu üzerinde egemen olmayı gerektiriyor. Bu çatışmanın yönünün böyle olduğu belirtilmektedir. Bu durum, uluslararası komplo ile Kürt sorunu etrafında geliştirilmek istendi. Arap-İsrail, İsrail-Filistin çatışması biçiminde, İran radikalizmine karşı mücadele olarak sürdü. İran-Irak Savaşı'nı unutmayalım. O savaşın da böyle bir kapsamı vardı.

Radikal İslam denen şey ise aslında Sovyet sistemini çökertmek için yürütülen mücadele sürecinde beslenen, geliştirilen, maddi olarak desteklenen; şimdi ise sistemin kendi iç mantığı ile artık gelişir hale gelen, biraz da denetimden çıkan güçlerle çatışma olarak ortaya çıkıyor. Sovyetlere karşı mücadelede kullanmak için örgütleyip palazlandığı Afganistan rejimi, Taliban hükümeti, Bin Ladin örgütü (El Kaide) ile ABD'nin içine düştüğü çatışmanın mantığını, TC'nin Hizbullah'la çatışmasından iyi anlayabiliriz. Bizim için yabancı değil, birbirine çok benzerdir. Kürt ulusal demokratik hareketini bastırmak için nasıl Hizbullah örgütlendirilip, geliştirilip palazlandırılarak '91'den '94'e kadar dört yılda çok pervasız bir biçimde saldırtılıp kullanıldı ise; ondan sonra da uluslararası komplo ile Ulusal demokratik hareket üzerinde bir uluslararası saldırı geliştirip kendilerine göre belli bir çözüme ulaştıklarını sandıkları bir süreçte, artık kendilerinin de denetleyemediği veya egemenliklerini sarstığı bu hareketle çatışmaya girdilerse, –ki iki senedir Ecevit hükümeti böyle bir çatışma yürütüyor– şimdi ABD merkezli dünya da aynı biçimde Taliban ve Bin Ladin'in El Kaide denen hareketiyle benzer bir çelişki ve çatışmayı yaşıyor.

Aslında Afganistan'da çözümsüzlüğü, çatışmalı durumu geliştirerek Sovyet sistemini bu çatışmayla çözülmeye götürdüklerini biliyoruz. Sovyetler biraz da Afganistan'da çözüldü; girdi ve çıkamadı. Çıkamamasında Afganistan'ın içine düşürüldüğü durumun ve orada beslenen bu akımların çok ölçüsüzce beslenmesinin rolü var. Dolayısıyla mevcut Afganistan sistemi şimdi çatışıyor diye, Amerika'nın onlara çok karşı olduğunu sanmamak gerekiyor. Öyle bir karşılık yoktur. Müttefiktiler, dosttular. Hatta halen de Taliban uçaklarını Pakistan pilotlarının kullandığı söylenmektedir. Pakistan'a da böyle bir rolü askeri darbelerle ABD biçmişti. Türkiye'deki askeri darbelerle Pakistan'daki darbeler birbirine paralel olarak gelişti. Türkiye'deki askeri darbeye Ortadoğu üzerinde, yine Kafkasya üzerinde etkin olunmak istenilirken, Pakistan'daki askeri darbelerle Afganistan üzerinde etkili olunmak istendi. Bütün bunları yapan da ABD idi. Dolayısıyla kendisi besledi, geliştirdi ve şimdi ise çatışıyor. Çünkü mevcut durum artık çıkarlarına denk düşmüyor.

Sovyetleri çökertmek için oluşturdukları bu sistem –buna Yeşil Kuşak demişlerdi– şimdi Rusya karşısında etkili değil. Dolayısıyla Güneybatı Asya'da ABD etkisiz duruma düştü. ABD, Ortadoğu sorunlarında da çözüm bulamadı. Ortadoğu'da Körfez Savaşı temelinde her ne kadar bir etkinlik, denetim kurduysa da geçen on yıl içerisinde kendi etkinliğini geliştiremedi. Arap-İsrail çatışmasını çözemedi. Uluslararası komplo başarıya gidemedi. Dolayısıyla Kürt sorununda kendine göre bir çözümü yaratamadı. Bunun sonucunda 2000 yılı sonuna gelindiğinde bu siyaseti yürüten hükümet düşmek zorunda kaldı. Dolayısıyla ABD, yeni bir siyasi stratejiyi geliştirmeye çalıştı.

ABD, “akıllı yaptırımlar” projesi adı altında Irak merkez olmak üzere bütün Ortadoğu'yu kapsayan bir proje ortaya çıkardı. Fa-

kat geçen sekiz aylık süreçte oluşturduğu projeleri uygulama gücü ve etkinliğine sahip olmadığını gördük. Ortadoğu'da bu kadar gücü yok ve bu projeyi uygulayamadı. Rusya, Çin ve Fransa Avrupa'nın da desteğini alarak ABD'nin kendi çıkar sistemini daha ileri düzeyde kurma çabasını durdurdu, ilerletmedi, buna engel oluşturdu. Bu durumda ortaya ABD'nin Ortadoğu'da çok etkili olmadığı çıktı. Güneybatı Asya'da da Rusya karşısında çok etkili değil. İşte böyle bir ortamda bu çatışma gündeme geldi. Birileri ABD'yi daha farklı yöntemlerle etkili olmaya zorluyor. Kim zorluyor? Artık bundan kim çıkar sağlıyor, bunu iyi değerlendirmek gerekiyor. Bütün bu olayları geliştiren onlar oluyorlar. Tabii Ortadoğu'da etkinlik demek, uluslararası sermayenin etkinliği demek. O da İsrail'le, Yahudi sermayesiyle kendisini ifade ediyor. Bunun İslami hareketle çatışma içinde kendini bulması veya göstermesi doğal bir durum. Bir tarafta çıkar sağlamak isteyen, egemen olmak isteyen Yahudi sermayesi olursa, onun İslami akımla kendini çatıştırmasından daha doğal bir durum söz konusu olamaz. Diğer tarafta savaş sermayesi, askeri sermaye de var. Aslında Cumhuriyetçi yönetimle Amerika; bir taraftan Yahudi sermayesi ile, diğer yandan petrol-dolarla ilişkileri yeniden düzenledi. Çünkü Cumhuriyetçi Parti oraya dayanıyor. Yine diğer yandan savaş sanayisi ile, dolayısıyla savaşla ilgili sermaye ile ilişkiler ileri düzeydedir. Cumhuriyetçi Parti, petrol, dolar ve savaş sermayesi üzerinde hareket eden bir partidir. Daha çok bu güce dayanıyor. İşte bütün bunların ihtiyaçları böyle bir savaşı gündeme getirdi. Bunlar savaştan kazanç sağlamak isteyen güçlerdir. Çeşitli basın organlarında hangi füzeleri yapan firmanın üretiminin ne kadar arttığı belirtiliyordu. Bunlarla Afganistan'da kullanılan füzeleri ifade ediyorlardı. Yani bir süredir icat ettikleri savaş araçlarını deniyorlar. Ortaya çıkartılan, biriken silahları, cephaneyi kullanıyorlar ki, yenisi yapılsın. Tabii kazanan da bu tür savaş araçlarını üreten, elinde bulunduran, sahip olanlar oluyor ve salt bunu gerçekleştirmek için de çok ileri düzeyde kullanıyorlar.

Güneybatı Asya, Ortadoğu çözümsüz sorunlarla yüklü ve bu sorunlar dayatıcı olmaktadır. Bu sorunlara Körfez Savaşı ile bulduk denilen çözüm, çözüm olmadı. Afganistan'da yaratılan bu yönetimle İran'ı biraz etkisizleştirerek çözüm bulduk diye gösterilen yaklaşım da çözüm olmadı. Tam tersine Rusya Güneybatı Asya'da daha etkili oldu. ABD, Ortadoğu'da yine işleme hale geldi. Şimdi bunları tersine çevirecek bir siyasi strateji izleniyor. Yani ABD, başta oluşturmaya yöneldiği siyaseti biraz da aşıyor. Aslında bununla yeni ve ileri bir program ortaya çıkartılıyor. Bundan da öteye ABD, oluşturulan projeyi mevcut yöntemleriyle işletemedi, bu proje durduruldu, veto edildi. Dolayısıyla savaşla işletilir hale getirilmek isteniliyor.

Siyasi yöntemlerle, ekonomik ambargolarla, Doğu Avrupa'da çeşitli ülkelerde ve Ortadoğu'da sonuç alınmayıp sorunların çözümü yönünde adım atılamayınca, çözüm yöntemi olarak savaş dayatılmış bulunuyor. Bunu hiç göz arı etmemek gerekir. Zaten savaş yürütenler bu savaşın öyle kolay bitmeyeceğini söylemektedirler. Gazetelerde 'on beş yıl sürecek bir mücadele' diye demeçler verilmektedir. Aslında sorun terörizm, çeşitli örgütlerin varlığı, savaş da değildir; bunlar araç ve yöntemlerdir. Esas yapılmak istenen, mevcut sistemin değişimi, Güneybatı Asya'da, Ortadoğu'da egemenliği tesis etmektir. Amerika buna yöneltiliyor. Zaten bunu sağlayacak bir siyasi strateji de oluşturdu. Mevcut savaşla bunu elde etmeyi istemektedir. Bunun ne kadar gerçekleşeceği, ne kadar sonuca gideceğini çatışmaların durumu gösterecek.

Şöyle bir şeyi hedefliyorlar; “Afganistan'da bu savaş başlatıldı, ama kısa sürede farklı alanlara yayılacak” diyorlar. Çünkü öyle bir hedef ki, istediğin herkesi içine koyabilirsin, istediğin yere yayabilirsin. Dolayısıyla şimdiden Ortadoğu'nun değişik ülkeleri, siyasi güçleri hedef olarak gösteriliyor. Yemen, Sudan deniliyor, Irak deniliyor, tabii İsrail'le çatışmasından dola-

yı Suriye deniliyor. Arada İran bile var. Bununla ortaya Güneybatı Asya'dan Ortadoğu'ya yeni bir düzen verilmek istendiği çıkıyor. Mevcut egemen sistem artık buna zorunlu hale gelmiştir. Bu alanlardaki sorunlar artık mevcut durumuyla yaşayamıyor; çözüm kendisini dayatmaktadır. Orada doğan siyasi güçler arasındaki çelişki ve çatışmalar kesin bir çözüm ister hale geldi. Siyasi yöntemlerle çözümler bulunamayınca şimdi savaş devreye girdi. Bu da mevcut sistemin artık çözülme, değiştirilme sürecine girdiğini göstermektedir. Çiviler sökülmüştür denebilir, ama eski yerlerini takılmaları da artık mümkün değildir.

Afganistan'a savaşla çözüm bulmak mümkün değildir

Köklü siyasi değişiklikler gündeme gelecek. Bu kadar uzun süreciğini söylemek o anlama geliyor. Yoksa bir askeri gücün vurulup ezilmesi olarak ele alınsa savaş on-on beş yıl sürecek denmez. Ancak köklü siyasi değişiklikler, yapılanmalar hedeflenilirse bu kadar zaman alır. Demek ki, mevcut savaşın hedefinde bunlar var. Pakistan neredeyse bir değişiklik sürecine girdi. Çok ciddi bir iç çatışmayı yaşıyor. Nereye gideceği de belli değil. Savaşın en güçlü etkilerinden birisi Pakistan üzerinde olacak. Pakistan'daki eski durum değişecektir. Pakistan'ın eski durumunu böyle bir savaşın ardından koruması mümkün değildir. Hangi yönden değişebileceği de hiç belli değil. Her an mevcut yönetim bile değişmek zorunda kalabilir. Yani yönetimi yürütenler kendilerini değiştirmek zorunda kalabilirler, kalırlar. Çünkü bu biçimde iktidarı sürdürmeleri mümkün değil.

Afganistan'da değişiklik yapılacak; bir iki örgütün vurulması olarak değerlendirmiyorlar. Türkiye hükümeti çok açık bir biçimde, “Mevcut Taliban yönetimi değişmeli” demektedir. Bununla Taliban yönetimi, hükümeti hedefleniyor. Onu hedeflemeyen de ne Bin Ladin'i ve örgütünün etkisiz hale getirmek mümkün olur ne de Afganistan'da denetim kurmak. Dolayısıyla orayı hedeflemek zorunda. Bunlar iç içe birlikte gelişmektedir. Afganistan'da yapılmak istenen değişiklik biraz Irak'a benzemektedir. Irak'ta da on yıldır değişiklik yapmak istemektirler, ama istedikleri gibi olmadı. Saddam yönetimi '92'de neredeyse düşüyordu, ama şimdi çok güçlü. O zaman Ortadoğu'da her akşam yataarken, sabah acaba yönetim düşmüş olur mu, olmaz mı diye hayal edenlerin sayısı çok fazlaydı. O kadar zayıflamıştı. Irak'ta yönetim sözde o zaman değişecekti. Ama hala değişmedi, duruyor. Bir Körfez Savaşı da yaşandı, ama hala bir sistem kurulamadı. Baas rejimi çok mu güçlüydü? Yoksa bazılarının dediği gibi Saddam Hüseyin çok mu taktisyen? Hayır, kesinlikle sebep bu değil; bu süreçte alternatif bir gücün ortaya çıkmasıdır. En çok yönetim düşecek denildiği zaman bile yeni bir yönetim, Saddam'ın alternatifi ciddi bir biçimde yoktu. Şimdi de yoktur.

Afganistan'daki durum da biraz buna

benziyor. Tabii tümüyle böyle değil. Farklı güçler var, ama geçen yirmi-otuz yıl içerisinde Afganistan'a baktığımızda görülen şu ki; Afganistan'da istikrarlı bir siyasi yönetim oluşturacak güç ortada yok. Bir gücün bunu sağlama imkanı yok. Çünkü milliyet olarak, sosyal kesimler olarak çok bölünmüş bir saha. Ancak güçlü bir demokrasi oradaki sorunlara çözüm getirebilir. Yoksa şunun veya bunun egemenliğiyle olmaz. İşte sosyalizm adına da egemenlik kuruldu, bir sürü darbe yaptılar. Karmal darbe yaptı, Necibullah'ı yönetime getirdiler; belki de şimdiki yönetimlere göre onlar daha da güçlüydü, istikrar da sağlayabilirlerdi. Çünkü Sovyetler Birliği tarafından biraz da Afganistan gerçeğine uygun olarak hareket etmeye yöneltiliyorlardı. Ona rağmen başarılı olamadılar ve denetim sağlayamadılar. Taliban yönetiminden önce çeşitli partilerin, İslami güçlerin ittifakından oluşan yönetimler de ortaya çıktı, ama onlar da yetmedi. Çünkü iç durum parçalanmıştır. Dıştan da uluslararası düzeyde egemenlik mücadelesi yürüten güçlerin temel hedeflerinden birisi haline gelmiştir.

Yani Afganistan üzerinde uluslararası siyasi mücadele de çok yoğunur. Şu an bir siyasi ittifak oluşmuş gibi görünüyor, ama bu mevcut yönetimi yıkmak içindir. Yenisini kurmak açısından da ayrı bir dün-

mi kuramadılar. Tabii şimdi kurup kuramayacakları belli değil. Irak'ta da yönetim değişikliği bu nedenle olmadı.

Irak'ta bir muhalefetin ortaya çıkmaması, Irak üzerinde dış mücadelenin çok olmasından da kaynaklıdır. Dolayısıyla dış güçlerin ittifakı oluşmadı. En çok müttefik olan ve Irak'la savaş halinde olan iki güç İran ve Suriye bile Saddam Hüseyin yönetiminin yıkılmasını isterken, yerine neyin konulacağı konusunda anlaşamadılar. Zaman zaman ittifak yapılıyor gibi gözükse de, öz olarak her iki taraf da kendilerinin etkili olduğu, kendilerine daha yakın olan güçlerin yönetime gelmesini istediler ve dolayısıyla mevcut Irak yönetimine alternatif bir siyasi güç gelişmedi, gelişen de cılız ve zayıf kaldı.

Dolayısıyla şimdi de Afganistan'da savaşla çözüm bulmak mümkün değildir. Savaş çözüm bulsaydı, yeni bir savaş başlamayacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Belki de savaşın en az olanı, sonuna gelenidir. Tabii küçümsememek gerekiyor, çok tahrip ediyor. On yıldır savaş sanayisinin, silah tedariklerinin ortaya çıkardığı bütün silahlar denleniyor. Ortada ise ciddi biçimde vurulacak bir hedef yoktur, bir hedef inşa edilmemiştir. Dağ taş vuruluyor, bu kadar gelişmiş tekniğe dayalı silahlarla çok cılız ve ilkel biçimde inşa edilmiş yerler vuruluyor. Bunlar çözüm olacak mı? Elbette çok zor. Afganistan'da savaşla bir gücü egemen hale getirmek, çözüm bulmak mümkün değildir. ABD, üs kurabilir, bazı alanları denetimine de alabilir, Asya'ya yönelik askeri güçlerini de yerleştirebilir, ama bu yine de Afganistan'da kalıcı bir siyasi yönetim oluşturacağı anlamına gelmez. Bir yerlere bir silah deposu yapmak, orayı askeri üs haline getirmek ayrıdır, ama uzun vadeli kalıcı bir siyasi yönetim inşa etmek ayrıdır. Dolayısıyla Afganistan'da çözümün kolay olmayacağı net olarak söylenebilir. Ona hazır bir siyasal yapılanma, kültür yok. Bu işi yürütenlerin işi zor olacak.

Bölgede bir İran var; kendi içinde zayıflıklar taşısa da yine de istikrarlı bir siyasi egemenliği ifade ediyor. Önemli bir örgütlülüğü de var. İran çevresini etkileyecek. İran'da değişiklik, hele hele dışarıdan etkileyerek değişiklik yapmak eskisi kadar kolay değildir. CIA Tahran'da bir zamanlar dolarlar dağıtarak darbe yaptı, ama artık öyle yapamaz. '50'lerdeki İran'la bugünün İran'ı tabii ki farklı. Bu farklılığı görmek lazım, o kadar zayıf değil. Ekonomik olarak da, siyasi olarak da güçlü bir yapılmayı ifade ediyor. Sorun Ortadoğu'nun diğer sahalarında düğümleniyor.

Güneybatı Asya da küçümsenecek bir saha değil; fakat dünya sistemine ve geçen on yıllık mücadeleye bakınca Ortadoğu'nun önemini, belirleyiciliğini iyi görebiliriz. Ne zaman yayılır bilinmez, fakat bu çatışma Asya'ya Ortadoğu'dan yayıldı. Filistin-İsrail çatışması zayıfladı, ama Afganistan'da çatışma arttı. Halbuki bir süre öncesine kadar çatışma alanı Filistin-İsrail alanıydı. Afganistan böyle bir çatışma alanı haline getirilince oradaki çatışmalarda zayıflama oldu. Demek ki bunlar, Ortadoğu'daki çatışmalardan kaynaklı. Çözümün de yine Ortadoğu'da bulunacağını kesin bilmemiz gerekiyor. Tabii Ortadoğu'da çözümün nasıl bulunacağı belirsizdir. Ortado-

“Ortadoğu'da varolan sorunlar artık mevcut durumuyla yaşayamıyor. Çözüm kendisini dayatmaktadır. Siyasi yöntemlerle çözümler bulunamayınca şimdi savaş devreye girdi. Bu da mevcut sistemin artık çözülme, değiştirilme sürecine girdiğini göstermektedir. Denilebilir ki, artık çiviler sökülmüştür, ama eski yerlerine takılmaları da mümkün değildir.”

ya koalisyonu oluşacak mı, oluşmayacak mı bunu göreceğiz, henüz çok net değil. Sovyetler Birliği'ni Afganistan'da çıkmaza götürürken de böyle bir koalisyon oluşmuş, mevcut rejime destek vermişlerdi. Gördük ki, o rejim çözüm bulmadı. Sovyetler Birliği Afganistan'dan çekildikten sonra bir hükümet kuruldu, kaç hükümet değişti. Çok fazla sistem değişiklikleri ya da siyasi egemen güç değişimi yaşandı. Demek ki, bir sistem kurulamamıştır. Mevcut uluslararası güçler Afganistan'da bir istikrar rejii-

ğu'nun sorununa çözüm bulan siyasetler henüz ortada yok. Ya da uluslararası politika yürüten güçlerin elinde böyle bir siyaset yok. Bu konuda bölgesel güçler çözüm politikaları öne sürüyorlar, onların da ne kadar gerçekleştireme güçlerinin olduğu ayrı bir meseledir. Ama şimdi çözüm üretiliyorlar.

20. yüzyıl sistemiyle çözüm bulmak mümkün değildir

Ortadoğu'da mevcut sorunlara çözüm üretmeyi hedefleyen politikalar neler? 20. yüzyıl politikaları milliyetçilikti, bu da Avrupa'nın politikasıydı. Bu kadar bölme, parçalama ve dar milliyetçilik Avrupa politikalarına dayanarak gelişti. Bu politikalar Avrupa sisteminin yansımasıdır. Onlar çözüm olmadı. Çelişkili ve çatışmalı da olsa bir süre idare etti. Ortadoğu'nun çok yoğun bir çatışmayı yaşadığını biliyoruz. Bu çatışmalar belli gelişmeleri de yarattı. Türkler geliştiler, Araplar en azından derebeylik sisteminden devletçikler sistemine geçtiler. Irak, Suriye ve Mısır bir biçimde devlet oldu. Hatta feodal krallıklar da güçlendi. Farslar gelişti, 1900'lerin veya '50'lerin İran'ı değil, -tabii günümüz İran'ını kast ediyoruz. Bunda sadece İslami akım rol oynamadı, milliyetçiliğin de rolü var. Bunu hiç göz ardı etmemek gerekmektedir. Aslında en az gelişen yine Kürtler oldu. Biraz sosyalizm de 20. yüzyılın son çeyreğinde etkili olarak, en azından psikolojik, ideolojik, siyasi ve örgütsel bakımdan belli bir gelişme yaratarak o akımdan alabileceklerini aldılar. İkel milliyetçilik, dar milliyetçilik düzeyi yüz yıl boyunca geliştirici olmaktan daha çok Kürtlere zarar verdi. Öz itibarıyla o dar ikel milliyetçi yaklaşımı aştıkça, onu aşan düşünceleri, davranışları ortaya çıkarttıkça Kürtlerin de bir gelişmeyi yaşadığı bir gerçekliktir. Fakat şunlar da gerçek ki; mevcut sorunlar da, Ortadoğu'nun bu kadar çelişkili ve çatışmalı olması da bu milliyetçilik tarafından yaratıldı. Bu kadar bölünmüşlüğü bu yarattı. O kadar ki, bölge bölünmüş, halklar bölünmüştür. Bu bölünmüşlük durumu ciddi bir birlik sorunu olmaktadır. Halkların, bölgenin birlik sorunu var. Yine demokrasizizlik, bu kadar despotik yönetimler mevcut. Bir yandan feodal beylikler, krallıklar hüküm sürüyor. Bunlar sanki demokratik yönetimlermiş gibi Avrupa'nın, Amerika'nın ilişki kurduğu, övdüğü yönetimler ve bunların müttefikleri, dostlarıdır. Şimdi biraz araları açılınca Suudi hakkında şöyle böyle söylemeye yöneliyorlar. Tabii bir de Bin Ladin Suudi'dir. ABD'nin damarına dokundu, ama Körfez Savaşı sırasında en iyi rejim Suudi rejimiydi. Baba Bush ne kadar çok övüyordu. Neredeyse Suudi'yi ziyaret bile ediyordu. Hiç de ret ettikleri bir sistem

değildi. Yani feodal derebeyliklerle, küçük burjuva diktatörlüklerine kadar bir sürü despotik sistem aslında bu milliyetçiliğe dayalı olarak gelişti. Dolayısıyla sorunlara çözüm bulmuyor, sorunların kaynağı durumunda. Biraz geliştirmiş olsa da çok kaybettirdi. Halklara çok güç kaybettirildi ve sömürüldü. Uygarlığın merkezi, uygarlığın en geri alanı haline getirildi. Buradan bazı aileler ve uluslararası sermaye güçleri kazandı, ama ülkeler ve halklar zenginliklerine uygun gelişme yaşayamadılar. Bu gerçeğe bir de bu kadar sorun eklendi. Dolayısıyla, 20. yüzyıl sistemiyle mevcut sorunlara çözüm bulmak mümkün değildir.

Sosyalizme karşı mücadelede 20. yüzyıl sisteminin kıskırtmasıyla bu İslami akımlar ortaya çıktı. Buna aşırı İslam, aşırı dincilik deniliyor. Şii mezhebine dayalı olarak önce İran'da ortaya çıktı. İran Ortadoğu'yu zorladı. Kendisinde başlattığı gelişmeleri bütün Ortadoğu'ya hakim kılmak istedi. Bu yönlü etkili bir İslami devrim mücadelesi de yürüttü. Bunu hiç küçümsememek gerek. İran'da İslami hareket, Sovyet-ABD çatışması ortamında ortaya çıktı. Sovyetlerin Batı sistemini aşmadığı bir ortamda, en yakınında olan İran'da etkinliklerini geliştiremeyince, iki sistem arasındaki mücadele, bölgenin kendi iç dinamiklerinden kaynaklanan mücadeleye birleşince, bu, İran'da İslam Devrimi olarak şekillendi. Sol güçler, Sovyetlerle ittifak halinde olan güçler sonuç alamadılar. ABD'nin işbirlikçisi olan Şahlık da varlığını sürdürmedi. Mücadele şiddetlenince aslında bir yumuşak manevra ile ABD, İran'daki İslami harekete yol açtı. Daha sonra da bununla çatışmaya girdi. İslami hareket bir defa egemen olup kök salınca ve etkisini Ortadoğu'ya yaymak isteyince buna karşı etkili bir mücadele oldu. Mücadele bölge çapında yürütüldü ve Irak'ın İran karşısına dikilmesiye bu mücadele yapıldı. Unutmayalım ki, Körfez'de Saddam ile çatışırken, '80'den '88'e kadar İran'a karşı Saddam'ın arkasında Amerika vardı. En büyük destekçileri Mısır'dı, Suudi idi. Onların da arkasında Amerika vardı. Ortadoğu'da ABD'nin temel işbirlikçi güçleri Mısır ve Suudi'dir. Hatta Mısır asker bile gönderdi. Yani Amerika Saddam'dan da öyle kopuk değil. İran kendi çerçevesinde bölgeyi etkilediyse de çözüm üretilmedi. Örgütlenmeler de geliştirdi; Lübnan'da, Filistin'de, değişik Arap ülkelerinde, hatta Türkiye'deki Hizbullah'ın gelişmesinde rolü oldu. İslami örgütlenmelere merkezlik yaptı, ama etkili olamadı. Bir yandan ABD dayatması, diğer yandan bu dayatmanın kolaylığı, bu bölgeden destek, güç buldu. Bölgeye ABD dayatması olmasa bile İran'ın öngördüğü İslamcılığın hakim olması mümkün değil, çünkü mezhep farklılığı var. Unutmayalım ki, Hz. Muhammet'ten beri bu çatışma sürüyor. Farklı mezhepler birbirini kabul etmiyorlar. Irak'ın direnci, buna ABD'nin destek verme-

si, İran'ın yayılamaması, biraz da mezhep farklılığından kaynaklanıyor. Doğal olarak o güçler direndiler. İran '88'e geldiğinde artık böyle bir çizgiden tümden vazgeçti.

Şimdi Afganistan merkezli bu hareket sünni mezhebine dayanıyor. İran'dan farklıdır, dolayısıyla onunla çelişkilidir. Mezhep farklılığından dolayı Taliban rejimine karşı en fazla muhalefet eden güçlerin başında İran geldi. İslam olarak karşı çıkmadı, ama mezhep farkı olarak karşı çıktı. Afganistan merkezli İslami hareketin sosyal temeli daha da geniştir. Sünni mezhebinden olmasından dolayı İran'ın İslami öncülükte gerilediği bir ortamda bunlar daha fazla gelişme kaydettiler. Bin Ladin, El Kaide, Taliban boşlukları iyi değerlendirerek ortaya çıktılar. Afganistan'daki siyasi istikrarsızlığı iyi değerlendirdiler. Başta Pakistan olmak üzere dışarıda da ABD bunların arkasındaydı. Dışarıdan destek de sağlarken kısa sürede egemen oldu. Hiç kimse Taliban gibi iktidar olmadı.

Bu İslami akımın gerçekten Ortadoğu'da sorunlara çözüm bulması mümkün mü? Bin Ladin, *"Filistin devleti olmadan hiçbir şey çözülmez"* demiş, ama Bin Ladin'in mücadelesiyle de bir Filistin devleti asla kurulamaz. Nasıl ki dar milliyetçilikle, Arafat milliyetçiliği ile çözüm olmuyor ise, Bin Ladin'in İslami akımıyla da çözülemez. Kendi dışındaki herkesi düşman görüyor. Milliyetçilikten daha dardır. Bir de Filistin meselesi bir istismar konusu, rant konusu olarak değerlendiriliyor. İslam aleminde elli yıldan beri bir etkiye sahip ve bu sömürülmek isteniyor. Çok fazla Filistin halkından yana olmadığı biliniyor. Sıkışan herkes hemen Filistin mücadelesinin destekçisi kesiliyor. Burada ikiyüzlülük var. Kesinlikle bunda yanılmamalıyız. Öyle Filistin devleti istenmesinden ziyade, Filistin mücadelesinin haklılığı kendi çıkarı için sömürülmek isteniyor. Birçok çevrenin yaklaşımı böyle. Dolayısıyla Filistin'e yarar getirmekten çok zarar veriyorlar. Bu akımın Ortadoğu'da çözüm bulması mümkün değil. Bir defa milliyetçilikle ortaya çıkan gelişmeler bunu reddediyor. Ortadoğu'nun ekonomik, siyasal, toplumsal ve kültürel yapısı tümden İslami yaşamı reddedemez. Bir dönem Türkiye'de geliştirildiği gibi bir yaşamı Ortadoğu'ya kabul ettirmek, onun siyasi sistemini Ortadoğu'da egemen kılmak da mümkün değil. Fakat Taliban İslamiyeti'ni egemen kılmak da mümkün değil. Araplar da onu çoktan aştılar, onu kabul etmeye hazır değiller. Türkiye aştı, İran'da da mezhep farklılığı var. Kürtler zaten çok fazla o tür akımlara bel bağlamıyorlar. Çünkü çok bilinçli olmasa da İslamiyeti'n kendi sorunlarına çözüm getirmediğini hissediyorlar. Toplumda bu his epeyce gelişmiş durumdadır. PKK'nin yürüttüğü mücadeleyle, bu mücadeleye karşı Hizbullah'ın kontr-gerillanın bir ucu olarak kullanılması gerçeği halkta bu bilinci çok daha fazla geliştirmiştir. Dolayısıyla Kürt toplumuna öyle bir akımı egemen kılmak hiç mümkün değil. Çözümleyici değildir, çünkü çağdışı, geride kalmış, yüzyıllar önce, hatta bin yıllar önce belki Ortadoğu'da bir gelişme yaratmış, bazı sorunlara çözüm gücü olmuş. Tabii ki onun politikaları da bu işi yürüten güçlerin politik yaklaşımları gibi değildir. Örneğin Hz. Muhammet'in politik yaklaşımlarının insan değerlendirebilir. Yeniden incelemeye değerdir. Taliban gibi yaklaşıyorsa Medine'den, Mekke'den bile çıkamazdı. Oysa ki en çok dağılmış toplumlari birleştirme gücünü gösterdi. İslam ideolojisinin içerisine onu serpmeye çalıştı. Günümüz İslam'ı ister İran elinde olsun, ister Afganlı örgütler elinde olsun, dar milliyetçilikle çok fazla birleştirilmiş, bütüleştirilmiş, iç içe geçirilmiş durumdadır. Yani milliyetçiliği aşan bir anlayış yoktur. Hangi milliyetin elinde oluyorsa, kendi çıkarları temelinde olduğu gibi yönlendirmek istiyor. Denilebilir ki, geçmişte de Araplar elinde böyle bir işlev gördü. Doğrudur, en çok Araplar yararlandılar, "Kavmi Necip" oldular; ama onu dengelemek için, engellemek için düşünceleri de oldu. İşte 'Araplarla diğer halkların farkı yoktur' diyor. Farklı milletle-

rin bu dinle yaşamasını, yaşayabileceğini öngörmek buradan ortaya çıktı. Arap milliyetinin gelişmesine yol açtı, Arap düşüncesi oldu, bir yönüyle Arap milliyetçiliğini geliştirdi.

İslam Konferansı örgütü var. Bir süreden beri bölge çapında böyle bir örgüt yaratmaya çalışıyorlar, ama bu örgüt bölge sorunlarına çözüm getiren bir örgüt olmadı. Egemen güçlerin örgütüdür bu. Adı İslami örgüt, ama onu yönlendirenler aslında milliyetçi güçler. Yani İslami örgütlenmeden çok, I. Dünya Savaşı'yla birlikte bölgede çıkartılmış milliyetçi güçlerin yönlendirmesi çok daha fazladır. O sistemi kabul ediyor, onu aşmıyor. Onun içinde olmayan, onun dışında olan, o sistemin reddettiği güçler İslam Konferansı örgütü içinde de yoklar. Örneğin Kürtler bu örgütün içinde değiller, Kürt sorunu diye bir sorun yok. Kürt insanı ve halkı üzerindeki egemenliği olduğu gibi kabul ediyor. Neden adı İslam Konferansı? Aslında mevcut Avrupa milliyetçiliği, Avrupa savaşı temelinde Ortadoğu'da oluşmuş sistemi esas alan, onun üzerinde şekillenen bir konferans. Dolayısıyla İslami yanından çok milliyetçi yan daha hakimdir. İslamiyet bu durumda. Ne kadar kendisini şeriat rejimi olarak tanımlasa da, birçok yerde, Afganistan'da, diğer devletlerde, değişik örgütler düzeyinde böyledir. Milliyetçilikle çok iç içe geçmiştir. Birlik, demokrasi sorunlarına çözüm getirmiyor. Mevcut ekonomik sosyal gelişmeleri temsil etmiyor. Dolayısıyla bu çağa uygun, insanlığı 21. yüzyılda bölgede ilerletecek bir içeriğe sahip değildir. Tersine çok dar, çok çıkarıcı, pragmatist, bir de kendinden başkasına yaşam hakkı tanımayacak kadar saldırgandır. 21. yüzyılda böyle bir zihniyetle yaşanamaz.

PKK çizgisi 21. yüzyılda yeni uygarlığın çizgisidir

Geriye, aslında bölgeden kaynaklanan sorunları çözmek için yeni bir sistem geliştirmek kalıyor. Yani Avrupa milliyetçiliği çözemiyor. Bölgede geçmişten kaynaklanan İslami akımlar değişik mezhepler düzeyinde çözüm olamıyor. O zaman yeni bir uygarlık geliştirmek gerekiyor. Parti Önderliğimiz bunun üzerinde çok durdu. Önderlik savunmaları tamamen böyle bir yeni siste-

“Bölgeden kaynaklanan sorunları çözmek için yeni bir sistem geliştirmek gerekiyor. Yani Avrupa milliyetçiliği ile sorunlar çözülemez. Bölgede, geçmişten kaynaklanan İslami akımlar, değişik mezhepler de çözüm olamıyor. O zaman yeni bir uygarlık geliştirmek gerekiyor. Önderlik savunmaları tamamen böyle bir yeni sistemin manifestosu olma özelliği taşıyor.”

min manifestosu olma özelliği taşıyor. Bölgenin bu gerçeğini köklü bir biçimde değerlendiriyor, çözümlüyor, buradan sorunlara çözüm bulacak yeni sistemi geliştirecek çözümler üretiyor. Biz parti olarak böyle şekilleniyoruz. Yeni düşüncemiz, daha doğrusu yeni stratejimiz, otuz yıllık mücadeleyle ortaya çıkardığımız düşünce birikiminin sistemleşerek ulaştığı düzey bunu öngörüyor. İdeolojik, politik çizgimiz hem İslami akımın hem milliyetçi akımın çözümsüzlüğünü aşan, 21. yüzyılda uygarlığın merkezi olan bu alanda yeni bir uygarlığı yaratmayı ön-

gören bir çizgiyi ifade ediyor. Bu, daha çok barış, daha çok halk demokrasisi olarak tanımlayabileceğimiz bir demokrasinin yaratılmasını öngörüyor. Daha çok paylaşımcı özgürlüğün, adalet ilkelerinin çok daha ileri düzeyde uygulanmasını öngören demokratik bir sistemi ifade ediyor. Bölgedeki sorunlar da ancak böyle çözülebilir. 21. yüzyılda bölge, bir zihniyet değişikliğiyle gelişip ilerleyebilir. Onun dışındaki yaklaşımların bölge sorunlarını çözmesi, kalıcı çözümlü yaratması mümkün değildir.

Şimdi bu çerçevede yürütülen bu savaş çözüm getirecek mi? Savaşın bir tarafı olan İslami güç, *"Filistin devleti olmalı ki, sorun çözülün"* demektedir. Böyle demekle yalan söylemiş olmuyor. Ama gerçekte de hiçbir alakası yok. O eğilimin çözüm bulması mümkün değil. 20. yüzyıl Avrupa sistemini olduğu gibi korumak isteyen siyasetlerin çözüm bulmasını istiyor. Avrupa da bunu yaşatmak istedi. Uluslararası komplo bunu yaşatma istemiydi, fakat boşa çıktı. Bunun başarı kazanmadığı görüldü. Amerika şimdi değişikliklerle aynı sistemi korumak istiyor. Yani sistem değişikliği yerine sınır değişikliği yaparak, güç merkezleri arasında değişiklik, kaydırma yaparak aynı sistemi korumak istiyor. Tabii bununla sonuca gitmek mümkün değildir. Güç şimdi Bağdat'a merkezleşmiş, onu biraz zayıflatmak istiyor. Petrol zenginliği üzerindeki güçleri zayıflatarak uluslararası sermayenin güvenliğini öngörüyor. ABD projesi bu biçimdeydi. Çok fazla netleşmiş, somutlaşmış değil, ama böyle bir projenin olduğu bilinen bir gerçek. Körfez Savaşı'yla kışmen bu yönlü adımlar atıldı, Irak daraltılmaya çalışıldı. Onun üzerinde bir bölge kurmak istendi, fakat bunlar yetmedi. Şimdi bu savaşla Irak daha fazla daraltılacak, güçsüzleştirilecek. Bu kesinleşmiş bir durumdur. Bu konuda herhangi bir tereddüt yok, ama nasıl daraltılacağı ve bunun yerinin neyle doldurulacağı noktasında bir netsizlik var. Bu konuda şimdi çeşitli senaryolar dile getirilmektedir. Kimisi "Ürdün ikiye bölünecek, yarısı Filistin ile birleştirilecek, yarısı Irak ile birleştirilecek. Irak Ürdün'ün yarısı ile oluşturulacak bir krallık altına alınacak" demektedir. Böylece hem denetlenecek, hem güçsüz kılınacak. Dolayısıyla da uluslararası sermayenin, Yahudi sermayesinin güvenliği sağlanmış olunacak. Kimisi Irak'ın güneyden ve kuzeyden daha da daraltılacağını, dolayısıyla ekonomik, askeri gücünün zayıflatılacağını ve böylece İsrail'i tehdit edemez hale getirileceğini belirtiyor. Bir biçimde bu olacaktır. Artık taşlar oynadı, çiviler söküldü. Ortadoğu'nun mevcut siyasi çöğrafyası böyle kalmayacak, ama nasıl değişecek konusunda da henüz bir netlik yok. Irak daraltılacak ama çözüm nasıl olacak? Araplar nasıl bir düzene konacaklar? Kürt sorunu nasıl çözümlenecek? Irak Ürdün'le birleştirilsin, bölünsün, peki o zaman Kürt sorunu nasıl çözümlenecek veya Irak daraltılırsa kuzeyde Güney Kürdistan daha çok denetim dışı kalacak, bu nasıl doldurulacak? İşte buna çözüm bulunamıyor.

Şimdi Türkiye'nin bu kadar telaşlı olması bu nedenledir. Bu telaşı, savaş başlayınca daha çok sürdü. ABD kendine yönelik saldırıda Bin Ladin'in örgütleyiciliğini, sorumluluğunu kanıtlayıp NATO'dan 5. madenin uygulanmasını isteyince, Türkiye bu PKK'ye karşı da uygulansın demektedir. Hatta bunun için İspanya ile görüşme yapmışlar ve bu son görüşmede *"siz de ETA için isteyin, böylece ABD ve Avrupa ülkelerinde baskı oluşturalım"* demişler. Yani sadece kendisi PKK'ye karşıymı derse kimse ciddiye almaz diyerek, İspanya'yı da kendine ortak ediyor. İspanya'nın ETA'ya karşı olan durumundan Kürtlere karşı mücadele etmek için yararlanmak istiyor. Türkiye'nin bu yönlü bir dayatması var. Bölgede taşlar yerinden oynadığı için Türkiye bir korku içerisinde. Bölgede değişiklikler olacak ve bu değişikliklerin kendi denetiminden çıkacağından korkuyor. Denetiminden çıkmaması veya kaybetmemesi için bir bölgesel çözüm geliştirme imkanı varken, mevcut Türkiye yönetimi demokratik bir zihniyete sahip olmadığı için oraya yönelemiyor. Daha fazla şiddete, askeri egemenliğe, dış güçlere dayanarak bölgede hakimiyet kurmak istiyor. Bu yüzden oldukça kaygılıdır, telaşlıdır-

lar, çünkü mevcut statükoyu koruma çabasında olan birincil güç Türkiye'dir. Onu korumak için çok çaba harcadı. Rusya'yla bile ittifak yaptı. Bazı gazetelerde *“Çeçenler ve Kürtler konusunda ABD'yi boşa çıkartmada Rus politikasına Türkiye politikası daha yakın oldu”* şeklinde haberler ve değerlendirmeler yayımlandı. Amerika da bunu biliyor. Bu bakımdan kendilerini Amerika karşıtı yaptılar, şimdi de Amerika bunun intikamını alır düşüncesiyle telaşları daha da çok artmaktadır. Bu kadar savaş kıskırtıcılığı bu nedenle yapılmaktadır. Afganistan'da Taliban rejiminin değişmesi gerektiğini herkesten daha önce Ecevit söyledi. Afganistan'a bu kadar yönelmeleri bunun içindir. “Oraya gidin, buraya gelmeyin” diyorlar, fakat acaba gelinir mi, Irak üzerinde yoğunlaşma olur mu diye de korkuyorlar.

Her şeye rağmen savaşın Ortadoğu üzerinde, onun da içerisinde Irak üzerinde olacağı kesinleşmiş bulunuyor. Irak, hem Arap-İsrail çatışması hem de Kürt sorununun ilgilendirdiği bir merkez oluyor. Dolayısıyla bu sistem daha çok da Irak'ta değişecek. Irak daraltılacak. Nasıl daraltılacağı belli olmamakla birlikte böyle olacağı kesinlik kazanmıştır.

Savaş gittikçe

Irak üzerinde odaklaşacak

Böyle bir durumda Kürdistan üzerindeki denetimin nasıl sağlanacağı ciddi bir çatışma konusudur. Bunun üzerinde ciddi bir mücadele var. Bu noktada ABD çözümü-süzdür. Güney'i geçmiştten beri Türkiye'ye vermek istediler. '65'te Amerikan hükümeti, Süleyman Demirel hükümetine böyle bir öneride bulundu. Bu basına da yansımıştır. Türkiye hükümeti bunu kabul etmedi. Dolayısıyla Amerika, denetimi Türkiye'yle sağlamaya açıktır. Geçen süreçte Rusya'yla ilişkilenerak ABD açısından güven kırıcı bazı tutumları olsa bile, Ortadoğu'da ABD'nin yine de en çok dayanacağı güçlerin başında Türkiye geliyor. Dolayısıyla Türkiye'yle sorunu çözmek isteyebilir. '65'te İran Şahlığı'nı ABD ilişkiye soktu. Bağdat rejimine karşı Barzani hareketini örgütledi ve savaşta destek verdi. Daha sonra da hep ilişkili oldu, bir Kürt alternatifini geliştirdi.

Bir de böylesi bir çözüm var. ABD içerisinde bu iki eğilimi de destekleyen kesimler var. Dolayısıyla ABD bir karara ulaşmıştı. Kürdistan'da oluşan boşluğun bir Kürt siyasetiyle doldurulmasını isteyenler ile buna karşı çıkanlar var. Türkiye bu konuda bastırıyor, İran buna karşı çıkıyor. Dolayısıyla tümüyle böyle bir politikayı geliştiremiyor. Diğer yandan Türkiye'nin bu boşluğu doldurmasını isteyenler var. Amerika'da bu yönlü birçok çevre var. Tabii buna da Ortadoğu'da Araplar karşı çıkıyor. İran bundan yana olmaz. Ne var ki, Türkiye de şimdiye kadar bundan yana değildi. Mevcut durumda bile hala Türk hükümeti böyle bir şeye girmekten çekiniyor, bundan yana değil. Bunun yerine eskisi gibi Irak merkezi yönetiminin Güney Kürdistan'da hakim olmasını istiyor. Tabii çeşitli kaygıları olduğu için bunu istiyor. Askeri olarak denetim kurabilir, ama Araplar ve İran'la karşı karşıya gelecek. Kürt sorunu üzerine ihale olacak. Böyle bir Türkiye'de herhalde Kürtler en büyük ulus haline gelecektir. Yönetimin yapısının tümünden değişmesi gerekecek. Ki, mevcut Türkiye ideolojisi Kürtlüğü inkar ediyor, reddediyor. Türkiye'nin, inkar politikasını Güney'i de içine alarak yürütmesi mümkün değildir. Dolayısıyla mevcut sisteminin çözülmesi gerekir. Tabii bu sistemi korumak isteyenler kendilerini çözecek böyle bir politikaya yönelmiyorlar. Mümkün olduğu kadar onu boşa çıkartmaya çalışıyorlar.

Sonuç itibarıyla o cephedeki gelişmeler açısından şu söylenebilir: Bu savaş Irak üzerinde gittikçe odaklaşacak. Bir bomba bile Bağdat'a atılsa, bu Irak'taki şu an olmuş, kendisine denge bile diyemeyeceğimiz durumun derhal bozulmasına yol açacak. Bu çok değişik güçlerin politik, askeri hareketliliğini ortaya çıkaracaktır. Bir defa durumun çok hassas hale geldiğini iyi göreceğiz. Şimdiye kadarki İngiliz ve Amerikan

uçaklarının Musul'u, Kerkük'ü, Bağdat'ı bombalaması gibi olmayacak. Artık bir dünyaya savaşı durumu söz konusu, yani durum değişti. Bundan önce Irak'a yönelik saldırılar bir rutinitik kazanmıştı. Irak rejimi de buna karşı kendisini örgütlemiş, bir bağlılık ortaya çıkarmıştı, ama şimdi durum değişti. Dolayısıyla Irak'a yönelik bombardımanlar buradaki mevcut statükoyu parçalayacak. Çok değişik askeri hareketlilikler olacak. Şimdi bunun bir adımını Türkiye'de görüyoruz. Türkiye kendisini buna göre hazır hale

ortamdan yararlanarak Türkiye'nin kendine göre Güney'de askeri hareket geliştireceğinden ABD'nin endişe duyduğu belirtiliyor.

Mademki Türkiye ABD tarafından böyle bir politikaya zorlanıyor, buna girmeden, kendi istediği gibi Kürt politikasını yönetmek için Güney'i işgal edebilir deniliyor. Böyle bir şey gerçekleşebilir mi? Tabii savaş durumu var, gerçekleşme ihtimali yüksektir. Amerika'nın yürütülen savaşta Türkiye'nin ittifakına ihtiyacı var. Böyle bir durum ortaya çıkarsa onu reddedecek bir tutumu

“Kürt halkına, Kürt ulusal demokratik hareketine, bölgedeki demokrasi hareketine yöneltilen saldırılara karşı onları askeri bakımdan da savunacak bir pozisyonumuzun olması gerekmektedir. Bu bizim görevimizdir. Meşru savunma çizgisi de bunu gerektiriyor. Bölgede demokrasiyi, Kürt ulusal demokratik varlığını savunma, Kürt halkının fiziki varlığını, iradesini savunma görevimiz var.”

getirmek istiyor. Politik olarak ABD'nin ne Güney'i kendisine vermesini, ne de Kürt inisiyatifini kabul ediyor, ama başka yol da kalmamıştır. Dolayısıyla kendisini askeri olarak bu tür gelişmelere karşı hazırlıklı tutuyor. Bir Kürt siyasi oluşumunun yaratılmasını, Kürt devleti anlamına gelecek bir gelişmeyi savaş gerekçesi sayacağını ilan etti, meclis karar çıkarttı. Türkiye bu anlamda bir savaş pozisyonu almış durumdadır, bunu daha önceden almıştı. Askeri güçlerini de böyle bir pozisyona getirmek istiyor.

ABD'ye kalan çatışmasız çözüm, mevcut durumda Kürt işbirlikçi ilkel milliyetçiliğiyle mevcut Türkiye rejimini uzlaştırmak oluyor. Şimdiye kadar PKK'ye karşı savaş adı altında ittifak yaratıldı, ama bu ittifak kalıcı bir ittifaka götürülemiyor. Türkiye bu bi-

olamaz. Bu da kolay bir çözüm olmayacaktır. Savaş başlamıştır, derinleşecek, sürecidir. Bu savaş içerisinde çok değişik ilişki ve ittifak kombinasyonları oluşacaktır. Çözümün, sonucun nasıl ortaya çıkacağı bu süreç içerisinde yürütülecek politikalarla oluşturulacak; ittifaklar yine askeri etkinliğe bağlı olacaktır. Onsat bir şey yaratmak pek mümkün ve kolay da değildir. Böyle basit çözüm bulunması da olanaksızdır.

Şimdi biz bütün bunlardan hangi dersleri çıkartabiliriz? Bir defa gelişmeleri iyi görmeliyiz. Ortaya çıkan bu savaş durumu bizimle bağlantılıdır. Çeşitli güçlerin kendilerini kurtarmak için her türlü ittifaka girdikleri de bir gerçektir. Dolayısıyla çok ileri düzeyde bir politik duyarlılık ve politikada etkili olmak gerekiyor. Tabii yalnız başına bu da

zı değişiklikler yapmış olabilir, ama güç takviyesi yaptıkları kesin. Bazı kaynaklar, gizliden gizliye çok yoğun olarak Güney'e askeri sefkiyat yaptıklarını söylüyorlar. Bu gizli yapılmaktadır, ama bütün bu olasılıklara karşı kendi etkinliğini kurmak, kendi inisiyatifi dışında gelişebilecek etkililere fırsat vermemek için Türkiye'nin Güney'de askeri durumunu güçlendirdiği, genelde Kürdistan'ın tümüne, Kuzey'e de güç yığıldığı, fakat Güney'e de gizli bir biçimde çok yoğun bir askeri sefkiyat yaptığı gelen

bilgiler arasındadır. Tabii bütün bunlar çatışmanın giderek Irak üzerinde yoğunlaşacağını, Kürt sorunu etrafında gelişeceğini, bir çözüm çıkacaksa da çözüm arayışlarının buradan gelişeceğini gösteriyor. Bizim bütün bunları da dikkate alan bir askeri duruşumuz söz konusudur.

Bize karşı ne tür askeri saldırıların gelişebileceği konusunda değerlendirmelerimiz var ve buna karşı savunma sistemimizi, askeri hareket düzenimizi geliştiriyoruz. Kendimizi derhal böyle bir pozisyona ulaştırmaya çalışıyoruz. Mevcut durumun artık çok fazla geçerliliği kalmamıştır. Yoksa mevcut siyasi-askeri gelişmeleri karşılayamayız. Bunda çok köklü bir değişiklik yapmamız gerekiyor. Öyle ki saldırılara karşı sadece savunma durumu değil; madem

çimdeki bir Kürtlüğü, Barzani, Talabani Kürtlüğünü bile kalıcı olarak kabul etmiyor. Ayrıca onlara güveni yok. Bunların ne yapacakları konusunda da güvensiz. Yani Türkiye yönetimi, bu güçler uluslararası güçlerle ittifak yaparak Türkiye'ye daha ağır darbeler vururlar endişesini taşımaktadır. Dolayısıyla bir uzlaştırma eğilimiyle şimdilik sonuca gitmektedir. Türkiye PKK'ye karşı savaşta bir askeri ittifak istiyor. Böyle bir ittifak yaratmak için yoğun bir çaba geçtiğimiz aylar boyunca sürdü. Bazı kaynaklar bu noktada ileri bir sonucun ortaya çıktığını belirtiyorlar. Yani Türkiye, KDP, YNK, ABD destekli olarak ittifak yapıp PKK'ye karşı bir saldırı yürütecek diyorlar. Bu kaynaklar böyle bir ittifakı yaratmak için Türkiye'nin baskısının sürdüğünü, ama KDP'nin buna sıcak bakmadığını, buna karşı direndiğini, kabul etmediğini söylüyorlar. Geçen süreçten şimdiye kadar kabul etmedi. Ama şimdi durum biraz daha değişmiş bulunuyor. Bazı kaynaklar ise ABD'nin de Türkiye'nin yaklaşımlarından endişeli olduğunu belirtiyorlar. Yani ne Kürtlerle Kürt sorununu çözüyor, ne ABD'nin Irak politikalarıyla uzlaşıyor. Dolayısıyla Türkiye ile ABD politikaları arasında çok ciddi farklılıklar var. Böyle bir

yetmiyor. Bir de askeri çatışma gündemdedir. Bu giderek daha fazla yoğunlaşabilir; herkes de bu yönlü askeri hazırlıklar yürütmektedir. Biz de bunları karşılayacak bir askeri hazırlık yapıyoruz. Oradan gelebilecek saldırılara karşı hazırlıklı olmak gerekiyor. Diğer güçler de KDP ve YNK ile ittifak yapabilirler. KDP'nin askeri gücü fazla yok. Birçok ihtimali göz önünde bulunduruyoruz. Gelişmelerin nasıl gelişeceği konusunda birçok ihtimal var ve buna karşı da herkes çok yoğun bir hazırlık içindedir.

Türk oligarşisinin politikaları halkların zararınadır

Türkiye, NATO'yu bize karşı bir saldırı gücü haline getirmek için çaba harcıyor. Türk hükümetinin tek siyasi istemi bu. Dışişleri Bakanı İsmail Cem birçok yeri gezdi ve gittiği her yerde tek talebinin bu olduğu açığa çıktı, bu basına da yansıdı. Diğer yandan askeri etkinliğini güçlendiriyor; bunu kendisi de açıkladı. Güney'de, özellikle Behdinan'da çok iyi örgütlenmiş, hazırlanmış sağlam bir askeri gücü var. Son dönemde bu gücünü arttırdı. Belki ba-

dünya savaşı başladı, herhalde bu savaş içinde biz de varız.

Biz savaşı durdurduk, ateşkes ilan ettik, ama dünya da savaşı ilan etti. Artık durum değişmiştir. Bu savaş içerisinde üzerimize gelebilecek saldırılar karşısında kendimizi savunma durumunda tutabilmemiz gerekiyor. Kürt halkına, Kürt ulusal demokratik hareketine, bölgedeki demokrasi hareketine yöneltilen saldırılara karşı onları askeri bakımdan da savunacak bir pozisyonumuzun olması gerekmektedir. Bu bizim görevimizdir. Meşru savunma çizgisi de bunu gerektiriyor. Bölgede demokrasiyi, Kürt ulusal demokratik varlığını savunma, Kürt halkının fiziki varlığını, iradesini savunma görevimiz var.

Diğer yandan siyasi etkinlik gerekiyor. Yani kitle eylemliliğini, halk eylemliliğini geliştirmek, mücadeleyi daha çok ön cephede yürüterek savaşı boşa çıkartmak, barış hareketini, barış seferberliğini demokratik çözüm çizgisinde çok ileri düzeyde geliştirmek gerekiyor. Bunu geliştirmemiz ve bütün bölgeye, uluslararası alana yaymamız, dünya ölçüsünde bir barış ittifakı geliştirmemiz yararlıdır. Dönem açısından uygun bir siyasi etkinlik sürdürebilmek, çeşitli siyasi

güçlerle ittifak içerisinde olabilmek; tamamen istediğimiz gibi olmasa da çözümsüzlük arz eden, çatışmayı geliştiren, halkların aleyhine olan siyasi ittifakları boşa çıkartacak, onların tersine halkların yararına demokratik inisiyatifi geliştirecek siyasi ittifaklar, ilişkiler yaratmak için de çaba harcamamız gerekecek. Kürtler arası ilişkilerden bölge güçleri arasındaki ilişkilere kadar böyle bir siyasi aktiviteyi bu dönemde geliştirmemiz hem gereklidir hem de bir zorunluluktur. Sadece askeri mevzilenme ve halk mücadelesi ile bunlar karşılanmaz. Bir de bir siyasi etkinlik içerisinde olmak gerekmektedir. Bütün bunları yürütmedeki yaklaşımımızı da çözüm stratejimiz belirliyor.

Yani İslami çizginin çözümsüzlüğünü görüyoruz, ona karşıyız. Diğer yandan mevcut durumda ABD de bir çözüm üretmiyor. Avrupa halihazırda yeterli bir çözüm geliştirebilmiş, siyasi bir etkinlik ortaya çıkmış değil. Dolayısıyla onların çözümsüzlüğüne karşı da mücadele ediyoruz. Demokratik çözümüm kim üretirse onunla birlikte hareket etmeye hazırız, hazır olmalıyız. Çeşitli güçleri buna yönleltmemiz de gerekiyor.

Diğer yandan Türkiye'nin mevcut oligarşik sisteminin oluşturduğu, geliştirdiği politikalar Türkiye halkının zararınadır. Kürt halkını yok etmek istiyor, bölge halklarına karşı düşmancadır. Bu siyasi sistemin değişmesi için mücadele etmek gerekiyor. Bütün sorunların doğru ve halklar yararına çözümü de Türkiye merkezli olan siyasi zihniyetin değişmesinden geçmektedir. Dolayısıyla mevcut hükümet geriletilmiş, daraltılmış olsa da, ciddi bir zihniyet değişikliğinin Türkiye'de ortaya çıkması gerekmektedir. Türkiye yönetiminde o sağlanmalı. Mevcut yönetime, eski statükoyu, inkar, imha politikasını inceltmiş olarak sürdürme yaklaşımı hakim. Bu yönetimin aşılması gerekiyor ve halihazırda bir iradesi de yok. Sağdan soldan esen rüzgarlara göre yalpalanıyor ve Türkiye'yi tehlikeli ilişkiler içerisine sokmaya çok açık. Hem dış ittifaklar bakımından hem bölgede geliştirebileceği askeri saldırılar bakımından böyledir. Türkiye halkını hiç de kendi çıkarına olmayan serüvenlere, maceralara itmeye açık. Devlet Bahçeli, *“Maceracılığa karşıyız”* diyordu, çok anlamlıydı. Ama kendi duruşu maceracı bir duruştur, halk düşmanı bir duruştur. Halklara karşıt, demokrasiye karşıt bir duruştur. Bunun görüldüğünü, teşhir edileceğini, halkın buna karşı hoşnutsuzluğunun olduğunu gördüğü için öyle olmadığını söyleyerek kamuoyunu yatıştırmaya çalışıyorlar. Ecevit de meclis başkanıyla görüştü; çıkardıkları ve veto edilen yasada değişiklik yapmayı öngördüler. Çünkü halkın muhalefeti gelişmektedir, halkın çıkarına karşıt siyasetler oluşturuyorlar. Elbette buna karşı hoşnutsuzluk gelişecek, muhalefet oluşacaktır.

Pakistan'da halk nasıl ayaktaysa Türkiye'de de bu ortaya çıkabilir. Bunun için şimdi halkı farklı nedenlerle tahrik etmeye çalışıyorlar. Maaş adı altında kanunlar çıkardılar. Onu da bazı güçler biraz deşifre edince, mevcut yönetime karşı tepki olunca, hemen değiştirerek tepkiyi azaltmaya çalışıyorlar. Bu yöntemlerle güya halkı manipüle edecekler. Zaten her türlü gösteriyi yasaklamışlar. Tam bir baskıcı diktatörlük yaklaşımı. Bu tür yaklaşımlarla tepkileri azaltarak, kendilerinin çok tehlikeli, dışa bağımlı, bölge halklarının, en başta Türkiye halkının çıkarına olmayan politikalarına hayat buldurtmaya çalışıyorlar. Bunları teşhir etmek, buna karşı uygun yöntemlerle, ama asla geri durmadan siyasi mücadeleyi geliştirip yaygınlaştırmak ve sağlam bir askeri duruşun sahibi olmak gerekiyor. Kürt sorununun doğru çözüm yoluna girmesi, Kürt halkı, Kürdistan üzerinde oynanan oyunların bozulması da böyle bir mücadeleyi başarıyla yürütmeye bağlıdır. Türkiye halkının 21. yüzyılda yaşanabilir bir demokratik sisteme kavuşması da bu mücadeleye bağlıdır. Şimdi böyle bir noktadayız. Çalışmalarımızı bu temelde başlatıyoruz. Tabii bütün programımızı, çalışma sistemimizi, yürüteceğimiz çalışmaların içeriğini de bu belirleyecektir.

PKK Başkanlık Konseyi üyesi Osman ÖCALAN yoldaş ile yapılan röportaj

Çözüm demokratik uygarlık çizgisindedir

Serxwebûn: 11 Eylül'de gerçekleşen saldırıların ortaya çıkardığı gerçeklik nedir? Bu gelişmeler dünyadaki mevcut sistemin iflas ettiğini mi gösteriyor?

Osman Öcalan: Bütün dünya, içinde bulunulan koşulların tümüyle değişikliğe uğramasının kaçınılmazlığını tartışıyor. 11 Eylül'de ABD'ye karşı düzenlenen eylem, mevcut dünya sisteminin yürüyemeyeceğini ortaya çıkarmıştır. Sovyetler Birliği'nin yıkılışıyla başlayan dünya sisteminin yıkılışı son aşamasına girmiş bulunuyor. Bugün anlaşıldığı kadarıyla, sosyalist sistemin yıkılışıyla dünyaya egemen olan sistemin tümüyle yıkıldığı biçimindeki sonuç, gerçeği bütünüyle ifade

tarafıta ise Latin Amerika'da iç çatışmalar devam etmiştir. Bütün bunlar, 20. yüzyıla damgasını vuran dünya sisteminin yıkılışının ikinci aşamasıdır. Birincisi, sosyalist sistemin dağılmasıdır. İkincisi ise, belirttiğimiz bölgelerde yaşanan çatışmalardır. Bu da dünya sisteminin bir bölümünü yıkıma götürmüştür.

Kapitalist sistem yıkıma uğramadan kendi durumunu kurtarmaya çalışmış, ama bunu başaramamıştır. ABD'nin "yeni dünya düzeni" (YDD) teorisi fazla işlev kazanmamış, dünyada yaşanan gelişmeler karşısında kendine göre bir değişimi gerçekleştirememiştir. Bu noktada dünyanın böyle sürmeyeceği, eski dünyanın yıkılışının tamamlanması gerektiği noktasında tekrardan savaş gün-

Yaşanan bir medeniyetler çatışmasıdır

– Yaşanan savaş İslamiyet ve Hristiyanlık alemi arasında bir medeniyetler savaşının geliştiğini mi gösteriyor? Bu savaşın tarihsel kökeni nedir?

– Bu eylemi düzenleyen radikal İslam hareketi olsa da, birçok güç bu süreci beslemiştir. Avrupa, Rusya ve diğer birçok güç böyle bir sürecin gelişmesini teşvik etmiştir. 11 Eylül olayını değerlendiren birçok insan, "radikal İslam hareketi böylesi bir eylemi yapabilecek yeteneğe sahip değildir" demektedir. Aslında bir gerçeği ifade ediyorlar. Ama bunu bir İsrail ya da ABD düzenlemesi olarak ortaya koymak da yanlıştır. Radi-

direniş içerisine girişi benimsememiz mümkün değildir. Elbette insanlığın kültür değerlerine sahip çıkmalıyız. Ama bunun çağdaş bir yorumu ve en önemlisi de bir çözümü içermesi gerekmektedir. Radikal İslam hareketinde bu görülüyor. Dolayısıyla bizim benimsediğimiz bir çizgi olamaz, ama tarihsel bir işlevi de yerine getirdiğini belirtebiliriz.

Katolik Hristiyan dünyası demokratik değerlere sahiptir. Kendi içlerinde sorunları en geniş şekilde, kendi inisiyatiflerine dayalı olarak çözdüklerini biliyoruz. Demokratik değerleri mevcuttur, ama kapitalist sistemin ölçüleri içerisinde dünyaya açılırken hiçbir zaman bu demokratik değerlerini götürmemişlerdir. Demokratik değerlerini değil, egemenliklerini götürmüşlerdir. Eğer Kato-

Bu din üç biçimde tamamlanır. Başlangıç için yapılan dini gelişme kendini tamamlar. Birincisi; Paolus'un eliyle başlangıç taşınır. Batı Avrupa'da İsa'nın, başlangıç anlamındaki yaklaşımının kendi gerçekliği içinde yeniden yorumlanmasıyla Katolik dini doğar. Katolik dini, başlangıççı yapılan, ama tamamlanmayan Hristiyanlığın Avrupa'nın kültürel gerçeklikleri içerisinde tamamlanması, kendi başına bir din haline gelmesidir. Bu, Hristiyanlık'ta Katolik olan birinci oluşumdur. Bu da kendi içinde bazı farklılıklar gösterir. Örneğin İngiltere'de Protestanlar var. Protestanlar çok ayrı değildir, Katolik dininin esaslarına uygundur, ama bazı zorlama, suni ayrılıklar vardır. İsa'nın tamamlanmamış dini Do-

"İslam alemi her bakımdan sınırlandırılmış ve geri bırakılmıştır. İnsanlık kültürünü temsil etmesine karşılık aşağılayıcı bir konumda tutulmaktadır. Yıkılan sosyalist sistem gibi kapitalist sistem de ona bir rol tanımamaktadır. Zengin insan kültürünü temsil eden İslam alemi bu durumu kabullenemez; çeşitli tepkiler göstermek

"Geçmişe dayanmak hiçbir zaman sorunlara çözüm getirmez. Dolayısıyla bizim geçmişin değerlerine sahip çıkarak baskıya ve aşağılanmaya karşı direniş içerisine girişi benimsememiz mümkün değildir. Elbette insanlığın kültür değerlerine sahip çıkmalıyız. Ama bunun çağdaş bir yorumu içermesi şarttır."

etmemiştir. Sosyalist sistemin yıkılması, dünya sisteminin tümünün yıkılması anlamına gelmiyordu. O aslında sistemin yıkılmasının bir başlangıcıydı. '90'lardan günümüze kadar gelen süreç yeni dünyanın kuruluşuyla, eski dünyanın yıkılması sürecidir. Eğer bu gerçekliği biraz irdeleyip gereken sonuçları çıkarırsak bugünkü gelişmeleri kavrayabiliriz. Dünya gündemine giren, özgünlükleri bulunan 'dünya savaşı'nı anlayabilir, doğru sonuçlar çıkarıp, tutum takınabiliriz.

Dünyaya egemen olan sistem, '90'larla birlikte yıkılmaya başlamıştır. İlk yıkılış hamlesi sosyalist sistemin çöküşüdür. Sosyalist sistem içerisinde bulunan ülkeler dünyanın üçte birini oluşturmaktaydı. Sosyalist sistemin yıkılışı dünya sisteminin üçte birini yıkarken, sistemin diğer bölümlerinde de çatlaklıklar yaratmıştır. Hemen onun ardından yıkılışı hızlandırmak için ABD önderliğindeki kapitalist sistem Basra Körfezi Savaşı'nı gündemleştirmiş, Ortadoğu'yu bir savaş sürecine sokmuştur. Ortadoğu'da Kürdistan ve Filistin savaşları yaşanmıştır. Balkanlar'da Sırbistan merkezli birçok savaş meydana gelmiş, '90'ların hemen başlangıcında Sırbların ağırlıkta olduğu Yugoslavya ile Hırvatistan, Yugoslavya-Bosna-Hersek, Yugoslavya-Kosova, bir ölçüde de Yugoslavya-Makedonya sorunları, çatışma ve savaşları yaşanmıştır. Bu da Balkanlar'daki yıkım sürecidir.

Bir başka alan da Kafkaslar ve Orta Asya'dır. Bilindiği gibi oralarda da çatışmalar eksik olmamıştır. Azerbaycan-Ermenistan savaşı yaşanmış, Tacikistan kendi içinde laikler ve İslamiler biçiminde çatışmıştır. Diğer Orta Asya ülkeleri fazla istikrar kazanamamışlardır. Afganistan hep savaş alanı olmuştur. Diğer

demleşmiştir. Radikal İslam hareketinden kaynaklanan 11 Eylül eylemleri, dünyanın tüm radikal İslami hareketlerden, daha önceki sistemden kurtulması gerektiğini netçe ortaya koymuştur. Yani üçüncü yıkım süreci başlıyor. Birinci yıkım süreci, '80'lerle '90'lar arası süreçte gelişmiş, sosyalist sistemin dağılmasıyla sonuçlanmıştır. İkinci süreç, '90'larla 2000 yılları arasındaki süreçtir. Bölgesel çatışmalarla mevcut dünya sistemi yıkılışını sürdürmüştür. Orta bir aşamadır. Birinci aşamada yıkımın çok kapsamlı olması sosyalist sistemin yıkılışını getirdi. Üçüncü aşamada gündeme girmiş olan, kendi özgünlükleri bulunan dünya savaşıyla da kapitalist sistem yıkılışa gidecektir. Kapitalist sistem ile sosyalist sistemin olumluluklarıyla toplumların bu tarihi değerlerini kendi bünyesinde temsil eden yeni bir insanlık sisteminin gelişmesi bu yıkılışla birlikte mümkün olacaktır. Dolayısıyla bu kaçınılmaz bir süreçtir.

Bu gelişmeler dünyaya egemen olan sistemin yıkılışının tamamlanmasıdır. Birinci '80'lerde başladı, '90'larda tamamlandı. Bu, sosyalist sistemin yıkılışıydı. Diğer '90'larda başlayıp 2000 yıllarında tamamlandı. Bu da çeşitli bölgelerdeki yerel çatışmalar olarak algılanabilir. Üçüncüsü ise şimdi başlamıştır. Özgünlükleri olan bir dünya savaşı olarak önmümüzdeki süreçte de tamamlanacaktır. Bu iki yıllık süreçte gidişatın yönü belli olacaktır. Önümüzdeki 2002-2003 yılları gidişatın yönünü çok belirli bir biçimde ortaya koyacaktır. Eğer kapitalist sistem yıkılmak istenmiyorsa, o zaman şöyle böyle yapmaya gerek görmeden hızla demokratik değişimi aramak zorundadır. İşin bu boyutunu görmek durumundayız.

kal İslam hareketinin böylesi bir eylemi kendi başına yapma yeteneği sınırlıdır, ama bu eylem MOSSAD veya CIA'nın da birebir düzenlemesi değildir. O zaman bu eylemi gerçekleştiren güçler nereden beslenmiştir denilirse, Avrupa, Rusya ve daha birçok ülkenin istihbarat örgütleri teşvik etmişlerdir. Yeteneğini biraz da buradan alıyor. Ama işin özüne bakılırsa bu, radikal İslami hareket ile dünyanın egemeni olan güçler arasında bir çatışmadır. İşin özü budur.

Bu hareketin dayandığı tarihsel ve toplumsal temeller sorunun bir diğer boyutudur. İslam alemi her bakımdan sınırlandırılmış ve geri bırakılmıştır. İnsanlık kültürünü temsil etmesine karşılık aşağılayıcı bir konumda tutulmaktadır. Yıkılan sosyalist sistem gibi kapitalist sistem de ona bir rol tanımamaktadır. Zengin insan kültürünü temsil eden İslam alemi bu durumu kabullenemez, çeşitli tepkiler göstermek durumundadır. Nitekim zaman zaman bu tepkiler gösterilmiştir ve gösterilmeye de devam edilecektir. İşin altında bir medeniyet çatışmasının yaşanması gerçeği vardır. Yüzyılların birikimine dayanan İslam alemi ne sınırlı bir yeri ne de aşağılanmış bir yaşam düzeyini kabul edebilir. Güçsüzlüğü onun bunu kabul etmesini getirmez. Çünkü o büyük kültür hiçbir zaman temsil ettiğini rahat bırakmaz. Bir biçimde onu kendisini aşağılayan güçlere karşı harekete geçirir. Bu nedenle İslam alemi içerisinde ortaya çıkan bu radikal hareketler biraz da geçmişe dayanarak aşağılanma ve sınırlandırılmayı reddetme hareketleridir. Buna olumludur demiyoruz. Geçmişe dayanmak bir anlam ifade edebilir, ama hiçbir zaman sorunlara çözüm getirmez. Dolayısıyla bizim geçmişin değerlerine sahip çıkarak baskıya ve aşağılanmaya karşı

lik Batı dünyası egemenliği ile birlikte demokratik değerleri de götürseydi, hiç kuşkusuz dünyanın sorunlarını belli bir yere kadar çözüme kavuşturabilir ve insanlığın yaşamına savaş değil barış egemen olabilirdi. Kapitalist sistemi esas alan Katolik Hristiyan dünyası başta Ortadoğu olmak üzere dünya üzerindeki etkinliğini salt egemenliğe dayandırmıştır. İçinde demokratik değerler yoktur. Demokrasiyi kendi ülkesinde bırakmışlardır. Avrupalılar kendi içinde demokrasiye küçük bir zarar veren güçlere fırsat tanımaz, demokratik değerlere bağlı kalırlar. Ama dışı açıldıklarında egemenlikleriyle çıkar sağlama yolunu seçerler. Avrupa'nın dünya egemenliği böyledir.

YDD bunu daha çıplak bir biçimde yaptı. Ortadoğu, Basra Körfezi Savaşı'yla bu sefer "Batı dünyası demokratik değerleri de taşıracaktır" dedi. Ama çok geçmeden YDD denen düzenin, Amerika önderlikli kapitalist sistemin tüm dünya üzerinde egemenliğini pekiştirmek olduğu anlaşıldı. Bu açıdan İslam aleminin tarihsel değerlerine sahip çıkışını ifade eden çıkışı ile Katolik Hristiyan dünyasının salt egemenlik biçiminde ifadeye kavuşan dünya etkinliğini sürdürme gerçeğinin karşı karşıya geldiğini görüyoruz. Bunun kökü tarihin derinliklerine kadar uzanır. Çok uzaklara gitmeyelim. Ortadoğu, dünya insanlığının yeni bir sisteme kavuşturulması için İsa'nın hareketine tanıklık eder. İsa, Hristiyanlık dinini yaratma sürecindeyken, o dönemin kölecî imparatorluğu olan Roma İmparatorluğu ile onun yerel işbirlikçisi Yahudi egemen çevrelerinin ittifakı dahilinde katledilir, çarmıha gerilir. 33 yaşındadır, yeni dine başlangıç yapmıştır, ama tamamlamamıştır. İsa'nın bu dini tamamlamadığı bir durumda ya bu din yok olacak, etkisiz kalacak ya da kendisini tamamlayıp geliştirecektir.

ğu'da da yoruma tabi tutulur. Bu, Rusya merkezlidir. Rusya'da Hristiyanlığın yeni yorumu, İsa'nın yorumlanması Ortodoks dini olarak şekillenir. Ortodoksluk Slav toplumlarınca benimsenir. Rusya, Ukrayna, Beyaz Rusya, Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan, Yunanistan bunlar arasındadır. Ortodoksluk bir anlamda Slavların dini oluyor. Demek ki İsa'nın başlangıç yapıp tamamlamadığı dinin tamamlanması çalışması Rusya ve Slav toplumlarında Ortodoks dini biçiminde şekilleniyor. Bu iki dinin gelişimi tabii ki milattan sonra belli bir süreyi alır.

Bu iki dinin gelişiminden başka bir üçüncü dinin gelişimi yaşanır. Bu da tamamlanmamış Hristiyanlığın Ortadoğu gerçekleri temelinde tamamlanması olan İslamiyet'tir. İslamiyet de aslında İsa'nın başlangıç yaptığı, ama tamamlamadığı dinin tamamlanmasıdır. İslamiyet İsa'nın yaptığı başlangıçta doğan üçüncü bir dindir. Demek ki Ortodokslar da, Katolikler de kaynağını Ortadoğu'dan alır. Ama biri Batı Avrupa, diğeri Doğu Avrupa'nın kültürel değerlerini kendisine katarak birer din biçiminde şekillendirir. Hristiyanlığın Ortadoğu'daki yorumu ve tamamlaması olan İslamiyet daha farklı bir gelişim süreci yaşar. Aynı kökenden gelmedir, ama her biri gelişimini farklı zeminlerde tamamladığı için farklılıklar da taşır. Katolik Hristiyanlık ve Ortodoks Hristiyanlık hep Ortadoğu üzerinde egemen olmaya çalışmışlardır. Bunun için büyük direnişler olur. En çok da Katolik Hristiyanlığın iddiası vardır ve Haçlı Seferleri gerçekleştirmiştir. Haçlı Seferleri'nin altında yatan gerçeklik Katolik Hristiyanlık dünyasının İslam dünyasına egemen olma savaşıdır. Bunun çok kanlı çatışmalar getirdiği bilinmektedir.

Bilindiği gibi Ortodoks Hristiyanlık Afganistan'da İslamiyet'le çatışmıştır. '79' da

Sovyetler'in Afganistan'ı işgal etmesi İslamiyet'le Ortodoks Hristiyanlığın çatışmasıdır. Bu çatışma çok yoğun bir biçimde sürmüş, radikal İslami hareket Katolik Hristiyan dünyasıyla da ittifak içerisinde olarak Ortodoks Hristiyanlığı yenilgiye uğratmıştır. Sovyetler Birliği ve sosyalist sistemin yıkılışının altında yatan gerçeklik budur. Sovyetler'in yıkılması ile birlikte kaçınılmaz olarak bir zamanların müttefiki olan Katolik Hristiyanlık ile İslamiyetin yolları birbirinden ayrılır. Efendiyle köle ilişkisi sona erer. Bunlar birbirlerine karşı gelecek ve birbirleriyle çatışacaktır. Nitekim bu çatışma 11 Eylül tarihi itibarıyla başlamıştır. YDD çerçevesinde kapitalist sistem İslam alemine egemen olma çabası içinde olmuştur. İslam dünyası, "eğer demokratik değerlerini de taşıracaksanız, buyurun" demiş ve kapıyı sonuna kadar açmıştır. Irak'a müdahale sırasında birçok Müslüman ülke ve toplumunun ABD ile birlikte hareket etmesinin altında bu gerçeklik yatar. Körfez Savaşı halklarda büyük umutlar yaratmıştır. Ama çok geçmeden bunun böyle olmadığı, egemenliğin getirildiği, demokrasinin ise getirilmediği gerçeği görülünce, "sizin demokrasiniz bize lazım, ama siz bize lazım olanı değil, pek de lazım olmayan egemenliğinizi getirdiniz" denilmiş, umut yerini umutsuzluğa bırakmıştır. Ortadoğu'da böylesi bir süreç başlamıştır. Afganistan'da sosyalist sisteme karşı ittifak yapan, birlikte omuz omuza savaşan güçler birbirine karşı gelmişlerdir. Şimdi çatışma konumundadırlar. Katolik kapitalist dünya, diğer kültürlerle de ittifak içerisine girip İslam alemini kendi içinde parçalayarak, etkisiz bırakarak söz konusu savaşı kazanacağı iddiasındadır. Ama bu iddia çok güçlü bir iddia değildir. Kendileri de şu gerçeği görmüşlerdir: Yaşam hakkı tanımadıkları Müslüman halklar direneceklerdir. Bunları yenilgiye uğratmak da kolay değildir.

Batı Katolik dünyası, yüzlerce yıla varan çatışmalar sonucunda İslam aleminin teslim alınamayacağını çok netçe görmüştür. En son Sovyetler Birliği'yle olan çatışma bunu kanıtlamıştır. Bundan duyulan korkuyla bir taraftan zafer kazanma istemleri vardır, ama diğer taraftan da kendilerine inanmıyorlar. Pentagon'un açıklaması "bu savaşın sonucunu kestirmek zordur" biçimindedir. Bu savaşın sonuçlarını kestirmek gerçekten de zordur. Bu durum kendileri tarafından da kabul edilmektedir. O zaman birbirlerini ister karşılıklı olarak terörizm ile suçlasınlar ister suçlamasınlar, işin özü medeniyetlerin çatışmasıdır. Batı Katolik dünyası kendi içinde demokrasiye sahiptir, çağdaş ve ilericidir. İslam alemi geri ve muhafazakardır, ama kültürel bakımdan zengindir. Kültürel zenginliği Avrupa'nın kat be kat ilerisindedir. Avrupa ise çağdaşlığı ve ileriliğini dünya ile paylaşmamaktadır ya da demokrasiyi kendisine layık görürken dünyada da her türlü rejimi makul görmektedir. Böylesi bir çelişki yaşanıyor. Böylesi bir süreçte kapitalist Katolik dünya ile İslam dünyası karşı karşıya gelmiş ve bir savaşa tutuşmuşlardır.

"Demokratik uygarlık çizgisi Önderliğimiz tarafından formüle edilen çizgidir ve içerisinde çözüm vardır. İslam aleminin tarihsel-kültürel değerlerinin temsili yapma ve Avrupa'nın demokratik değerlerini bununla yaratıcı bir biçimde birleştirme, kültürlerin sentezine ulaşma, bununla insanlığı daha mutlu ve ileri bir yaşama kavuşturma çözümüdür."

İnanç ile güç savaşında zafer kazanan olmaz

– Medeniyetler savaşının sonucu nereye varır? Sizce bu savaşta kazanan kim olacak?

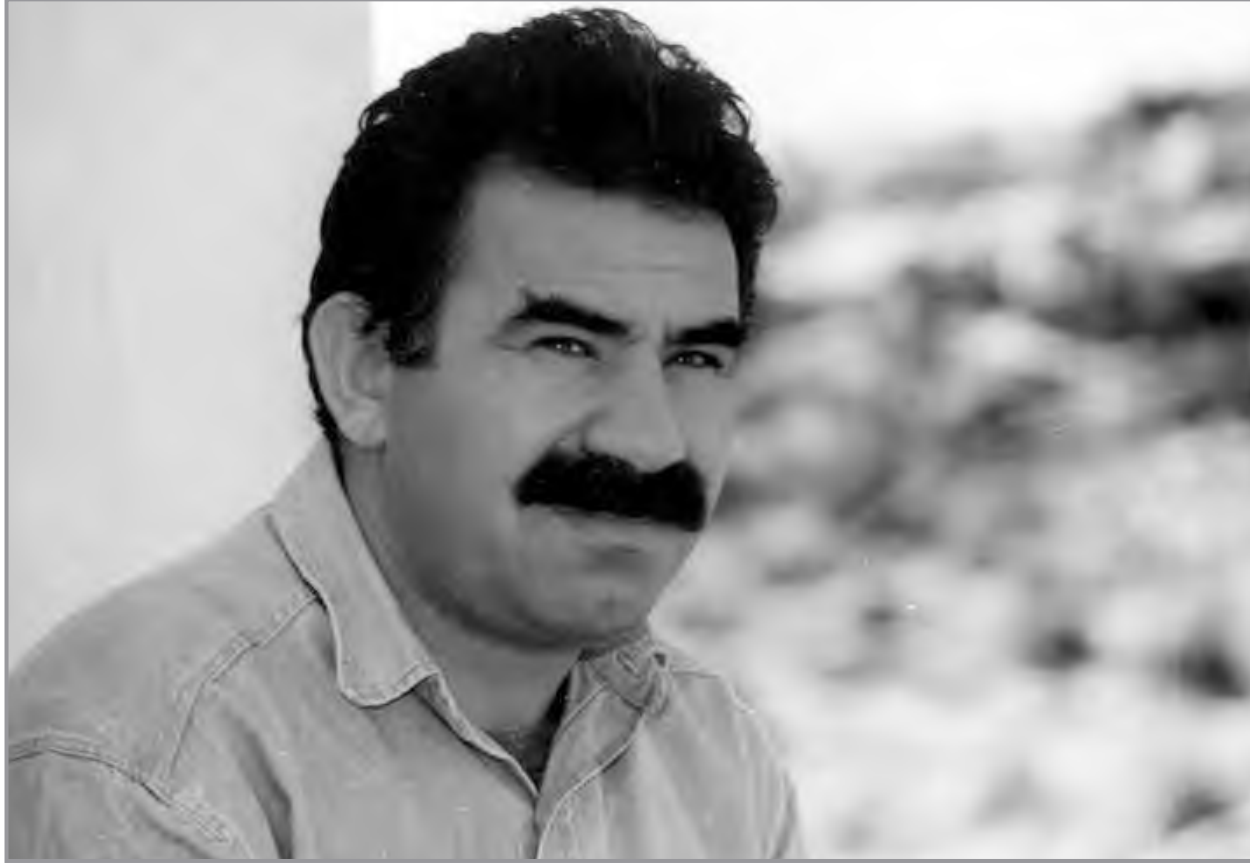
– Bu güçler bir dünya savaşını yürütebilecek konumdadırlar. Batı'nın, kapitalist sistemin büyük gücü vardır. ABD ve onun Avrupalı müttefikleri büyük güç sahibidirlere. Teknik olanakları bulunmaktadır. Güç anlamında zirvede seyretmektedirler. İslam alemi açıtır, fazla bir tekniği de yoktur. Güç bakımından Avrupa ile kıyaslanamaz, ama zengindir. İslam dünyası ekonomik bakımdan da, kültürel bakımdan da son derece zengin bir dünyadır. Yaşam İslam toplumlarında aşağılanmış, onursuzlaştırılmıştır. Tarihi kültür birikimlerine sahip olan bir toplum ya da toplumlar aşağılanmış, onursuzlaştırılmış bir yaşama mahkum edilmektedirler. Bu noktada tarihi ve kültürel değerlerine sahip çıkma ve oradan da çıkışa yönelme var. Bu intikam alma hareketidir. İleriye dönük projesi yoktur, onursuzluğa ve düşürülmüşlüğe karşı bu dünyadaki yaşamdan feragat etme, bunun bedeli olarak da öteki dünyada, cennette yaşamak vaat ediliyor.

İnsanlar etraflarında her gün ölümü, açlığı, aşağılanmayı görmekteler. O zaman, "bu dünyada bana yaşam olanağı

– İslam aleminde ne tür eğilim ve yaklaşımlar öne çıkabilir? Böylesi bir süreçte radikal İslami hareketlerin örgütlenmelerini güçlendirmeleri söz konusu olabilir mi?

– Bugün İslam dünyasında mevcut halile üç eğilim egemen. Birinci eğilim, biraz da rantçı diyebileceğimiz laik rejimlerdir. Onlar için ne demokrasinin ne de İslamiyet'in bir anlamı var. Önemli olan iktidar yoluyla rant sağlamaktır. Laiklikleri bu çerçevededir. Onların dini de, demokrasileri de paradır. Kendilerine bir çıkar sağlıyor mu, sağlamıyor mu noktasında hareket ediyorlar. Rantçı iktidarlara İslam aleminde bir eğilimdir. Bugüne kadar sistemlerle ilişkisinde oldular, kendilerine çıkar getirmesini esas aldılar. Bazen "demokrasi", bazen "İslamiyet" dediler, ama hiçbir zaman bunda samimi olmadılar. Bu eğilim şimdi iktidardır. Ancak önemli ölçüde güç kaybetmişler, alabildiğine marjinalleşmişlerdir. Mevcut çatışmada da "acaba bu çıkar iktidarımızı sürdüremez miyiz, bununla birlikte savaş içerisinde daha büyük rant elde edemez miyiz" yaklaşımı içerisinde dirler. Türkiye, Pakistan ve diğer birçok bölge yönetiminin yaşadığı gerçeklik budur.

Bölgede diğer bir eğilim radikal İslam'dır. Radikal İslam da mezheplerden dolayı ikiye bölünmüştür. Birisi İran İslam Devrimi'yle güç kazanan Şii mezhebini esas alan radikal İslami harekettir. Bu,

yok; ben de yaşam olanağı tanımayan bu sistemi yerle bir edeyim, canımı feda ederek öteki dünyada cennette yaşarım" diyorlar. İnsanlar bu inanca sahip. Bu dünyadaki yaşamdan umudunu kesmiş, ama öteki dünyada yaşama umuduyla donanmış bir İslam alemi gerçeğiyle karşı karşıyayız. Yani "ben cennete gideceğim, onun için cihat yolunda ölmem gerekiyor" inancı hakim. İslam dünyasının nüfusu bir buçuk milyar, Hristiyan dünyası da bir buçuk milyar. Bunların her birisi dünya nüfusunun dörtte biri etmekte. Şimdi birbirlerine karşı bir savaş pozisyonuna girmiş bulunmaktadırlar. ABD ve müttefikleri büyük güç sahibi olmalarına rağmen onları yenilgiye uğratabilirler mi? Belki bu ülkelerde taş üstünde taş da bırakmayabilirler, ama hiçbir zaman onları yenilgiye uğratamazlar. Çünkü onlarda iman gücü var. Bir buçuk milyar insanın tümü öyle olmasa bile, çok güçlü bir akım olarak imanla, yani cennete gideceği duygu, düşünce ve inancıyla hareket eden milyonlar vardır. En büyük teknik olan insan, kendi yeteneğini konuşturursa büyük güçleri dize getirebileceği gibi, büyük ve güçlü iman da en az güç kadar etkili olabileceğini söyleyebiliriz. Birisi gücünün zirvesinde, diğeri cennet için her an ölmeye hazır bir imana sahip, yani inancın zirvesindedir. İnançla güç karşı karşıya gelirse bu savaşta zafer kazanan olmaz.

şini sürdürecektir. Bu hareket geçmişin değerlerinden güç alıyor. Sorunlara çözüm yerine tarihsel değerlere sarılmanın yeterli olabileceği noktasından hareket ediyor. Dolayısıyla sorunların çözümüne yönelik bir projesi yoktur. "Ben üç bin sene öncesine de gitsem bunu kabul ederim, ama hiçbir zaman Batı kapitalist dünyasının egemenliğini kabul etmem" demektedir. İkinci eğilim de budur.

Üçüncü eğilim arayış biçiminde olan eğilimdir. Buna çağdaş eğilim de denilebilir. "Demokratik uygarlık çizgisi" olarak Önderliğimiz tarafından formüle edilen çizgidir. Bu, Kürdistan'da bir güçtür. Demokratik uygarlık çizgisinin merkezi Kürdistan'dır. Diğer ülke toplumlarında da demokratik eğilim güçleniyor. Şimdi güçlü olmasa da güçlenme işaretleri veren bir çizgidir. Bunun içerisinde çözüm vardır. İslam aleminin tarihsel, kültürel değerlerinin temsili yapma ve Avrupa'nın demokratik değerlerini bununla yaratıcı bir biçimde birleştirme, kültürlerin sentezine ulaşma, kültürlerin senteziyle insanlığı daha mutlu ve ileri bir yaşama kavuşturma çözümdür. Üçüncü çizgi çözüm çizgisidir.

Bu açıdan toplumsal, tarihsel değerlerimize sahip çıkmaya evet diyoruz. İnkarcılığı reddediyoruz, ama tarihsel kültürel değerlerimize sahip çıkma adına orada çakılıp geri bir yaşama mahkum olmaya

"İslam alemine yönelik olarak, değerlerinin temsili bizdedir diyoruz. Batı alemine ise, demokratik değerlerini İslam alemi içerisinde temsil etmeye hazırız diyoruz. Bu temelde kültürlerin barışına ve sentezine dayalı bir çözümü gerçekleştireceğiz. Biz rolümüzü oynarsak dünya barış hareketine öncülük edebiliriz."

– III. Dünya Savaşı dediğimiz olay ülkemizde başlatılmak istendi. Uluslararası konponun özü, Kürdistan merkezli olarak bu dünya savaşının başlatılmasıydı. III. Dünya Savaşı ancak statüsüz, kimiksiz ülkelerde başlatılabilirdi. İslam aleminin kimiksiz ve statüsüz halklarından birisi Kürtler, birisi de Afganlardır. Hala Kürdistan'ın ismi kabul edilmiyor. Üzerinde yaşayan halk gerçekliği ne egemen ülkeler ne de dünya tarafından kabul ediliyor. Statüsüz bir halktır. Afganistan'daki Taliban rejimini dünyada sadece üç ülke tanıyor. Bu ülkeler Suudi Arabistan, Pakistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir. Bu gerginlikle birlikte onlar da tanımama durumuna geldiler. Dünya'nın tümünde gayri meşrudur, kabul edilmiyor. Yani Afganistan da statüsüzdür. Kürdistan da, Afganistan da iç çatışmalara mahkum edilmiştir.

Dünya savaşının başlatılmasının en uygun üç alanı var. Birincisi Filistin'dir. Tarihte de uygarlıkların çatışma alanı olmuştur. Haçlı Seferleri'nin çatışma yeri Kudüs'tür. Onlar Kudüs'ü kutsal kent diye almak isterler. Müslümanlar da, "en az sizin kadar bizim için de mukaddestir, vermeyiz" derler. Ortadoğu üzerindeki egemenlik savaşı Kudüs ve Filistin'de yaşanmıştır. Esas olarak orası uygundur, ama dünyada büyük etkisi olan Yahudi sermayesi, İsrail'in zarar görmemesi için dünya savaşının merkezinin orası olmasını istemiyor ve bunun önlemini alıyor.

İkinci yer Kürdistan'dır. Kürdistan böyle bir savaşa neden olabilecek özelliklere sahiptir. Bir tarafı Arap alemi üzerinden Afrika'ya açılır, bir tarafı İran üzerinden Asya'ya açılır. Başka bir tarafı Anadolu üzerinden Avrupa'ya, diğer tarafı ise Kafkasya üzerinden Rusya'ya açılır. Böylesi kilit bir yerdedir. Burada başlayacak bir savaş tüm dünyayı ilgilendirir ve herkesi şu veya bu biçimde karıştırır. O zaman bu dünya savaşı nasıl başlatılacak?

Bu dünya savaşının başlatılması için Kürdistan özgürlük hareketinin liderliğine saldırlıyordu. Başkan Apo'ya yönelik uluslararası konponun amacı budur. Birinci senaryo şudur: Başkan Apo Suriye'deyken, Türkiye Suriye ile savaşa sokulacak, bu savaşa İsrail, Arap ülkeleri ve İran katılacak, ABD ve Rusya kaçınılmaz olarak bu savaşa müdahale edecek ve bir dünya savaşı doğacak. Bunun için güçlerini İskenderun Körfezi'nde tatbikat için yoğunlaştırdılar. Türkiye savaşa hazırlandı. Suriye ile Türkiye arasında bir savaş gündeme geliyordu. Önderliğe yönelik saldırı düşüncesi ve planlaması böyle bir savaşa neden olacak ve bu savaşın yayılmasını getirecekti. Uluslararası konponun birinci nedeni buydu ve bu bilinmekteydi.

Önderliğimiz böyle bir savaşı kabul etme yerine, o savaşı reddetme yolunu seçti. O zaman önünde iki alternatif vardı. Birisi Kürdistan'a gelme, diğeri ise Avrupa'ya, dünyaya açılmaydı. Ortadoğu'dan çıkmak zorunda kalacak olan Önderliğimiz Kürdistan dağlarına sığınacaktı. Kürdistan dağlarında bulunan Önderliğimizin imhası için Türkiye alabildiğine

Kürdistan dünya savaşının merkezi haline getirilmek istendi

– Özellikle İslam ülkelerinin hedeflendiği bu savaşın Afganistan'da gelişmesinin nedeni nedir? Bu savaşın Ortadoğu'nun çatışmalı bölgeleri olan Filistin ve Kürdistan'da gelişmemesini neye bağlıyorsunuz?

kışkırtılacak, Türkiye her şeyini kullanacak, tüm gücünü seferber edecek, savaş yasalarını büyük ölçüde çiğneyecek, kimyasal silahlar dahil diğer bir çok silahı kullanacak ve gerilla kaçınılmaz olarak zorlanacaktı. Zorlanan gerilla dağda imha yerine daha da öncesinde denemeleri yapılan, üzerinde çok ciddi tartışmalar yürütülen fedailiğe başlayacaktı. Dağda yaşam zorlaşınca fedai gerilla şehirlere inecek, Ortadoğu'da ve dünyanın diğer birçok alanında eylemlere başlayacak, tekrar hem dağda yoğunlaşan hem de bunun yarattığı sıkışma nedeniyle çeşitli alanlara savaşı taşıyan gerilla tekrar birçok gücü işin içine sokacaktı. Bölge ülkeleri ve dünya işin içine girecek ve bir çet şit dünya savaşı yaşanacaktı. Önderlik bundan dolayı dağı kabullenmedi ve kendisiyle yoğun tartışarak dağın getireceklerini, götürceklerini ölçüp biçti. Oradan dünya savaşını önlemek için nasıl çıktıysa, Kürdistan'a da aynı biçimde bölge veya dünya savaşını önlemek için gelmeme kararını aldı. Parti Önderliği'nin ülkeye gelmesi bölgeyi bir ateş çemberine dönüştürebilirdi. Sadece Kürdistan, İran, Irak, Suriye ve Türkiye değil, sıkışınca savaşı diğer alanlara da taşıırdık. Partimiz içinde böyle bir eğilim güçlüydü.

Parti Önderliğimiz bir dünya savaşını önlemek için Avrupa'ya çıkış yapmak gerektiğini düşünerek bu temelde hareket etti. Bu aynı zamanda Kürt sorununu Avrupa'ya taşıma ve çözüm arama çıkışıydı da. Çünkü III. Dünya Savaşı'nın Kürdistan merkezli çıkarılacağı kararı verilmişti. Normal koşullarda onlarca yer Önderliği kabul etmek isterken, kimse Önderliğimizi kabul etmedi. Avrupa'da dört aylık bir süre boyunca dolaştıktan sonra 15 Şubat'ta Kenya'da yakalanıp Türkiye'ye teslim edildi. "Türkler şoven histe-rilerle doludur, soğukkanlı yaklaşamazlar, imha ederler" diyorlardı. Önderliğin imha edilmesi, savaşın tekrar, hem de eskisinden çok daha güçlü bir biçimde başlaması demektir. Bizim binlerce, on binlerce fedai eylemliliğine kalkışmamız demektir. Bir dünya savaşı gündeme girecek ve Kürtlerin ülkesi bu savaşın merkezi yapılacaktı. Bu dünya savaşı ister Başkan Ortadoğu'dan çıkmadan, ister Kürdistan dağlarına geldiği zaman, isterse Önderliğin imhası biçiminde gelişsin, ortaya çıkan gerçeklik kimsenin kazanamayacağı bir savaştı. En çok da Kürtler bu savaştan zarar görecekti. Ayak altında gideceklerdi. Biz her tarafa yakıp yakabilirdik, ama herhalde bizde de fazla bir hayır kalmazdı. İşte böyle bir durumda Önderliğimiz dehasını bir kez daha ko-nuşturmuş, büyüklüğünü ortaya koymuştur. Hepimiz intikam duygularıyla yanıp tutuşurken, Parti Önderliğimiz "durun" demiştir. İmha savaşı ve buna yanıt olarak gelişecek intikam savaşının önünü almıştır. Önderliğin büyüklüğü buradadır. İlk başlarda bu anlaşılmıyordu. Kimisi, "biz bir kahraman bekliyorduk, büyük bir direnişçi bekliyorduk" diyordu. İş o kadar ciddi ki, kahramanlık, büyük direnişçilik yapabilecek durumda değilsin. Orada akıl yoluna başvurmak durumundasın. İşte herkesin aklını yitirdiği, bir tarafın imha savaşına, diğer tarafın intikam savaşına son noktaya kadar hazırlandığı ve ilk girişimlerini yaptığı bir durumda, Önderlik Kürdistan'ın III. Dünya Savaşı'nın merkezi olmasını durdurmuştur. Halkımızın büyük kayıplara uğramasının önünü almıştır. Herkes bunu yapamaz. Ancak büyük bir öngörüyle, büyük bir deha bunu yapabilir. Nitekim burada zor olan başarılımış, Kürdistan dünya savaşının merkezi olmaktan çıkarılmıştır.

Üçüncü alan olarak Afganistan denendi. III. Dünya Savaşı burada kabul gördü ve başladı. Eğer orası kabul görmeseydi, savaş orada da önlenseydi, tekrar ülkemize dönerdi. On üç senedir tüm silahlı çatışmalarda eğer bir ateşkes eğilimi olursa onlarca güç (BM'den tutalım, Norveç'e kadar) arabuluculuk için oraya koşar. Biz büyük bir savaş yürüttük; 20. yüzyılın kurtuluş hareketleri an-

lamında Vietnam'dan sonra en büyük savaşı biz yürüttük. Biz ateşkes dediğimizde Allah'ın bir kulu gelip arabulucu olmadı. Neden kimse arabulucu olmadı? Acaba biz kimselere ilemedik mi? Herkese ilettik ve çalmadık kapı bırakmadık. Kimse görmedi mi? Herkes bizi görüyor. Ama biz dünya savaşının merkezi haline getirilmek istendik. Bunun için bizi habire zorladılar da. Bazı güçler bizim tekrar savaşa girmemizi teşvik ettiler. Bazen de tehdit edip "savaşacaksınız" dediler. Biz hayır dedik ve büyük taktik çabalarla bu dayatmaları boşa çıkardık. Ama onlar bu sorunu çözmedikleri gibi bizden de ellerini çekmediler. Afganistan bunu kabullendi. Kabullendikten sonra Kürdistan'ın bir dünya savaşının merkezi yapılması düşüncesi sona erdi. Bir müddet sonra artık Kürt sorununun barışçıl çözümünü kabul etmeleri mümkün hale gelir. Dünyanın bilinen güçleri artık böyle yaklaşacaklar. Afganistan'da o sürece girmeselerdi tekrardan şu veya bu biçimde bizi savaşa sokacaklardı. Önderlik bunu önledi ve Kürdistan böylesi zor bir süreci esas olarak bu şekilde aştı.

Kültürlerin barışına dayalı bir barışı gerçekleştirebiliriz

– *Demokratik uygarlık çizgisini geliştirmede Kürt halkı ve PKK'nin rolü ne olacak?*

– Üçüncü çizgi partimizin temsil ettiği demokratik uygarlık çizgisidir. Bu anlamda Kürdistan rolsüz kalmayacaktır. Bu çizgi şimdi pek güçlü değildir, ama savaş ortamında hızla güçlenme olanağına sahiptir. Çünkü kendi içerisinde çözümü temsil etmektedir.

Yaşanan savaş, zaferle sonuçlanmaz. Ne ABD ve müttefikleri ne de Usame Bin Ladin ve onun hareketi, yani radikal İslam hareketi zafer elde edebilir. Her iki taraf birbirini alabildiğine zorlayacaktır. Gerçek anlamda aslanların av üzerinde çatışması yaşanıyor. Birisi maddi teknik gücü elinde bulunduruyor, diğeri ise iman gücünü elinde bulunduruyor ve bunlar karşı karşıya birbirlerini epeyce hırpalayacaklar. Hiçbiri bir diğerine kazandırmayacak. İslam alemine yönelik olarak, değerlerinin temsili bizdedir diyoruz. Batı alemine ise, demokratik değerlerini İslam alemi içerisinde temsil etmeye hazırız diyoruz. Bu temelde kültürlerin barışını, kültürlerin sentezine dayalı bir çözümü gerçekleştireceğiz. Bu savaş karşıtlığıdır. Ama bir tarafın savaşına değil, her iki tarafın savaşına karşıtlıktır. Barış hareketi demokrasi içindir. Mevcut hareket daha şimdiden dünya içerisinde bir kıpırdama içerisinde. Biz rolümü-

zünü oynarsak dünya barış hareketinde öncülük edebiliriz ve hızla bir büyüme gelişebilir. Ortadoğu'da olduğu kadar dünya çapında da bir sistemin gelişmesi ve bunda bir rol oynamamız mümkündür. Onun için "yıkımın merkezi Afganistan, insanın merkezi Kürdistan'dır. Savaşın merkezi Afganistan, barışın merkezi Kürdistan'dır. Geriliğin merkezi Afganistan, ilerlemenin ve demokrasinin merkezi Kürdistan'dır" diyoruz. Her ikisi de çok az şeyi bulunan Müslüman ülkeleridir. Birisi giderek tarihin derinliğine yönelmekte, geriye doğru hızla seyretmekte, diğeri ise tünelin aydınlık yönünde yol almaktadır.

Parti Önderliğimizin geliştirdiği demokratik özgürlük çizgisi bu olaylar için de bir çözüm çizgisidir. Son savunmanın iyi incelenmesi durumunda bu gerçeklik daha net görülebilir. Bu durum Önderliğimizin büyüklüğünü kanıtlamaktadır. Önderlik bugün yaşanan gerçeklikler ve sunduğu çözümlerle yargılayanları yargılamış oldu. Bunu görmek ve tespit etmek önemlidir. O zaman bizim nasıl tutum takınmamız gerektiği daha net anlaşılacaktır. Biz ne yapacağız; bir tarafın savaşını değil, iki tarafın da savaşını reddedeceğiz. Avrupa'ya, "gel, demokrasiyi İslam alemine taşıma temeline her türlü işbirliğini yapalım, çözüm oradadır" diyeceğiz. İslam alemine "gel, demokratik çözümle yanıtı oluşturalım; diğeri bir intikam savaşı olur, intikam da kimseye kazandırmaz" diyeceğiz. Bu çizgide tutarlı olmamız halinde kesinkes sonuç alacağız. Türkiye işin ucuzuna kaçıyor. "Amerika büyüktür, güçlüdür, ondan yana yer alayım. Savaşın başarılı olması halinde bu kötürüm rejimimi yaşıtırım" şeklinde ucuz bir yaklaşım içinde. Türkiye laikdir, ama hiçbir zaman demokratik değildir. Laik güç rantçıdır, demokratik güç üreticidir. Biz hem laikiz, hem demokratiz diyoruz. Aynı zamanda da Müslümanız.

Laiklik, kültürlerin buluşmasının olanağını yaratmaktır. Bir kültür lehine diğerinden fedakarlık yapmamaktır. Hepsine gelişme imkanı tanımak ve onları sentezleme ortamını yaratmaktır. Gerçek laiklik budur. Ama Türkiye'nin, "ben herkesten çıkar sağlayayım" şeklinde kuru bir laikliği var. Türkiye hiçbir zaman demokraside mesafe alamadı, sınırlı kaldı. Demokratikleşmediği için laikliği zaman zaman gericiliğe güç veriyor. Biz ise hem laik hem demokratik espriyi temsil edeceğiz. Avrupa'nın egemenliğini değil, Avrupa'nın demokrasisini istiyoruz. Amerika'nın egemenliğini değil, demokrasisini istiyoruz. Türkiye ise Amerika'nın egemenliğini istiyor. Onun egemenlik ortamında çıkar elde etmenin peşindedir. Biz ise, onların demokratik değerlerini, demokrasi içerisinde gelişmeyi istiyoruz. Gelişme olanağını hedefliyoruz.

Başlayan bu savaş yayılırken; her iki taraf bir çözüm önermedikleri için zorlanacak, fakat sonuçta demokratik uygarlık çizgisinde karar kılacaklar. Biz bu süreçte savaşan her iki tarafa savaşla değil, barışla karşı duracağız. Demokratik bir laikliğin kabul edilmesi gerekiyor. Tarihsel değerleri savaşla yadsıyan bir laiklik değil, onları çağdaş anlamda geliştiren, insanlığın hizmetine sokan bir laiklik olmalı ki, bu da demokrasidir. Önderlik çizgimizin gelişme ortamı son derece açılmıştır. Savaşın toplum üzerinde yarattığı yıkım görülünce, demokratik uygarlık çizgisi çok etkili bir biçimde gelişecektir. Böylesi bir durumda bizim hata yapmamamız gerekiyor. İlk kez elimize bir kurtuluş, özgürlük fırsatı çıkıyor.

Sistem bu savaşla yıkılışını tamamlayacaktır

– *Parti Önderliğimizin AİHM savunmaları çözümün anahtarıdır. Savunmalar ışığında yürütülmesi gereken barış ve demokrasi mücadelesine nasıl bir yaklaşım geliştirilmelidir?*

– Dünya sisteminin statüsüz bıraktığı bir halkın kurtuluşu zordur. Bu sistemi çok zorlarsan uluslararası komploda olduğu gibi tüm dünya sana karşı birleşir. Bizim halkımız da statüsüzdü, 20. yüzyılda kurulan dünya sistemi içerisinde Kürtlerin yeri yoktu. Biz '70'ler sonrası yer edinmek için zorladık. Çok zorladığımızda ise hepsi karşımızda uluslararası kompo ile birleşip savaştılar. O zaman bu sistem yıkılışını tamamlamalıdır. Bunun için gözyaşı dökmeyeceğiz. Mevcut sistem bize yer tanımadığı için bizim mevcut sistemi savunma gerekçemiz olamaz. Ancak biz bu sistemin daha hızlı yıkılmasını sağlarız, bu yönlü çaba gösteririz. Sistem bu dünya savaşıyla yıkılışını tamamlayacaktır. Eski sistem yıkıldığında yeni sistemin kurulma olanağı doğacaktır. Yeni bir sistemin kuruluşu, eski sistemin restore edilmesi şeklinde de olabilir. Eğer sistem fazla katı değil ise bu yolla belli başarılar elde etmek mümkün.

İkinci yol, sistemin bir tarafını yıkar-ken, diğer tarafını yapmaktır. Yani yıkımla yapımın iç içe geçtiği yöntemdir. Üçüncü yol ise, eski sistemin yıkılışını tamamlama ve bunun ardından yeni sistemin kurulmasıdır. Görüldüğü kadarıyla eski sistemin tamir edilmesi yöntemi başarısız oldu. Yine bir tarafta yıkma, bir tarafta yapma yöntemi de başarılı olamadı. Şimdi yeni bir sisteme doğru yol alırken insanlığın çoğunlukla izlediği yol ve yöntem izlenmek durumunda. Eski sistem yıkılışını tamamlayacak, onun üzerinde yeni sistem kurulacaktır. Yeni sistemin manifestosu, Parti Önderliğimizin AİHM'e sunduğu savun-

madır. Marks'ın Kapital'i değerindedir, belki de değeri ondan daha fazladır. O zaman, Önderliğin savunmasını sadece halkımıza değil, bölge halklarına ve tüm insanlığa mal etmek gerekir. Bu önemli bir görevdir. Bir ideolojik çalışmadır.

Temel mücadele biçimimiz serhildandır. Siyasal serhildanla barış hareketini geliştirmeliyiz. Hem Kürdistan'da barış hareketini daha güçlü kılmalı hem de bölge ve dünyada bu hareketin gelişimini teşvik etmeliyiz. Ondan güç almamız, güç vermeliyiz. Silahlı güçlerimizi daha sağlam hale getirme zorunluluğu vardır. Bir yıkım yaşanırken şu veya bu biçimde etkilenebilirsin. Yıkılan güçler, "ben yıkılırken yanımdakiler sağ kalsın, onlar da benimle birlikte imha olsun" derler. Bundan dolayı tehlikeli bir süreçtir. Dolayısıyla askeri gücümüzü çok sağlam tutmak, niceliğini ve niteliğini geliştirmek durumundayız. Bu, dönemin doğru siyasetidir. Diğer taraftan uluslararası diplomasi ve çok çeşitli pratik etkinlikler geliştirmemizin gereği ortadadır. Kesinlikle savaşın bir tarafı durumuna düşmeyeceğiz. Bunun gelişmesine müsaade etmemeliyiz. İçeriği daha da zenginleşmiş olan barış hareketini geliştirirken, çözümünü de sadece halkımıza değil, tüm İslam alemine ve dünyaya sunabilmeliyiz. "Çözüm bize düşer mi?" dememek gerekiyor. Dünyanın savaş içerisinde gözünün kör olduğu noktada sadece bizim böyle bir rol oynamamız mümkündür. Kendimizi hiç küçük görmeyelim. İçinde bulunduğumuz yeni süreçte çatışma eğilimi çok güçlü değil, ama Türkiye bizi sınırlandırmak için bir operasyona yönelebilir. Başarı olanağı çok zayıftır. Yalnız bu gelişmelerle birlikte bizi sınırlı tutmak için orta çaplı bir operasyona girişebilir. Bu zeminde kapsamlı bir savaşın koşulları bulunmamaktadır. Baharda kapsamlı bir savaş gündemeleşebilir. Sonbahar ile kış döneminde savaş fazla olasılık dahilinde görünmüyor. Yalnız orta çaplı bir operasyon olabilir.

Gelişmeler kesinkes bize başarı olanağı sunacaktır. Önemli olan bizim doğru politika yapmamızdır. Yanlış yapmamalı, daralıp tepkiyle hareket etmemeli, aşırı bir sabırsızlığa düşmemeli ve bir duyarsızlık içinde olmamalıyız. Askeri, siyasal, diplomatik, kültürel faaliyetlerimiz her bakımdan işlerse kazanmanın tam da zamanı gelmiştir. Bu dönemde mücadelemizin '90'lardaki coşkusunun çok çok ilerisindeki bir coşkuyu edinebiliriz. Koşullar bunun için olgunlaşıyor. Eğer kendimizi boşa çıkarmazsak kesinkes kazanacağımız bir dönemdir.

I. Dünya Savaşı sistemi yıktı, ancak orada birçok halk özgürlüğüne kavuştu, insanlık gelişme olanağını elde etti. II. Dünya Savaşı dünya sistemini yıktıktan sonra bir sürü halk ilerleme ve kurtuluş olanağını elde etti. Şimdi üçüncü kez çok kapsamlı bir biçimde dünya sisteminin yıkılışı tamamlanıyor. Yeni bir dünya sistemi oluşturulurken biz Kürtler bir yer edinebiliriz. Kürtler, I. Dünya Savaşı'nda çok zavalı bir konumdaydılar. Ne bir örgütleri ne de güçleri bulunmaktaydı. II. Dünya Savaşı'nda ise daha da kötü durumdaydı; gözü korkmuş, ağzını bile açamayacak duruma gelmişti. Şimdiyse, III. Dünya Savaşı'nda olanaklarımız alabildiğine fazla-laşmış ve eskisine oranla bir gücümüz oluşmuştur. Eğer geriliklerimize sevdalanmaz, son derece bireyselleşerek olumsuzluğa düşmezsek, bu sefer kesinkes kazanabiliriz. Umutlu olmak için her şey vardır.

Bu süreç gerçekten de kazandırıcıdır. Şüphesiz sürecin tehlikeleri de büyüktür. Bu sürecin sonuçları çok yönlü olacaktır. Ama savaşan güçler kazanamaz. Yani kazanılamayacak bir savaştır. Ağır sonuçları olacak, bu sonuçlar birçok yeni gelişmeyi ortaya çıkaracaktır. Böylesi bir durumda bizim kaybedecek hiçbir şeyimiz yok. Ama kazanma olanağımız doğmaktadır. Tek yapılması gereken şey; kendi dar, bireysel istemlerimiz içerisinde bu büyük gelişme olanağını tüketmemek, küçük yaşamaktır. Eğer kendi kendimizi boşa çıkarmazsak büyük kazanacağız. Bunun olanakları doğmuştur. Kazanmak için doğru bir tutum sahibi olmak, doğru politika ve uygulamalar içerisinde olmak gerekiyor.

AIHM KÜRT ULUSAL VE DEMOKRATİK MÜCADELESİ İÇİN KRİTİK BİR SÜREÇTİR

Beklenen AIHM sürecinin başlama-sıyla binlerce sayfa tutan belgeler çok yönlü bir hazırlık temelinde incelenmeye sunulmuş bulunuyor. Bu süreç, yürüttüğümüz mücadelede ve Kürt halkının geleceğinde önemli bir dönemin başlamasını ifade ediyor. Bu bakımdan ilgili olan taraflar davaya ciddi bir yaklaşım gösteriyorlar. En başta partimizin Genel Başkanı oldukça kapsamlı, ciddi bir yaklaşımı bu süreç karşısında açıkça ortaya koyuyor. Bunu en somut olarak, bütün insanlığın sorunlarını inceleyen, bu sorunları tarihsel nedenleri ve oluşum süreçleriyle bağlantılı olarak ele alıp güncel durumun kapsamlı çözümlenmesiyle birlikte insanlık için doğru ve yararlı olanın ne olması gerektiğini ortaya koyan, insanlara kabul edilebilir bir gelecek sunan savunmaları ile göstermiş bulunuyor.

Bu savunmalar, 21. yüzyılın insanlık düşüncesinin temel çerçevesini, içeriğini ve ölçülerini ortaya koyar niteliktedir. Özgürlük ve adalete dayalı demokrasinin nasıl olması gerektiği, bunu esas alan yeni uluslararası sistemin nasıl oluşacağı ve dünyanın nasıl herkes için yaşanılır hale getirilebileceği konularına kapsamlı ve derinlikli açıklamalar getiriyor. Çağdaş uygarlığın, demokrasinin ve yeni demokratik sistemin teorik çerçevesini çok somut bir biçimde ortaya koyuyor. Savunmaların, insanlığın ulaştığı en üst gelişme düzeyinin, 21. yüzyıl dünyasının manifestosu olabilecek düzeyde ele alınması, PKK Önderliği'nin bu sürece ne denli ciddi, derinlikli, kapsamlı ve çözümleyici yaklaştığını ortaya koyuyor. Buradan sürecin ne kadar önemli ve ciddiyetle ele alınması gerektiği ortaya çıkıyor. Bu ciddiyet kuşkusuz herkesi kendi ölçüsüne, çerçevesine çekecektir. Dolayısıyla da başlayan sürecin doğru anlaşılması, iyi çözümlenmesi, buna yeterli bir düşünsel ve pratik tutumla cevap olunması gereği var. Bu herkesten fazla bizim sorunumuz. Böyle bir görev herkesten çok bizim omuzlarımızda olan bir görevdir.

Başlayan sürecin temel özellikleri nelerdir? AIHM olgusu nasıl bir olgudur ve neleri yapabilir, neleri yapamaz? Süreç nasıl işleyecek, olası gelişmeler neler olabilir? Böyle bir süreç karşısında biz nasıl hareket edeceğiz, temel yaklaşım ve görevlerimiz neler olacak? Bu soruları böylesi bir başlangıç sürecinde çok açık bir biçimde sormamız ve iyi tartışarak cevap yaratmamız gerekiyor. Böyle yapamazsak, süreci düşüncede ve pratikte gerektiği düzeyde karşılayamazsak tehlikeli durumlar ortaya çıkabilir. Ciddiyet bu bakımdan önem taşıyor.

Adı olmayanın hakkı da olmaz

Yaşadığımız süreç, sıradan, normal işleyen bir süreç değildir. Şimdiye kadar olduğu gibi "Önümüzde daha AIHM süreci var" diyerek ele alabileceğimiz, dolayısıyla da kendimize göre yaklaşım gösterebileceğimiz bir süreç de değildir. Bu tür yaklaşımlara fırsat veren, imkan sunan süreçler artık geride kalmıştır. Böyle yaklaşmak olguyu anlamamak, ciddiyetsiz yaklaşmak olacaktır. Tehlike en fazla böyle bir yaklaşımdan gelebilir. Bu durum insanı gaflet durumuna götürebilir. Gafletin ne olduğunu, uluslararası komplo karşısındaki durumumuzda ve 15 Şubat olgusunun ortaya çıkışında gördük. Önderlik o süreçte, gafletin ihanetten daha tehlikeli bir durum olduğunu belirterek bizi uyarmaya çalışmıştı. Uyanamadık. Ancak 15 Şubat gibi ağır bir sonuç, o gafletten daha sarsıcı bir özellik taşıdı.

Gaflet, artık sarsılmaya imkan verme-

yecek, fırsat bırakmayacak bir sonucu da ortaya çıkarabilir. Bir olgu bir kere yanlışlı temelde yaşanabilir, fakat iki kere, üç kere tekrarlanmaz. Tekrara düştüğü yerde her zaman ağır bir tehdit, tehlike durumunu gündeme getirir. Bu kadar önemli olan bir süreç inançsızlığı, gafleti, etkisizliği ve anlamazlığı hiçbir biçimde kaldırmıyor, kabul etmiyor. O açıdan her şeyden önce sürecin bu niteliği üzerinde iyi durmamız, onu iyi anlamamız gerekiyor. Ona cevap olacak tutumu ruhta, duyguda, düşüncede, davranışta, eylemde ve çalışmada bir an bile gerilemeden, zayıflamadan tam bir başarı temelinde göstermeliyiz. Parti ve halk böyle bir tutum sahibi olabilirse sürece doğru yanıt verebilir, gafleti aşabilir. Dolayısıyla da tehlikeyi önleyerek geçmişte içine düştüğü olumsuzlukları ödeyebilir, ödettirebilir. Bu, hem olumsuzlukları aşmada yeni bir şans oluyor, hem de aşılamadığı durumda benzer bir şans artık tamamiyle kaybetme tehlikesini, riskini içinde taşıyor.

Bunlar çerçevesinde ele aldığımızda,

"AIHM davasını, Kürt ulusal-kültürel hakları sorunu davasından ayrı olarak ele almak, kopartmak, onsuz yaklaşmak kesinlikle doğru değildir. Ortada hukuki bir mesele yoktur. Eğer gerçekten bir hukuki sorun var diyeceksek, mevcut siyasi sistemin ne kadar adil olup olmadığının değerlendirilmesi, tartışılması noktasında ortaya çıkar. O da siyasi sistemin çerçevesiyle bağlantılıdır. "

her şeyden önce davayı iyi anlamak gerekli. AIHM, kuşkusuz önemli bir mahkeme. İnsan hakları temel haklardan önce gelmeli. Günümüzde bunun bu kadar ilerlemesi, hukukunun oluşması, yargı sisteminin gelişmesi, insanlığın bu ölçüde temel haklara riayet eden, onları yaşar bir konuma gelmesi elbette ileri bir durum.

luk, yaşamı elde etme veya yok olup gitme-mücadelesinin davası. Bir kişi hakkı, insan hakkı biçiminde bu davaya yaklaşmak, olguyu böyle ortaya koymak ve buradan çözüm aramaya çalışmak geri bir durum olur. Bundan da öteye bir saptırma olur. Olguyu yok etme olur ki, tam da inkar politkasının hukuksal alana taşırılmasını ifade

na bir çıkmaz ve saptırma olur. Genel Başkanımız bunun önüne kesin bir set çekiyor. Böyle bir kararı hukuk kararı olarak hiçbir biçimde tanımayacağını, kabul edemeyeceğini, öyle bir şeyi kabul etmenin ihanetle özdeş olacağını savunmalarda çok somut belirtiyor.

AIHM tamamen siyasi bir mücadele sürecidir

Mahkemenin bu davaya bakmaya ne kadar hazırlıklı olduğu, tüm kapsamı ile davayı ne kadar ele alabileceği tartışma konusudur. Hukuk adına karar veriyorum diyerek kişisel düzeyde verebileceği bazı kararların ne kadar demokratik hukuk çerçevesinde meşruiyeti olacağının daha iyi ortaya konulması, tartışılması gerekiyor. Öyle basit kişisel haklar biçiminde ele alınacak bir durum yok ortada. Çok kapsamlı bir dava söz konusu. Bununla dünyanın en karmaşık sorunlarından bir tanesinin hukuksal alana aktarılması durumu vardır. Bu sorun tepeden tırnağa siyasaldır. Bir halkın, toplumun varlık-yokluk meselesidir. Bu da halkı yok etmek isteyen

halkın meselesi var. İki; ortada bir hukuk meselesi yok, yüzde yüz siyasi bir mesele var. Üç; ortada çok basit bir mesele yok, 20. yüzyılın en karmaşık ve en ağır sorunu var. AIHM ile başlayan süreç bütün bu alanlarda çok ağır bir mesele olarak ortada duran olguyu çözüme kavuşturmak veya kavuşturmamakla yükümlüdür. "Bir çözüm ortaya çıkacak mı, çıkamayacak mı?" böyle bir durumla yüz yüze gelmeyi ifade ediyor. Dolayısıyla mahkemeyi, mahkeme ile başlayan süreci doğru anlamak, doğru tanımlamak gerekiyor.

Bu mahkeme karar alabilir ve bu kararlar üzerinden hareket edilebilir, ama ortada meşru olmayan bir yargı düzeni var. Adı "*İnsan Hakları Mahkemesi*" olsa bile böyle bir mahkemenin ciddi bir meşruiyeti yoktur. Çünkü sosyal, siyasi temeli yoktur. Dolayısıyla hukukun işleyeceği bir alan değildir. Mevcut durumuyla bile ne kadar demokratik geçinirse geçinsin, ne kadar insan haklarını esas alıyor görünürse görünsün, Türkiye'deki inkar siyasetine dayalı hukukun uygulanması; onun bir başka biçimde uygulanmaya, hayata geçirilmeye yönelmesi oluyor. O açıdan böyle bir yargılama sürecini bizim meşru bir süreçmiş gibi görmemiz, hukuka uygun ele almamız asla mümkün olmaz. Kendine göre karar alıp İmralı'daki yargılamanın şu kadar adaletsiz olduğunu, şu kadar haksızlık yaptığını belirlemesi ciddi bir değer ifade etmeyecektir. Sözde bazı kişisel haksızlıkları ortadan kaldırma yönünde kararlar alarak, demokrasi ve insan haklarına uygun bir çerçevede hukukun işletildiğini söylemek bir aldatmaca olacaktır. Bu tür aldatmaca durumlarını daha baştan çok iyi görmemiz gerekiyor. İmralı'daki yargılama gibi olmayabilir, ama bu mahkemenin neyin mahkemesi olduğu, neyin üzerinde kurulduğu, İmralı'nın bir devamı olduğu, İmralı süreci ile birlikte ortaya çıktığı gibi hususlarda da gafil olmayacağız. Kendimizi aldatmayacağız. "Avrupa'dır, demokrasidir, hukuktur, insan hakları mahkemesidir, bazı sonuçlar ortaya çıkartır, yaşamımız güvence altındadır" diyemeyiz.

Hukuk adına alınacak kararların hangi düzeyde olursa olsun hiçbir meşruiyeti olmayacaktır. Herkesin en başta bunu bilmesi gerekiyor. Bizim de bu olguyu böyle bilecek hareket etmemiz gerekiyor. Olay tepeden tırnağa siyasidir. Dolayısıyla mahkeme denilen süreç siyasi bir mücadele sürecidir. Böyle bir mücadele süreci olarak işleyecek, sonunda ortaya çıkacak kararlar da siyasi olacaktır. Bu konuda hiçbir biçimde yanlışlığa düşmemek, çarpıtmalara aldanmamak gerekiyor. Hukuksal boyut siyasi sistemin gerçeğinin ortaya çıkartılmasında işlev görebilir. Gerçek bir demokratik hukuk olarsa, Avrupa'daki siyasi sistemin demokratik olmadığını, dolayısıyla Avrupa hukukunun adil olmadığını, her insan için eşit hakları ifade etmediğini ortaya koyabilir. Böylece Avrupa'nın mevcut siyasi sisteminin, siyasi demokrasisinin, buradan doğan hukukunun insan ve toplum haklarına uygun olmadığını belirleyerek, onu dar görek bu siyasi sistemi mahkum edebilir. Mevcut Avrupa demokrasisinin yetersizliklerini ortaya koyarak aşılmasını isteyebilir. Buna göre gerçekten herkes için eşitlik temelinde adalet dağıtacak bir hukukun ortaya çıkarılmasının önünü açabilir. Böyle bir karar alırsa, bu, varolan mevcut durumun da değiştirilmesi yönünde karar almak olacaktır ki, bu da çok güçlü bir siyasi karar anlamına geliyor. Böylesi bir karar ortaya bir çözüm çıkartmayı ifade eder ve ancak böyle

Fakat bizim için bu mahkeme neyi ifade ediyor? Neden insan hakları mahkemesi? Acaba Kürt için mahkeme var mı, böyle bir mahkeme işleyebilir mi? Bunlar bile soru işareti oluşturuyor. Adı olmayanın, varlığı olmayanın tabii ki hakkı da olmaz.

Bir insan olarak Kürt ne kadar var, ne

eder. Böyle bir tehlike de var.

Adil bir yargılama olmamış, baskı uygulanmıştır. Başkanımız çağa uygun olmayan idam cezasına çarptırılmıştır. Bu haksızlıklar ortadan kaldırılсын diye bir dava görülmeye kalkılır, hukuk böyle işletilir, ortaya böyle bir sonuç çıkartılmaya çalışılırsa, bu başlı başı-

hukuki sorun var diyeceksek, mevcut siyasi sistemin ne kadar adil olup olmadığının değerlendirilmesi, tartışılması noktasında ortaya çıkar. O da siyasi sistemin çerçevesiyle bağlantılıdır. Dolayısıyla bazı noktaları daha fazla vurgulamak gerekiyor:

Bir; ortada kişisel bir mesele yok, bir

bir kararın meşruiyeti olabilir. Bu, Avrupa toplumları için, Avrupa ile birlikte bütün dünya halkları ve insanlık için iyi bir gelişmeyi sağlar. Yeni bir uluslararası sistemin demokratik hukuk çerçevesinde ve özgürlük, adalet ilkeleri doğrultusunda oluşmasının başlangıcını ortaya çıkartabilir. Bunu, 20. yüzyılın en karmaşık sorunu olan Kürt sorununa barışçıl ve demokratik çerçevede çözümler üretmekle gerçekleştirir.

Tümüyle siyasi bir süreçle yüz yüzeyiz. Her türlü çalışma, her türlü söz ve davranış siyasi içeriklidir. Bunu böyle görmek, böyle anlamak ve dolayısıyla bu çerçevede yaklaşmak gerekli. Bunu çarpıtan, sağa sola çekıştiren anlayışları, tutumları, görüşleri doğru bir düşünsel mücadele ile bertaraf etmeli ve olgunun çarpıtılmasına izin vermemeliyiz. Olayın ortaya sağlıklı bir biçimde konabilmesi ve üzerinde doğru ilkeler temelinde tartışma yürütölüp sonuçlar çıkarılabilmesi, kararlar alınabilmesi için bu gereklidir. Bu bakımdan biz olguyu hukuk süreci gibi ele alma gafletine düşmemeliyiz. 'Hukuktur, adalet, eşitlik var' gibi sözlerle kendimizi gaflet içine düşürmemeliyiz. Olayın siyasi bir olay olduğunu, bunun sonuçlarını da siyasi bir mücadelenin belirleyeceğini daha baştan itibaren görmeliyiz. Dolayısıyla siyasi mücadelede bunun gereğini yapar konumda olmalıyız. Parti ve halk olarak böyle olursak sürece iyi yanıt vermiş oluruz. Böyle olmayan her türlü yaklaşım süreci kaybetmeye mahkumdur. Çünkü süreci doğru tanımlayamamıştır. Her türlü yanlış ve yetersiz tanımlamanın da başarı değil, kaybetme yaratacağı kesindir.

Diğer yandan sürecin önemli ve sonuç ortaya çıkaracak bir süreç olduğunu da görmemiz gerekir. AİHM ile başlayan yeni sürecin böyle bir özelliği var. Bu siyasi mücadele sürecinde şu veya bu biçimde bir sonucun ortaya çıkacağı süreç başlamış oluyor. Böyle bir süreçle ortaya çıkan sonuç bizim için hayati önemde olacaktır. Ya bu karmaşık siyasi sorunun adil, doğru ve halklar yararına çözümü ortaya çıkacak, ya da her türlü çözümsüzlüğü ifade eden sonuçlarla inkar siyaseti hakim kılınmak istenecektir. Dolayısıyla kader belirleyici bir süreç oluyor. Arkasından benzer süreçlerin devam ederek yaşanacağı bir süreç değil, yeni bir durumun, yeni bir dönemin ortaya çıkacağı süreç bir oluyor.

Uluslararası komplo farklı yöntemlerle devam ediyor

Kürt halkının yaşamında daha ileri bir düzeyi ortaya çıkartabilmek için böyle bir süreçte halkın geleceğini garanti altına alabilecek sonuçlara ulaşmak gerekir. Ya böyle bir sonuç ortaya çıkacak ya da varo-

lan kaos, kargaşa daha da derinleşerek devam edecektir. Kesinlikle orta yol yoktur. Farklı süreçlerle durumun devam etmesi de yoktur. Yani sonucun bu kadar net ortaya çıkacağı bir süreçtir. Demokratik ve halklar yararına siyasi bir çözüm ortaya çıkacak veya halkları boğazlayacak bir kargaşa yaşanacak. Ya özgürlük ve demokrasi, o temelde adil bir çözüm olacak –ki Başkan Apo bunu, “*onurlu barış ve tam demokrasi*” olarak tanımladı– ya da yozlaşma, yıkım, kıyım, vahşet ve kaybetme ortaya çıkacak. Demek ki bu denli kritik bir sürece girdik. AİHM denilen olgu böyle bir süreçtir. Bunun dışında ele almak, farklı görmek kesinlikle doğru değildir. Çünkü bunun dışında siyasi bir olgu yoktur. Bazıları öyle görmeye, göstermeye çalışarak bu ikincisine hizmet etmeyi ifade ediyorlar. Bunlar barbarlığa, ykım, vahşete, inkara ve imhaya hizmet eden yaklaşımlardır. Kendilerini değişik biçimlerde sahtekarca cılalayıp farklı göstermeye çalışıyorlar. Ama işin özü budur.

Kürt olgusunun doğuşu, özgürlüğün, adaletin insanlığın yaşadığı olgular haline gelmesi tamamen böylesi bir süreçte ortaya çıkartılacak sonuçlarla bağlantılıdır. Bunun dışında olan, inkar ve imha siyasetinin hakim olması, başarı kazanmasıdır. Kim başka süreçler, başka bir Kürt tanımı, Kürt için bunun dışında da bir varlık ve gelecek var diyorsa, o bir sahtekar ve yalancıdır. O, vahşetin, barbarlığın, inkar ve imhanın gizli bir temsilcisi ve ajanı durumundadır. Onları iyi tanımamız gerekiyor. Onun için burada ortaya çıkacak sonuç halk için, parti için kader belirleyecek bir sonuçtur. Bunu böyle ele almamız, böyle yaklaşmamız gerekli. Sürecin bir de bu karakterini görmemiz gerekiyor. Bunu dikkate almayan, böyle gör-meyen sonuç ortaya çıkarabilir mi? Bazıları öyle tartışmaya, değerlendirmeye çalışıyor. Mahkeme bir karar alır, deniliyor. İdamı mahkum eden, yasaklayan bir karar olabilir. Bu da insan haklarına, demokrasiye uygun bir karar mı gibi gösterilmek istenebilir. Önemüze bu tür aldatmacalar çıkabilir.

Bu siyasi mücadele sürecinde mücadeleyi doğru, yeterli yürütüp gerekli sonuçları almak mümkünken, kaybetmek de ortaya çıkabilir. Tersi bir gelişmeyi çeşitli biçimlerde ifade edecek olgular da vardır. Sözde ara hususlanmış gibi görünen kararlar bunu ifade ediyor. Bazı hakların verilmemiş, çiğnenmiş olduğunu görmek, kararlaştırmak, idamı doğru bulmamak ne anlama gelecek? Gerçekten olguyu doğru tanımlayacak bir değer ifade edecek mi? Aslında o, inkar ve imhanın üstü örtülü, cılalı bir biçimde gerçekleştirmesinin önünü açmak olacak. İdam edilerek imha olmayacak, ama her gün gram gram eriyerek, yok olarak, küriyerek tasfiye olacaksınız, yani yok

olacaksınız. Yok olmanın yöntemi ayrı olacak. Yok olma, yok olmadır. Esas olan, yok olmayla varolma arasında bir çözüme var-maktır. Yoksa yok olmayı baştan kabul edip onun hangi yöntemle olacağı üzerinden tartışma yürütme ve karar almaya çalışmanın adaletle, özgürlükle, demokrasiyle hiçbir alakası yoktur. Aldatmaca burada kendisini gösteriyor. Biz bu aldatmacalara karşı uyanık olacağız. Bütün bunlar uluslararası konplonun 9 Ekim 1998'den itibaren uygulanan sürecinde değişik yöntemler olarak zaten varoldular.

Mahkeme süreci konplonun halen devam ettiği bir süreç oluyor. Dolayısıyla geçen dönemde uygulanan yöntemlerin böyle bir mahkeme sürecinde de varolması anlaşılırdır. Mahkeme süreci olduğu için çeşitli aldatmacalarla üstü örtülebilir. Daha fazla uyanık ve duyarlı olarak bu oyunlara düşmemek gereklidir. O açıdan ara yol, ara çözüm diye bir olgu yoktur. Çözüm bu davayı, bu kadar mücadeleyi ortaya çıkartan soruna çözüm aramaktır. Gerçekten sorunu doğru ortaya koymak, doğru tanımlamak, özgürlük ve adalet ilkeleri doğrultusunda insan hakları, halkların hakları doğrultusunda çözüm aramaktır. Barış ve demokrasi ilkeleri doğrultusunda bir çözümü ortaya çıkartmaktır. İnsanlığa hizmet edecek, onu yüceltecek, ilerletecek sonuçları böyle bir mücadelede ortaya çıkartabilmek için başka türlü yeterli bir çözüm mümkün olamaz. Bu konularda kendimizi aldatıcı duruma düşmemeliyiz.

Yöntem bakımından çözüm nasıl geliştirilir denilir ise, Avrupa'daki demokratik siyasal sistemi ve onun hukuksal çerçevesini yeniden değiştirecek ve Türkiye'deki durumu kökünden demokratik değişime dönüşüme uğratacak bir karara gitmek mümkün. Bu mahkeme işleyen süreci ya tümüyle adalet ve özgürlük ilkeleri ile çelişen bir süreç olarak tanımlayıp kendinin meşru olmadığını, böyle bir olguya bakamayacağını kararlaştırıp ilan ederek doğru bir çözümü ortaya koyacaktır ya da daha demokratik, özgürlükçü adil kuruluşun temel ilkelerini ortaya çıkartmayı kendine görev bilerek, bunu Kürt sorununun çözümünden başlatarak kendisini bir çözüm platformu haline getirme iradesini göstererek meşruiyet kazanacaktır. Bu mahkeme sürecinin bu iki durum dışında herhangi bir meşruiyeti olamaz. Ortaya çıkacak herhangi başka bir kararın meşru bir karar olması ve uluslararası konplonun bir uzantısı olmaktan kendisini kurtarması mümkün değil. Bunlar dışındaki her karar konplonun bir parçası; değişik yöntemlerle, değişik görüntüler altında devam ettirilmesi olacaktır.

Mahkeme sürecini bu yaklaşım temelin-

de, komployla bağ içerisinde ele alıp değerlendirmemiz, gelişmeleri buna göre irdelememiz, çözümlememiz, süreci halklar yararına olumlu yönden böyle bir çözümleme temelinde işletmeye çalışmamız tek doğru yol oluyor. Bu mahkemenin böyle bir çözüm iradesini gösterip gösteremeyeceğini göreceğiz. Bu, bu süreçte yürütülecek mücadeleye bağlı olacak. Mahkeme kendisini bir çözüm platformu haline getirebilecek mi, veya davanın kendine geliş durumuyla bu sürecin uluslararası konplonun işleyiş süreci olduğunu ortaya koyup, bunun her türlü adalet ilkesine aykırı olduğunu belirterek kendisini görevsizlendirecek midir? Dolayısıyla 20. yüzyılın bu en karmaşık sorununa çözüm bulacak yeni bir siyasi platformun ortaya çıkması için bir ortam açacak mıdır?

Yeni platform uluslararası bir toplantı olabilir. Adına hukuksal veya siyasi bir mahkeme, herhangi bir konferans, kongre denilebilir. Savaşla ilgili bir yargılama da olabilir. Çünkü bütün bunlara açık bir durum var. Başkan Apo, “*Ben, aslında askeri bakımdan ele alındığında bir savaş esiri durumundayım*” diyor. Bu bütün PKK'lılar için geçerlidir. Ayrıca bu kendine göre bir tanımlama da değildir. Türkiye yönetimi, Genelkurmayı defalarca “*düşük yoğunluklu savaş yürütülüyor*” diye ilan etmiştir. NATO kararlarından bütün Avrupa ve uluslararası kuruluşların kararlarına kadar bunlar geçmiştir. Çeşitli çevreler en son hukuksal tartışmalarda bile bir savaşın varolduğunu ortaya koymuşlardır. Bu kadar savaş yürütölmüş, bu kadar insan ölmüş, dolayısıyla bunun yargılanması yapılıyor denilmiştir. O zaman bu, savaş hukukuna uygun olarak yapılmalıdır. Savaş gerçeklerini ifade etmelidir. Onun dışına taşırılmamalı, oradan alınıp kaçırılmamalıdır. Bir siyasal platform, bir konferans, kongre olabilir. Çünkü unutmayalım ki, bütün bu mücadeleyi, savaşı, siyaseti ve arkasından da sözde böyle bir yargı durumuna ortaya çıkaran sorun bir antlaşmayla ortaya çıktı. Lozan'da bu sorunun temelleri atıldı. '26'da Türkiye-İngiltere antlaşmasıyla bu siyasi statü yaratıldı. Kürt meselesi, Kürt halkı üzerinde inkar imha siyasetinin bir sistem haline getirilip uygulanması olgusu böyle ortaya çıktı. Bunun altında uluslararası siyasi bir toplantı, Lozan Konferansı var. Bütün sorunların altında bunlar yatıyor. Çözüm de bunların çözümlenmesinden ortaya çıkacak. Dolayısıyla elbette siyasi bir platform, çözüm platformu olabilir. Adil, doğru ve olgunun özüne uygun olanı da budur. Ama günümüz siyaseti buna uygun değildir. Böyle bir iradenin ortaya çıkmasına henüz izin vermiyor. Fakat gerçekte bir çözüm ortaya çıkacaksa böyle ortaya çıkacaktır. Bunun dışındaki her tutum meşruiyetini kaybetmiş, demokratik, özgürlükçü, adaletli çizgiden sapmış bir sonuç olacaktır. Onlara karşı her zaman duyarlı olmalıyız.

Ulusal inkar ve imhayı siyasal mücadele ile boşa çıkaralım

Ciddi yanıltmalarla dolu bir süreç. Çok çyönlü aldatma ortaya çıkabilir. Kesinlikle ona düşmemeliyiz. Onlara karşı tam bir duyarlılık, uyanıklık içinde hareket etmeli, meşru olmayan olguları teşhir etmeyi, ondan da öte onlara karşı koymayı bil-meliyiz. Dolayısıyla sürece doğru ve etkili yaklaşılabilmeliyiz. Madem süreç bir siyasal mücadele süreci, ortada kesin karar ifade edecek bir siyasi sonuç çıkacak, o zaman özgürlük, adalet ilkelerine uygun, Kürt halkının ve genelde insanlığın ve halkların çıkarlarına uygun bir siyasi sonucun ortaya çıkması için elden gelen her türlü çabayı, mücadeleyi ortaya koyabilmeliyiz. Bizim başka şansımız yok. Bu sürece farklı yaklaşma, süreci rehavetle ele alma hakkımız kesinlikle yoktur. Bu nokta önemlidir. O açıdan uluslararası komployla mücadelenin en kritik süreçlerinden birisine girmiş bulunuyoruz. Kuşkusuz 9 Ekim süreci kritikti. 15 Şubat süreci çok

“Sorunu doğru ortaya koymak, doğru tanımlamak, özgürlük ve adalet ilkeleri doğrultusunda çözüm aramaktır. Barış ve demokrasi ilkeleri doğrultusunda bir çözümü ortaya çıkartmaktır. İnsanlığa hizmet edecek, onu yüceltecek, ilerletecek sonuçları böyle bir mücadelede ortaya çıkartabilmek için başka türlü yeterli bir çözüm mümkün olamaz.”

kritik, çok riskli bir süreçti. Konplonun başarısı kıl payı önlenebildi. İnkâr ve imha siyasetinde sonuca gitmenin önü alınabildi. Arkasından uluslararası komployu işlevsiz kılacak, uluslararası komploya karşı daha çok önülü, daha aktif mücadele edebilecek bir örgüt ve halk geçişinin ortaya çıkartılması yönünde çabalar har-candı. Bu durum önemli bir birikim ve gelişme ortaya çıkardı. İki yılın ortaya çıkarıldığı sonuçlar bu temeldedir.

Böyle bir mücadelede şimdi en önemli süreçlerden birine girmiş bulunuyoruz. Sürece ilişkin partimizin aldığı en temel karar, aktif bir demokratik siyasal mücadele hamlesini geliştirmektir. Biz süreci böyle tanımladık. Neden uluslararası komployu parçalayacak bir mücadele hamlesini kararlaştırdık? Çünkü uluslararası komploya karşı mücadelemiz yeni bir aşamaya geldi. Bu aşama AİHM sürecinin kendisidir. Örgütsel açıdan halkın demokratik serhildanı çerçevesinde varolan süreçle Başkanımız bazında geliştirilen AİHM süreci bu biçimde etle tırmak gibi birbirine bağlıdır, iç içe geçmiştir. Bunlar hiçbir şekilde birbirinden kopartılamaz. Bu, siyasi demokratik eylemliliği hamle düzeyinde geliştirme kararı alırken, AİHM sürecinin içerdiği siyasi mücadeleye en aktif, en yaygın bir biçimde katılmayı ve oradan halklar yararına demokratik çözüm çerçevesinde en gerçekçi, en ileri sonucu ortaya çıkartmayı hedeflediğimiz anlamına geliyor. Öyle karar almamız böyle bir sonucu hedeflememizi ifade ediyor.

Şimdi nereden bakılırsa bakılsın, bütün yönleriyle tarihi bir sürece girmiş durumdayız. Bu ne kadar sürece, nasıl ilerleyecek bir süreç? Prosedürü çok belli olmayan, hatta yöntemleri bile çok net bilinmeyen bir süreçteyiz. Bu da bizim için karışıklık yaratıyor. Çünkü mahkeme başladı, herkes dosyalarını teslim edip gitti. Ne olup olmadığı belli değil. Dosyaların nasıl incelenip değerlendirileceği de çok belli değil. Bir heyet değerlendirecek, inceleyecek ve bir biçimde karar verecek. Bu heyet kuşkusuz hukuki değil siyasal bir karar verecek. Ama ne zaman ve nasıl karar verecek? Artık her an karar verebilir de. Kendimizi şöyle olacak diye net bir zaman planlamasına bağlamıyoruz. Uzun da sürebilir, belli bir süreci de alabilir. Aslında ne zaman ve nasıl karar verileceğini bu demokratik siyasal mücadele hamlesi diye tanımladığımız dönemde gelişecek mücadelenin kendisi belirleyecek.

Mücadele gelişmezse, demokratik siyasi eylemlilik ortaya çıkmazsa, Kürt halkı yediden yetmişe bütün varlığıyla Önderlik geçiği etrafında kenetlenmez ve onunla bütünleşmezse, davayı kendi mücadelesi, varlık-yokluk sorunu haline getirmezse, o zaman çok erken bir karar da ortaya çıkabilir. Tümüyle inkar ve imhayı sonuca götürecek, bir bastırmaya yol açacak karar da alınabilir. Bu konuda hiç aldanmamak gerekiyor. Kürt isyanları az bastırılmadı ve o bastırmalar sadece bir devletin yaklaşımıyla olmadı. Çoğu zaman uluslararası sistem temelinde, hatta uluslararası güçlerin mutabakatında oldu. Resmen veya gayri resmi o bastırmalara ve katliamlara onay verdi. Ses

çıkartmayarak, gerçekleştirilmesinin önünü açtı. Dolayısıyla şimdi de böyle şeyler gelişebilir. Demek ki sürecin yakınlığı veya uzaması, kararın nasıl çıkacağı yürütülecek siyasi mücadeleye bağlıdır. Mücadele olmazsa, karar hakim sistemin siyasetleri doğrultusunda olacaktır. Bu da inkar ve imha siyasetidir. Bastırma kararı ortaya çıkacaktır. Eğer çok etkili bir mücadele ortaya çıkartılır ise, halk yediden yetmişe ayağa kalkar, kendi haklarını arar, bunu siyasi gündeme, Türkiye, Ortadoğu ve Avrupa'nın gündemine asla geri adım atmaz temelde dayatır ise, o zaman hem karar süreci uzayacak hem de demokratik çözümü içeren ve halkın haklarını gözeten sonuçlar ortaya çıkacaktır. Kürt sorununa demokratik siyasal çözüm gerçekleşecektir.

AİHM süreci öyle sıradan bir yargılama ve hukuk süreci değildir. Bizim stratejimizin önemli bir aşamasıdır. Kürt ulusal demokratik hareketinin, PKK'nin uluslararası komploya karşı yürüttüğü demokratik siyasal mücadele stratejisinin önemli bir aşamasıdır. Çözümün nasıl olacağını, sonucun ne olacağını belirleneceği bir aşamadır. Çünkü ya demokratik çözüm ya da imha ortaya çıkacaktır. İmha; idam, çürütme veya her gün bir tarafı parçalayarak yok etme biçiminde olmuş hiç fark etmez. Demek ki, bunun dışında üçüncü bir yol yok. İki yoldan birisi ortaya çıkacak ve artık ondan sonraki süreç bunlara göre işleyecek. Ya demokratik siyasal mücadele süreci zafer kazanmış, başarıya gitmiş, dolayısıyla Kürt sorununa çözüm üretilmiş olacak, ya da yerini başka bir stratejiye terk edecektir. Kürtlerin bu dünyada varolmasında, varlık-yokluk davasını yürütmesinde yepyeni bir durum, yepyeni bir aşama ortaya çıkacaktır. Bunun ortasında, arasında bir yol olmaz. Bunun arasındaki yol, yok olmanın değişik biçimde gerçekleşmesidir.

Eğer bu dönemdeki her türlü tehdidi, tehlikeyi, yok olmayı, inkarı, imhayı, rantçı çete çevrelerine hizmet edecek akıl almaz boğuşma sürecini ortadan kaldırmak istiyorsak, bu tür riskleri yok etmeyi esas alıyorsak; o zaman bu dönemin başarıyla demokratik siyasal çözüm doğrultusunda ilerlemesini sağlayacak siyasal, örgütsel ve eylemsel mücadeleyi geliştirmek zorundayız. Başarının ve çözümün insanlığın çıkarı doğrultusunda ilerlemesinin, özgürlüğe ve adalete dayalı yeni demokratik uluslararası sistemin doğuşunun yolu buradan geçiyor. Ortadoğu halklarının demokratik birliğinin yaratılmasının yolu buradan geçiyor. Dolayısıyla Kürtlerin kendi çerçevelerinde özgür, adil bir yaşama kavuşmalarının yolu buradan geçiyor. Bu anlamda kazanma veya çok farklı süreçlerle yüz yüze gelme ikilemini içinde taşıyan, böyle bir kararı ortaya çıkartacak olan bir sürece girdik. Bu süreç üç ay da sürebilir, altı ay da sürebilir, birkaç yıl da sürebilir, ama zaman artık önemli değildir. Önemli olan sürecin bu karakteri ve özelliğidir. Varcacağı sonuç ve taşıdığı anlamdır. Sürece böyle yaklaşım gösterilmelidir.

AİHM sonuç alma ve zafer kazanma sürecidir

Önemli bir sürece geldik. Bu süreç hiçbir biçimde bir hazırlık süreci değildir. Sıradan bir gelişme süreci de değildir. Yeni şeyler yaratmak için hazırlıklar yapma, yeni mücadeleler yürütme, kendini değişik alanlarda yeniden örgütlenmelere kavuşturma süreci değildir. Tamamen sonuç alma, başarı ve zafer kazanma sürecidir. Ya zafer kazanacağız ya da artık başka stratejik süreçlere gireceğiz. Bu strateji burada bitecek. Dolayısıyla mevcut stratejimizle zafer kazanmak istiyorsak, stratejinin gerektirdiği mücadeleyi ne pahasına olursa ortaya çıkartacağız. Kendimizi buna göre örgütleyip çalıştıracağız. Öncü, görevlerini bu temelde yerine getirecek. Halka bu gerçekler iyi kavratılacak. Bu temelde halk iyi örgütlenir ve eyleme geçirilecek. Bunun başka türlü bir yolu yok. Bu mahkemeden başka türlü gerçek ve adil bir sonuç çıkmasının imkanı yoktur. Başka hiçbir şeye bel bağlama, güvenme olmamalıdır. Kendimizi aldatmayalım. Avrupa'nın demokrasisi, hukuku var demeyelim. İnkarcı olmayalım, ama mevcut durumda bunlar Avrupalı için demokrasidir, Avrupalı için orada adalet vardır. Ama orada Kürdün yeri bile yoktur. Kürt için dünyada yok olma vardır. Dolayısıyla Kürdün orada yeri ve adı olacak mı, Kürdün yerinin ve adının olacağı bir değişikliği yaşayacak mı, yaşamayacak mı, böyle bir değişimi ortaya çıkarabilecek miyiz, çıkarmayacak mıyız? Şimdi böyle bir sonucu yaratacak bir mücadele sürecindeyiz. Bu dönemin mücadelesi bu denli önem taşıyor. Bu kadar tarihi sonuçlar ortaya çıkartma niteliğine sahip bulunuyor.

Kuşkusuz başarılı sonuç alınabilir. Bu konuda uluslararası gericiilik ve komplo teşhir edilmiş durumdadır. Kürtler üzerindeki yüz yıllık inkar ve imha siyasetini uygulayan sistem günümüzde çok fazla teşhir edilmiş ve yürütülen otuz yıllık mücadeleyle sağdan soldan biraz delinmiş durumdadır. En önemlisi de Kürt halkı önemli bir ruhsal diriliş, düşünsel şekillenme, siyasal ve örgütsel yapılanma ortaya çıkarmış durumda. Kendini güçlü bir kitle eylemliliği ve siyasi irade gösterecek güce ulaştırmış bulunuyor. Eğer bu güç iyi örgütlenir, doğru yöntemlerle kendi davasına sahip çıkar, mahkeme adı altında süren bu siyasi süreçte kendisini etkili bir biçimde katar ise kesinlikle sonuç alacaktır. Halkın gücü her şeyi yaratmaya muktedirdir. Her türlü değişimin, gelişimin, demokrasinin, özgürlüğün ve adaletin kazanılmasında temel güç, temel motor halkın gücüdür. Halkın büyük bir birlik içerisinde iradesini böyle etkili bir biçimde ortaya koyması kararı belirleyecektir. Herkes bunu dikkate alacaktır. Elbette bunu görmeyen bir karar olmayacaktır. Öyle bir karara gidildiği zaman böyle bir halk gücü bu kararı elbette tanımayacak ve yıkıp geçecektir.

Başarı kazanmanın, etkili bir siyasi eylemlilik temelinde başarıya ulaşmanın imkanları vardır. Kürt halkı böyle bir fırsatı her zamankinden daha fazla ele geçirmiş durumdadır. Ancak bu kolay olacak bir iş değildir. Rasgele yaklaşımlarla başarılabilecek bir durum da değildir. Tersini ortaya çıkartmak için gericiiliğin uluslararası düzeyde yoğun bir çaba içerisinde olduğunu asla göz ardı etmemek gerekir. Bu yönlü çaba ve mücadeleler de var. Anayasayı değiştirmeye çalışıyorlar. Fakat bu değişimin içeriği Kürt ulusal demokratik hareketine karşı yürütülecek bastırma saldırısının siyasi çerçevesini ve ittifaklarını oluşturmayı hedefliyor. Ona siyasi güç kazandırma, zemin yaratma amacını güdüyor. Yoksa özgürlük, eşitlik yaratan, gerçekten Türkiye toplumunu demokrasiye kavuşturan ve bu temelde doğru bir tanımlama getirmeyi içeren bir anayasa değişikliği olmuyor. Yapılmak istenen anayasa değişiminin öyle bir içeriği yoktur.

Gericiilik her alanda ortaya çıkan dünya durumundan da yararlanarak çok yönlü bir siyasi saldırıyı daha şimdiden başlatmış bulunuyor. Öyle ki, ABD'de ortaya çıkan

saldırı olayları vesile yapılarak, ABD'nin Afganistan'da varolan, terörist dedikleri aşırı İslamcı kesimlere saldırıyı başlatmasından çok önce Türkiye rejimi, Türkiye'nin oligarşisi, rantçı çete çevreleri Kürt ulusal demokratik hareketine saldırıyı başlatmış bulunuyor. Onu hiç beklemeden, fırsat bu fırsat denilerek Ulusal demokratik hareketin ezilip tasfiye edilmesi, dolayısıyla inkar ve imha siyasetinin başarıya götürülmesi noktasında sonuç almak için her türlü çaba harcanıyor. Böyle bir saldırıyla yüz yüzeyiz. Bu saldırı Avrupa'da, Amerika'da, Ortadoğu'da, Kürdistan'da, Türkiye'de ve dünyanın dört bir yanında yürütülüyor.

İsmail Cem ABD'ye sözde Amerikan devleti ile nasıl ittifak kurulacağını görüşeceğim diyerek gittiği yerde, oradaki Kulplu bir Kürdün tutuklanıp iade edilmesini görüşmeye gitmiş. Onun orada varolmasına tahammül edemiyor. Leyla Zana ve başkaları üzerinde uygulanan baskılar, adaletsizlikler kapsamında bazı çok cılız girişimler yapıyor. Terörizme karşı uluslararası ittifak meğer bu durumda olan bir Kürde saldırma ittifakı oluyor. Önüne birinci hedef olarak onu koyuyor. Karşımızdaki güç bu kadar bağnaz, tutucu, saldırgan, rantçı bir inkar ve imha gücü. Bu yaklaşımda özgürlük, adalet ve demokrasinin kırıntıları bile yok. Tamamen boğma, yok etme, ezme ve tasfiye etme var. Kısaca böyle bir karşı faaliyet söz konusu. Süreci inkar ve imha siyasetinin başarısı doğrultusunda tamamlamak üzere böyle bir karşı siyasi saldırı ve mücadele de yürütülüyor. Bütün bunları dikkate alan bir yaklaşımı, mücadeleyi bu sürece oturtabilmek hayati önem taşıyor.

Dönemin görevlerini başarmak için mücadeleyi yükseltelim

Uluslararası komplo, yeni saldırılarla dünya ölçüsünde kendisini genişletiyor. ABD olaylarıyla ortaya çıkan durum hiç de bundan ayrı bir durum değildir. '98'de gerçekleştirilen uluslararası komplo gerçeği bu saldırının aslında o zaman başlatılmasını ifade ediyordu. Şimdi *"İII. Dünya Savaşı başladı, dünya ittifakı kuruyoruz"* deniliyor. Ama bunlar aslında şimdi kurulmuyor, çok daha önce kuruldu. Bu savaş çok daha önce başlatıldı. Uluslararası komplo bu savaşın, saldırının ta kendisiydi. Ancak başarısına izin verilmedi. İnsanlığın Türk-Kürt çatışmasında ölçüsüz bir boğazlaşmaya gitmesine fırsat tanınmadı. Önü alınmaya çalışıldı. Şimdi bu ortam yeni saldırılarla başka biçimlerde geliştirilmeye çalışılıyor. Ama hepsinin birbiriyle bağlantılı olduklarını unutmamamız gerekiyor. Bağlantıyı Türk oligar-

şisinin, saldırıların hemen ardından anti PKK ve anti Kürt kampanya geliştirmesinden görüyoruz. Bir yurtseverin bir yerde küçük bir mücadele yürütmesine tahammül edilmiyor. Kürtlüğe ait en ufak bir çalışmanın bir yerde yapılmasına tahammül edilmiyor. Türk basını şimdi *"Yunanistan'da dergi çıkartılıyor, Belçika'da televizyon yayını yapılıyor, Almanya'da filan kuruluş var"* diyerek bütün bunlara saldırıyor. Güya hepsi gayri meşru imiş, kara para temelinde ortaya çıkmış. Dolayısıyla terörizmin malı olup el konulması gerekiyor. Nasıl ki ABD teröristlerin mal varlığını dondurma kararı almışsa, Avrupa da PKK'nin mallarını dondurma kararı almalmış. Kürtlere ait ne varsa el konulmalıydı. *"Avrupa böyle yaparsa demok-rasi olur. Böyle yapmazsa Avrupa'yı terörizmin destekçisi sayarız"* deniliyor. AB ile böyle bir mücadele yürütülüyor. AİHM'in bütün bunlarla bağlantısı var. Her şey bir arada, iç içe ve birbirleriyle bağlantı halinde geliyor. Her şey bir siyasi mücadele-nin değişik parçaları oluyor.

Demek ki, mücadele sürüyor. Mücadelenin sürmediği veya siyasi mücadele-nin olmadığı biçimindeki yaklaşımlar doğru değil. Bu yaklaşımlar gaffetin ta kendisidir. Mücadele sürüyor, hem de çok daha yoğunlaşmış, çok daha hızlanmış ve kapsamlı hale gelmiş durumdadır. Bu mücadele en küçüğünden en büyüğüne kadar her türlü olgu üzerinde sürüyor. İdeolojik, psikolojik, siyasal, örgütsel, asker, her alanda ve ülke içinde, dışında, dünyanın dört bir yanında sürüyor. Bu da anlaşılır bir durumdur. Çünkü bir sonuca doğru gidildi. Bir sonucun arandığı bir ortamda mücadelenin bu kadar yaygınlaşması, derinleşmesi, şiddetlenmesi anlaşılır bir durumdur. Bu durum aynı zamanda bir zorunluluktur da. Böyle olmadan bir sonuç ortaya çıkartmak mümkün değildi. Sürecin bu özelliklerini ve karakterini iyi göreceğiz. Mücadele gerçeğini iyi tanıyacağız. Parti ve halk olarak bu konuda tam bir kavrama, anlama, çözümleme gücümüz olmalıdır. Bununla birlikte her türlü gericiliği boşa çıkartan, doğru yol yöntemi anında uygulayan kapsamlı bir ulusal demokratik mücadeleyi yürütür pozisyonda olmamız gerekiyor. Başarı kesinlikle buradan geçiyor.

Dolayısıyla bu dönem en kapsamlı ve en güçlü mücadele dönemidir. Tayin edici ve sonuç alıcıdır. Dönemi böyle tanımlamak, mahkeme sürecini böyle ele almak, yanlış değerlendirmelerden uzak durmak, görevi doğru ortaya çıkarıp, doğru tanımlayıp, doğru sahiplenerek etkili bir biçimde yürütmek gerekir. "Hukuk olayıdır, hukuk karar verecek, bize bir görev düşüyor, Avrupa'da demokra-

si var, onlar bazı sonuçları ortaya çıkarırlar, sorun Avrupa'ya kadar gitmiş, mahkeme kabul etmiş, demek ki sonuç çıkacak" benzeri yaklaşımlar çok yanlış ve terstir. Bu, gaffetin ve süreci yanlış değerlendirmenin ta kendisi oluyor. Böylesi bir durumdan kesinlikle uzak durmamız, kendimizi kurtarmamız gerekli. Bu tür düşünce ve yaklaşımlarla bu süreci ele alamayız. Süreci başarıyla yürütemez, görevlerimizi doğru tanımlayıp başarıyla yerine getiremeyiz. Böylesi bir durum, ciddi bir rehavet doğuruyor, kendine göre olmayı ortaya çıkarıyor, hatta hak arayıcılık geliştiriyor. "Nasıl olsa iş çözüme gidiyor, Kürtlere şu kadar hak verilecek, ben bireysel olarak bu haklardan nasıl yararlanırım" şeklinde bir hesap yapılmaya çalışılıyor. Bunu yapanlar gaffildir. Ortada böyle bir sonuç yoktur. Öyle bir sonuç alamayacaklardır. Böyle davranmak süreci sabote etmek anlamına geliyor. O açıdan bu tür anlayış ve tutumları provokasyon olarak görmek, kesinlikle saflarımızdan söküp atmak gerekli. Halk ve mücadele saflarında bu tür yaklaşımların izi bile olmamalı.

Elbette önemli bir sürece girdik ve tarihi bir dönemeçten geçiyoruz. Kürt halkı ilk defa bu kadar başarıma şansını ve imkanını ele geçirmiş bulunuyor. Büyük bir mücadeleyle, Önderlik ve halk mücadelesiyle binlerce şehit vererek, milyonların emeğini bir araya getirerek bu gelişmeler yaratıldı. İyi değerlendirilirse ve gerekleri yerinde, zamanında iyi yerine getirilirse, başarı en güçlü olasılık haline getirilmiştir. Zaferin eşğine gelinmiş durumdadır. Çözüm kapının önüne gelmiştir. Ama bütün bunlar büyük bir mücadeleyi, duyarlılığı istiyor. Uluslararası gericiiliğin, rantçı çete saldırı-ganlığının her türlü saldırısına karşı her alanda çok duyarlı, etkili, fedakar ve örgütlü bir mücadele yürütmeyi gerektiriyor. Yoksa kendiliğinden ve az çabayla olacak bir iş değildir. Tutuculukla, etkisizlikle ulaşılabilecek bir sonuç da değildir. Bir alanda, dar yerlerde, birtakım işler yaparak bu başarıyı sağlamak imkansızdır. O açıdan yanılgıya düşmemeli ve kesinlikle gaffet içinde olmamalıyız. Mahkeme sürecinden çıkartacağımız böyle temel dersler var.

Kendimizi de bu temelde tam bir netleşmeye, kararlaşmaya, çok yüksek düzeyde bir mücadele ruhuna, azmine, örgütlülüğü ve disiplinine kavuşturarak dönemin gereklerini ne pahasına olursa olsun yerine getirecek bir çaba, mücadele içerisinde olmayı bilmeliyiz. Böyle yaptığımız zaman başarı kesinlikle bizim olacaktır. Kim süreci bu düzeyde ciddi ve kapsamlı ele alır, iyi değerlendirir, kendisini iyi örgütler ve doğru yöntemlerle iyi bir mücadeleye sevk ederse o kazanacaktır. Biz bunu yaptığımız zaman içinde bulunduğumuz koşullar ve onun ortaya çıkardığı veri ve birikim bizi zafere taşıyacak düzeydedir.

"AİHM süreci sıradan bir yargılama ve hukuk süreci değildir. Kürt ulusal demokratik hareketinin, PKK'nin uluslararası komploya karşı yürüttüğü demokratik siyasal mücadele stratejisinin önemli bir aşamasıdır. Çözümün belirleneceği bir aşamadır. Çünkü ya demokratik çözüm ya da imha ortaya çıkacaktır. Bunun dışında üçüncü bir yol yoktur. "

TOPLUMSAL ZAFER

kadro ve örgüt şahsında kazanılacaktır

Yaşanan siyasi gelişmelerin yoğunluğu, bu gelişmelerin halk örgütlenmesi ve eylemi bakımından bize dayattığı büyük görevler, kadro ve örgüt sorununu çok daha önemli ve yakıcı hale getirmektedir. Bunun için de örgüt ve kadro sorunları üzerinde durmak, yaşanan pratiklerden gereken sonuçları çıkartacak bir hazırlık düzeyini yakalamak oldukça önem taşımaktadır.

Parti Önderliğimiz şahsında yürütülen AİHM süreci başladı. Bu süreç uluslararası komploya karşı yürüttüğümüz mücadelede kuşkusuz önemli bir aşamayı oluşturuyor. Bunun sonucunda bir biçimde kesin kararın çıkacağı, bu kararın da parti ve halk olarak bizi stratejik düzeyde etkileyeceği kesindir. Bu nedenle bu süreç çok sıradan ve normal bir süreç, yine başlangıç düzeyinde bir süreç değildir. Oldukça önemli, olağanüstü özellikler taşıyan, parti ve halkın geleceği bakımından çok derin anlamı olan, bize de çok ciddi görevler yükleyen bir dönemdir. Dolayısıyla "görev alınsa da, alınmasa da olur, az da olsa, çok da olsa iyidir, ne kadar yaparsak o da yeterlidir" biçiminde görev ve sorumluluklara yaklaşmayacağımız bir dönem özelliği taşımaktadır. Yürüttüğümüz mücadelede elbette bir sonuca gideceğiz. 1 Eylül 1998 ile başlayan sürecin sonuna doğru gidiyoruz. 9 Ekim komplosuyla başlayan süreçte bir netleşme, kesinleşme, bir karara doğru gidiş yaşanıyor. Uluslararası komplo ile partimiz arasındaki mücadele geçen üç yıl boyunca böyle bir seyir izledi. Partimiz 1 Eylül süreciyle bazı sonuçlara ulaşmayı öngörürken, uluslararası gericilik de 9 Ekim süreciyle bir sonucu yaratmayı istedi ve gündemleştirdi. Ona karşı yürütülen mücadele ve direniş 15 Şubat komplosunun başarısını şimdiye kadar önledi ve daha karmaşık, karşılıklı güçlerin hamleleriyle süren bir mücadele sürecini ortaya çıkardı. Şimdi bu mücadelede önemli bir aşama başlamış bulunuyor. Ulusal demokratik mücadelemiz bir süreç geliştirdi, uluslararası gericilik de başka bir süreç geliştirdi. Önderlik, halk ve partimiz uluslararası gericiliğe karşı müthiş bir direniş içerisine girdi. Buna karşılık da uluslararası gericiliğin çok değişik biçimlerde, değişik dönemlerde, değişik taktikler düzeyinde hamleleri oldu.

Rantçi çete çevreleri, 15 Şubat'tan sonra '99 ve 2000 yılında YNK eliyle ideolojik, askeri, örgütsel, kısacası her bakımdan dönemin özelliklerine uygun saldırılar yürüttü. Başta Önderlik olmak üzere bu saldırılara karşı tüm parti gücümüz direndi. Saldırı yöntemlerini çözen, kavrayan, onları boşa çıkartacak yöntemleri bulan ve onun gereklerini yerine getiren bir mücadeleyi yürüttü. İşte uluslararası kompionun başarısını bu mücadele önledi. Bu direniş, partiye mücadele etme zemini, fırsatı ve imkanını verdi. Dolayısıyla şimdi bizim de daha aktif bir siyasi mücadeleye girdiğimiz, uluslararası gericiliğin de başarı kazanmak için ısrar ettiği bir süreç oldu. Bu temelde de ideolojik, askeri, örgütsel çatışmanın içine başta AB olmak üzere tüm uluslararası çevreler devreye girdi. Bu temelde de bir sonucun ortaya çıkacağı mücadele dönemi başlamış oldu. Bu dönemi ve bunun özelliklerini iyi anlamamız gerekiyor. Daha sonra bunu çok fazla değerlendirme imkanımız olmayabilir. Eğer işin gerekleri yerine getirilmez, gericiliğin saldırıları boşa çıkartılmazsa, girilen süreçten başarıyla çıkılmazsa, herkes için kaybettirecek, ağır sonuçlar doğuran bir süreç gündeme gelebilir. Bu önlemek için günü iyi anlamak, içine girilen aşamayı, süreci derinliğine kavramak gerekiyor. Bize ne tür görevler yüklediğini iyi bilince çıkartmak, bu temelde de görevlerimizin başarıyla yerine getireni olmak gerekiyor.

Halk bir biçimde mücadele ediyor. Bu elbette öncülük ister. Parti Önderliği bir biçim-

de mücadele ediyor. Önderlik, şimdiye kadar uluslararası kompionun başarısını önleyip halk mücadelesinde de başarı yolunu göstererek, en ağır saldırılar ortamında ve en kritik süreçte, başarıyı kazanmaya köprü olarak mücadelede bir düzey tutturdu. Gericisi örgütün ve kadronun sorunu oluyor. Bütün bunları birleştirecek, bir araya getirecek, olumsuz etkenleri tecrit ederek, olumlu etkenleri birleştirip bir zafer yürüyüşü haline getirecek olan çalışma kadronun, öncünün, örgütün görevi olmaktadır. Sonuçta burada

ceğimiz savunmaları önemli bir belgedir. Demek ki Önderlik, uluslararası gericilikle mücadelesinde kendini başarıya götüreceği çalışmayı daha baştan yapmış oluyor. Mevcut uluslararası gericiliğin dayandığı tarihsel zemini, güncel-siyasal çerçeveyi, onun gelecek için ne anlam taşıdığı hususunu böyle bir savunma ile çok ileri bir düzeyde çözümlenmiştir. Önderlik savunmalarıyla geçmiş, bugünü ve geleceğiyle gericiliği en kapsamlı, en derinlikli, en keskin bir yargılamaya tabi tutmuş; insanlık için nasıl bir zarar vericilik, insanlık

mücadeleyi yürütecek militanlar haline getirmemiz gerekiyor. Duygularımızla, düşüncelerimizle, psikolojimizle, eğitimimizle, terbiyemizle, ruh halimizle, kararlılığımızla bunu gerçekleştirecek bir düzeye ulaşmamız gerekiyor. Kendinde insanlığın zaferini kazandıramayan, kendinde gericiliği yenilgiye uğratmayan toplum bünyesinde gericiliği yenemez, yenilgiye uğratamaz. Toplumsal düzeyde insanlığın zaferini yaratamaz. Toplumsal düzeyde insanlığa zafer kazandırmak, her türlü gericiliği ve geriliği yenilgiye uğratmak için

aşamanın sonucunda toplumsal düzeyde, uluslararası komployla Önderlik çizgisi arasındaki mücadelede ulaşılacak sonucun göstergesi oluyor. Bugün kadro ve örgütte ortaya çıkan neyse, yarın toplumsal düzeyde ortaya çıkacak sonuç, ulaşılacak karar da o olacaktır. Bu bakımdan hem keskin bir mücadelede ortaya çıkacak karar düzeyi daha başından itibaren kadro ve militan şahsında kendini dayatmakta hem de militanın, kadronun çözüm düzeyi geleceğin göstergesi olmaktadır. O açıdan böyle bir aşamaya girerken dış çerçeveyi değerlendirmekten, uluslararası komployla Önderlik gerçeği arasındaki mücadeleyi incelemekten, yine bu mücadelenin ne tür sonuçlar ortaya çıkaracağı üzerine kafa yorma, değerlendirme yapmaktan çok; militanlar olarak, bir militanlar örgütü olarak 'böyle keskin bir mücadeleyi yürütenin neresindeyiz, bu mücadelede zaferi veya kaybetmeyi yaşamada, temsil etmede hangi düzeydeyiz, neyi yaşıyoruz, zaferin temsilcisi miyiz yoksa kaybetme etkeni miyiz', bunu ele almamız, bunları değerlendirmemiz, dolayısıyla da sonucu varsayımlara, çeşitli yorumlara bırakmadan kadro ve örgüt şahsında somut olgu üzerinde tespit etmeye çalışmamız en doğrusu oluyor. Bu nedenle kadro ve örgüt sorunu bu dönemin bir gereği olarak önemli bir aciliyet taşımaktadır.

Diğer yandan ise mücadelenin bütün yoğunluğu, şiddeti kadro ve militan şahsında ortaya çıkmaktadır. Bu temelde müthiş bir dayatma ve kişiyi zorlama söz konusudur. Gericiliğin uluslararası düzeyde oluşturduğu baskı, bunu boşa çıkartmak, bunun karşısında yenilmemek, böyle bir baskıyı parçalayarak zafer kazanmak için Önderlik çizgisinin gösterdiği olağanüstü direnç, militanı ve kadroyu şiddetle etkiliyor. Mücadelenin bütün özellikleri en ağır bir biçimde militan ve kadro şahsında yaşanmaya devam ediyor. Dolayısıyla örgüt içi duruşta böyle bir mücadelenin devamı görülüyor. Bu konularda henüz tümüyle bir çözüm yaratılmış ve bir sonuca ulaşılmış değildir. Henüz bir netlik ortaya çıkmamıştır. 15 Şubat'la birlikte gelişen süreç içerisinde stratejik değişim gerçekleştirilirken, uluslararası gericilikle Ulusal demokratik hareket ve Önderlik çizgisi arasındaki mücadelenin militan ve kadro şahsında somutlaştığı, her kişinin bir mücadele meydana haline geldiği geçmiş süreçte epeyce değerlendirildi. Bunlara dayanarak gericiliği, kendi içimizdeki gerilikleri, gericilikleri çözümlenmeyi, en başta da kendi şahsımızda, kişiliğimizde bunları yenilgiye uğratarak Önderlik çizgisinin, Ulusal demokratik hareketin yeni stratejisinin zaferini yaratmayı esas aldık. Bu yönlü yürütülen çabalar ve verilen yoğun mücadele geçen süreçte uluslararası kompionun başarısını engelleyen, onun karşısında mücadele edecek yeni parti örgütünü ortaya çıkartan gelişmeleri yarattı ve buna dayanarak da bugüne geldik.

Kendinde başarı kazanamayan toplumda başarı yaratamaz

Ancak şimdi görülüyor ki, bu mücadele hala kesin bir sonuca gitmemiştir ve ya mücadele tümüyle böyle bir konunun dışına çıkmamıştır. Kuşkusuz kadro ve örgüt dışında başka alanlarda da mücadele yürütülüyor. Aktif bir siyasal mücadele oldukça yoğunlaşmış bir temelde sürmektedir. Propaganda-ajitasyon alanında mücadele kapsamlı bir biçimde sürmektedir. Yine diplomatik alanda mücadelemiz sürmektedir. Yani birçok alanda partiye, halk hareketiyle gericilik arasında çok yoğun bir mücadele söz konusudur. Mücadelemiz pratik bakımdan böyle bir düzey kazanmış bulunuyor.

Ancak bununla birlikte militan kişilik konusunda mücadele henüz bitmemiştir, hala

örgüt öncülüğünün belirleyici olduğu bir aşamaya girilmiş oluyor. Kazanmanın ve kaybetmenin tamamen örgüte, kadroya bağlı olduğu, oldukça önemli kritik bir sürece girmiş bulunuyoruz. Böyle bir tarihi süreçte madem kazanma etkenleri tümüyle kadroya, öncüye bağlı hale gelmiş; o zaman örgüt ve kadro gerçeği üzerinde çok durmak, yoğunlaşmak, dönemin militanını ve o militandan oluşan profesyonel öncü örgütünü en ileri düzeyde yaratarak her türlü kaybetme etkenini bertaraf edip başarıyı, zaferi garantileyen bir durumu ortaya çıkartmak tek hedefimiz olmalıdır. Eğer kazanmak, başarmak istiyorsak, —ki herhalde uyulmak için mücadeleye atıldık, kazanma isteğimizden bir kuşku yoktur— o zaman kazanmanın yolunu böyle bir kadro ve örgüt yenilenmesiyle, düzeltmesiyle, gelişimiyle sağlamak gerekiyor. O açıdan da kadro ve örgüt sorunu üzerinde durmak önem taşımaktadır.

Kadronun çözüm düzeyi geleceğin göstergesidir

AİHM süreci, aynı zamanda uluslararası gericilikle barışın, demokrasinin, özgürlüğün, adaletin mücadelesinin en keskin bir şekilde başlamasını ifade ediyor. Önderlik çizgisi, Önderlik gerçeği sadece Kürdistan'daki gericilikle değil, uluslararası gericilikle bir hesaplaşma içerisine girmiş durumdadır. Böyle bir mücadelede Önderliğin zaferini daha başında kanıtlayan ve bin sayfayı bulan, 21. yüzyılın **Çağdaş İnsanlık Manifestosu** olarak da tanımlayabile-

geleceği üzerinde nasıl bir tehlike oluşturduğunu ortaya koyup mahkum etmiş durumdadır. Bu, Önderlik gerçeği, Önderlik çizgisinin başarı ve zafer düzeyini gösteriyor. Bizim de bir Önderlik örgütü, militanı olarak bu düzeyin takipçisi, onun pratikleştireni, kadro ve örgüt düzeyimizle bu zafer çizgisinin başarıyla hayata geçireni olmamız bir zorunluluktur. Militan, kadro, Önderliği izleyen örgüt olmanın gereği budur. Bunun dışında başka bir yolla gerçek bir Apocu militan olmak, örgüt olmak mümkün değildir. Dolayısıyla bizim de kendi çapımızda hiç olmazsa kendi içimizde tarihsel olarak oluşmuş, insanlığın kırı diyebileceğimiz uluslararası gericiliğin uzantısı konumunda olan anlayışlarla, tutumlarla, davranışlarla, ruh haliyle mücadele edebilmemiz, onu yenebilmemiz gerekiyor. Uluslararası gericilikle Önderlik çizgisi arasında süren mücadelede çizgi militanı haline gelebilmek, uluslararası gericiliği yenecek bir pratiği propagandada, örgütlemeye, eylemde ortaya çıkartabilmek için en başta kendi içimizde gericiliği yenmek birincil dereceden önem taşımaktadır. Günümüzde kadronun, militanın savunmalarla ortaya konulan Önderlik çizgisini uygulama, uluslararası gericilik karşısındaki Önderlik zaferini temsil etme yükümlülüğü vardır. Ancak bunu yapan militan ve kadro olur. Bu görevleri başarısız bir örgüt gerçekten öncü bir örgüt, bir halk örgütü olur. Değiştirici, dönüştürücü, devrimci bir örgüt olur. Bunu yapabilmek, uluslararası gericilikle Önderliğin kurduğu çizgide hesaplaşabilmek, onu paramparça edip yenilgiye uğratabilmek için de, her şeyden önce kendimizi bu

her şeyden önce kadro ve militanın gericiliğin ve geriliğin bütün özelliklerini kendi şahsında yenilgiye uğratması, yok etmesi, onları bütün yönleriyle aşabilmesi gerekiyor. Ancak böyle olan bir kişiliğin toplum nezdinde geriliklerle, gericilikle mücadele edebileceğinden söz edilebilir, böyle bir kişilik toplumsal düzeyde geriliği ve gericiliği aşabilir, yenilgiye uğratabilir. Aksi taktirde her türlü gerilikle, gericilikle dolu, toplumun tortusuyla, insanlığın kırıyla yoğrulmuş bir beynin, yüreğin, ruhun, bırakalım toplumsal düzeyde geriliklerle mücadele etmesini, sadece onların iyi bir koruyucusu, savunucusu, yaşatıcısı, temsilcisi olur. O açıdan tabii uluslararası komplo ile Önderlik çizgisi arasında mücadele keskinleştikçe, AİHM süreciyle tam bir sonuca gidecek bir aşamaya geldikçe, bizim önümüze tam başarı veya kaybetme ikilemini çok somut bir biçimde koydukça; burada kaderi belirleyecek, gericiliği yenecek ve zaferi yaratacak etken olarak kadronun ve örgütün durumu, onun görevlerini başarma düzeyi öne çıkıp esas sorun haline gelmektedir.

Toplumsal düzeyde komplo ile Önderlik çizgisi arasındaki hesaplaşmada sonuca gitmeden, böyle bir karar düzeyine ulaşmadan bu tür bir kararı ortaya çıkartacak sürecin başlangıcı, kararın ne olacağını getirip militan ve kadroya dayatmaktadır. Toplumsal düzey sonucunda ortaya çıkacak olan kararın, aşamanın başında kadroda ve militanda gerçekleşmesini istemektedir. Dolayısıyla öyle bir aşamaya girerken örgüt ve kadro yapımızın durumu, gerilik ve gericilik karşısındaki konumu, başarı veya kaybetme düzeyi;

“Toplumsal düzeyde insanlığa zafer kazandırmak, her türlü gericiliği ve geriliği yenilgiye uğratmak için her şeyden önce kadro ve militanın gericiliğin ve geriliğin bütün özelliklerini kendi şahsında yenilgiye uğratması, onları bütün yönleriyle aşabilmesi gerekiyor. Ancak böyle olan bir kişilik toplum nezdinde geriliklerle, gericilikle mücadele edebilir, onu yenilgiye uğratabilir.”

devam etmektedir. Bir yanıla geçmişteki kadar ağırlıkta olmasa bile, özellikle tayin edici bir aşamaya girerken, kadronun durumu, kadro şahsında uluslararası gericilikle Önderlik çizgisi arasındaki mücadele daha da derinleşmiş, incinmiş, boyutlanmış bir biçimde devam etmektedir. Dıştaki mücadelede, politik, askeri, örgütsel çalışma alanında başarı kazanmak, zafere gitmek için her şeyden önce militan ve kadro şahsında, dolayısıyla örgüt içinde bu mücadeleyi kazanmak gerekiyor. Böyle bir başarı ortaya çıkmadan, böyle bir kazanç sağlanmadan dışta politik, pratik bir mücadele kazanmak mümkün değildir. Süreci anlamayan, her türlü geriliği bünyesinde barındıran, sürecin üzerine yüklediği görevleri göremeyen veya görse de onları gerçekleştirmek için yük altına giremeyen, başarıyla o görevi gerçekleştiren konuma gelemeyen bir kadro ile politik, pratik mücadeleyi yürütmek, başarı kazanmak mümkün değildir. Kendi şahsında başarı kazanmayan toplumsal çerçevede başarı yaratması düşünülemez. Dolayısıyla tayin edici böyle bir aşamaya girerken, militanın kendi şahsında sağladığı başarı düzeyi, aşamanın sonunda toplumsal düzeyde sağlanacak başarı düzeyini belirleyecektir.

Sonuçta başarıyan, kazanan, uluslararası komployu yenen olabilmek için, başta militanın kendi şahsında, kişiliğinde uluslararası gericiliğin bütün etkilerini yenilgiye uğratması gerekiyor. Başarının yolu buradan geçiyor. Şimdi böyle tarihi bir süreç içerisindeyken; militan ve kadronun iç durumu, militan şahsında gericilikle parti çizgisi, yeni insan, militan insan, militan özellikler arasındaki mücadele sonuç bakımından oldukça önem kazanmış, tayin edici bir hale gelmiş bulunuyor. Mücadele de aynı oranda yoğunlaşmış bulunuyor. Mücadelenin bütün şiddeti, dehşeti, çok yönlülüğü şimdi kişilikler şahsında, bu mücadeleye öncü ve militan düzeyde katılan kişilikler şahsında ortaya çıkıyor. Tabii bu da zorlamakta ve ağır gelmektedir. Mütahiş baskı oluşturuyor. Demiyim yerindeyse insanı hücrelerine kadar zorluyor, parçalıyor. Parti Önderliği, *“ilklerine kadar mücadelenin gereklerini hissetmek”* diyordu. İlklerine kadar uluslararası gericilikle Önderlik çizgisi arasında yürütülen bu amansız mücadelenin bütün özelliklerini duymak, anlamak, uluslararası gericiliği yenilgiye uğrattacak bir kişiliği ruhta, duyguda, düşüncede, davranışta ortaya çıkartmak gerekiyor.

Örgüt içerisinde kadro üzerinde yürütülen tartışmaların böyle bir gerçeklikle bağı vardır. Yaşadığımız zorlukların, sorunların bundan kaynaklanma durumu söz konusu. Öyle sıradan bir aşamada değiliz, normal bir süreci yaşamıyoruz. Dolayısıyla normal dönemin sorunlarıyla, zorluklarıyla, baskısıyla, görevleriyle karşı karşıya değiliz. Olağanüstü özellikler taşıyan, olağanüstü yönler içeren bir sürecin görevleri ile yüz yüze ve bu görevleri yerine getirebilmek için de oldukça ağır sorunları, zorlukları çözmekle yükümlü bulunuyoruz. Bunları anlamak, görmek, nedenlerini iyi kavramak, dolayısıyla giderilme yollarını doğru ve yeterli bir biçimde bulmak, giderilmez ise ne denli olumsuz sonuçlar ortaya çıkartabileceğini derinlikten kavrayarak, güçlü bir yenilenme, yeniden yapılanmayla bu olumsuzluk tehlikesini önleyebilmek gerekiyor. Bu, geleceği yaratabilmek için kesin bir zorunluluk. Bunu yapmadan geleceği yaratmak mümkün değildir. Tabii insan bunları görmezse, içinde bulunduğu durumu, yaşadığı sorunları, zorlukları anlayamaz. Birtakım zorluklarla, sorunlarla, olumsuzluklarla karşılaşınca, bunların nereden çıktığını, ne anlama geldiğini, nasıl giderilebileceğini tam kavrayamaz. Dolayısıyla da gerilik ve gericilikle mücadelede donanımlı olamaz, kendini iyi bir şekilde örgütlü kılamaz. Birçok yönden her türlü geriliğe ve gericiliğe açık kapı bira-

kır. Onlar da kişilik şahsında, psikolojik, duygusal, ruhsal ve davranış saldırısına geçer. İnsanı kuşatarak şaşkına çevirir, yalpalatır, sarsar, sağa sola savurur. Kendi gerçeklerinden koparır. Bu gerçekleri iyi görmeyen, anlamayan insan çoğu zaman ne olup bittiğini bile fark edemez. Parti Önderliği, *“Her türlü darbeye karşılaşıyorsunuz, ama nereden geldiğinin farkına bile varamıyorsunuz”* diyordu. İşte anlama düzeyi bu kadar geri, duyarsızlık bu kadar fazla. Elbette böylesi bir kişilik ve yapıyla böyle kritik bir sürecin militanı olunamaz. Böyle kritik bir sürecin görevleri başarıyla omuzlanıp yerine getirilemez.

Uluslararası komploya karşı mücadelede bazı temel aşamalar yaşadık. Stratejik değişim sürecimiz örgütsel düzeyde bazı temel aşamalardan oluşuyor. Bir tanesi, karar düzeyinde stratejik değişime karar verebilmek ve onun gereğini hissetmekti. Bu, '93'ten beri Önderlik şahsında adım adım ortaya çıktı, büyüdü, gelişti ve bir strateji olarak şekillenmeye başladı. İşbirlikçi çetecilikle amansız bir mücadele içerisinde kendi gerçeğini ortaya çıkartmaya çalıştı. En son '98'de böyle bir gereklilik, böyle bir ihtiyaç kesin bir karar düzeyinde ortaya çıktı. 1 Eylül süreci böyle büyük bir kararlılığı ifade etmektedir. 1 Eylül 1998'de verilen karar ve o karar temelinde atılan pratik adım elbette sıradan, basit, bir anda ortaya çıkmış değildi. Tamamen stratejik ve uzun bir mücadele sürecinin arkasından ortaya çıkan, çok derin bir düşünsel yoğunlaşma temelinde oluşan ve kararlılıkla atılan bir adımdı. Dolayısıyla onu iyi kavrayacağız; onu anlamadan, kavramadan 1 Eylül 1998 kararlılığını ve o temelde gelişen pratiği bütün yönleriyle derinliğine özümsemeden, uluslararası komplo gerçeğini de, ona karşı mücadele eden Önderlik gerçeğini de anlamak mümkün olmaz. Dolayısıyla mücadelemizin bu yeni stratejik süreci kesinlikle doğru ve yeterli bir biçimde kavranamaz. Onun doğru ve yeterli kavranmasının yolu en başta 1 Eylül 1998 sürecini, onun kararlılığını, eylemliliğini kavramaktan geçiyor. Bu sürece 9 Ekim ve 15 Şubat komplo süreci dayatıldı. Komployla, böyle bir kararlılıkla ve bu karar temelinde atılan pratik adım boşa çıkartılmak, başarısız kılınmak, dolayısıyla hareket yenilgiye uğratılmak istendi.

Buna karşı gelişen ikinci bir süreç, stratejik değişim süreci var. Bu da İmralı süreciyle başladı, daha uluslararası komplo döneminde İmralı süreciyle başlangıç yaptı ve bir somutluk kazandı. Yine '99 1 Eylül süreciyle silahlı mücadeleyi durdurma ve yeni bir kongreyle stratejik değişimi tartışıp kararlaştırma adımıyla gelişti, Olağanüstü VII. Kongremizle bir sonuç ortaya çıkardı. Bu sonuç; uluslararası komployu boşa çıkartmak, onu boşa çıkartacak bir stratejiyi tanımlamak ve parti kararı haline getirmekti. Düşünce ve ideolojik-politik çizgi düzeyinde uluslararası komployla bizi yüz yüze getiren eksiklik ve gerilikleri aşarak, stratejik dönüşümü geliştirerek uluslararası komployla mücadele edecek, onu boşa çıkartacak bir stratejik duruşa, yapılanmaya ulaşmaktı. Bu, çok yoğun bir tartışma, çok yönlü bir çalışma ardından Olağanüstü VII. Kongre'yle gerçekleşti. Kongre, düşünce düzeyinde stratejik değişikliği yapma adımıydı ve bu da başarıyla gerçekleşti.

Yeni strateji düşüncede ruhta yeniden bir katılımı gerektiriyor

Kongremizin yoğun bir ideolojik mücadeleye sahne olduğu biliniyor. Çok yönlü tartışmaların olduğu, partiyi sağa sola saptıracak düşüncelerin ileri sürüldüğü, ancak bunların partinin, parti kadrosunun Önderlik çizgisini doğru kavraması ve bunlara karşı ısrarlı tutumu karşısında bertaraf edilerek stratejik değişimin doğru bir biçimde tanımlanıp

“Eylül 1998’de verilen karar temelinde atılan pratik adım elbette sıradan, basit, bir anda ortaya çıkmış bir adım değildi. Tamamen stratejik ve uzun bir mücadele sürecinin arkasından ortaya çıkan, kararlılıkla atılan bir adımdı. Onu anlamadan, kavramadan uluslararası komplo ve ona karşı mücadele eden Önderlik gerçeğini anlamak mümkün olmaz.”

bir parti kararı haline getirildiği de bilinen bir gerçek. Burada gerçekleşen, partinin ideolojik-politik çizgi düzeyinde stratejik değişikliği yapmasıdır. Bir stratejik formülasyondan bir başka stratejik formülasyona geçmesidir. Bir mücadele biçiminden, tarzından bir başka mücadele biçimine stratejik düzeyde geçmektedir. Bunlar VII. Kongre'yle yapıldı. Stratejik değişimin teorik izahı, ifadesi ortaya çıkarıldı ve yeni bir siyasi programa kavuşturuldu. Teorik tahlil ve siyasi programın hazırlanması çizgi düzeyinde partinin stratejik değişiklik yapması anlamına geldi. Böyle bir değişikliği başarması, uluslararası kompionun birinci aşamada önüne koyduğu partiyi imha etme, dağıtma, tasfiye etme amacının boşa çıkartılması anlamına geldi. Dolayısıyla komplo karşısında parti yeniden doğma, yeni bir başlangıç yapma, kendini komploya karşı mücadele edecek bir örgüt haline getirme adımıını atmış oldu. Tabii bu da önemli bir aşamaydı.

Arkasından parti, ideolojik-politik çizgi düzeyinde stratejik değişiklik yaptı, ama parti örgütü bu değişikliği benimsedi mi, benimsedi mi? Yeni stratejik çizgiyi parti kadrosu kabul etti mi, etmedi mi? Örgüt, değişen yeni strateji etrafında birleşti mi, yoksa birleşmedi mi, soruları gündeme geldi. Dolayısıyla mücadele örgütü üzerinde, kadro üzerinde, kadronun şahsında, onun kişiliğinde adeta meydan savaşı yapar gibi yeni bir aşama süreci halini aldı. Herkes bu mücadeleyi yaşadı ve bu mücadele herkes şahsında yaşandı. Öyle ki, bir yığın sıkıntı, yalpalama, sağa sola savrulma, sızlanma, can sıkıntıları, dedikodu, zorlanma, değişik duygular, değişik arayışlar, istemler, bireycileşme, örgütten, merkezleşmekten kaçış, yönetim gerçeğine saldırı, deyim yerindeyse iliklerine kadar amaçtan ve örgütlülüğten kopmanın bin bir biçimini yaşama durumu parti bünyesinde ortaya çıktı. Bunlar parti içinde ortaya çıkan, yaşanan gerçekler oldu. Tüm bunlar çok iyi bilinmektedir. Bunlar böyle bir sürecin gereği olarak ortaya çıktı. Bazıları ruhumuzun karardığını, çok kötü olduğumuzdan dolayı bunların ortaya çıktığını sandı. Bazıları *“insanlar iyi düşünüyor da parti çok kötülük yapıyor, tüm bunlar bu nedenle ortaya çıktı”* dediler. Bazıları da *“bu nasıl böyle oldu, hiç anlam veremedik”* dediler. Ne öyle iyi bir durum ne de çok kötü bir durum. Çok fazla kişilere bağlı olan bir durum değildir, ama elbette ki toplumsal şekillenmeyle, toplumsal özelliklerin insan şahsında ortaya çıkışıyla, yapılanışıyla bağlantılıydı ve onları stratejik değişim sürecinde stratejisini değiştiren bir partinin yeni stratejiye militan kazanırken yürüttüğü mücadele sürecinde ortaya çıkmıştı. Dolayısıyla süreçle bağlantılıydı. Yeni strateji yeniden katılımı, yeniden partileşmeyi, o zaman da yeniden partileşmenin gereklerini düşüncede, ruhta, davranışta, örgütlülükte kabul etmeyi gerektiriyordu. Kabul edilecek mi, edilmeyecek mi? Benimsenecek mi, benimsenmeyecek mi? Anlaşılmak mı, anlaşılmayacak mı? Tabii bunlar sorun haline gelmişti. Unutmayalım ki, anamızdan doğmamızla böyle bir parti olmadık. Herkes düzen yaşamı içerisinde paramparçaydı, her biri bir taraftaydı. Değişik zamanlarda, değişik yöntemlerle, değişik biçimlerde katıla katıla, toplana toplana böyle bir parti gücü haline geldik. Yani partiye katılmaya karar vere vere bu duruma geldik. Her birimiz katılım sağlaya sağlaya böyle büyük bir örgüt gücünü ortaya çıkardık. Bir parti gerçeğine, Önderlik

gerçeğine, mücadele gerçeğine katıldık. Bir stratejik duruşa, onun mücadele tarzına katıldık. Şimdi de stratejide değişiklik yapılmış, yeni bir strateji ortaya çıkarılıyor. Yeni bir strateji demek, yeni bir parti demektir. O zaman yeni bir parti kuruluyor. Yeni stratejiye, yeni partiye katılıyor musun, katılmıyor musun? Tabii bu herkesin önündeki bir sorundu. Dolayısıyla birisi geçmişte partiye katılmış olabilir, ama yeni partiye de katılmak istemeyebilir. Yeni parti kafasına yatmayabilir, aklına uygun gelmeyebilir. Kendi amaçlarını, heveslerini karşılamayabilir, hesabına gelmeyebilir. Bu nedenle de katılmayabilir, reddedebilir. Dolayısıyla bünyemizde bu tür etkenlerden kaynaklanan çok yönlü bir muğlaklık, kafa karışıklığı, yalpalama, örgütsüzleşme, bireycileşme, özerkleşme yaşandı. Kendini düşünme, kendini yeniden gözden geçirme, dolayısıyla yenilenen stratejik değişimi VII. Kongre'de kararlaştıran partiye katılıp katılmayacağı konusunda yeniden bir karar verme sürecini yaşama durumu ortaya çıktı. Bütün bu davranışlar, yalpalamalar böyle bir sürecin ürünü olarak ortaya çıktı. Herkesin bünyesi adeta geçmişte savaşta yaşadığımız muharebe meydanı gibi, gericilik ve uluslararası komployla Önderlik çizgisi arasındaki mücadelenin meydanı haline geldi. Her taraftan gelen gericiliğin okları kişilerin bünyelerine saplandı. Elbette yeni parti çizgisi de buna karşı insanları kazanmak için duygudan davranışa kadar, çok yönlü bir biçimde insanları etkileyerek kendi saflarına katma çabası yürüttü.

Böyle bir mücadelenin büyük bir örgütsel mücadele olduğunu, hem kişi şahsında hem de örgüt içinde yoğun bir mücadelenin bu şekilde gerçekleştiğini biliyoruz. Herkes bu mücadelenin zorluğunu yaşadı. Dönüp ne kadar zorlandığımızı çoğu zaman birbirimize anlattık. Daha çok da zorlanmayı öne sürerek yalpalamalarımıza gerekçeler yaratmaya, parti karşısındaki zayıf duruşumuzun mazur görülmesini sağlamaya çalıştık. Tabii bu doğru değildi, ama bir gerçektir, bizim gerçeğimizdir. Gericilik çağrı yaptı, her türlü uluslararası kompionun uzantısı durumunda olan işbirlikçi, uşak, ajan eğilimler, siyasetler, örgütler parti yapısına, kadro gücüne çağrıları yaptılar, saldırılar yürüttüler. “Bizden yanasınız” dediler, “bize daha yakınsınız” dediler. “Gelin sizi PKK'nin elinden kurtaralım” dediler. Tabii buna karşı parti de çağrı yaptı, parti de çaba yürüttü, Önderlik de çalıştı. Sonuçta provokasyon, tasfiyecilik ve uluslararası kompionun partiyi dağıtma, tasfiye etme amacını gerçekleştirmeyi isteyen eğilimler bertaraf edildi, tasfiye edildi, aşıldı, yenilgiye uğratıldı, parti bünyesinden kovuldu. Parti Meclisimizin II. Genişletilmiş Toplantısı böyle bir örgütsel mücadelenin zirvesi oldu. Bu toplantı örgütsel, örgüt içi, kadro şahsında yaşanan mücadelede Önderlik çizgisinin ezici zaferini belgeleyen, ilan eden bir toplantı oldu. Uluslararası kompionun parti içi uzantısı olan provokasyon ve tasfiyeciliğe karşı yürütülen mücadelede Önderlik çizgisi ezici bir çoğunlukla zafer kazandı. Partinin büyük kadro gövdesi yüzde doksan dokuzlara yakın bir çoğunlukla parti çizgisinde birlik-bütünlük sağladı. Yeni stratejiyi benimsedi. Böylece partinin örgüt yapısında da bir değişiklik oldu. Nasıl ki, VII. Kongre ideolojik, siyasi çizgi düzeyinde bir stratejik değişiklik yaptıysa, ondan sonra yaşanan örgütsel mücadele ve II. Parti Meclisi toplantısının ulaştığı düzey; o toplantıya giderken değişik biçimlerde yaptığımız konferanslar, III. Kadın Kongresi ve bu temelde ortaya çıkan gelişmeler şahsında parti çizgisinin zafer kazanmasını, dolayısıyla örgütsel düzeyde stratejik değişimin zaferinin sağlanmasını ifade etti. Bu da önemli bir durum ve dönemeçti. Bu süreçte kadro yeni strateji ve çizgiyi benimsedi, kabul etti, uluslararası komployu reddetti, ona karşı çıktı ve onu aştı.

Öncü demek kadronun oluşturduğu örgüt demektir

Daha sonraki aşamada da, kabul edilen bu çizgiyi, teorik, programsal, taktik çizgiyi hayata geçirme gündeme geldi. İkinci yönetim toplantısı kadro şahsında yeni çizginin zaferini ilan ederken, aynı zamanda bu yeni stratejinin nasıl bir temel taktik ve temel mücadele biçimiyle hayata geçirileceği sorusunu da sordu, tartıştı ve karara bağladı. Yani yeni bir taktik çizgi oluşturdu. Demokratik siyasal mücadele stratejisinin temel biçimi olarak halk serhildanını, siyasal serhildanı ortaya çıkardı ve onu partinin temel eylem biçimi haline getirdi, tanımladı, kararlaştırdı, benimsedi. Dolayısıyla partinin önüne yeni stratejiyi hayata geçirecek, yeni programı yaşamsallaştıracak bir eylem çizgisini koymuş oldu. Tabii ondan sonraki aşamada da bu eylem çizgisinde partinin programsal amaçlarını gerçekleştirmek üzere pratikleşme dönemi başladı. Örgüt kendisini sisteme kavuşturdu, yukarıdan aşağıya uluslararası gericiliğe karşı mücadele edecek bir örgütsel yapı, sistem ortaya çıkartma temelinde çok yönlü bir mücadele başlatmaya çalıştı. Uluslararası kompionun saldırdığı, partinin savunmada olduğu, savunma temelinde komplocu saldırıları boşa çıkartarak başarısız kıldığı süreçten; başarısız kalan, dolayısıyla duraksayan uluslararası komploya karşı her alanda –siyasal, ideolojik, örgütsel, pratik olarak– çok yönlü aktif bir mücadele yürüterek uluslararası komployu parçalama, darbeleme, giderek yenilgiye uğratma sürecini, aşamasını başlattı.

Şimdi bu süreç hala yaşanan süreçtir. Yani teorik, programsal dönem VII. Kongreyle aşıldı. Örgütün kadroyu çizgiye, stratejiye kazanma dönemi 2000 yılının baharında yürütülen mücadeleyle aşıldı. Partinin yeni taktik çizgisini hayata geçirme, yeni çizgiye göre örgütü yaratma, sistem kazandırma, yeniden yapılanmayı gerçekleştirmek, dolayısıyla kadro gücünü, örgüt gücünü partinin programsal amaçları doğrultusunda günlük olarak aktif mücadele eden bir örgüt haline getirme süreci başladı. Tabii şimdi bu yeni bir aşama, yani taktikleşme, pratikleşme aşaması oluyor. Hala bu aşamanın içerisindeyiz. Buna üçüncü-dördüncü aşama da denebilir. Birinci aşama karar verme veya stratejik değişimin bilincine varma ve onun ilk kararlılığını ortaya çıkarma aşamasıydı. İkincisi, stratejik değişikliği formüle etmeydi. Üçüncüsü, örgütü yeni stratejiye kazanma aşamasıydı. Dördüncü aşama da taktik olma aşamasıdır. Örgütü pratik yapan, bir taktik çizgiye göre mevzilenen, sistem kazanan, görev alan ve sorumluluk altına giren ve günlük pratikleşen bir duruma getirme aşamasıdır. 2000 yılının ağustos, eylül aylarından itibaren böyle bir sürece girilmeye çalışıldı.

Buna karşı uluslararası gericilik de YNK eliyle askeri saldırılar yürüttü. Ona karşı direnilerken bu saldırılar boşa çıkartıldı. Tabii diğer yandan sadece bu saldırıları boşa çıkartmak yetmedi. O saldırılar taktik olmadı, yeni bir taktik mücadele haline gelmeden önümüzü kesmeyi, dolayısıyla kuşatma, dağıtma, tasfiye etmeyi hedefliyordu. Saldırıyı püskürtmemiz ileriye gitmenin önünü açtı, ama bu da ileriye gittiğimiz, yeniden bir taktik aşamaya girdiğimiz, taktik güç haline geldiğimiz anlamına gelmedi. Bu durumu değerlendirdik; döndük baktık ki, önümüzde engeller çıkıyor. Taktik olmamızı, pratikleşmemizi bazı güçler engellemeye çalışıyorlar. Önümüzü kesiyorlar, bizi geride bırakıyorlar. Biz de geçmişin alışkanlıklarıyla yeniyi uygulamak üzere yeterli bir psikolojiyi oluşturamadığımız için işleri iyi yürütemiyoruz. III. Yönetim Toplantısı'nda bu durum yeterince değerlendirildi. Yeni bir pratik, taktik aşamaya geçmek ge-

“Partinin yeni taktik çizgisini hayata geçirme, yeni çizgiye göre örgütü yaratma, sistem kazandırma, yeniden yapılanmayı gerçekleştirmek, dolayısıyla kadro gücünü, örgüt gücünü partinin programsal amaçları doğrultusunda günlük olarak aktif mücadele eden bir örgüt haline getirme süreci başladı. Bu yeni bir aşama, taktikleşme, taktiksel gelişme, yani pratikleşme aşaması oluyor.”

rekirken partinin öyle bir aşama kaydetmediğini gördük. Böyle bir aşama kaydetmesi için cepheden bir askeri saldırıyla karşılaşmıştı. Bu işin bir yanıydı. Ama diğer yandan böyle bir saldırıyla karşılaşıldı diye stratejiyi pratikleştirecek, taktik haline getirecek bir süreçten elbette geri durulamazdı. Dolayısıyla bir yandan saldırıları püskürtürken, diğer yandan da kendimizi pratikleştirecek, taktik yapacak bir çaba içerisinde olmalıydık. Ama pratiğe baktık ki, askeri saldırı püskürtülmüş olsa da, onunla mücadele ederken esas taktik çizgimize girme gücünü gösterememiştir, bunda zayıf ve isteksiz kalmışız. Eski alışkanlıklarını aşamayan bir yapıda ve tutucu kalmışız. Parti yönetim toplantısı bunları tartışarak bu tür anlayışları mahkum etti. Parti kararlılıkla yeni stratejiyi hayata geçirmenin temel mücadelesini, yani halkın demokratik siyasi eylemliliğini, ülkenin her yerinde, dünyanın dört bir yanında aktif olarak geliştirme kararı aldı, bunun gereği noktasında birleşti.

2001 yılı 15 Şubat'ından itibaren gelişen siyasi eylemlilik, siyasal halk eylemliliği böyle bir süreci başlatıp geliştirdi. Bu, böyle bir değerlendirmenin, kararlaşmanın pratikleştirilmesi, pratik adımlarının atılması oldu. Böylece bir kez daha pratik adımları atma sürecine girdik. Yurt dışında, ülke içerisinde kendimizi yeniden örgütleme ve siyasal eylemlilik temelinde pratikleştirme adımlarını atlık ve burada önmüze bazı gerçekler çıktı. Siyasal ortam buna çok uygundu. Aslında her türlü örgütlenme ve eylem geliştirilebilir bir konumdaydı. Halk gücü ve katılımı oldukça yoğundu. 2001 yılı Newroz'u bunun çok somut göstergesi oldu. Amed serhildanı ve onun etrafında milyonları içine alan halk eylemliliği Kürt halkının yeni stratejiyi benimseydiği, kabul ettiği, onu hayata geçirmek için her şeyini vermeye hazır olduğu gerçeğini ortaya çıkararak yeni stratejinin pratik mücadelesinin ilan edilmesi oldu. Halk da müthiş bir katılım göstererek görevlerine sahip çıktı. Bir yandan milyonlar halinde halk katılımı, diğer yandan elverişli siyasi ortam, zayıflatılmış, hızı kesilmiş bir uluslararası komplo gerçeği ortamında; çok etkili, çok yönlü, sonuç alıcı bir siyasi eylemlilik geliştirmek mümkünken, bir baktık ki bu geliştirilmiyor. Kadro bunun örgütleyicisi olamıyor. Örgütlerimiz böyle bir mücadeleyi örgütleyip yürütmeye uygun değil. Mevzilenmesi doğru değil, çalışma tarzı, bileşimi, konumlanışı ona uygun değil. Kendini yenileyememiş, geliştirememiş, yeniden yapılandıramamış. Her ne kadar ideolojik-politik ve örgütsel düzeyde stratejik değişimi, yeniden yapılanmayı tartışıp parti kararları haline getirdiysek de, kadro kendisini bu biçimde yenileyip yeni stratejinin militanı haline getirmemiş, örgüt yapımız yeni stratejiye göre yeniden yapılanmamış. Yeniden yapılanma temelinde kendini değiştirmemiş, yeni stratejiyi uygulayacak şekilde kendini örgütleyememiş, yeni stratejinin mücadele alanlarında örgütlü hale getirmemiş. Dolayısıyla öncülük görevi yerine getirilmiyor. Zayıflık, zorluk, zorlanma öncü noktasında ortaya çıkıyor. Öncü demek kadro demektir, örgüt demektir, kadronun oluşturduğu örgüt demektir. Onun çalışma tarzı, temposu, üslubu demektir. Yeni tarzı oturma, tempo kazanma, üslup oluşturmada kadro eskiyi aşamamış, örgütümüz kendini yenileyememiş, yeniden yapılandıramamış. Dolayısıyla mükemmel halk gücü, yine elverişli siyasi ortam bu nedenle değerlendirilmiyor. Uluslararası komploya karşı ağır darbeler vuracak, onu parçalayıp geriletecek bir siyasi eylemlilik ortaya çıkarılmıyor.

VI. Ulusal Konferans yeniden yapılanma konferansdır

İşte bunları, kadronun bu gerilik durumunu aşmak için mayıstan itibaren büyük parti toplantı ve konferansları gündeme getirildi. Hemen her yerde, her çalışma alanı kendi konferansını, konferans düzeyinde toplantılarını yaptı. Kendi alanındaki somut durumu değerlendirdi, tartıştı. Stratejik değişim durumunu gözden geçirdi. Yenilenme, yeniden yapılanma öncünün, militanın yeni görevlere uygun olarak kendini değiştirme düzeyini, bu alanda yaşa-

nan sorunları, zorlukları değerlendirdi, tartıştı. Dönemin gereği olarak bunu başarıyla yerine getirme önünde engel oluşturan anlayışları, tutumları, davranışları ortaya çıkardı ve bunları mahkum etti.

Tutucu olan, eski alışkanlıklara bağlı kalan, bireycilik ifade eden, örgütlenmeyen, taktiğe girmeyen, tepki gösteren, taktik oluşturmayan, pratik yapmayan, kendisini eski konumda pratik dışı tutmayı öngören, pratiğe, taktiğe sokulmak istenilince tepkiyle onu ret eden, kendine göreci, mahalli dar tutum, anlayış ve davranışları, dönemin görevlerini başarıyla yerine getirmenin önündeki en temel engeller olarak görüp açığa çıkardı ve mahkum etti. VI. Ulusal Konferansımız kadro ve örgüt yapımızdaki bu tür anlayışları mahkum eden, dolayısıyla kadroyu yeniden tam ve yeterli bir biçimde partileşmeye çağıran, parti örgütümüzü kendini doğru biçimde yeniden yapılandırma çizgisine sokan, bunun gereklerini, görevlerini ortaya çıkaran bir konferans oldu. Konferansımızın temel özelliği budur. Tamamen bir örgüt, yeniden bir yapılanma konferansıdır. Ama bu, II. Meclis Toplantısı'nı ve yine Olağanüstü VII. Kongre'yi tekrar eden değil, onları aşan bir değişim konferansını ifade etmektedir. Olağanüstü VII. Kongre program, II. Meclis Toplantısı yeni programın benimsenmesi düzeyinde değişiklikler yaptı, kadroyu yeni programa kazandı. VI.

“Tayin edici bir sürece giriyoruz, dolayısıyla bu süreçte kadro ve örgüt belirleyici olacaktır. Kadro ve örgüt şahsında kazanılacak zafer toplumsal düzeyde kazanılacak zafer olacaktır. Onun için sürece girerken kadroyu partiye doğru katmak, parti görevlerini yerine getirecek şekilde taktik çizgide doğru, etkili bir pratik yürütecek konumda örgütlemek temel hedeftir.”

Ulusal Konferans ise, yeni taktiği benimseme, hakim kılma, dolayısıyla yeni bir taktik çizgi haline gelme, o çizgide örgütlenme, onun örgütü olma, örgütsel disiplinini kabul etme, sistemine girme, militanı olma yönünde değişiklik yaptı.

Parti teorisini, programını kabul etmek ve benimsemek bir partinin kadrosu için gereklidir, ama sadece bu yetmez; onun taktik çizgisini de kabul etmek, günlük olarak o taktik çizgide çalışmak ve mücadele etmek de gerekir. Bir parti örgütünde günlük pratik uygulama içerisinde olmak gerekir. Kişi böyle bir düzeye gelirse partiye doğru katılır ve partinin doğru militanı olur. Çünkü VII. Kongre sonrasında, uluslararası komplo-nun baskısı ve provokasyonun tahriki ortamında neredeyse kongreyi reddeden tutumların çok yaygın olduğunu gördük. Sanki kongre olmamış, kongre kararlaştırmamış gibi, kongrenin arkasından herkes neredeyse kongreyi kendine göre yorumlayıp tartışıyordu. Tabii parti bir değişiklik yapmıştı, ama o değişiklik kadroca benimsenmiyordu. Daha sonraki örgüt mücadelesiyle kadro bu kongre çizgisine kazanıldı.

II. Meclis Toplantımız da bunun zirvesi oldu ve bu temelde karar aldı. Herkesin partiyi, yeni stratejiye katılma temelinde kararını ortaya koymasını istedi. Ve bütün örgüt yapısı katılımını yeniledi; ama nasıl katılım? İşte bu katılım, “partinin yeni çizgisini, yeni programını kabul ediyorum, onu reddetmiyorum, provokasyona bu bakımdan karşıyım” şeklinde bir katılım ve bir kabuldü. Elbette bu, partili olmak, parti militanı olmak için bu yetmiyordu. Milyonlar halinde kitleler Ulusal demokratik hareketin düşüncesini kabul ediyor. Programımızı bu kesimler kabul ediyor, hatta insanlar eyleme bile kalkıyor; işte serhildanlar ortada. Tabii ki, bu milyonlar partinin kadroları anlamına gelmiyor. Sadece çizgiyi benimsemek, programı kabul etmek partileşmek, partili olmak anlamına gelmiyor. Onun taktiğini kabul etmek, günlük taktik çizgi temelinde uygulama içerisinde olmak, bu temelde disiplinli bir biçimde örgüt çalışmasına katılmakla ancak parti militanı haline gelinebilir. Oysa biz gördük ki, II. Meclis Toplantısı'ndan sonra genel militan ve kadro yapısında “artık bizden ne istiyorsunuz? İşte partinin programını

kabul ettik, provokasyona da karşıyız, o zaman partileşme görevlerimizi yerine getirdik. Partiye karşı ödevlerimizi tamamladık. Parti bundan daha fazla bir şey istememeli. Bundan sonrasını biz istediğimiz gibi yaparız. Partiyi, seni kabul ediyorum dedik, parti de artık bizim istediğimiz gibi yaşamamıza izin vermeli, istediğimizi yapmalıyız, parti bunu kabul etmeli” biçiminde bir yaklaşım ortaya çıktı. Tabii bu, oldukça yanlış, yetersiz ve hatalı bir yaklaşımdı. Örgüte gelmeyen, taktik olmayan, örgütlenmeyen, örgütü gerçek anlamda kabul etmeyen bir yaklaşımdı. Tüm bunları aşmak için bu kadar konferansa, toplantılara, tartışmalara gidildi. En son VI. Ulusal Konferans'la bütün bu eğilimler derinliğine tartışılıp açığa çıkarılarak mahkum edildi. Partileşmenin, partiye doğru katılmanın yolu çok açık bir biçimde gösterildi, kararlaştırıldı. Parti böyle bir düzeye getirildi.

Bu temelde konferans arkasından her türlü pratikten kaçma, kendine göre keyfi bir biçimde katılma, tutucu ve tepkici bir yapıda kalma, bireyci, özerk bir biçimde yaşamamanın bu biçimde mahkum edilerek kadronun önüne partiye yeterli ve doğru bir biçimde katılma, parti görevlerine yürüme yönünde bir görev konulunca, kadro burada sıkışıp daraldı. VI. Konferans'a kadar bunu şu veya bu biçimde yaşıyordu. Çok somut kararlar yoktu. Herkes kendini inandırıyor. Ruh hali, duyguları, düşünceleri tahlil edil-

memiştir. Yanlışlar ortaya çıkarılıp mahkum edilmemiştir. Parti kararı haline getirilmemiştir. Dolayısıyla kendini kandırarak, aldatacak, sağa sola yalpalatacak bir sürü gerekçe ortaya çıkarabiliyordu. VI. Ulusal Konferans bütün bu gerekçeleri ortadan kaldırdı, muğlaklığı giderdi, net tanımlamaları, çözümlmeleri ortaya çıkardı, yanlış anlayışları tespit ederek mahkum etti. Parti kadrosu ve militanı olmanın doğru ve tek yolunu herkesin önüne koydu, bu temelde görev dayattı. İşte AİHM sürecine girerken parti, bu süreci böyle bir örgütlülükle, sağlam bir örgütsel anlayışla karşılamayı esas aldı ve bu kararı da doğru, alınması gereken bir karardı. Parti, böyle tayin edici bir sürece bu kadar çok konferans ardından, hepsini bağlayan VI. Ulusal Konferansı'nı gerçekleştirip kendi örgüt yapısını örgüte doğru katılma yönünde netleştirerek, aynı zamanda bu aşamanın görevlerini kapsamlı bir biçimde ortaya çıkarıp, kararlaştırıp planlayarak oldukça hazırlıklı girmiş oldu.

Yeni strateji partinin yeniden sistem haline gelmesi demektir

Tayin edici bir sürece giriyoruz, dolayısıyla bu süreçte kadro ve örgüt belirleyici olacaktır. Kadro ve örgüt şahsında kazanılacak zafer toplumsal düzeyde kazanılacak zafer olacaktır. Onun için sürece girerken kadroyu partiye doğru katmak, parti görevlerini yerine getirecek şekilde taktik çizgide doğru, etkili bir pratik yürütecek konumda örgütlemek, dolayısıyla öncünün görevini pratikte aktif, başarılı yerine getirir hale gelmesini sağlamak temel hedefti. Bunun için de böylesi bir konferanslar dizisi öngörüldü. En son VI. Ulusal Konferans bu amaçla yapıldı ve bu konferans tamamen böylesi bir sürecin kadrosal ve örgütsel çözümlemesini yaptı. Doğrunun ne olduğunu, doğrunun önünde engel oluşturan geriliklerin, yanlışlıkların, hataların ne olduğunu gösterdi. Yanlışları, hataları mahkum ederek herkesi doğruya davet etti. Daha önceki süreçte pratiğe yönelimdeki muğlaklığı giderdi. Kişinin kendini kandırması için ortaya çıkardığı gerekçeleri mahkum etti, çözümlledi, deşifre etti. Sağa sola yalpalanmayı ortadan kaldırdı. Herkese sadece

“partiyi kabul ediyorum” demenin yeterli olmayacağını, partinin pratiğine girmesi, aktif pratik uygulama içinde olması gerektiğini gösterdi ve önüne bunu koydu. Kadronun önüne böyle bir görev ve sorumluluk düzeyi çıkardı. Şimdi böyle bir döneme girerken kadronun duruşu, kadronun yaklaşımları gelecek açısından tayin edici olmuşken, yeniden kadronun iç yapısı, mücadeleye yaklaşımı mücadele açısından belirleyici hale gelmişken, böyle bir ortamda sıkıntılar ortaya çıkmaktadır. Parti, kararlarını almış, kendini formüle etmiş, taktiğini oluşturmuş, yanlışları mahkum etmiş, herkese partiye doğru katılma ve doğru çalışma yolunu göstermiş ve bunun dışındaki bütün yolların yanlışlığını ortaya çıkarıp mahkum etmiştir. Böyle bir durumda herkesin pratiğe yönelmesi, aktif pratik yürütmesi gerekir.

Tabii yeni bir sistem içine girmiş bulunuyoruz. Yeni strateji, yeniden örgütlenme demektir. Partinin kendini yeniden sistem haline getirmesi demektir. Mevcut yeni stratejik planlamaya göre yeni bir örgütün, yönetimin, çalışma ve yaşam tarzının ortaya çıkarılması demektir. Elbette bunun zorlukları var, bunun için de girişken, oldukça fedakar ve cesaretlili olmak gerekiyor. Böyle bir süreçte bu tür özelliklerle engeller aşılp zorluklar yenilecekken, partinin geldiği süreçte ileriye gitme, pratikleşmenin önündeki zorluklarla karşılaşınca sağa sola yalpalanma durumu ortaya çıkıyor. Mevcut du-

çizgi oluştu. Yeni teorik çizgimiz belirlendi ve bunlar yazılı hale getirildi. Onlarca kitap basılmıştır. Ortaya sayısız toplantı ve bu toplantıların değerlendirmeleri çıktı. En son ve en önemlisi de bin sayfalık Önderlik savunmasıdır. 19. yüzyılda sanayi devrimi sürecinde ve onu çözümlenmede Kapital neyse, bilimsel teknik devrim sürecinde 21. yüzyıl içinde Parti Önderliği'nin savunmaları o anlama gelmektedir. Bu kadar netleşmiş, çözümlenmiş, düşüncede son derece açık, derin ve aydınlık hale gelmiş bir parti var; kadro ise, “benim eğitime ihtiyacım var, ben anlamadım” demektir. Şimdi parti öyle, kadro ise böyle olursa, bu partiyle bu kadronun ne alakası olabilir? Burada ciddi bir çelişki söz konusu. Ya bu kadro bu partiden değil, ya da kadroluktan hiçbir şey anlamıyor. Anlamadığımız, anlamak için araştırıp incelediğimiz, tartıştığımız, eğitim yaptığımız dönemi geride bıraktık. Sözlü tartıştık, arkasından yazılı tartıştık. Yeni düşüncüyü, çizgiyi yazılı hale getirip belgeledik. Elde kitap var, eğer anlaşılıyorsa alınıp okunur. Birinci gün oku, ikinci gün anla. Bilmiyorsan iki gün oku öğren, üçüncü güne ihtiyaç yoktur. Ama sen okuma, öğrenme, tam da parti her şeyi aydınlatmış, çözümlenmiş, teorik tahlillerini yapmış, programını oluşturmuş, taktiğini belirlemiş, kararlarını almış, planlamasını yapmış, uygulamaya gidecek, ‘haydi pratik’ diyor; bizim kadro ise “benim eğitime ihtiyacım var” demektir. Tartışma olurken, ideolojik çalışma yaparken, araştırma-inceleme içinde olurken ondan kaçıyor, hiç anlamıyor, çözümlenmiş, aydınlanmış gerçeği de görmüyor. Parti pratikleşme aşamasına gelmiş gidiyor, onun aklına ise daha yeni eğitim geliyor, partinin teorisini öğrenme geliyor. Daha yeni partiyi anlamadığını fark ediyor. Peki bu ne kadar gerçektir? Kesinlikle gerçek değildir, doğru değildir. Burada bir saptırma var. Anlamama diye bir şey yok, herkes çok iyi biliyor. Hepimiz, tüm yoldaşlarımız partinin ne demek istediğini, ne yapmak istediğini çok iyi biliyoruz.

Aylardır, yıllardır tartışıyoruz, olduğu yerde herkes hep tartışıyor. Kim “ben bilmiyorum” diyorsa yalan söylemektedir. Onu hiçbir şekilde kabul etmeyeceğiz. “Bilmiyorum” diyen varsa, gerçekten dürüstse üç günde oturur okur. Konferansta üç buçuk günde savunma okunduktan sonra karar alma sürecine gidildi. Sen de otur beş günde oku. Beş aylık eğitim istenmez o zaman. Beş gün oturup bir yerde okuma fırsatını insan her yerde bulur. Pratik yaparken de bulur. Çünkü sen bir şey bulmuyorsun, yaratmıyorsun. Yaratılmış, açığa çıkarılmış düşüncüyü öğreniyorsun. Bu çalışma yapılmış, açığa çıkarılmıştır. Onu okuyup öğrenmek için o kadar zamana ihtiyaç yoktur. Bir yandan pratik yaparken, bir yandan sağlanabilir. O zaman bu niye isteniliyor? “Eğitime ihtiyacım var” demek aslında pratiğin zorluklarından kaçmayı, geri tepmeyi ifade ediyor. Oysa ki bu yanlıştır. İsteddiğimiz kadar burada tartışma yapalım, istediğimiz derinlikte düşünce ortaya çıkaralım, partinin kitaplarını istediğimiz kadar hatim edelim, yeniden yeniden değiştirelim, ya hiçbir zaman pratikte bir milim ilerlememizi ortaya çıkaramayacaktır. Bu dönemde partiyi biraz ileri götürmemiz, pratikte ilerlememiz için pratik çalışma yapmamız gerekiyor. Pratik çalışma yapmak tartışmadan ayrı bir şeydir. Onun ayrı tarzı, dili vardır. Ayrı bir alandır; dolayısıyla ayrı çalışma yapmayı, çaba harcamayı gerektiriyor ve onu yapacaksınız. Yoksa yeniden yeniden bir şey öğrenerek, ezberleyerek, okuyarak pratik yapılmaz. İstedığın kadar düşünce zengini ol; bu, pratik yapma anlamına gelmez. Pratiğin zorluğu varsa üzerine gideceksin. Engel varsa aşmayı bileceksin. Pratik belirsizse, işte orada yaratıcı olacaksınız. Belirsizliği aşacak yaratıcı yöntem ve düşüncüyü ortaya çıkaracaksınız. Bunu teoriyi öğrenmeyle yapamazsın. Yeniden yeniden teorik düşünceleri, kalıpları ezberlemekle bu olmaz. Deneyeceksin, sinayacaksınız, bir pratik adım atacaksın. Bu başarı getiriyorsa derinleştireceksin. Yanlışla götürüyorsa durdurup yenisini arayacaksınız. Pratik, pratik çalışma böyle geliştirilir, örgüt çalışması böyle yürür. Bunun başka

rumda bir yalpalanma yaşanıyor. Bu durum da sürecin özelliğiyle bağlantılıdır. Parti çözümlenmiş, tahlilini, teorik çözümlmelerini yapmış, bu temelde onlarca kitap hazırlamış. En son bin sayfalık Önderlik savunması ortaya çıkmıştır. Düşünce düzeyinde her şey çok ayrıntılı bir biçimde çözümlenmiştir, anlaşılacak hiçbir şey yoktur. Diğer yandan dönem görevlerini çözümlenmiş, beş yüzden fazla karar almış, sayısız konferans yapmış, her çalışma alanını ayrı ayrı kararlaştırıp planlamıştır. Belirgin olmayan, neler yapılacağı konusunda alınmamış hiçbir karar yoktur. Üst düzeyde bir netlik sağlanmıştır. Denilebilir ki, parti tarihimizin en kararlı, en planlı, en açık dönemi ortaya çıkmıştır. Şimdi geriye bu anlayış temelinde ortaya çıkan görevleri günlük çalışmayla başarmak kalıyor; bu da pratik çalışmadır. Sözle söylemek, karar almak, tespit etmek, her şey yapıldı anlamına gelmiyor. Sadece yapmak için bir hazırlık yapmayı ifade ediyor. Pratikleştirmek için örgütsel bir yapıda pratik çalışma yürütülmelidir. Pratiğin dili ayrıdır. Pratiğin kendine göre bir tarzı, üslubu, temposu vardır; başlı başına bir enerji ve çaba istemekte, ayrı bir çalışma gerektirmektedir. Pratik yaparken, pratikleşirken elbette zorluklar var, fakat onları yenecek bir mücadele yürütmek, çıkan engelleri aşmak gerekiyor.

Kadro engel ve zorluklarla karşılaşınca bunu, yoğun düşünsel pratik bir yaklaşımla, daha kararlı bir tutumla işin üzerine giderek, kendini daha aktif pratikleştirerek aşmak yerine, bu sefer de kendisine gerekçeler yaratmaktadır. Pratiğin zorlukları, engelleri karşısında yeniden onun üzerine gitme girişkenliğini, aktivitesini, yaratıcılığını, örgütsel disiplinini göstermiyor. Geriye tepiyor, sağa sola yalpalayıp bir sürü gerekçe sunuyor. Bu gerekçelerden en yaygını, “benim eğitime ihtiyacım var, eğitime girmek istiyorum”dur. Bu yönlü yüzlerce rapor ve öneri var. Halbuki biz eğitim dönemini, tartışma dönemini aştık. Üç senedir tartışıyoruz. Hem de kıran kırana tartıştık. Neredeyse birbirimizin gözünü çıkaracaktık. Herkes “benim düşüncem doğrudur” diyordu. Yüzlerce düşünce ortaya çıktı. Mao'nun deyimini yüz fikir akımı birbiriyle tartıştı. Sonunda en derin düşünce tartışması içerisinde bir

yolu yoktur. Dolayısıyla böyle yapmak varken, böyle yapılacağı yerde tutuculuk, eski alışkanlıklara bağlı kalma, bireycilik, örgüt olmama, tepkicilik, yeniliğe girmeme, ürkeklik, yenilikler karşısındaki korku, kaygı, ilerlemek yerine geriye adım atmaya yol açıyor. “Ben pratiği yürütmekten korkuyorum, pratiğe inanmamışım” veya “ona güç getiremiyorum” denilmiyor. “Benim eğitime ihtiyacım var, anlamamışım” deniliyor. Bu doğru değildir, bunu doğru ortaya koymamız gerekiyor. Anlamadığımızdan kaynaklanmıyor, kesinlikle teorik düzeyde anlamamazlıktan değildir. Pratik karşısında zayıflıktan, girişken olmamaktan, tutucu olmaktan, pratik engeller ve zorluklar karşısındaki zayıflıktan kaynaklanıyor. Peki zayıfsak ne yapacağız? Zayıf olmak doğaldır, birey her zaman zayıftır. Ama bireysel düzeydeki zayıflığımızı da örgütte aşiyoruz. O zaman örgüt olacaksınız. Örgüt oldun mu o zaman zayıflığı aşarsın, dolayısıyla pratiğin engel ve zorluklarını yenecek bir güç kazanırsın.

Hastalıklardan yaşam yaratılmaz

Örgütlenemiyoruz, bireysel zayıflıklarımızı aşp zorlukların üzerine gitme gücü verecek olan örgüt yapısına girmiyoruz. Daha çok bireyciliği geliştiriyoruz ve bu da hoşumuza gidiyor. Dolayısıyla bilinmez bir pratiğe gitmek yerine bildiğimiz geriye tepmeyi kendimiz için daha makul görüyoruz. Daha belirgin, bilinen, garantili bir durum gibi geliyor bize. Onun için örgütlenilmiyor. Bu kadar bireyci tutum bu nedenle ortaya çıkıyor. Kendiliğinden ya da tesadüfen değildir. Bireyciliği aşp örgüt olup aktif pratik yapacaksınız. Girişken olacaksınız, riskler alacaksınız, yaratıcı yöntem bulacaksınız, zorluklarla boğuşacaksınız. Onlara girmekten duyulan ürküntü, korku, “aman onlara girmek yerine ben bildiğim yerde zayıf da olsa yaşayayım” yaklaşımına götürüyor; bu da geriye çekilmeyi ifade ediyor. Geriye çekilmenin adını da ‘eğitim ihtiyacı’ koyuyor. Birçok biçimde gerekçeler ortaya konuluyor. Eğitime tümünden ihtiyaç yok demiyoruz. Eğitimi tümünden yanlış bulmuyoruz, ama şimdi bizdeki durum öyle makul bir durum değil. Neredeyse parti bütün konferansları bu anlayışları mahkum etmek için yaptı. Bu pratiğin nasıl yapılacağı belli diyerek en ayrıntılı planlamaları yapmıştır. Bu, parti tarihimizin en ayrıntılı planlama dönemidir. Pratik yapmak için her şey çok belirgin. Tam da bu kadar netleşmiş bir süreçte herkes pratik görevlere, hangi görevi istiyorsa en fazlasını yürütmek üzere talip olsun yürütsün denilirken, “ben pratiğe değil, eğitime talibim” deniliyor. Bu olağan, normal bir durum değildir. Doğal bir eğitim ihtiyacı değildir. Eğitim ve hak istemi; pratik karşısındaki durumun, pratikleşmemenin, taktiğe, örgüt disiplinine girmemenin gerekçesi oluyor. Giderilmez, önü alınmazsa tehlikelidir. Bizi geri iter, pratikten koparır. Bir tartışma kulübüne dönüştürebilir. Bir oportünist topluluk yapabilir. Dolayısıyla pratikleşmeyen bir topluluk tartışa tartışa sonuçta ancak kedisini dayatır, bu da tasfiyeciyi anlatıştır. Bizi dağılmaya, parçalanmaya, tasfiye olmaya götürür. O açıdan tehlikeli bir durum, tehlikeli bir anlayıştır ve bunu aşmamız gerekiyor.

Böyle bir süreçte tam da pratikleşirken pratik adımı atmaktan ürkenin soyunduğu tutum sadece eğitim istemi midir? Hayır! Bir de hastalık var. İçimizde hastalık hastalığı türemiş. Öyle bir durum ortaya çıkmış ki, gerçekten yirmi yıldır savaşıyor, kan dökülüyor, kurşun sıkılıyor, kurşun yeniliyor, insanların her tarafı yara bere içerisinde. Böyle bir gücüz, bunu kimse yadsıyamaz, reddedemez.

Yaşam mücadele demektir. İnsan, varlığıyla bir yaşamsa –ki yaşamın en değerlisidir– o zaman o da kendi içinde bir mücadeledir. Dolayısıyla sağlıklı olanı, sağlıklı olmayanı var. Sağlıklı olanla sağlıklı olmayan arasındaki bir mücadele insan yaşamını ifade ediyor. Onun için canın ağrıyan yerleri olur. İnsanın zayıflıkları, hastalıkları olabilir. Ama sağlamlıkları da olup, sağlam yanı ile hasta yanı mücadele eder. Yaşam, sağlığın hastalığa galebe çalmasıdır. Şimdi öyle bir durum ortaya çıkmış ki, hiç hastalık, ağrı ol-

“PKK liberal bir parti değildir. Amaçsız, örgütsüz, disiplinsiz bir parti de değildir. İnsanlık için bir yol çiziyoruz ve iyileri ifade eden ölçülerimiz var. Bu konuda dünya gericiliğiyle savaş halindeyiz. Tarihin geriliklerine karşı savaş açmış durumdayız. ‘İyi, güzel, doğru insan ve yaşam nedir?’ konusunda iddia ile görüşlerimizi ortaya koyuyoruz. Onları gerçekleştirmek için bir mücadele yürütüyoruz.”

mayacak. Hiçbir sıkıntısı, sızısı olmayacak.

Biz kadro ve militan topluluğuyuz. Bu kadar kritik ve tarihi bir sürecin öncü militanı olma iddiasında bulunuyoruz. Tarih önümüze bu görevi koymuş. Parti ve halk bizden hizmet bekliyor. Yoksa hastalığa sığınarak kendini zavallı hale getirmeyi beklemiyor. Burada yanlış felsefeler var. Köleci felsefe var. Yüzyılların köleci sisteminin insanda yarattığı özelliklerin açık bir biçimde ortaya çıktığını görüyoruz. Zayıflığa sığınmak, zayıflığı yaşam gerekçesi saymak, çocuklaşmak, ağlayıp sızlayarak birlerinden bir şeyler kazanacağını sanmak yanlıştır. Yiğit, özgür insanın işi değildir bu. Kesinlikle bir militanın işi değildir. Apoculukla kesinlikle alakası yoktur. Önderliğe de sağlık durumunu soruyorlar. Şimdiye kadar bir tek kelime söyledi mi? Birkaç kez dile getirilmek istendi, bu konuda “benimle uğraşılmasın, herkes kendi sorunu ile uğraşsın” diye uymadı mı? O zaman biz neyiz, hangi önderliğin militanıyız, hangi çizginin temsilcisiyiz? İşte bunu ortaya koymamız gerekiyor. Bir yandan bu düzeyde bir Önderlik çizgisi, Önderlik gerçeği varken, diğer yandan zavallı, çürümüş, onun çizgisini esas almış bir duruş. Bununla Apoculuğun, partili olmanın ne alakası var? Bu halle parti içerisinde nasıl durulur? Elbette durulmaması gerekir. Kısacası tehlikeli bir duruş, tehlikeli bir tutumdur. Bazı şeyler gerekçe yapılmaya çalışılıyor, fakat bunlar gerekçe olmaz. Yaşam hastalıktan yaratılmaz. Hastalık ölüme giden yoldur. Yarım hasta isen yarı yarıya mezara yaklaşmışsın demektir. Biraz daha ilerlerse mezarın eşliğine gelersin, çok daha öteye götürürsen düşersin içine. Yaşamla ne alakası var hastalığın? Hastalığa sığınarak, kendini hasta ederek, hasta göstererek insan neyi yaratır? Ölümünden başka neyi kazanır? Dolayısıyla yanlış felsefeyi bırakacağız. Egemen düzen köleden böyle zayıf ve zavallı olmasını ister. Bu anlaşılır bir durumdur. Onu kendi hizmetine koşmak için bunu yapar. Ama özgürlük çizgisi, özgürlük hareketi de insanları, militanı güçlü kılıp ileri çıkartıyor. Onların hastalıklarını gideriyor. İradesiz durumlarını iradeye dönüştürüyor. Her türlü güçsüzlükten güç yaratmayı ifade ediyor. Niye bu çizgiyi esas almayalım? Parti ve Önderlik çizgimiz bu değil mi, mücadelemiz bu çizgide gelişmedi mi, şehitlerimiz bu çizginin temsilcisi değil mi? O zaman biz kimiz? Niye çizgiyi sapırtıyoruz, niye başka çizgilere sığınıyoruz? Niye köleliği esas alıyoruz? Bu olmaz, partide kölelik yaşanmaz. Önderlik şunu söyledi: “Benden her şeyi isteyin, ama köleliğe

özgürlük istemeyin.” Köleliğe izin verse parti ve mücadele varolmazdı. Bu hareket köleliği yok etme hareketi olarak varoldu; köleliği yıkmak hareketidir. Köleliği kabul etse kendini yıkar. Dolayısıyla partiye kendini yıkmayı dayatmak oluyor. Köleliğe özgürlük istemek, zayıflığı meşru, mazur görünür kılmak, hasta olmayı, kötümser olmayı, zavalı olmayı, fukara olmayı meziyet bilmek partiyi yıkmak demektir. Partiyi kendi gerçeğini yıkmasını dayatmak demektir. Buna da hiç kimsenin hakkı yok. Kimse böyle bir yaklaşım içinde olamaz, olmamalıdır.

Doğru bir felsefeye, bakış açısına ve çizgiye ulaşmak gerekiyor. Tabii başka etkenler de var. Bu süreçte ortaya çıkan, sapırtmayı ifade eden anlayışlar, tutumlar, bir sürü mazaretler ortaya çıkmaktadır. Örneğin, “benim hakkım yenildi” deniliyor. “Bana şurada şu söylenmiş, filan kişi hakkımda şöyle konuşmuş, filan yönetim bana şöyle dedi” deniliyor. Hiç olmadığı halde o kadar duyarlı hale gelmiş ki, “filan şöyle söylemiş” diye önyargılarla yaklaşıyor, ondan sonra kendisini görmeden, pratikten, parti çalışmalarından azat ediyor, partinin başına bela haline getiriyor. Böyle bir ortamda dedikodu, çekiştirme, disiplinsizlik, liberalizm, yani her türlü bozukluk meşrulaşiyor. Bunlar olmaz, kabul edilebilir durumlar değildir. Dönemin görevlerini benimsememeyi, pratiğe yürümemeyi, partinin görevlerini kabul etmemeyi, partinin pratikleşen görevlerine katılmamayı ifade ediyor. Öyle mazur karşılanacak hiçbir yanı yok. Hangi tür gerekçe olursa olsun bu süreçte kesinlikle pratikleşmeden uzaklaşma gerekçesi anlamına gelmekten başka hiçbir şeyi ifade etmiyor. Dolayısıyla insanın kendini kandırmasından başka hiçbir anlamı yoktur. Onu yapan kendini kandırır, kendini zorlar, zayıflatır, kendi kendinin başına bela kesilir ve partinin de başına bela olur. Kendisi, mücadele zarar görür. Kısacası iyi bir tutum değildir. Oradan gelişme yaratılmaz. Süreç öyle karşılanmaz. Bu tür yaklaşımlarla bu süreç başarıyla girilmez. Yaklaşımlarımızı düzeltceğiz. Bunun için illa profesör olmaya ihtiyaç yok. Arkadaşlarımız yıllardır mücadele içerisinde. Siyasetin, örgütün, pratiğin ne demek olduğunu iyi biliyorlar. Mücadele etmişlerdir, savaşmışlardır, savaşan ve mücadele eden her şeyi bilir. Savaşanın yapamayacağı hiçbir şey yoktur. Dolayısıyla kendimizi aldatmayalım, yanıltmayalım. “Savaşmış, ama başka şeyler yapamayız” demek bir yalanı ifade ediyor. Savaşı yapmış olan her şeyi yapar. Savaşın tecrübesiyle donanmış olan kişinin yapamayacağı hiçbir şey yoktur. Yeter ki yapmak istesin. Eğer bir

iş yapılmıyorsa, orada yapamamak yoktur, yapmak istememek vardır. Pratiğe yürüme karşısındaki durumumuz, hastalığımız, eğitimsizliğimiz, “şu hakkımız, şu hukukumuz” vb. hepsi mevcut pratikleşme sürecinde, parti taktik hamle yaparken, taktik görevler önümüze çıkarken onun zorluklarını omuzlayıp o görevleri üstlenip üstlenmemede ortaya çıkan bir durum oluyor, pratikten kaçınmayı ifade ediyor. Pratiğe cesaretle, aktif bir biçimde ve büyük bir fedakarlıkla yürümekten kaçınmayı gösteriyor. Bu yanlış ve tehlikelidir. Bu gerekçelerin hepsi bir tarafa atılmalıdır. Böyle yapmak; geriye tepmek, örgütü pratik gelişmeden alıkoymak, pratikleşmesini önlemek, dolayısıyla taktik çıkış yapmasını engellemek ve başarısız kılmayı ifade eder. Ki, bu da böyle bir dönemde parti için en tehlikeli bir durumdur. Partinin böyle bir süreçte dağılması, tasfiyesi ancak bu tür yaklaşımlarla gelişir. Bu tür yaklaşımlar dönemin tasfiyeciliği oluyor. Dolayısıyla tasfiyeciliği terk edeceğiz.

Geleceğin yaratılması bizim elimizdedir

Parti toplantılarımız, çizgimiz, Önderlik gerçeğimiz her zaman tasfiyeciliği mahkum etmiştir. VI. Konferansımız da bunun bütün biçimlerini ortaya çıkardı ve mahkum etti. Dolayısıyla biz de aşacağız. Kendimizi tasfiyeciyi anlayışlara, duygulara, ruh hallerine, davranışlarına kaptırmayacağız. Tasfiyeciliğin her türlü biçimiyle ruhta, biçimde, duyguda, yaşamda, davranışta hem de aktif bir biçimde mücadele edeceğiz. Toplantılarımız nasıl ki en kesin bir dille tasfiyeciliği mahkum etmişse, biz de her biçimini kendi şahsımızda aynı kararlılıkla mahkum edeceğiz, öldüreceğiz, buna karşı mücadele edeceğiz. Böyle olursa kritik ve tayin edici bir sürecin, AİHM sürecinin başlangıcında görevlerini iyi yerine getiren bir militan duruş ortaya çıkar. Dolayısıyla yeni stratejide zaferi kazanan militan gerçeği kendini yaratır ki, bu da bu aşamanın sonucunda toplumsal düzeyde kazanılacak zaferin garantisi olur. Bu garantiyi sağlamamız gerekiyor. Bu garanti şahsımızdan geçiyor. Bundan daha güzel bir şey olamaz. Zaferi başka yerde aramayacağız, kendimizde arayacağız. Zafer ayağımıza gelmiştir. Kendi kendimizle etkili, yeterli ve aktif mücadele edersek zaferi kendi elimizle, hiç de başka yerde aramadan yakalamış, yaratmış olacağız. O zaman bunu yaratmayı bilmemiz gerekir. Böyle zaferi sağlayacak bir mücadeleyi büyük bir dirayet, sabır, cesaretle kendi içimizde yürütmeyi bil-

memiz gerekiyor. Böyle olan dönemin militanı partiye doğru katılmış olur. Sürecin gereklerini yerine getirmiş, parti görevlerini yeterince üstlenmiş ve başarmış, dolayısıyla dönemin partileşmesini gerçekleştirmiş olur. Böyle bir militanlaşmadan oluşan bir parti ortaya çıkarılırsa, parti örgütlerimiz böyle bir militan örgüt düzeyini kazanırsa, dönem görevlerini üstlenen, başarıyla eksiksiz yerine getiren, her yerde görevinin başında olan örgütler haline gelirse, işte o zaman biz zaferi garantilemiş oluruz. Gericilik ne kadar saldırırsa saldırın, ne kadar ittifak yaparsa yapın, ne kadar vahşet kusarsa kussun, onu mutlaka yenilgiye uğratırız. Onun çabaları, saldırıları kendini yok etmekten, tahrip etmekten başka hiçbir sonuç ortaya çıkarmaz. Demek ki geleceğin yaratılması bizim elimizdedir. Militanın, kadronun elindedir.

Bu, bir yandan büyük bir şans, büyük bir fırsat, zaferi kazanmada büyük bir üstünlük veriyor. Diğer yandan da kof olmamayı, ucuz başarıyı kendine layık görmemeyi gerektiriyor. Zorlu geçiyor, elbette insanın kendi şahsında mücadele etmesi en zorlu mücadeledir. İç mücadele öyle kolay bir mücadele değildir. Ama yaşamda başarı kazanmanın yegane yolu da kendi içinde mücadele etmeyi ve bu mücadelede başarılı olmayı sağlamaktan geçiyor. Başka türlü yaşamda başarı kazanmanın yolu yoktur. Kendinde mücadele edemeyen ve kendi içinde, kişiliğinde mücadeleyi kazanamayan başka hiçbir yerde kazanamaz. Bu bilinçle hareket etmek, buna göre yaklaşım göstermek esas olmalıdır. Tüm arkadaşlar bu temelde kendilerini, tutum ve yaklaşımlarını köklü gözden geçirme sürecini yaşamalıdır. Hem de hiç zamana yaymadan, hiç ertelemeyen, beklemeyen anı anına, günün gününe, saati saati ne bunu yaşayıp tam bir netleşme ve kararlaştırmaya ulaşmalıdırlar. Bunun öyle eğitimle, süreçle, çeşitli kitapları okumakla bir alakası yoktur. Bu bir karar meselesidir, yiğitlik, fedakarlık, cesaret meselesidir. Bireyciliği aşp kendini partiye verip vermeme meselesidir. Başka hiçbir şeyle alakası yoktur. Kimse kendisini kandırmasın. Hiç kimsenin bu işleri yapamayacak kadar ne zorluğu ne de zayıflığı var. Sadece bireycilik, bireysel hesap, kendini düşünme var. Bunlardan vazgeçelim. Pratiğin zorlukları karşısında kendini yorup, terletip iş yapacakken, ondan kaçıp bir sürü bahane uydurmak, kendine göre hesaplar yapmak, “şunu yaparsam şöyle olur, şunu yaparsam böyle olur” demek marifet değildir. Bir küçük burjuvalığı ifade eder. Küçük burjuva bireycilerinin de sağlam, iyi ve değerli bir yaşam kazandıkları görülmüştür. Her zaman kendilerini kandırmışlardır. İyi imkanlara sahip olmak onlar için her zaman bir hayal olmuştur, ama hiçbir zaman gerçekleşmeyen bir hayal. Gerçek ise; zavallı olmaları, ortada yapayalnız kalmaları, ezilmeleri, tükenmeleri, fukaralaşmalarıdır. Elbette biz, sonu böyle olan küçük burjuva bireycileri durumuna düşmemeliyiz. Tersine, kendini parti ve halk mücadelesine en üst düzeyde katan, parti iradesiyle sonuna kadar bütünleşen, parti görevlerini her şeyin önünde tutan ve varlığını bu görevleri yürütme olarak gören, bunu da yüksek bir örgütlülükle yapmayı esas alan, her türlü bireysel zayıflığını, kendini müthiş örgütleyerek ve kendini parti kolektivizmine müthiş katarak gideren bir militanlıkla sağlamalıyız. Doğrusu da, bize yaraşan da, başının yolu da budur. Bunun dışında doğru, etkili, tarihe iz bırakan bir yaşam sahibi olmak, öyle bir yaşam yaratmak mümkün değildir. Çeşitli kurnazlıklarla, şöyle veya böyle hesaplar yapmakla hiçbir sonuç alınmaz. Kurnazlar ancak kendilerini kandırabilirler. Başkalarını da kandırdıklarını sanabilirler, fakat o kendini kandırmak olur. Daha sonra tilki misali dört ayağı ile tuzağa düşerler. Burada tuzağa düşenler olmuştur. İçimizde hırsızca yaşamışlar, kendilerini kandırmışlar, bizi de kandırdıklarını sanmışlardır. Tabii parti örgütünün müthiş aydınlığı ve net yürüyüşü karşısında bir hırsız gibi ürkekliği, korkuyu yaşamışlardır. Bir gün böyle, üç gün böyle, dördüncü gün yakayı ele vermişlerdir. Kısacası bunun sonu yoktur.

Devami 29’da

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın AİHM Savunmaları

Sümer Rahip Devleti’nden HALK CUMHURİYETİNE DOĞRU

Uygarlığın genel bunalımı ve demokratik uygarlık çağı

“Tarihini sonu” kavramı doğru değilse de, uygarlığın sınıf karakterine dayalı özel-liklerinin sonuna gelindiğinden bahset-mek gerçekçi bir yaklaşımdır. Eğer tari-hi sadece sınıf mücadelesinden ibaret sayarsak, bu anlamda tarihin sonuna gelindiği kavramı da anlam ta-şır. Uygarlığı esas gerçekleştiren temel, neolitik toplu-mun yarattığı teknik güçtür. Bu teknik gücün verimli topraklarla, sulama imkanlarının olduğu coğrafyada tü-ketilebileceğinden fazla artı-ürüne yol açması, sınıflı toplumun doğuşunu hazırlamıştır. Doğal olarak yön-e-ten-yönetilen ayrımı devleti mümkün kılmıştır. İlkın Aşağı Mezopotamya’da gerçekleşen bu toplum olgusu uygarlaşmayı ifade etmektedir. Uygarlığın özünde tek-niğin yattığı açıktır. Teknik gelişmenin imkan dahiline girmesi, onunla gelişmek anlamına da gelmektedir.

Toplumu sınıf temelinde bölmeye zorlayan tek-nik iki yönlü bir etkiye yol açmaktadır. İlk aşamada za-yıf teknik temel, derinliğine bir sınıflaşmaya zorla-maktadır. İnsanın bizzat kendisi teknik bir alet gibi kullanılmaktadır. Kölenin kendisi en gelişkin teknik olarak mülkiyet konusu olmakta, bu da toplumun kö-lelik ve köle sahipleri biçimindeki en köklü bölünmesi-ni beraberinde getirmektedir. İnsan köleliği, zayıf tek-nik temelin bir sonucudur. Teknik geliştiçke, sınıflaş-ma düzeyi arasındaki fark da azalacaktır.

Köleliğin bile daha sonraki aşamalarında, özellikle demirden aletler ve teknikleri geliştirildikçe, sınıfsal fark-lılaşmadaki derinlik azalmaktadır. Fakat daha da önemli olan husus, teknik seviyeyle sınıflaşma arasındaki bağ-lantıdır. Hatta hangi seviyede teknolojiyi sınıflaşmaya yol açtığı bilinmesi, toplumun özgürlük mücadelesi açı-sından büyük önem taşır. Bu durumda teknolojin geliş-tirilmesi, özgürlüğün geliştirilmesinin maddi zemini olmakta-dır. Kapitalist toplum döneminde manifaktür üretimin ye-rini fabrika üretiminin alması, sınıf ilişkisinde de köklü bir değişime yol açmaktadır. Gelişkin fabrika teknoloji, çalışan sınıf üzerinde köleci tarzda bir ilişki kurulmasını gereksiz kılmıştır. Hatta bu tarz bir ilişki fabrika üretiminin özüne de terstir. Gelişkin üretim, sınırlı da olsa işçinin emeğini özgürce kullanmasını getirmektedir. Emeğin serbestçe pazarlanması sistemin ilkelerindendir. Fakat bunu müm-kün kılan maddi zemin fabrikanın kendisidir.

Tekniğin tarihinde kapitalist dönem büyük gelişme-lere tanıklık etmektedir. Bilimle teknik arasındaki kopukluk ilk defa giderilmekte ve birbirini besleyen etken-lere dönüşmektedir. Özellikle 20. yüzyılda büyük bir bi-limsel-teknik devrim yaşanmaktadır. Bu yüzyılda me-kanik teknoloji ilaveten, elektronik ve nükleer teknik ilk defa geliştirilmiştir. Her iki teknolojin toplumun hizmetine sunulması, geleceksel tüm değerleri altüst etmiştir. Bu özellikle siyaset, devlet ve askerlik alanında büyük dö-nüşümleri zorunlu kılmaktadır.

Değişmeyen en eski araç devlettir

Yoğunlaşmış ve kurumuş siyaset olarak dev-let, kölecilik çağının bir icadı ve aletidir. Marksist sosyolojinin onu daha çok kapitalizmin temelinde çö-zümlemesi, bu konuda büyük yetersizliği yaşanması-na yol açmıştır. Devletin ilk ilke ve biçimini belirleyen Sümer rahipleridir. Herhangi bilimsel bir temeli yoktur. En kaba sınıf sömürsünü yürüten araç olarak devlet, din ideolojisinin bile gerisinde mitolojik düşünceye da-yanmaktadır. Rahip gözlemlerine göre devlet, gökteki sabit düzenin yeryüzündeki örneğidir. Tanrılar gökyü-zünü nasıl yönetiyorlarsa, devlet de yeryüzünü öyle yö-netmelidir. Tanrıların kutsallıkla bir tutulan yönetimi, devlet yönetimi için de aynen geçerli olmaktadır. Dev-letin kutsal olduğu fikri, Sümer rahiplerinin mitolojik inançlarından günümüze kadar gelen, en köhne sömü-ryüle baskıyı gözetken en tehlikeli bir göstürüşür.

Denilebilir ki, tüm sınıflı toplum tarihi devlet konu-sunda bu Sümer görüşünü güçlendirerek sürdür-müştür. Her yeni hakim sınıf bunu biraz daha yetkin-leştirmiştir. Belki de değişmeyen en eski araçların başında devlet gelmektedir. Hala en cahilli olanan toplumsal gerçeklikler arasında devlet başta gelen konu durumundadır. Dinler bile çok büyük değişimle-ri yaşadıkları halde, devlet sürekli kutsal hale bürün-dürülerek korunmaya çalışılmaktadır. Egemen ve sömürücü sınıf için öneminden ötürü böyle yapıl-makta, değerlendirilmektedir. Siyaset ve askerliğe ilişkin yaklaşımlar da devletle ilişkilerinden ötürü benzerdir. Devlet, siyaset ve askeri işlevle teknik te-mele dayalı sömürü sistemini ve onun toplumsal ya-pısını yönetmektedir. Gerektiğinde zor kullanarak bu işlevi de sürekli etkinleştirilecektir.

Kapitalizmin devraldığı devlet, tamı tamına böyle-sine bir Sümer rahip imalatıdır. Her egemen sömürü-cü sınıf en çok devlet güvencesini sürekli aradığından ve onszur bir gün bile yaşayamayacağını bildiğinden,

önündeki en hazır devlet aracına tapınmak durumun-dadır. Devleti sorgulamak, çözümllemek istemez. Da-ha çok kendi kimliğine göre yeni organlar ve elbiselei giydirilir. Bu öyle kuvvetli bir gelenektir ki, Sovyet dev-rimi yapıldığında emekçi devletin kurulduğunu iddia eden birçok güç, aynı rahip devletine teslim olmaları kutulamamıştır. Sovyet tarzı devletlerin Sümer ve Mısır rahiplerinin tarzına en çok benzeyenler olma-ları tesadüfî değildir. Reel sosyalist devrimcilerin en çok gerçekleştirdikleri, Sümerlerden beri fazladan giydiri-len elbise ve organları parçalamak olmuştur. Ama kutsal devlet fikri ve temel özü olan baskı ve zorla ça-lıştırmayı “proletarya diktatörlüğü” olarak sunmanın kendini aldatmaktan başka bir anlam içermediği geç-de olsa anlaşlmıştır. Elbisesinin yırtılması, kendisinin parçalanması olarak anlaşlmıştır.

Proletarya diktatörlüğünün kelime olarak emekçi-lerle ilişkisi olabilir. Fakat tüm diktatörlüklerin sömü-ryüle bir ilişkisi vardır. Diktatörlüğü bir gün bile sür-dürmek, sömürüye alet olmak demektir. Sovyet sos-yalizmini yıkan, devlet ve diktatörlük konusundaki yanlışlıdır. Ezilen emekçi sınıfların, dolayısıyla toplu-ların hiçbir zaman devlet aracına ihtiyaçları ola-maz. Çünkü o araç sınıflaşmayı sürdüren araçtır. Varlık nedeni sınıflı toplumdur.

Bu değerlendirmeyi geliştirirken, klasik devleti esas alıyoruz. Sovyetlik biçimleri de dahil, bu aracin değişmediğini göstermek istiyoruz. Devlet değişmedi derken, oluşum ilkesini ve temel işlevini kast ediyor-ruz. Yoksa tarih boyunca çok farklı devlet yönetim bi-çimlerinin mevcudiyeti tartışılmıyor. Dünya tarihinde samimi olarak insanların baskısı, eşit ve özgür bir dünyada yaşaması için büyük mücadele veren birçok devrimci insanın çabalarının boşa gitmesinin en tem-el nedeni, yine devlet konusundaki yanlış düşünce ve eylemlerinden ileri gelmektedir. Kurdukları nice sistemler başlarına en büyük belayı getirmiştir. Çün-kü Sümer rahiplerinin en kutsal varlıklarını doğru an-lamamışlardır. Bu öylesine bir araçtır ki, toplumun en tortu anlayışlarının en sıkı ve cahilce, ama dizginlen-mesi zor tanrısal bir simgesi olarak sürekli şaşırtma ve çarpıtma özelliğindedir. En yaşlısı olduğu halde, en yeni makıyla kendini genç ve güzel gösterip çek-i-i kılan bu varlık, aslından büyük tecrübesiyle çok az kimsenin büyüünden kurtulabildiği en etkili ve çift cinsiyetli olduğundan bölünmesi zor ucube varlıktır. Bunu söylerken amaç uysuzlamak değildir. Sınıfsal bölünme gerçekliği sürdürüldükçe, teknik nedenler-den ötürü devletsiz yaşanamayacağı da bilinnmek du-rumundadır. Böyle bir durumda devletsiz yaşamayı istemek, ya taş çağına geri dönmek veya anarşist ol-makla mümkündür. Mevcut toplumsal koşullarda ikisi de mümkün olmadığına göre devlette yaşanacaktır.

Hem teknik hem de onun zayıflığının bir ürünü olarak sınıflı toplum ve devlet, dolayısıyla uygarlık oluştuğuna göre, sorulması gereken ve bu süreçle bağlantılı olan soru şudur: Hangi teknik gelişme sü-recinde sınıfsal bölünme, dolayısıyla devlet ve ona dayalı uygarlık sistemi gereksizleşecektir? Asıl ce-vaplandırılması gereken soru budur.

Teknik sınıflaşmayı doğruduğuna göre, belli bir gelişme seviyesinde onu aşacak olan da ancak yine teknik olabilir. Tarih, her teknik gelişmenin sınıfsal farkları daralttığını ve özgürlük imkanlarını artırdığını netçe kanıtlamaktadır. Bir demirden araç teknolojinin insanlık için muazzam bir özgürleşme imkanı oldu-ğu kimse inkar edemez. Örneğin eline uzak kılcı ge-çiren halklar, sabanına demiri geçiren çiftçiler, tezgah-ını demirle kuran zanaatkarlar için bu teknik olana-ğı nasıl bir özgürlük imkanı yarattığını başka bir araç çok az gösterebilir. Tarih bu gibi örneklerle doludur.

Bu konuya ilişkin çözümlenmesi gereken diğer bir sorun, teknolojin gelişmesi temelinde artan meslekleş-me durumlarının ve iş koordinasyonunun sınıflaşma ve devletin gelişmesi olarak değerlendirilmesidir. Artan meslekler ve koordinasyon ihtiyacı, klasik si-nıflaşma ve devletleşmeyi aslından gereksiz kılmaktadı. Meslek ve koordinasyon yönetimi devletin aşı-lması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır.

20. yüzyılda gerçekleşen bilimsel-teknik devrim-lerin belki de en önemli tarihsel sonucu, sınıflaşma-nın maddi temelini ortadan kaldırmasıdır. Bu, tarihin en önemli bir olgusu olarak değerlendirilmek duru-mundadır. Bunun toplumsal gelişmeye etkisini göz önüne getirmeden, 18. ve 19. yüzyıl teknolojiye göre şekillenmiş sınıflar arası ilişki ve ilişkilerle ilişkin te-orik yaklaşımları aynen sürdürmek önemli yanlışlı-ya yol açar. Kapitalizmi feodalizmden ayırştıran, bi-limsel-teknik gelişmeleridir. Bunun ulusal devlet, cumhuriyet ve laiklik başta olmak üzere beraberinde birçok siyasal ve sosyal kurumuşmayı doğurduğu bilinmektedir. Bu gelişmenin diğer bir sonucu, sınıf-sal ve ulusal mücadelelere yol açmasıdır.

Kapitalizm uygarlık sistemi olarak çözülmüş durumdadır

20. yüzyıldaki ikinci büyük bilimsel-teknik devrimin sosyal, siyasal ve askeri sonuçlarının çok daha büyük ve kalıcı olacağı öngörülebilir. Bunu mümkün kı-lan, bilimsel-teknik devrimin büyüklüğüdür. Sonuçları daha yeni yeni ortaya çıkmaktadır. Birincisi, insanların gerçekleştirdikleri, Sovyetlerin dağılması bu devrimin ilk önemli sonucudur. Başka nedenleri olmakla birlikte, en önemisinin bu devrim olduğu genelde kabul edilen bir göstürüşür. İkinci önemli sonucu, ulusal devletin eski ö-nemini yitirmesidir. Zaten sınırlar anlamını önemli oranda yitirmiştir. Bunda iletişim teknolojisinin olağanüstü bir devrimci rol oynadığı açıktır. Bilgi toplumuna doğru yö-neliş hiçbir döneme kıyaslanmayacak kadar hız kazan-mıştır. İnternet, başlı başına bir büyük devrimsel olgu-dur. Önce mekanik, elektronik ve nükleer teknolojide ya-şanan devrimin ekonomik, sosyal, siyasal ve askeri so-nuçlarını hesaba katmayan hiçbir teorik çözümleme, yaşanan dönemi doğru değerlendiremez.

Bu doğru değerlendirmeyi geliştirmeden de doğru bir siyasal program, strateji ve taktik geliştirilemez. Bu konularda derinliğine bir tartışmaya, eleştiri ve özelleştirme ihtiyaç ol-duğu açıktır. Yaşanan ideolojik bunalımların en önemli bir nedeni, bu yönlü değerlendir-me düzeyinin zayıflığıdır.

Eğer bilimsel-teknik devrim kaçınılmaz olarak sınıflı toplumu büyük bir değişime zorluyorsa, o zaman yeni ideolojik kimliği ve siyasal programın nasıl geliştirilmesi gerektiği büyük önem taşır. Tarih her zaman bu dö-nemlerde büyük arayışlar ve tartışmaların boy ver-diğini göstermektedir.

1- Kapitalizmin kendisi uygarlık sistemi olarak çö-zülmüş durumdadır. Çözülen sadece reel sosyalizm değildi. Faşizmin yenilgisi, aslında kapitalizmin yenil-gisidir. Sömürgelelerde yenilgi bunun diğer bir parça-sıdır. Vietnam’da ABD’nin yenilgisi, yeni sömürgeci-liğin de yenilgisidir. II. Dünya Savaşı’nda yenilen, as-lında her iki sistemin eski bilimsel-teknik ve felsefe-ye dayalı yapılarıdır. İşçilerin kol gücüne önemli oranda ihtiyaç vardır. Bilimsel düzey ancak pozitivizmi bes-leyecek düzeydedir. Siyasete daha da eski kuramlarla, hatta mitolojik yaklaşımlarla değer verildiği ortaya ko-nuldu. Burjuva liberalizmi faşizmle, şoven milliyetçi-likle sonuçlanırken, sosyalizmin otoriter ve totaliter dü-zeyi en gelişkin bir devletçilik ve sosyal milliyetçilikle sonuçlanmıştır. II. Dünya Savaşı sıradan bir savaş ol-mayıp, en derin bunalım sürecine giren kapitalist uy-garlığın köklü bir restorasyon amacına dayanmakta-dır. Her sınıflı toplum sisteminin çözülüşü sürecinde ayakta kalmak için geliştirdiği korporatif tarz, aşırı devletçiliğin benzerini teşkil etmektedir. Diğer yandan kapitalist sistemi devrimle devirme amacına yönelik olarak kurulan Üçüncü Sosyalist Enternasyonal, sa-vaşta yenilmemesine, hatta savaş sonrası birçok alanda başarılı olmasına rağmen, ideolojik açmazları nedeniyle çözülmekten kurtulamamıştır.

Dikkat edilirse, bunalımdan her iki sistem de başa-rılarıya değil, denge durumuyla çıkış yapmıştır. Ka-nıtlanar, kapitalizmin savaşla varlığını güçlendireme-yeceği anlayışdır, sınırsız egemenlik döneminin geri-de kaldığı gerçeğidir. İki blok anlayışının yanlışlığı da ortaya çıkan diğer önemli bir gelişmedir; daha doğru-su, sınıflar ve ezilen uluslarla emperyalist kapitalizm arasında gelişen mücadele çizgilerinin yetersizlikleri ve yanlışlıklarının ortaya çıkmasıdır. Sonuç ne “tari-hin sonu” ne de proletarya diktatörlüğü çağdır; özün-de sınıflı topluma dayalı uygarlık sisteminin kapita-lizme son aşamasında yaşadığı derin bunalımdır. Savaş sonrasında tüm insanlığı yeni temel maddi ve manevi donanıma kavuşturabilecek, her türlü zengin-liğe ve bolluğa imkan veren bilimsel-teknik devrimin sonuçlarının insanlığın hizmetine konulmadığı, bu bu-nalımın diğer bir önemli kanıtıdır. Eğer hakim ideoloji ve politikalar olmazsa, sınıfsal ve ulusal ilişkileri sa-vaşsız çözüp bolluğa kavuşturacak teknik temel ha-zırdır. Ama sistemin üstüpyaı kurumları ve mülkiyet iliş-kileri yeni sistemin çıkışını engellemektedir.

Sermayenin en gözde kar sistemi uluslararası borsadır. Kapitalizmin dayandığı borsa yoluyla kar dönemi, hiç çalışmadan büyük paralar kazanmayı ifa-de etmektedir. Bu bir nevi sistemin kendini kumar oyununa yatırmasıdır. Bir sistemin lüzumsuzluğunu, gereksiz duruma düşüşünü bundan daha açık başka bir araç gösteremez. Bu durum, yani düşmüş mülki-yet ilişkilerinin, hakim üretim ilişkilerinin mevcudiyeti,

sadece kumar tarzının tüm topluma sızan zararlı et-kilerine yol açmakla kalmıyor; daha da olumsuz, ye-ni sistemin doğuş şansını sürekli ertelıyor. Toplumu ucuздan kazancı sistemine (borsa, repo, bono, tahvil, döviz vb.) alıştırarak ahlakını bozuyor, tutucu kılıyor. Yaratıcı ve yenileyici gelişmelerin karşısına çıkıyor. Sistemin bu duruma geliş mevzii bir durum olmayıp genelde yaşanandır. Mevcut sermaye ve teknik tem-el; ihtiyaçlar, çevre, sağlık, eğitim, iş temini gibi alanlarda doğru yatırıma dönüştürölse, hem sınıf fark-ı en aza iner hem de ortaya çıkabilecek tüm gelişki-lerin şiddetsiz çözümü rahatlıkla mümkün olur.

Burada ayrıt edilmesi gereken en önemli husus, sınıf-lı topluma dayalı uygarlık sisteminin kuruluşu nasıl tek-niğin bir sonucu olmuşa, ortadan kaldırılması da teknik gelişmenin yeni düzeyinin bir sonucu olarak gündeme-lmiş bulunmaktadır. Teknik nasılı köleci uygarlığın bir ça-ğı gücü olduysa, şimdi de sınıflı toplumun gereksizliğini çö-zmü çözümleridir. Derinliğine teorik çözümlelere gitmeden de, bu durumun yaşanan bir gerçeklik olduğu sıradan bir bilince sahip herkesçe tanık olmaktadır.

“Reel sosyalizmin totaliter yönelmesi, sosyalizmin daha da ilerletmesi gereken özgürlük ilkesiyle çelişmektedir. Bireyin toplum adına eritilmesi eşitlik amacına bağlansa da, burjuva liberalizmi kadar yaratıcı kılamayacağı ortaya çıktığında başarısızlığı kaçınılmazdır. Kölelikte en mükemmel eşitlik vardır. Kölelikte olmayan şey özgürlüktür. O dönemden beri insanlığın en önemli eylemleri

Teknik gelişim sınıflı toplum yönetimini geçersiz kıyor

2- Bu durumda gündeme girmesi gereken alternati-fin ana çizgileri üzerinde durmak, ikinci önem taşıyan bir husustur. Gerekli olanın kanlı devrimler olmayacağına, daha doğrusu teknik temelin bu yöntemle de gereksiz kıl-dığıdır. Bilişim ve iletişim teknolojinin dağdaki çobanı bile anında cep telefonu ile dünyanın her tarafıyla ilişkiye açığı kıldırdı, her türlü yasaklamanın anlamını yitirdiği bir seviyeye ulaştığı koşullarda, zorunla savunma durum-larında dışında, kanlı yöntemlerle sonuca gitmenin anlamlı-nı yitirdiği açıktır. En sert devlet yönetimlerinin bile tek-niğin bu gücünü kramayacağı dünyanın her tarafındaki örneklerden anlaşlmaktadır. Teknik sadece verimli üre-time sınırsız imkanlar getirmiyor, önündeki siyasal en-gellerin kalkması için gerekli bilinc ve örgütlenme açıs-ından da muazzam imkanlar sunuyor. Bu yönüyle de sınıflı toplum yönetimini çaresiz ve geçersiz kılıyor.

19. ve 20. yüzyılın ilk yarısında, daha önce de tüm tarih boyunca böylesi bir teknik imkan olmadığı için, gazi örgütlenme, ayaklanma ve uzun süreli savaşlar zor-unlu yöntemler olarak rol oynuyordu. 20. yüzyılın ikin-ci yarısında tarihte ilk defa gerekleşen köklü devrimler bu duruma son vermiştir. Baze bilim adamları tarihte üç temel dönem saymaktadır: Birincisi, sıkça üzerinde durduğumuz tam devrimi ve köy toplumuna dönemi, M.Ö 10000’den ilk kent devletinin kurulduğu M.Ö 3000’e kadar sürmektedir. Kent zanaatçılığı, manifa-k-tür ve sanayinin ene çıktığı şehir toplumuna dönemi ikin-ci aşama olmakta, M.Ö 3000-M.S 50’lere kadarki süre-lyi kapsamaktadır. Yeni tarihi dönemi ise, 50’lerden sonra tarihte yaşanan en büyük bilimsel-teknik devri-min yol açtığı gelişmeler belirlemektedir. Bu bölümlere ciddi noksanlıkları içerse de, teknoloji üretim ve toplu-m arasındaki ilişkiiyi en temel nedenlerine indirgeydi için, dikkate alınması gereken bir çizgi çizmektir.

Bu yeni dönemin bilim ve teknik düzeyine dayalı ya-pılanmaların sınıf karakterlerinin belirlenilamayacağı açıktır. Oluşacak toplum biçimini daha çok mesleki yet-kinlik belirleyecektir. Siyasi nitelik de eski anlayışla belir-lenilic olmayacaktır. Daha çok genel koordinasyon, işlet-me mühendisliği gibi kurumlar esas alınacaktır. Sorun, zorla çalıştırma ve yönetme olmayıp, yeteneklerine göre mesleki değerlendirilmesini doğru yapma ve verimli yö-netmedir. Daha doğruysa, zorlamayı ve gönüllülüğü aş-maz, çalışmayı bir zevk haline getiren ve yaşamın ayrılmaz bir alışkanlığına dönüştüren gönüllü yönetime katıl-ma dönemidir. Gerçek anlayışla sosyalist düzen için ön-görülen çalışma düzeninin geçerli kılınmasıdır. İnsanlık ilk defa böylesi bir çalışma düzenini mümkün kılacak tek-nik ve bilimsel temele kavuşmuş bulunmaktadır.

3- II. Dünya Savaşı sonunda ortaya çıkan tarihsel durum, uygarlık sisteminin klasik siyaset ve devlet bi-çimleriyle yönetilemeyeceğini ortaya çıkarmıştır. Bun-da bilimsel-teknik devrimin belirleyici rolü ortaya konul-du. Askeri teknolojinin geldiği seviyenin yeni gelişmele-re yol açmaktan öteye, insanlığı tümüyle mahvedecek boyutlara ulaşması, diğer önemli bir nedendir. Klasik

siyaset ve devlet anlayışları yol açtıkları dünya çapın-daki savaşlarla yönetme yeteneğini kaybettiklerini ka-nıtlarken, mevcut siyasi kurulumlarının aşılma gere-ği ortaya çıkmıştır. Bir anlamda eski uygarlığın siyaset ettiği ve çözüm gücünün iflası söz konusudur. Kurum-lar ve arkaarındaki temel anlayışlarıyla dayandıkları hakim üretim ilişkileri sürdürülemezliklerini ortaya koy-muşlardır. Bloklaşmaların aralarındaki nükleer dehşete dayalı denge durumunun kalıcı olamayacağı, Sovyet sisteminin çözümlesiyle daha da netlik kazanmıştır. Bundan karşı bloğun zafer kazandığı sonucunu çıkar-mak gerçekçi değildir. Sadece çıkmazda inat etmenin çözüm olmadığını ve bunalımın köklü bir karaktere sa-hip olduğunu kanıtlamıştır. II. Dünya Savaşı sonrasının çözüm modellerinin iflasını ve geçersizliklerini açığa vurmuştur. Avrupa’nın küçük ordu deneyimi ve ABD’nin füze kalkını araştırmalarının da köklü çözümlerden zi-yade günü kurtarmak, geçici bazı çıkarlarını güvence-ye almak amacıyla taşıdıkları başarısızlığı kaçınılmazdır.

Bu kısa değerlendirmelerin ortaya koyduğu gerçek-lik, tarihi bir geçiş döneminin kaçınılmaz olduğudur. Bu

ise, genelde insanlığın kazandığı özgürlük düzeyiyle bi-limsel-teknik devrimlerin başarıları yatmaktadır. Bu du-rum kapitalizmi yeni seğeneğe zorlamıştır. Faşizmin topyekün zaferi mümkün olmadığı ve çöküş de kabul edilemeyeceğine göre, uzun süreli bir uzlaşma sistemi kaçınılmaz olmaktadır. Bu uzlaşma rejimine demokrasi denilirken, fazla yabancısı değildir. Özellikle teknik dev-rimin büyük başarıları, demokrasinin sadece dayan-makla kalmayıp gelişmeyi en çok sağlayın rejimi oldu-ğunu kanıtlaması, kapitalizmin artan güvencesi yol aç-maktadır. Demokrasi, baştaki sınırlı uygulamalarına karşılık, 20. yüzyılın sonlarında evrensel bir sisteme gi-dişin en uygun yaşam ve yönetim biçimi olarak kabul görmekte ve giderek yaygınlaşmaktadır.

Reel sosyalizmin totaliter yönelmesi, sosyalizmin daha da ilerletmesi gereken özgürlük ilkesiyle geliş-mektedir. Bireyin toplum adına eritilmesi eşitlik ama-cına bağlansa da, burjuva liberalizmi kadar yaratıcı kılamayacağı ortaya çıktığında başarısızlığı kaçınılmazdır. Kölelikte en mükemmel eşitlik vardır. Kölelik-te olmayan şey özgürlüktür. O dönemden beri insan-lığın en önemli eylemleri biraz daha öz-gürlük için olmuştur. Reel sosyalizm, bir nevi zamana uydurulmuş Sümer rahip rejimidir. İlk kolektif köleliği Sümer rahip-leri gerçekleştirmiştir. Bir nevi devlet kö-leliliği olmakta ve reel sosyalizmin de-letçiliğine çok benzemektedir. İster sağ ister sol adına gerçekleştirlsin, devlet temelinde kurulan sistemlerin belki eşitli-ğe hizmet olabilir, ama bu mutlaka birey özgürlüğünün feda edilmesiyle mümkündür.

Devletin kendisi, sınıflı toplum ko-larında özgürlüğün inkarıdır. Daha da yoğun ve çok genişlemiş bir uygulama olarak reel sosyalist devletçilik, birey özgürlüğünü kapitalizmin çok gersi-ne düşürmüştür.

Özgürleştirmeyen rejimlerin özgürleştiren rejimler kar-şısında başarılı olmasının zor dışında başka bir yolu ola-maz. Sovyet sistemi esas olarak bu noktada kaybetmiş-tir. Tabii bu gerçekliğin arkasında ideolojik kimliğin yanlış-lıkları yatmaktadır. Birey kimliğini kapitalizm kadar özgür-leştiren bir felsefi yaklaşımı gerçekleştirmeden, bunu ger-çekçi bir eşitlik anlayışıyla bütünlüğünden, yeni bir uy-garlıktan bahsetmek ağır bir yanlışlıdır. Kaba materyalist bir felsefeyi de yaşam klavuzu olarak aldktan sonra, kendini yeni bir kölelik düzeyiyle karşı karşıya bulmak ka-çınılmazdır. İnsan yaşamı gibi son derece karmaşık bir ol-guyu birkaç kaba materyalist kişiyeye indirgemek, güdüle-rine mahkum insanı yaratmanın kapsını arada kadar aç-mış olacaktır. Sovyetler deneyimi biraz da bu gerçekliğin kanıtıdır. 20. yüzyılın şahtaları her türden milliyetçiliği ise, çağdaş kabilecilikten başka bir içerğe taşıyabilirdi. Ni-cel ve nitel olarak büyümüş kabilecilik olarak milliyetçiliğin yeni bir uygarlığa katkı sağlması beklenemez. Çağdaş demokrasiyi çözümlerken, bu temel gerçeklere ilişkin ola-rak bakmak gerekir. Nükleer dehşet dengesinde en tota-liter devletçilikle bütün insanlar asker ya da işçi olurlar. Si-nıflı toplumun katlanılabilir tüm ölçülerini aşan bu geliş-meler, tıkanmış devrim ve karşı-devrim yapılanmaları olup, normal rejim işlevini göremezler. Ne hiçbir devrim ne de karşı-devrim böylesi yapılanmalarla uzun süre ayakta kalabilir. Kalınmayacağı da çok sayıda örnekle güçlü bir biçimde kanıtlanmıştır.

Demokrasiye ilişkin birçok tanımlama yapılabilir. Sınıf karakterli, uzlaşmacılığı, barışçılığı üzerinde uzun yolu durulabilir. Teorik ve pratik gelişmesi de-rinliğine açılmanabilir. Kendi başına bir uygarlık siste-mi olmadığı da belirtilebilir. Fakat ilk defa tüm halklar, kültürler, ideolojik, ekonomik ve politik tercihler adına en kapsamlı bir arada barış içinde gelişme ve yarış-ma olanağının çok yetersiz de olsa gerçekleştğini söylemek mümkündür. 20. yüzyılın sonunda zaferi kesinleşen demokrasinin dar sınıf karakterini aştığını belirlemek büyük önem taşır. Bu döneme kadar uygu-lanan tüm demokrasiler dar bir sınıf damgasını taşıy-lar. Demokrasinin biçimde de olsa tüm resmi yurttaş-ları kapsamaa almadığı, dar bir zengin yurttaş toplu-luğunun yönetim biçimi olmaksın öteye gitmediği söy-lenebilir. Bir nevi ilk Athena demokrasisi gibi sınıf gerçeklikleri esastır. Fakat 20. yüzyıl sonunda geliş-en gerçek demokratik sistem bu darlıkları ileri düzeyde aş-mış bulunuyor. Sadece sınıf kapsamını genişletmekle kalmıyor; en geniş düşünce, inanç, kültürel yaşam, ekonomik farklılıklar, siyasal partileşmeler gibi temel alanlarda özgür ifade ve örgütlenme alanak taşıyor. Bütün karşıtar zora başvurmaksızın kendilerini deñiştir-tirme ve geliştirme şansına az veya çok sahiptir. Bu-rada sınıfsal ve ulusal, düşünce ve inançsal, ekono-mik ve kültürel, sosyal ve siyasal alanlarda karşı mu-cadele ve dayanışma bitmiyor. İlişki ve ilişkiler don-durulmuyor. Sadece barışçıl biçimlerde ve geçerli ya-salara bağlı olarak yürütülme dönemi doğuyor.

Çağdaş demokrasi kutsallık sıfatına en yakın yönetim biçimidir

Demokrasinin daha insani bir öz taşıdığı kesindir. Çok kanlılığın yığıltık ve büyüklük ölçütü olarak kullanılması, en barbar bir sınıflı toplum geleneğidir. Bunun o kadar yüceltilmesi ve kutsanması, aslında en lanetli bir gerçekliği örtbas etmek içindir. Korkunç katliamlarla kazanılmış hiçbir zafer kutsal olamaz. Eğer illa kutsallıktan bahsedilecekse, tüm insanlığın hayrına zorunlu doğum sancıları dışında, en az acıyla gerçekleşen ilerlemeler bu sığata layık olabilir. Dolayısıyla sınıflı toplum tarihi boyunca onun kanlı yönetim biçimlerini aşarak herkesin, her etnik, dini, cinsi, ekonomik ve siyasi grubun kendini özgürce ifade etme rejimi olarak tanımlanabilecek çağdaş demokrasi, kutsallık sıfatına en yakın yönetim ve yaşam biçimidir. Bu kapsamda da tarihte ilk defa gerçekleştiğini belirtmek yerindedir.

Çağdaş demokrasinin gelişimi içten ve evrimseldir. Kendini çarpıcı sonuçlarla ortaya koymaz. Ama zihnini ve ruhunu yaratıcı gelişmelerle doldurmak istiyorsa, insanlığın bu rejimden daha iyisini bulmadığı da rahatlıkla belirtilebilir. Demokrasinin neden ilk defa bu kapsamda gerçekleştirildiği sorusuna yeterince yanıt verilmekle birlikte, yine de derinleşen ve süreklilik kazanan bunalım ile bunu aşmanın maddi imkanlarını ortaya çıkaran bilimsel-teknik devrimler demeyi bıkmadan tekrarlamalıyız.

Uygurlik çözümlemelerimizin kanıtlamaya çalıştığı önemli bir gerçeklik, sınıfların oluşması ve ortadan kalkmasının zorla gerçekleştirilmeyeceğini ortaya koymaktadır. Bunda daha çok teknik kapasite belirleyici olmaktadır. Teknik verimle bir topluluk gelişme imkanını kanıtlayınca, sınıfın oluşması kaçınılmazdır. Çünkü bu gelişmeden herkes yararlanmaktadır. Başlangıçta kölelik sistemi kurulduğunda bile, yaşam koşulları birçok köle açısından eskiye göre daha güvenli ve karın doyurucu niteliktedir. Sınıflaşmayı asıl doğuran bu maddi imkandır. Tarih boyunca tüm sınıfsal gelişme diyalektiği bu gerçekliği doğrulayıcı niteliktedir.

O halde kapitalist uygarlık döneminde sınıfları devrimle, zorla ortadan kaldırmak fiziki olarak mümkün olsa da, kurumsal olarak ortadan kaldırılamayacağı, imkan bulur bulmaz yeniden doğacağı, özellikle reel sosyalizmin deneyimlerinden iyi anlaşılmaktadır. Reel sosyalizmde zorla bazı sınıflar kaldırıldı. Ama daha pıçleşmiş olarak yenilerinin oluşması engellenemedi. Nedeni yine teknik düzeydir. Teknik düzeyin müsaade ettiği, gelişmesine yol açtığı bir sosyal olgu, ancak bir teknik düzeyde gereksizleşirse ve ihtiyaç olmaktan çıkarsa ortadan kalkar. Devrimle, zorla, karşı-devrimle sosyal olgular belki engellenir, ama ortadan kaldırılamaz. Dolayısıyla teşkil edildikleri toplumlar da hem alt hem üstyapılarıyla ancak teknik gelişmeler kaçınılmaz kıldığında ortadan kalkar veya başka bir toplumsal biçime dönüşürler. Çağdaş demokrasilerden önce yapılan çığlıklar bu kuralın göz ardı edilmesine dayanmaktadır. Hem faşist totalitarizm hem reel sosyalist düzenler bu nedenle başarılı olamadılar. Ama onların isteyip de başaramadığı birçok gelişmeyi de, gelişen teknik imkan dahiline sokmaktadır. Herhalde Hitler'in elinde nükleer silahlar bugünkü gibi birikmiş olsaydı, istemediklerini yok edebilirdi. Çünkü teknik temel vardır. Artık kalabalık işçi ve köylü sınıfına gereksinim yoktur. Çünkü teknik gelişme bu tür sınıfların bu kapsamda varlığını gereksiz kılmıştır. Sonuçta belirleyici olanın zor değil, teknik olduğu açıktır.

Bu durumda çağdaş demokrasi hem teknik ayıklamaya, dolayısıyla gelişmeye en çok imkan veren, hem de bu temelde sosyal olguların zora başvurmadan, doğal-lık içinde ve bir nevi sosyal ayıklama yoluyla ortadan kalkmasına ve dönüşmesine imkan sunan en gerçekçi yol oluyor. Demokrasinin esas gücü, ona çok yürekten bağlı olanlardan değil, bu doğru çözüm yo-

lundan ileri gelmektedir. Yapılan bilimsel çalışmalar, demokrasiyle ekonomik gelişme arasında sağlam ve kalıcı bir korelasyonun bulunduğunu ortaya koymuştur. Hiç şüphesiz bunun da altında yatan temel neden, oluşumun doğal düzenine en yakın toplumsal duruşun temsil edilmesidir. Burada doğanın rahipçe tarzı veya kaba materyalist bir yorumuna dayalı gelişmesinden bahsetmiyoruz. Olduğu gibi, kendi özgünlük yasaları da göz önünde bulundurularak, toplumun dönüşüm yasaları ancak genel evrim kuramının çerçevesi içinde olabilir. Onun dışında veya onu aşan bir sosyal olgu yapıcılığı, insan cehaleti elinde ancak çığlıklara yol açabilir.

Demokratik çağın bazı özelliklerini daha yakından görmek önem taşımaktadır:

a- Çağdaş demokrasi, köleci dönemden beri sürekli yetkinleşen sınıflı topluma dayalı uygarlık sisteminin derin ve süreklileşen bunalımının ürünüdür. Toplumun tüm ilke ve kurumlaşma sistemi büyük bilimsel-teknik devrim karşısında yetmezliğe düşmüştür. Bu durum ekonomik alandan ideo-

Bir annenin doğum sancısında ebenin görevi, daha az sancılı ve sağlıklı bir doğuma yardımcı olmaktır. Ama tarihte uygulanan zorların niteliği, daha çok doğmuş sağlıklı çocukları, yani insanları daha da küçültmeyi, özgür gelişiminden yoksun bırakmayı, hatta sürü kimliğine koymayı, kimi zaman da yok etmeyi belirleyen bir karakter taşımaktadır. Ebelik ilişkisi fazla yoktur, daha çok cellatlık ve tutsak kılmayla ilişkisi vardır. Tarihte zorun çok abartılı ve amansız kullanışı, toplumun doğal evrimini aşmakta ve onu zorlamaktadır. Teknik gerilik ve bilimin gelişmeyişi, bunun en temel nedenlerindendir. Sınıflı toplum uygarlığının emrindeki zor, başta devlet, ancak bu temel aşıldığında anlamını yitirir.

Bu tarihi dönem bir gerçek olmuştur. Dolayısıyla toplumun karşı-devrimci, gerici ve tutucu zorla devrimci zora dayalı dönüşüm ve yok etme teorileri anlamlı olmaktan çıkmışlardır. Çağdaş demokrasi toplumun doğal evrime uygun dönüşümünü esas almaktadır. Bunun bilimsel-teknik temelini güçlü bir biçimde varolduğunun bilincine dayanmaktadır. Bundan, 'demokrasi devrimci ve

dir. Bu yönüyle çağdaş demokrasi, zora başvurmayan tüm ideolojik, kültürel, sosyal, ekonomik, siyasal, ırki ve cinsel farklılıklara dayalı örgütlenme ve eylemliliklere dayanan dinamik bir sistem değerindedir. Zeminini bu tarz örgütlenmiş bir toplumsal mozaigi esas almaktadır. Hep ak veya karaya benzeştirme eğilimlerini, demokrasiyi tehdit eden eğilimler olarak değerlendirmekte; bu yönlü otoriter ve totaliter rejim girişimlerini varlığına yönelmiş tehlikeler olarak görmektedir. Demokratik sistemin bu dayatmalara karşı kendini savunma hakkını esas almaktadır.

Topluma bu tarz yaklaşım, çağdaş demokrasinin gerçek gücünü teşkil etmektedir. Yaşamak ve gelişmek isteyen, birbirlerine dayanarak daha da zenginleşmenin sağlanabileceğine inanan tüm toplum kesimleri, demokrasinin en kararlı savunucuları, dolayısıyla güçleridir. Bu anlamda çağdaş demokrasi demokratik toplumu esas almaktadır. Demokratik toplum her fikrin, inancın, kültürel varlığın özgürce bilinçlenmesini, örgütlenmesini ve yasal ey-

“Çağdaş demokrasinin gelişimi, kendisini en çok insan hakları ve kadın özgürlüğünde göstermektedir. Yeni uygarlıksal çıkışın belirlenmesinde her iki konu başat rol oynayacağı benzetilmektedir. Tarih boyunca adeta sınıflı toplum defterinden silinen bu iki alan, yenilenmenin en temel alanları olarak büyük gelişme sağlamaya adaydır. Yeni uygarlığın yasal çerçevesini temelde insan hakları belirlerken, toplumsal zeminini de kadın özgürlüğü teşkil edecektir.”

lojik alana kadar genel bir savrulmayı, altüst oluşu ifade etmektedir. Tüm ilkelerden kuşku duyulmakta, kurumlar işlevsizliğe düşmektedir. Buna karşın yeni toplumsal sistem de belirginleşmekten uzaktır. İdeolojik kimliği ve temel kurumlarının ne şekil alacağı kestirilememektedir. Eskinin faşist restorasyonu yeni devrimci Sovyetik yapılanmaları çözüm gücü olmadıklarını kanıtlamışlardır. Çağdaş demokrasi bu tarihi evrenin yönetim ve yaşam biçimidir.

b- Bilimsel-teknik devrimler, sınıflı toplum biçiminde yaşamayı ve uygarlaşmayı buna dayandırmayı bir zorunluluk olmaktan çıkarmıştır. Teknik temel sınıflaşmayı değil, sınıfsızlaşmayı geçerli kılmaktadır. Sınıflı uygarlık teknik seviyeye dayalı olarak geliştiği gibi, mevcut teknik düzey artık bu tarzı toplumun önünde en temel engel olarak görmektedir. Teknik, sınıflı toplumun inkarını gerektirmekte; sınıflı toplumdaki meslek toplumuna, yeni bir toplumsal kategoriye doğru zorlamaktadır. Çağdaş demokrasinin altıyapısı, teknik temelini sınıflı topluma bir zorunluluk olmaktan çıkarmasına dayanmaktadır. Diğer bir deyişle, teknik devrim çağdaş demokrasinin en güçlü temelidir. Çağdaş demokrasiyle bilimsel-teknik devrim arasında tayin edici bir bağ oluşmuştur. Daha önceki hiçbir tarihsel dönemde bu yönlü gelişme ortaya çıkmamıştır. Dolayısıyla çağdaş demokrasi keyfi bir seçenek değil, yeni tarihsel aşamayı belirleyen tekniğin bilinçli ve örgütlü toplumu mümkün kılan maddi gücüne dayanmaktadır. İki birbiri en iyi besleyen seviyeyi yakalamışlardır. Birbirine gereksinim duymakta ve geliştirmektedirler.

Zorun temelinde cehalet belirleyici rol oynar

c- Sınıfların ve her türden toplumsal olguların ortadan kaldırılması veya dönüştürülmesi zorla değil, ancak teknik ve bilimsel seviyenin değişmesiyle mümkündür. Zorla toplumsal olgu yaratılmayacağı gibi, ortadan da kaldırılamaz. Dönüştürülmeye de belirleyici olan zor değil, bilimsel-teknik temeldir. Belki bazı sınıfsal ve toplumsal olgular fiziki olarak ortadan kaldırılabilir veya oluşturulabilir. Ama zora dayalı oldukları için, bunlar başka zorlar karşısında ortadan kaldırılmaktan kurtulamazlar. Zorun temelinde cehalet belirleyici rol oynar. Pratik ve bilim cehaleti aştıkça, zorun anlamsızlığı daha da ortaya çıkar. İnsanlık tarihinde zor, büyük oranda bilim ve pratiğin gelişmesiyle bir üründür. Zorun yeni doğmakta olan bir toplumun ebisi olduğuna ilişkin teori doğru anlaşılacak durumundadır.

karşı-devrimci zorun bir uzlaşmasıdır" gibi bir sonuç çıkarılamaz. Bu tür yaklaşımlar kesinlikle yanlıştır. Demokrasinin özünde zorla uzlaşma yoktur. Tersine demokrasi zorun toplumsal gündemden çıkmasını esas almaktadır. Bunun boyun eğmecilikle de ilgisi yoktur. Tersine en doğru özgürlüksele gelişmenin zorun geçerli olmadığı ortamlarda gelişeceğine inanılmaktadır. Çağdaş demokrasi bu yönüyle zora dayalı her tür uygarlıksal varlığın özelleştirisini de gerektirmektedir. Demokrasi köklü bir özelleştirme rejimidir. Zor karşısında tavır taktiksel, hatta stratejik değil, ilkeseldir. Demokrasinin en temel ilkesi, zoru dışlayan bir tarihsel dönemin varlığına inanma, bilim ve teknolojinin gücüyle buna ulaşmadır. Bu ilke derin bir felsefi temeli ifade etmektedir. Siyasi ve yönetimsel strateji ve taktikleri esas almamakta, bunları daha çok pratiğin gerekleri biçiminde değerlendirmektedir. Zora yönelik bu yaklaşım, çağdaş demokrasinin barışçıl karakterini öne çıkarmaktadır. Toplumsal barış doğal gelişmenin biçimi olarak kavranmakta, buna inanılmaktadır. Barışın zora boyun eğme olarak anlaşılması gerekir, tersine zorun devreden çıkarılması gibi bir anlamı vardır. Savaşsız bir toplum ve uygarlık dünyasına inanmakta, bunu esas almaktadır.

Meşru savunma, çağdaş demokrasinin diğer önemli bir ilkesidir. Çağdaş demokrasi ilişkilerinin olmadığı veya demokrasinin saldırıya uğradığı toplumlarda, meşru savunma temelinde varlığını savunmak en temel anayasal bir haktır. Demokratik olmayan yasalar ve rejimlere boyun eğmek, demokratik bir tutum olamaz. Bu yaklaşım, karşı saldırıyla antidemokratik güçleri yok etmeyi içermez. Daha çok toplumun genel bilinçlilik, örgütlülük ve gösteri hakkını süreklileştirip haksızlığı aşmayı öngörür. Uygulanan direnme kutsal savunma hakkına girmekte ve hukukun da özünü teşkil etmektedir. Meşru savunma, silahlı olma da dahil, kaynağını çağdaş demokratik ilkelere alır. Bunu aşan bir eylem meşru savunma kapsamına giremez.

d- Demokrasinin kapsamında sınıf, zümre, hakim ulus değil, tüm toplum esastır. Tarih boyunca birçok demokratik kurum; sınıf, zümre ve etnik esasları aşmamıştır. Bunlara "klasik sınıf demokrasileri" demek daha uygundur. Çağdaş demokrasi ise, tersine toplumla ilgili tüm kimlikleri meşru kabul etmekte, hiçbirine yasak getirmemekte, özgürlük ve eşitlik haklarını savunmaktadır. Toplumsal kimlikler arasındaki farklılıkları sorun olarak görmekte, zenginlik olarak kabul etmekte, hatta serpilip gelişmelerini teşvik etmekte-

lemine ifade etmektedir. Bastırılmış, örgütsüz ve bilinçsiz bırakılmış, korkudan iradesini ortaya koymayan durumlarda, toplumun demokratik olmasından bahsedilemez. Demokratik toplum olmadan, çağdaş demokrasiden de bahsedilemez.

e- Çağdaş demokrasi demokratik devleti gerektirir. Demokratik devlet, temel karar ve yürütme organlarını toplumun seçmesine dayalı görevlendirmeyi esas alır. Hanedanlık, otoriter bir gücün dayatılması tarzında halkın seçimiyle ilişkisi olmayan görevlendirmeler devletin demokratik oylama karakterini ilgilendirir. Klasik devlet teorileri ve uygulamaları da, kendilerini ezici bir biçimde toplumun üstünde, ilahi iradenin tecellisi sayar, babadan veya çeşitli otoritelerden devralınan kutsallık maskesine büründürülmüş bir biçimde kendilerini takdim ederler. Bu yönüyle uygarlık tarihi, adeta devletin topluma karşı bir antidemokratikleşme tarihi olarak belirmektedir. Toplumun üstüne çıkma, toplumu sindirme, kendini gizleme, ilahi kaynaklı olduğuna inandırma, anlaşılmaz kılma devlet sanatı haline getirilmektedir. En iyi devlet, toplumu en çok kontrol eden, dilediği gibi yöneten, sömüren, savaşçıran devlet olmaktadır. Uygarlık önemli gelişmelerini bu yönlü devlet faaliyetlerinde bulmaktadır.

Çağdaş demokrasi ise, devletin bu niteliklerini tersine çevirmektedir. Kaynağını karmaşılaşan toplum ilişkilerine dayandırmakta, kendini şeffaf ve açık hale getirmeye özen göstermekte, korku değil güven aracı olarak kabul edilmesini temin etmekte, sömürünün değil adil dağılımın güvençesi olarak görmek istemektedir. Klasik anlamda devletten çıkmaktadır. Daha çok toplumun karmaşık ilişki düzenini en üst düzeyde koordine etmek gibi bir tanımlamaya uygun hale gelmeye çalışmaktadır. Genel güvenlik, eğitim, sağlık, ulaşım ve diplomasi gibi alanlarda toplumun tek tek kesimlerinin üstesinden gelemeyeceği, özelleştirilemeyecek işlerin karar ve yönetim gücü olarak yeniden yapılanmayı esas almaktadır.

Günümüzde klasik devlet anlayışından çağdaş demokratik devlet anlayışına doğru yoğun bir değişim ve dönüşüm mücadelesi yaşanmaktadır. Çağdaş demokrasiye doğru en zor dönüşüm kurum devletin kendisi olmaktadır. Şüphesiz bunda devletin uygarlık tarihi kadar eski, kökleşmiş kurum ve geleneklerinin belirleyici payı vardır. Fakat bilimsel-teknik devrim karşısında fazla dayanmayacağını gördükçe, dönüşmekten başka çaresinin olmadığını görmekte ve dünya çapında bu yönlü gelişmeler her geçen gün büyük hız kazanmaktadır.

Sivil toplum kuruluşları demokratik yaşamın vazgeçilmez araçlarıdır

f- Çağdaş demokraside siyaset kurumu da devlet ve toplumun demokratikleşmesi yönünde dönüşmekte, devletle toplum arasında bir köprü rolünü oynamaktadır. Siyasetin demokratikleşmesi; devletten topluma, toplumdan devlete doğru akış kanallarının gelişmesi ve kurumlaşmasının önem kazanmasıdır. Bu durum dinamik siyaset kavramına ve uygulamasına yol açmaktadır. Daha önceleri siyaset toplumun dışında, rolü ve organları belirlenmiş, kuralları gelenekselleşmiş donuk bir kurum niteliğindedir. Siyasetin bu gerçekliği, değişimi zorla, darbe yoluyla sağlamayı kaçınılmaz kılmaktadır. Bu yüzden değişimler hem zor hem de kanlı gerçekleşmektedir. Demokratik siyaset ise, düzenli seçimlerle ve çoğulcu parti anlayışıyla, istenilen fikir ve program altında, her kültüre ve gruba kendini demokratik devlete yansıtmaya şansı vererek, değişimlerin barışçıl ve hızlı aralıklarla gerçekleşmesine uygun bir sistem olmaktadır. Değişimin hem şansı hem yöntemi herkese açık bırakılmaktadır. Bu durum demokratik partileşmeler, lobiler ve çeşitli sivil toplum kuruluşları için siyasi karar organları üzerinde oldukça etkili olma yolunu açmaktadır. Adeta üçüncü bir alan doğmaktadır.

Demokratik siyaset araçları da diyebileceğim bu alan yeni gelişim sağlamaktadır. Daha önceki çağlarda yasaklı kılınmalarından ötürü gizli çalışmak zorunda kalan bu araçlar, çağdaş demokrasilerde vazgeçilmez araçlar konumuna gelmektedir. Siyasal partiler başta olmak üzere ekonomik, kültürel, sanatsal, sosyal, sportif, bilimsel, çevresel ve teknik alanlarda daha çok mesleki özelliği olan bu kurumlaşmalara bir bütün olarak sivil toplum kuruluşları denilmektedir. Klasik devletle toplum arasında, çağdaş demokrasinin gelişim tarihinde en önemli toplumsal gelişme araçları olarak sivil toplum kuruluşları, demokratik yaşamın vazgeçilmez araçlarıdır. "Üçüncü alan" denilmesi önemlidir. Tarihte üçüncü alan ilk defa bu biçimiyle ortaya çıkmaktadır. Çağdaş demokratik uygarlık niteliğini vermesi de bu öneminden ve yeniliğinden ötürüdür.

g- Çağdaş demokrasinin gelişiminde insan hakları ve kadın özgürlüğü, önemi en çok artan konuların başında gelmektedir. İnsan haklarını ve kadın özgürlüğünün kapitalist toplumun bir kurumu saymak eksik bir değerlendirme olur. Tersine bunlar kapitalist uygarlığın oluşması sürecinde, onun geleneksel yönetim ve yaşam gerçekliğinin yetmezliğinin açığa çıkmasıyla gelişme sağlamışlardır. İnsan hakları ve kadın özgürlüğü, toplumun genel demokratikleşmesinin iki temel parçasıdır. Klasik uygarlık çerçevesi aşıldıkça gelişim şansı artmakta ve yeni uygarlık gelişmesine giden yolda süreci en çok belirleyecek iki temel olgu olmaktadır. Kapitalist toplum koşullarının bir ürünü değil, onu geride bırakan toplumsal gelişmenin ürünleridir. Bu yönüyle çağdaş demokratik ölçülere yanıt verici niteliklerdir. Çağdaş demokrasinin gelişimi, kendisini en çok insan hakları ve kadın özgürlüğünde göstermektedir. Yeni uygarlıksal çıkışın belirlenmesinde her iki konu başat rol oynayacağı benzetilmektedir. Tarih boyunca adeta sınıflı toplum defterinden silinen insan hakları ve kadın özgürlüğü, yenilenmenin en temel alanları olarak büyük gelişme sağlamaya adaydır. Yeni uygarlığın yasal çerçevesini temelde insan hakları belirlerken, toplumsal zeminini de esas olarak kadın özgürlüğü teşkil edecektir. Çağdaş demokrasinin evrimini ve derinliğini bu iki alanda sağlanan gelişmeler tayin edecektir.

h- Çağdaş demokratik uygarlığın felsefi temelleri konusunda açık olmak, inandırıcı ve bilinçli katılım açısından önem taşır. Demokrasi, ilkesiz ve her kesimin çıkarlarına göre yorumlanabileceği bir sistem değildir. Bilime dayalı bir felsefeye ve bundan kaynaklanan ilkel, programlı ve eylem anlayışı olan sistematik bir dünya görüşüne sahiptir. Diyalektik materyalizmin zıtların varlığı, birliği ve dönüşümüne dayalı kura-

lı, çağdaş demokrasinin en güçlü dayanağıdır. Çağdaş demokrasinin temel zıtlığı, eski sınıflı topluma dayalı uygarlık gerçekleriyle yeni uygarlıksal gelişmenin ortaya çıkardığı gerçeklerin oluşturduğu zıtlıktır. Yani eski uygarlığı tez, yeni uygarlıksal olguları antitez olarak değerlendirecek, ortaya çıkacak olan sentez sürecin son aşaması olacaktır. Çağdaş demokrasi henüz gelişmesinin başlangıcındadır. Eski uygarlık olguları daha etkin ve fazladır. Ama bu olguların bunalımlı, yıpranmış ve güçsüz konumlarına karşılık; yeni uygarlıksal gelişmeyi zorlayan olgular az, fakat geleceği temsil ettikleri için genç, diri ve güçlüdürler. Teknik koşulların ve demokratik kriterlerin varlığı sayesinde, bu karşılıklı güç konumlarının fazla zora başvurmadan, daha çok doğum sancısına benzeyen zorluklarla, üst düzeyde yeni diyebileceğimiz bir sentezle sonuçlanması sağlanmaktadır.

Felsefenin bu temel ilkesi, aslında çağdaş demokrasinin olgu, ilişki ve dönüşüm kavramlarına verdiği anlama denk düşmektedir. Tarihsel diyalektik materyalizm, çağdaş demokrasiyle, açık ve uygulanabilir bir toplum, siyaset ve devlet sistemine ulaşmaktadır. Kaba materyalist ve idealist dünya görüşlerinden kaynaklanan, kaba zora dayalı, durgun, evrimsiz ve değişime kapalı sistemler toplum, siyaset ve devleti çözümsüzlüğe itmekle büyük tahribatlara uğratmakta ve sonuçta çözümlere yine de tarihin diyalektik kuralına uymaktan kaçınmamaktadır.

Sonuç olarak demokratik uygarlık çağı; sınıflı uygarlık çağlarının bilimsel-teknik evrime bağlı olarak aşılmasının tam sağlanamadığı, yenisinin ise tam belirginleşmediği uzun süreli bir tarihsel dönemin kavramlaştırılmasını ifade etmektedir. Yeni ile eski iç içe, ama barışçıl tarzda dönüşümü öngörmektedir. Mevcut teknik düzeyin, zora başvurmaksızın, her türlü dönüşüme maddi zemin oluşturacak kadar elverişli koşullar sağladığı görüşüne dayanmaktadır. Klasik devletle kapalı toplumun aşıldığını, üçüncü alan olarak sivil toplumun etkinlik kazandığını ileri sürmektedir. Birinci ve ikinci alan olan devlet ve toplum arasında üçüncü alan olan sivil toplumun sivrilmesi, federatif yönetim ve yaşam tarzını öne çıkarmaktadır. İdeolojik, ekonomik, sosyal, etnik, cinsi, irki ve siyasi farklılıklar toplumun zenginliği olarak düşünülmemekte, her grubun ifade özgürlüğüne sahip olarak istediği bilinç ve örgütlülükle sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal yaşama aktif olarak katılımına dayanmaktadır. Bu tarz yönetim ve yaşamın en doğru ifadesi, toplumun ve devletin federatif temelinde gerekli her tür kurumaşmaya kavuşması olmaktadır. Monolitik, otoriter ve totaliter yönetim ve yaşam tarzı ne kadar çağdaş demokratik değerlere ters düşüyorsa, sivil toplum kuruluşlarına dayalı federatif yönetim ve yaşam tarzı da çağdaş demokrasiye o kadar uygun düşmektedir. Buna dayanarak çağımızın genel bir kavramlaştırılmasını yapmak istediğimizde, Dünya Demokratik Federasyon Çağı dememiz uygun düşmektedir.

Toplumsal dönüşümlerde zorun rolü daha azdır

5- Sınıflı topluma dayalı uygarlık tarihinin aldığı en son biçim kapitalist uygarlık çağıdır. Bu çağın çöküş döneminde ortaya çıkan en önemli olgu, gerçekleşen büyük bilimsel-teknik devrimlerin toplumlara dönüşümünde zorun rolünü meşru savunma koşulları dışında geçersiz kılmasıdır. Kaldı ki, tarihte egemen ve sömürücü politikaların hizmetinde zor büyük oranda tahribat ve yıkım dışında bir anlamı sahip olmamıştır. Mülkiyetin hırsızlık karakterinin verdiği korkuyla yönetici kesimi en büyük güvence olarak zoru görmüş, onu kutusamış ve abartılı kahramanlık öyküleriyle sürekli yüceltme gereği duymuştur. Hatta ilk mitolojilerde zor nedir bilmeyen tanrılar, sınıflı toplumun gelişimiyle, özellikle feodal çağda en çok cezalandırılan ve kahreden sıfatlar yüklenmişlerdir.

Zorun rolü toplumsal dönüşümlerde sanıldığından daha azdır. Toplumsal süreçlerin niteliksel sıçrama dönemlerinde, tutucu engelleri aşmak açısından, zor bir dönüşüm rolü oynamaktadır. Bu tür zor eylemleri kısa süreli ve niteliksel bir sıçrama gerçekleştirirken, sonra aşılacak durumundadır. Halbuki tarih boyunca uygulanan ve süreklilik kazanan zorun büyük kısmı fetih, işgal, talan ve benzeri eylemlerle haksızlık içermekte, tahribat ve yıkıma yol açmaktadır. Bunu örtbas etmek için, bu tür eylemlerin tanrının emri gereği olduğu söylenmekte, ölüncü şehit, kalırsa gazi gibi sıfatlarla kutsanmakta, bu da yetmedi mi ganimetten büyük paylar verilerek mükafatlandırılmakta, aslında böylece lanetli bir tarih yazılmaktadır. Bu anlamıyla yazılanların tarihi en lanetli tarih olarak değerlendirilirken, mazlumlara da insanlığın gerçek vicdanı ve emek kahramanları olarak yüceltmek, doğru bir tarih yazmak anlamına gelmektedir. İlerici sistemlerin savunulması ve yayılması da gerçek özüne sadık olma koşullarıyla aynı yüceliğe sahiptir.

Uygarlık tarihinin zor çözümleri doğru yapılmaktan uzaktır. Tarihe damgasını vuran, egemen ve sömürücü sınıfın yüceltilmesini ve yönetici konuma gelmesini ifade eden mitolojik, dini ve felsefi görüşlerin ağır etkisidir. Tarih bu görüşlerin etkisiyle çok haksız, rolün gerçek sahiplerini tersyüz gösteren, gerçekten tarih olabilecek olguları göz ardı eden en tehlikeli kurgusal edebi metinler olmaktan öteye bir anlam ifade edemez durumdadır. Öncelikle bu tür tarihin tarihini doğru yazmak gerekir. Ancak bu görev başarıyla yerine getirilirse, daha çözümlayici bir tarih yazma şansı doğar. Belki de tarihte en büyük haksızlık, tarihin bu tür yazımına dayalı olarak yapılmıştır. Daha da olumsuz olanı, bu tarihi esas alan, bundan etkilenen ve adına tarihi kişilikler ve kurumlar denen olguların yaptıkları eylemlerin zincirleme haksız akışıdır. Yanlış yazılan tarih hep yanlış yaptırır. Doğru pratiğin bir koşulu da bu nedenle ve öncelikle doğru bir tarih anlayışıdır. Doğru bir tarih anlayışı ise, uygarlığın doğru çözümlenmesinin başlangıç adımıdır.

Bu savunmayla yapmaya çalıştığımız da, en amansız bir süreçte doğru bir tarih ve uygarlık çözümüne taslak düzeyinde de olsa bir katkıda bulunmaktır. Ortada büyük haksızlık, komplo olduğunda ilk yapılması gereken iş, haksızlıkların tarihsel ve uygarlıksal temelini açıklığa kavuşturmak ve tarih yaptıklarını sananların alçak komplocular olarak çirkin maskelerini düşürmektir. Batı'nın ve Doğu'nun tüm önemli merkezlerinden komplovari yaklaşım sahiplerini, arkalarındaki dünya görüşlerini ve sefil yaşamlarını ortaya koymak, insanlığın büyük savunması anlamına gelmektedir.

En son olarak kapitalist uygarlık çağının yaşadığı süreç birçok değerlendirmeye konu olmuştur. Muhafazakar tarih ba-

kış açısına sahip olanlar, yaşanan dönemi "tarihin sonu" olarak değerlendirirken, devrimci yaklaşımla bakanlar "sosyalizm çağı" olarak değerlendirmek istemişlerdir. Bu yaklaşımların arkasındaki felsefe, birincisi için durgun bir idealizm olurken, ikincisi için kaba materyalizm olmaktadır. Bunlar yaşanan çağın tüm karmaşıklığını görmekten ve çözümlemekten uzaktır. Postmodern uygarlık yaklaşımları da, fazlasıyla pragmatik ve günübirlik yaşama gömülmüş sistemsiz görüşlerdir.

Süreci derinliğine belirleyen bilimsel-teknik devrimler olduğu doğru bir yaklaşımdır. Tüm toplumsal sistemlerin dönüşümünü belirleyen gelişmelerin maddi temeli, varılan teknik düzeydir. Fakat bu kendi başına tekniğin dönüştüreceği anlamına gelmez. Burada devreye girmesi gereken, ideolojik kimlik sürecidir. Eski düzenin aşılması ve yeninin uç göstermesi, ideolojik doğuş olmadan asla gerçekleşemez. Bunu şuna benzetebiliriz: Tarla olmadan tohum yeşermez. Açılan yeni tarlayı tekniğe benzetirsek, tohum da ideolojik kimliği çağrıştırmaktadır.

önemli etken yenilgileri değildir. Daha çok teknik düzeyin kendi lehlerine bir paylaşım ve katılıma imkan vermemesidir. Ancak 20. yüzyılın ikinci yarısındaki büyük bilimsel-teknik devrimler, artı-değer ve sınıyası iktidar üzerinde bir yeniden paylaşım ve katılıma imkan tanıyacak bir düzeye gelince, sömürü ve iktidarın sınırlandırılmasının objektif koşulları güçlü bir biçimde doğmuş bulunmaktadır. Çağdaş demokrasi, bu objektif koşullardan sonradır ki büyük atılım göstermektedir. Hem ideolojik kimlik olarak hem siyaset kurumlaşması olarak kendisini sistematize etmesi bu objektif koşullarla yakından bağlantılıdır.

O halde çağdaş demokrasi, başka bir açıdan, kapitalist uygarlık sisteminin tüm sömürü ve yönetim mekanizma ve kurumlarının emekçiler ve halk grupları tarafından yeniden paylaşım ve katılıma elverecek tarzda düzenlenmesi ve yönetilmesi anlamına gelmektedir. Bu sistemde ne eskiden olduğu gibi kapitalizmin tek taraflı sömürüsü ve iktidarı belirlemesi ne de emekçilerin ve halkların kapitalist sistemi tümüyle ve zorla devirip kendi sistemlerini dev-

vabı vermesi vardır. Bilişim ve iletişim teknolojisinin topluma kazandırdığı muazzam bilinçlenme olanağı, sivil toplumun üçüncü büyük alan olarak kazandığı güç ve siyasetle devletin demokratik kanallara açık olma zorunlulukları, tek başına bir sınıfsal egemenliğe imkan vermeyecek karmaşıklıkta ve güçtedir. Demokratikleşen toplum ak veya kara ikilemini kaldıramayacak kadar çok renkliliktir. Çok sayıda teknik mesleki kuruluş olmadan, sadece siyasi yönetimle toplum işleri bir gün bile yönetilemeyecek durumdadır. Daha da temel olanı, özgürleşen bireyi klasik otoriter ve totaliter anlayışla yönetmenin teknik nedenlerle imkansız hale gelmesidir.

Sonuç olarak, kapitalist uygarlık çağdaş demokratik ölçüler içinde kendini yeniden tanımlamakta, ideolojik kimlik kazanmaya çalışmakta ve tüm ekonomik, sosyal ve siyasal kurumlaşmalarda ilgili toplumsal kesimlerle uzlaşmaya dayalı bir yönetim ve yaşam tarzını kabul etmektedir. Bu durum sınırsız sömürü ve egemenlik çağlarının geride kaldığını kanıtarken, yeni uygarlıksal gelişmelerin de tarihin gündemine girdiğini göstermektedir. Şüphesiz yeni uygarlık olguları ve ilişkilerinin belirlenmesinde, bilimsel-teknik gelişim objektif koşulların temelini teşkil etmektedir. Bu zemine dayalı yaratıcı ideolojik kimlik oluşumları, çağın temel bunalımlarının karakterini ayırtabilecek kurumsal olgular serpilip boy verecektir.

Sosyalizm henüz ayağını yere sağlam basmamıştır

6- Kapitalist sisteme karşı oluşan sosyalist ideoloji ve yol açtığı sosyalist sistem, farklı bir uygarlık haline gelmeyi başaramamıştır. İster ideolojik kimliğinden kaynaklansın, ister bir erken doğum veya yaptığı yanlışlıklar sonucu olsun, emekçilerin ve halkların özgürlük ve eşitlik istemlerini farklı bir uygarlıksal gelişmeye dönüştürememiştir. Bu yönlü iddialarına rağmen, sonuçta bir devlet kapitalizminden öteye varamamıştır. Tarihte buna benzer birçok ideolojik akım ve sosyal hareket yaşanmıştır. Dini temellerde olsa ve kabile düzenlerine dayansa da, Hz. İbrahim ve Musa'nın çıkışları ilk halleriyle kabile sosyalizmini teşkil ederler. İlk çağın Ortadoğu'sunda özellikle Asur egemenliğinin altüst ettiği, yer değiştirdiği ve dehşete boğduğu topluluklar, ancak mistik tarikatlar şeklinde kolektif yaşam düzeniyle varlıklarını sürdürebilmişlerdir. Kaldı ki, ilk Sümer ve Mısır rahip düzenleri ilk devlet sosyalizminin kutsal örnekleridir; Sovyet düzenlerine benzer devlet ekonomisiyle uygarlık yolunu açmışlardır. Daha önceki neolitik toplumda ana-kadın etrafında tam bir komünal toplum düzeni oluşturulmuştur. İlkel sosyalizm de diyebileceğimiz bu toplumsal düzen devleti tanımadığı gibi, binlerce yıl yaşanmıştır. İnsanlık esas mayalanmasını bu düzenden sağlamış olup, eşitlik ve özgürlük hayallerini sürekli besleyen bir cennet kavramıyla hep anmak istemiştir.

İsa ve sonrasında yaşanan üç yüz yıllık Hristiyanlık hareketi, süre ve kapsamıyla dinsel sosyalizmin en parlak bir örneğini sunmaktadır. Bu dönemin öğreticileri, ideoloji ve pratiği kişiliklerinde öylesine temsil etmişlerdir ki, o döneme kadar tarihte eşlerine ender rastlanmaktadır.

İslamiyet'in çıkışı, komünal tarzın diğer seçkin bir örneğidir. Üyeleri arasındaki eşitlik ve saygı kutsal bir aile biçimindedir. Ümmet, saf haliyle bir nevi feodal dönem sosyalizmidir. Hem Hristiyanlık hem Müslümanlık devletleştikten ve kişilerle haneların rolü arttıktan sonra ümmet sosyalizminden uzaklaşmışlardır. Gelişen özel mülkiyet başlangıçtaki sosyalist karakteri yozlaştırmış, basit ve içi boş bir ideolojik kabuk haline getirmiştir. Bu özelleştirmeye tepki olarak birçok mezhep ve tarikat ideolojik saflıklarını ve kolektif yaşam düzenlerini uzun süre sürdürmüşlerdir. Ortaçağın birçok dinsel görünümlü hareketlerinde yaşanan, aslında ezilenlerin egemen ve sömürücü düzene karşı kolektif düzenini temsil etmektedir. Teknik temellerinin

rimci tarzda kurmaları söz konusudur. Tersine iki taraf da kendi katı ve tek taraflı ütopya ve çıkarlarını sınırlandırmayı kabul etmektedir. Barış içinde demokratik hukuk devletin kurallarına göre bir yaşam tarzı esas alınmaktadır. Tekniğin yol açtığı verim, artı-değer ve diğer tüm alanlardaki değer üretimleri, demokratik siyaset mekanizmaları kullanılarak yeniden paylaşım tabi tutulmaktadır. Bunun için her kesime siyasi iktidara katılım hakkı tanınmaktadır. Kimi zaman zorlama ve sertleşmeler olsa da, bu sistem üzerinde uzlaşmak, kavga içinde yitip tükenmeye tercih edilmektedir. Daha doğrusu, bu da yine tekniğin belirlediği, insanlığı toptan yok edebilecek kadar gelişmiş silah teknolojilerine dayalı saldırı ve fetih savaşlarının herkese kaybettirmesinin kaçınılmazlığından ileri gelmektedir.

Böylesi bir objektif temel kazanan süreç içinde, kapitalizmin klasik biçimini dayatamayacağı açıktır. Hem teknik hem de emekçilerin ve halkların mücadeleye kazanılmış özgürlük düzeyleri buna izin vermeyecek bilinç ve örgütlülük düzeyine ulaşmıştır. Keyfi bir tercihin değil, koşulların belirlediği yeni bir dönem söz konusudur. Bu gerçekliğe, kapitalizmin demokratik dönüşüme razı olması da denilebilir. Kapitalizm kanlı maceralarla kazanıp yok olmaksızın, evrimci bir süreç içinde kazanma ve gerektiği kadar paylaşabilmeyi sistemin gereği saymaktadır. Bunlarla ne klasik kapitalizmin eski günlerine dönmesi söz konusudur ne de devrimlerle yok olması geçerlidir.

Süreç içerisinde yavaş yavaş ve yeni uygarlık şekillenmeleri geliştikçe erimesi olanaklı görülmekte, tipik bir dönüşümün varlığına inanılmaktadır. Bunun da temeli yine bilimsel ve teknik gelişmelerde görülmektedir. Çağdaş demokrasinin 20. yüzyılın sonlarında bu kadar etkili olmasının temelinde de, yine bu sürece en gerçekçi ce-

zayıflığı, bu hareketleri alternatif bir eşitlik ve özgürlük düzeni haline getirememektedir. Bazılarının yüzlerce yıl yaşamalarına, hatta devlet düzeyinde siyasi bir otorite haline gelmelerine rağmen, alternatif bir uygarlık modeli haline gelememeleri, bilimsel-teknik temelin zayıflıklarıyla bağlantılıdır. Ayrıca ideolojik kimlikleri özünde sınırlı toplum düzenini içermektedir. Dolayısıyla ancak hayallerinde eşitlik ve özgürlük istemlerini canlandırmışlardır. Bu temelde tanrısal ve beşeri aşklara yönelmişler, cennet hayalleri beslemişler, kardeşlik özlemlerini diri tutmuşlar, güçlü bir ahlaki ve edebi geleneğe dönüştürmüşlerdir.

Bu eğilimlere filozof okullarını da eklemek gerekir. Felsefi temellerdeki okullar güçlü sosyalist yaklaşımları temsil etmekten geri durmamıştır. Yüzyıllarca süren felsefe partilerini oluşturmuşlar, birçokları azgın saldırılara karşı kahramanca direnmişlerdir. İnancın ve bilincin korunması uğruna, bu savaşları tarihin eşitlik ve özgürlük içerikli sosyal hareketleri olarak tanımlamak gerçekçidir ve yerindedir.

Kapitalizmin doğuşunda bile “Utopia” ve “Güneş Ülkesi” ideal bir sosyalizmin hayalini canlandırmaktadır. Kapitalizmi doğuran özgürlük hayalleri uğruna, sayısız insan ve topluluk dinsel dogmatizme karşı kahramanca savaşmıştır. Onlar savaşırken, herkesi bireysel tutkularına hizmet ettirmek için değil, eşitlik, özgürlük ve kardeşlik uğruna hareket ettiklerinden asla kuşku duymuyorlardı. Fransız Burjuva Devrimi'nin bile temel sloganı “Eşitlik, özgürlük ve kardeşlik”tir.

Bilimsel sosyalizmin kurucuları olarak Karl Marks ve Friedrich Engels bile ideolojik kimliklerini Alman felsefesi, Fransız sosyalizmi ve İngiliz işçi sınıfı hareketlerini esas alarak kurduklarını çekinmeden söyleyeceklerdir. Bu kısa anlatım bile, neolitik çağın ilkel komünal düzeninden bilimsel sosyalizm aşamasına kadar, emekçilerin ve ezilen halkların eşitlik ve özgürlük içerikli bir ideolojiyle kardeşliğe dayalı bir komünal yaşam uğruna her zaman mücadele ettiklerini, büyük acılar çektiklerini ve kahramanca direndiklerini göstermektedir. Eğer bunlar hak ettikleri düzenlerini kuramamışlarsa, bunun nedeni ne az inanç ne az mücadeledir; henüz bu kutsal amaçlarını gerçekleştirecek teknik koşullara sahip olmadıklarıdır; teknik gelişimin onları sınırlı toplum uygarlığına mahkum kılmasından ötürüdür.

Komünist Manifesto rehberliğinde yürütülen işçi sınıfı hareketi, bu tarihsel zincirin son eşitlik ve özgürlük hareketidir. Manifesto'nun yazarları kendilerinden önceki hareketlerin ütöpik karakterlerinin farkındadır. Bu nedenle bilimsel olmaya büyük özen gösterirler. Fakat bu bilimsellik kendi çağlarıyla sınırlıdır. Kapitalizm en olgun çağını yaşamakta, daha yeni yeni bunalımlarla yüzleşmektedir. Kendine güveni sonsuzdur. Tarihi kendisiyle başlatmakta ve sonsuz kılmaktadır. Ne kadar bilimsellik içerse de, bu sosyalizm henüz ayağını yere sağlam basmamıştır. İşçi sınıfı hareketi çocukluk aşamasındadır. Sömürgecilerin kurtuluş hareketlerinden ses yoktur. Buna rağmen 19. yüzyılın ortalarından itibaren I. ve II. Enternasyonal'in kuruluşuyla, ideolojik ve pratik olarak sınıf tavırlarını cesurca ilan etmekten geri durmamışlardır. Saygı duyulacak yanları bilimsel duruşları, emeğin hakkını her koşulda aramaları ve savunmalarıdır. İşin peygamberce yanı buradadır. ‘Strateji uygun mu değil mi’ tartışmaları böylesi dönemlerin dili olamaz. İsa, kendi Rabbine inancından başka hiçbir silahı olmaksızın, o korkunç Roma'nın dünya düzenine karşı çıkarken, strateji ve taktik düşüncecek durumda değildir. Ama tarihi anın en güçlü, insanlığa ve sonsuz özgürlük çağına aşama yaptıracak adımı atmaktan en ufak bir tereddüde düşmeyecektir. Bu tarzda atılan adımlara kutsallık bahşedilmektedir. Sosyalizmin kurucu kahramanlarının ve ilk sosyal tabanlarının hareketleri de, bu anlamda kutsallık arz etmektedir. Siyasal başarı veya acı kayıplar, işin özü yanında ikinci düzeyde sorunlar olmaktadır.

Paris Komünü'nün başarısızlığı veya II. Enternasyonal'in çöküşü, bilimsel sosyalizmi kendi amacına daha da sarılmaktan alıkoyamayacak, leninist aşamayla büyük bir siyasi güce ve devlet gücüne ulaşılacaktır. Klasik tanımla, dünyanın üçte birinin, proletarya ve ezilen halkların sosyalist uygarlık çağına geçtiği ilan edilecektir. Kapitalizmle her alanda başarıyla rekabet edildiği ileri sürülecektir. Gerçekten tarihte ilk defa olarak, ezilenlerin eşitlik ve özgürlük cumhuriyetleri kendi ayakları üzerinde uzun süre yaşama gücünü gösterecektir. Ama daha ömürlerinin ilk yüz yılını doldurmadan, 20. yüzyılın sonuna varmadan, bu cumhuriyetler çözülecekler ve tarihi önemini yitireceklerdir. Burjuvazinin propaganda amaçlı bilim adamları, bu gelişmeyi sosyalizmin iflası olarak ilan edecekler, marksistler de çeşitli biçimlerde ihanet olarak yargılayacaklardır; sosyalizme mümince bağlı olanlar tarafından ise kutsal hayallerinin yıkılışı olarak değerlendirilecektir. Daha da soğukkanlı olanlar ve gerçekten bilimsel yaklaşmaya çalışanlar için, burada ne büyük bir hayal kırıklığı ne de ihanet gibi subjektif yargılamalarla kolay çözüme gidilmesi söz

ma ilişkin de ne ciddi bir arkeolojik çalışma ne de teorik değerlendirme mevcuttu. Morgan'ın “Eski Toplum”u önemsenmekle birlikte çok yetersizdi. Değerlendirilen kapitalist toplum olgunluk çağındaydı. Daha çok üretim yapısı çözümlenmekteydi. Devlet ve ideolojik kimlik çözümlenmeleri çok sınırlıydı ve önemli yanlışlıklar içermekteydi. Bu iki önemli olguya kaba materyalist felsefeyle yaklaşımdan kurtulunamamış, ekonominin basit yansımaları olarak değerlendirilmişti. Reel sosyalizmin inşası ve çözümlenmesinde bu felsefi yaklaşımın etkisi belirleyicidir.

Uygarlık tarihi bir bütün olarak çözümlenmeden, onun küçük bir zaman dilimine sığdırılmış parçası olarak kapitalist uygarlığın sınırlı bir döneminin ekonomik ağırlıklı çözümlenmesi, ancak alfabeyi çözmek kadar bir değer ifade edecektir. Bununla tüm toplumun aydınlatılamayacağı, hele hele bunun devrimci dönüşüm için gerekli program ve eylem hattı için yeterli olamayacağı açıktır. Daha sonra ortaya çıkan gelişmeler, bu yönlü yetersizliklerin yol açtığı yanlışların başarısızlıktaki payını göstermiştir.

“Reel sosyalizm ve izinde yürüyen birçok ulusal kurtuluş hareketi zor olayında aşırıya gitmiş, fakat zora dayalı bir koruma sistemine mahkum olmaktan kurtulamamıştır. Bu yaklaşım kesinlikle egemen ve sömürücü kesimlerin karakterini yansıtır. Tarih bu zor yaklaşımının emekçilerin ve ezilen halkların tarzı olamayacağını bir kez daha reel sosyalizm örneklerinde kanıtlamıştır.”

konusu olacaktır. Olan bir şey, olması gerektiği için olmuştur. Arzulanan ve hayal edilen, özünde ona layık olmadığı ve onu temsil etmediği için çözülmüştür. Buna sevinmek veya üzölmek yerine, gerçeğin bunun neresinde olduğu sorgulamasıyla onu aramak her zaman bilimin yolu olmuştur ve başarıya da bu yoldan gidilmiştir.

İnsanlık varoldukça özgürlük ve eşitlik idealleri de varolacaktır

Sovyet deneyimi derinliğine çözümlemelere tabi tutulmamış, daha da önemlisi çözülsünün tüm sonuçları henüz kendini göstermemiştir. Birçok husus karanlıkta veya yeni dönemi bekler görünümündedir. Buna rağmen, ortadaki olgulara bakıldığında bunun başarısız felsefe ve uygulamaları belli olmaktadır. Uygulanın sosyalizm mi milliyetçilik mi, özgürlük mü totalitarizm mi, eşitlik mi devlet kapitalizmi mi biçiminde sorgulanması yeni gelişmektedir. Bu sorular gerçekten bilimsel sosyalizm bilincini ve inancını taşıyan sayısız kahramanın ve milyonlarca emekçi insanın kutsalca yürüttükleri mücadelelerinin tarihi önemini asla basitleştirmiyor; ‘bu mücadeleler boşa gitti’ demiyor. Tersine, bu değerlere sahip çıkmanın biricik doğru yolu olarak, bu pratiğin gerçekten bilimsel süzgeçten geçirilerek doğru çözümlenmesinin vazgeçilmez önemini ortaya koyuyor. Bu görev başarıyla yerine getirilmeden, kutsal özgürlük ve eşitlik amaçlarına daha da başarılı yürüyüşlerin gerçekleştirilemeyeceğine inanıyor.

Tarihte daha vahim yanlışlarla, uğruna savaşılan amaçların tam tersi sonuçlarla da çokça karşılaşmıştır. Daha da karşılaşılabilmektedir. Ama insanlığın yaşamı varoldukça, bu yüce eşitlik ve özgürlük ideallerinin bilimsel ifadelerini daha doğruya yakın yapmasını bilecek ve açılan doğru yolda kararlı adımlarla yürüyüp başarmasını sağlayacaktır.

Çağın önemli bir gerçeği olan reel sosyalizmin tarih içindeki yerini daha ayrıntılı tanımlama aydınlatıcı olacaktır.

a- İdeolojik kimlik olarak bilimsel sosyalizm, tarihsel, sosyal ve teknik seviye anlamında ciddi yetersizlikler içermektedir. Kurucuları uygarlığın genel bir çözümlenmesini yapacak bilgi birikimine sahip değildi. Gereken bilgiler için araştırmalar sınırlıydı. Sümerlere ilişkin tek bir bilgi kırıntısı henüz gün yüzüne çıkmamıştı. Antik çağ bile doğru değerlendirilmekten uzaktı. Neolitik toplu-

Salt işçi sınıfına dayalı programlar daha başlangıçta kendini teorit etmeye götürür. Ayrıca toplum ve sınıf gerçekliği arasındaki ilişki derinliğine çözümlenmekten uzaktır. Burjuva sınıfı bile toplumsal gerçekliğin küçük bir dalı konumundadır. Sanki soyut iki sınıf olarak işçiler ve burjuvalar dünyanın tek gerçekliğiymiş gibi bir anlayış hakim olmuştur. Halbuki toplum olgusu yüz binlerce yıllık tarihsel bir gelişme olarak şekillenmektedir. Sınıflaşma olgusu bunun sınırlı ve kısmi bir dönemini ve parçasını teşkil etmektedir. Bunlar bir nevi vücudun yenilenmiş ve güç kazanmış iki eski organı durumundadır. Bu iki organı ne tümüyle değiştirmek ne de yok etmek, toplumun bir bütün olarak varlığını ve dönüşümünü kendi başına sağlamaktan uzaktır. İster dar burjuva sınıf yaklaşımı, ister dar işçi sınıfı yaklaşımı olsun, devrim ve karşı-devrimlerle inşa süreçlerinin faşizm ve reel sosyalizm olarak çözümlenmekten kurtulamamaları; dıştan kaynaklı zor nedeniyle değil, temel toplumsal gerçekliklere ters düşmelerinden ötürüdür. Toplumsallığın tarihsel gücü bu tip mühendislik uygulamalarını anlamsız bulmuş ve kendi özgücüsüyle çözülmüştür. Toplumsal gerçekliğin çok derinliğine ve oldukça kapsamlı olması gereken çözümlenmesine dayanmayan tüm mühendislik çalışmaları, kısa ömürlü binalar olmaktan öteye bir değer ifade edemeyeceklerdir.

Kapitalizmin faşist restorasyonu sosyalizmin reel sosyalist toplum inşaatçılığının beklenmedik biçimlerde çözümlenmesi, bu değerlendirmeyi doğrulayan çarpıcı örneklerdir. Kaldı ki, tarihte de bu tip inşaatlara benzeyen çoğu tarihteki nitelikli kuruluşlar, marjinal yapılar olmaktan kurtulamamışlardır. En uzun süreli yaşayan toplumsal dönüşümler, her zaman toplumun teknik seviyesine ve onunla koşullanmış ideolojik ve politik kurumlaşmasına sahip olanlar olmuştur. İster egemen ve sömürücü sınıf karakterli olsun, ister ezilen ve sömürülen sınıflar açısından olsun, bu kural tüm toplumsal güçler açısından geçerlidir. 19. yüzyılın teknik düzeyi, bilimsel sosyalizmin programını gerçekleştirmeye yetecek gelişkinliğe ulaşmış olmaktan uzaktır. Bu teknik seviyenin sınıfsız toplum için gerekli maddi zemini sunmaktan uzak oluşu, kurulan sosyalist inşaların çözümlenmesiyle de kanıtlanmıştır. Sosyalizmin bu teknik seviyeye 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren güçlü bir biçimde ulaşmaya başladığı söylenebilir. Bunda gerçekleşen bilimsel-teknik devrimin rolü belirleyicidir. Hiçbir ideolojik kimlik, verili teknik seviyenin üstünde bir gelişmeyi kendi başına sağlama gücünde değildir. Ne kadar büyük tanrısal veya bilimsel iddialar taşısa da, bu kural geçerlidir.

Devrimci zor abartı ve yanlışlıklarla doludur

b- Genelde zor, özelde devrimci zor olgusuna yaklaşımda da sosyalizmin ciddi darlıklara sahip olduğu gözlemlenmektedir. Zorun abartılı değerlendirilmesi, “yeni toplumun doğuşundaki ebe” rolünden anlaşılmaktadır. Sosyalist devrimlerde ve reel sosyalizmde uygulanan şiddet, bir ebenin yardımcı rolünün çok ötesindedir. Daha çok Sargon, Hammurabi, İskender, Sezar ve Napolyon çizgisinin bir devamı gibi görünmektedir. Hele çekilen duvarlar ve dikenli tellerle sistemi koruma, tepeden tırnağa kadar zor kılıfında yaşamayı çağırstırmaktadır. Bu koşullarda bir anne adayının çocuk doğurması bir yana, olsa olsa ilave zorluklardan ve nefessizlikten ötürü ölmesi söz konusu olabilir. Reel sosyalizm uygulamalarında bu gerçeklik fazlasıyla yaşanmıştır. İnsanlığın bu kadar çıkarına olduğuna inanan bir sistem çevresinde duvar örmez, dikenli tel çekmez. Ancak kendine güvenmeyen sistemler bu tür zor içeren tedbirleri ala-

ezilen halkların tarzı olamayacağını bir kez daha reel sosyalizm örneklerinde kanıtlamıştır. Meşru savunma hakkı ise, her düzeyde ve her zaman yaşamsal değerlere karşı haksızca yönelim oldukça, içinde bulunulan koşullar ne olursa olsun, yapılması gereken varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama hakkı ve kutsal eylemidir.

Meşru savunmada zoru kullanma hakkı, ancak toplumsal varlığın maddi ve ideolojik öğelerine saldırı olduğunda, özgür gelişme süreçlerinde, özellikle niteliksel dönüşüm anlarında, yani devrimci doğuş dönemlerinde gelişmeleri zorla önlemek isteyen güçlerin zoruna karşılık doğar; zor kullanımı bu çerçevede meşru ve zorunlu olur. Bunu aşacak her zor kullanımı haksız kazanımlara, boş kayıplara ve ciddi yozlaşmalara yol açar. Reel sosyalizme bağlı birçok gelişmede bu anlamda zor kullanımının abartılı uygulamaları olduğu kadar, varlığını koruma ve özgür gelişmesini sağlama savaşımı veren güçlere gerekli desteğin gösterilmediği de birçok örnekle kanıtlanmıştır. Zor teorisi bilimsel sosyalizmin en çok yanlışlığı konuların başında gelmektedir. Bu yanlışlıklar reel sosyalizmin çözülsünde en belirleyici etkenlerdendir.

Reel sosyalizmde demokratik toplum gerçekleştirilememiştir

c- Sosyalist çağın siyaset ve devlet kurumları özgünlüklerini ortaya koyamamışlardır. Sovyetik biçimlenme bir yaşam tarzından çok, devletin propaganda aleti olmaktan öteye bir rol oynayamamıştır. Aslında devletin üstünde bir ağırlığa sahip olması gereken bu araç, totaliter devlete geçiş aracı olmakla en önemli yozlaşma aracı olmuştur. Tek partili siyaset yapısı, toplumun çok karmaşık yapısını ancak faşist uygulamalarda görülebilecek bir ak ve kara ikilemine dönüştürme aracı olmuştur. Bu araca bağlı birçok yan ve kol aynı konuma düşmüştür. Sonuçta toplumun büyük demokratik taleplerini devlete taşıma araçlarından ziyade, devletin toplumu tümüyle kuşatma araçlarına dönüşmüşlerdir. Devletin kendisi bir genel koordinasyon aracı olması gerekirken, ilahi kaynaklı devlet anlayışının üstünde bir otoriteye kavuşmuş ve totaliter bir yönetim anlayışını sıkı bir tarzda uygulayan bir araç olmuştur. Cumhuriyet ve demokratik kavramlarla ilgisini tümüyle yitirmekten kurtulamamıştır.

Halbuki reel sosyalizmin kapitalist sistemden farkını en çok bu alanda geliştirmesi gerekirdi. Tersine, kapitalist ülkelerde demokratik ölçütler öne çıkarken, reel sosyalist ülkelerde katliama, otoriter ve totaliter devlete doğru bir gidiş yaşanmıştır. Halkın olduğunu iddia eden bir parti ve devlet sistemi, bunu ancak kapitalist bir sistemdeki uygulamaları aşan çoğulcu demokratik sisteme katkılarıyla kanıtlayabilirdi. Bu yönlü gelişme yerine tersi uygulamaların hakim olması, sistemin çözülsünün diğer önemli bir nedenidir. Proletarya diktatörlüğü ve “halkın devleti” adı altında yapılan teorik çalışmalar bilimsel olmaktan uzak kalmış, daha çok propaganda amaçlı olmaktan öteye gidememiştir. Bu yönüyle Marks ve Engels'in bile çok gerisinde kalmıştır. Devlet dar bir bürokratik kapitalist gücün kendini savunma, vurgun yapma ve yaşatma aracına dönüşmekten kurtulamamıştır. Siyaset ve devlet kurumlaşmasında kapitalist sisteme üstünlük sağlamak bir yana, onun çok gerisinde kalmaktan, bir Sümer ve Mısır rahip-kral tarzına benzemekten kendilerini alıkoyamamışlardır. Bu anlayışın 20. yüzyıl toplumuyla bağını koruması ve çözülmemesi mümkün değildir.

Tarihsel reel sosyalizm, siyaset ve devlet teorisinin uygulamasında en geri kölelik biçimlerine benzemeyi nasıl başardığını henüz çözememiştir. Bu pratik ancak siyaset ve devletin merkezi rol oynadığı uygarlık çözümlenmelerinin derinliğine, tüm tarihsel ve toplumsal süreci kapsayacak biçimde bilimsel olarak ve başarıyla yerine getirilmesi halinde aşılabilir. Ancak bu aşmayla birlikte yeni uygarlaşmanın teorik ve uygulama biçimleri gelişebilecek, yeni ideolojik kimlik ve siyasal kurumlaşmalar anlam kazanabilecektir.

d- Reel sosyalizmde demokratik toplum ve sivil kurumlaşmalar gerçekleştirilememiştir. Bu dönemde kapitalist sistem faşist uygulamalardan ancak demokratik ve sivil kurumlar aracılığıyla kurtulmaya çalışırken, reel sosyalist ülkelerde tersine bir gelişmeye ağırılık verilmiştir. Varolan doğal demokrasi kırıntıları bile ortadan kaldırılmış, sivil kurumlar tümüyle devletin ajan kurumlarına dönüştürülmüştür. Halbuki sosyalizmin gücü, toplumun en geniş ve derinlikli demokratik bilinç, örgütlenme ve yaşam tarzına kavuşmasıyla ortaya çıkacaktır. Güçlenmesi gereken devlet değil, toplum olacaktır. Bunun da yolu ve adı, demokratik toplum ve sivilizasyondur. Her iki olgunun tahrip edilmesi, ancak tepedeki Sümer rahip devlet anlayışıyla mukayese edilebilir. Devlet kapitalizmi en geri ülke koşullarının bir sonucu olup, uygulayacağı siyasi sistem de en geri kapitalist devlet yapısı olacaktır. Bu biçim ise, otoriter ve totaliter anlayışın bir uygulamasından başkasına olanak vermez. Bu uygulamanın sonucu ise, demokratik toplumun gelişmesine fırsat tanımamadır; sivil toplum kuruluşlarını devletin propaganda çarkları haline getirmektedir. Reel sosyalizmin sosyalizm olmadığını kanıtlayan diğer bir önemli olgu budur.

Sosyalizmin, özü gereği demokratik toplumu en çok geliştiren sistem olması gerekirdi. Sosyalizmin kendisi ancak demokratikleşmenin sonucu olarak gerçekleşebilecek teorik bir öngörüdür. Demokrasinin gelişmediği toplumlarda, sosyalist inşa düşünülemez. Demokrasinin etkin araçları olarak sivil toplum kuruluşları devlete bağlı olamazlar; tersine, devleti sürekli denetleyen uzmanlık grupları gibi rol oynarlar. Bu rol oynanmadan, karmaşılaşan toplum-devlet ilişkilerini denetlemek mümkün olamaz. Reel sosyalizmin çözülmesinde, ona sahip çıkması gereken toplum, tersine bir an önce ondan kurtulmak için en geniş sosyal hareketliliğe girişmekten çekinmemiştir. Bu hareketlilik aslında en geri, demokrasisiz bir kapitalizmden daha ılımlı, demokrasiye açık kapitalizme geçiş ifade etmektedir. Burada ihanet ve kitlelerin aldatılması yoktur. Bilakis halkın yaşam pratiğinden çıkardığı derslerle daha demokratik bir kapitalizm istemini dışı vurmaktadır. Bunun da ötesinde devlet kapitalizminin nasıl mafyalaşıp vahşileştiği bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmış, hukuka dayalı bir kapitalizme bile yeteneğinin olmadığı kanıtlanmıştır.

Bir kez daha bu örnekte doğrulanan, gelişmiş bir demokrasi olmadan sosyalizme gidilemeyeceğidir. En gelişmiş burjuva demokrasilerini aşmadan da halk demokrasileri gelişemez. Halk demokrasileri çoğulcu yapılarıyla, gerçek iradeleriyle, devleti denetleme güçleriyle, içte ve dışta hoşgörü ve barış tavırlarıyla kendilerini kanıtlamadıkça, burjuva demokrasilerini aşma iddiasında bulunamazlar. Bir rejimin sosyalist karakterini vurgulayabilecek en temel göstergelerden birisi, uygulanan demokrasidir. Bunun dışındaki tüm göstergeler ikincil öneme haizdir. Reel sosyalizm demokrasi sınavında büyük bir başarısızlığı ve demokrasi inkarını yaşadığı için, bizzat halk tarafından, hem de sonucu nereye giderse gitsin öfkesiyle çözülmekten kurtulamamıştır.

e- Reel sosyalizmin ekonomik sistemi, genelin bir parçası olarak devlet kapitalizmini bir türlü aşamamıştır. Önceleri bir ara aşama olarak düşünülen bu kapitalizm, giderek tüm sistemi çepeçevre kuşatmıştır. Çağdaş köleci bir emek kullanımına rağmen, klasik kapitalist gelişmenin gerisinde kalmaktan kurtulamamıştır. Bunda bireyi özel kapitalizm kadar bile tatmin edememesi rol oynamaktadır. Emeğinin sonuçlarına yabancılaşan bireyin verimi giderek düşmüştür. Sonuçta ilkçağ köleliği gibi çalışmaktan bıkkınlık ve kaçış başlamıştır. Halbuki sosyalizmde çalışma bir ihtiyaç olarak değerlendirilir ve zevkle yerine getirilir. Sosyalizmin emek ve çalışma ilkesinin uygulamada yaşadığı durum, yaşananın bir angarya tarzı olduğunu ortaya koymuştur. Öyle ki, çözüme yaşandığında, dünyanın her tar-

rafında en düşük ücretle ve tortu işlerde çalışmayı nimet bilecek kadar acı bir durum ortaya çıkmıştır. Hiçbir gerekçeyle sosyalist bir yurttaş bu duruma düşürülemez. Düşürüldüğünde, orada yaşananın sosyalizmden başka her anlama gelen yozlaşmış bir rejim olduğunu kanıtlar.

Tarihsel bir devrimin değeri bireyde yarattığı gelişmeyle ölçülür

f- Reel sosyalizm merkezlerinin bir dış politika olgusu olarak baktıkları ulusal kurtuluş süreçleri ve devletleri, asıl sistemden daha kalitesiz ve yoz örnekler olmaktan kurtulamamışlardır. Klasik sömürgecilikten kurtulduklarında bile, oturtulan rejimler klasik sömürge yönetimlerini aratmayacak cinstendir.

Bu tip ülkeler hem klasik kapitalizmin, hem reel sosyalizmin ikinci elden versiyonları oldukları için, kendi toplumları ve

reyin (kendi farkına varması anlamında) onuru düzeyinde meydana gelen gelişmeyle belli olur. Tarihsel bir devrimin değeri, insanlığın varlığında ve bireyin onurunda yol açtığı gelişmeyle ölçülür; kendi yarattığı bireyin bilincinde, yaşam tutkusunda, yaratıcılığında, emeğinin veriminde kendini belli eder. İlerlemenin veya tersinin en sağlam ölçütü, bireyi hangi konumdan alıp nereye taşırdığına ilişkin ortaya çıkan gelişmelerle tayin edilir. Bu ölçü aynı zamanda mensubu olunan toplumun ve yönetiminin özgürlük düzeyini de belirleyen en sağlam kriterdir.

Bireysellik konusunda kapitalizmin tahrik ettiği gelişmeler çarpıcıdır. Olumlu ve olumsuz yönleriyle bu en çok değerlendirilmeye tabi tutulması gereken husustur. Reel sosyalizmin ise, bireyselliği, sanki kapitalizme özgü olumsuz bir konuymuş gibi kötülenin propagandası haline getirmesi, daha sonraki bireysel haklar meselesinde çok

Bu konuda net olmak büyük önem taşır. Bireysellik ayrı, bireycilik ayrı konulardır. Bireyselleşme ne kadar önemliyse, bireycilik de o kadar sakınılması gereken bir özelliktir. Kapitalizm bireysellikten bireyciliği çıkarmıştır. İkişi çok farklı sonuçlara yol açar. Bireyselleşmeden, sosyalistleşme olmaz. Ortaçağdan kalma feodal kişilikle veya onunla iç içe bireyci kapitalist kişilikle ne tutarlı demokrat ne de sosyalist olunur. Bireysel olmak çok kapsamlı bir konudur. Batı uygarlığı bu konuda kat ettiği mesafeyle büyük ilerleme kaydetmiştir. Bireysel olma, her şeyden önce yüz binlerce yıl her türlü yöntem kullanılarak ucu bucağı belli olmayan bir toplumsallık içinde gerçekleşen erimeyi sorgulamayla başlar. Nereye kadar toplumsallık gerekli ve yararlıdır, nerede anlamsız ve sakıncalıdır sorularına yanıt aramak önem taşır. 'Sonuna kadar toplumun, kabile veya aşiretin, din toplumu veya laikliğin üyesi olmak ne kazandırır, ne kay-

ları teolojinin, yani tanrı iradesinin bir gereği olarak değerlendirilerek, ilk fikirler, ilk "idea"lar dogma olup çıkmıştır. Ama binlerce yıl insanlığın zihnini dondurup ruhunu aylaklığa hazırlama da en öldürücü etkiye yol açmıştır. Dogmatizmin özü böyledir.

Batı bireyselliği ortaya çıkarken, kilisenin bu dogmasıyla amansız bir savaş vermiştir. Dönemlerine göre ilerici bir rol oynayan Aristo ve Eflatun felsefeleri, bu dönemde kilise ve cami yoluyla adeta insanları teslim alma amacı uğruna basmakalıp kör inanç dogmaları haline getirilmiştir.

Bilimsel yöntemin gelişmesi ve Rönesans'ın doğuşuyla bu dogmatizm sınırlı da olsa aşılmıştır. İnsanlık adeta bendini yırtan baraj gibi dogmaların etkisini yırtıp dünyaya sarılmaya, yaratıcı olmaya, sevmeye, kendisinin olmaya başlamıştır. Kapitalizm bu bireyselleşmenin gücüyle topluma karşı bireycilik silahını kullanarak büyük bir açılımı gerçekleştirmiştir. Bu sefer öyle bir bireycilik gelişmiştir ki, bu bireyciliği durdurmak sorun haline gelmiş, kral-tanrı bir iken bin olmuştur. Bir uçtan diğerine savrulma gerçekleşmiştir. Ama yine de gerçekleşen, insanlık tarihinin en büyük devrimlerinden biridir. Her tür dogmanın, yapma tanrıların gölgesinden kurtulan birey öyle bir hız kazanmıştır ki, bu sefer bireyciliği, karın çılgınlaştırdığı kapitalisti sınırlandırmak büyük sorun haline gelmiştir. Denge kaybedilmiştir. Karşı tedbire şiddetle ihtiyaç vardır. Yoksa kapitalist bireycilikle yüz binlerce yıl-ların atomize olmuş emeğinin ifadesi olan toplumsallık havaya uçurulacaktır.

Toplumsallık bu noktada vazgeçilmez bir tarihsel ihtiyaç haline gelir. Sosyalist düşüncenin ve bilimsel sosyalist teorinin gelişimi bu tarihi ihtiyacın ürünüdür. Dar sınıf yaklaşımı aşıldığında, aslında tarihi rolünü tüm toplum adına kapitalizme karşı bu noktada oynayacak; insanlığın hayatı çıkarları uğruna kapitalist bireyciliğe karşı dur deme gücünü ifade edecektir. Fakat bu noktada bireyciliğe ve karıcılığa haklı olarak gösterilen tepki, bireyselliğin önemini göz ardı etmeyi beraberinde getirdi. Özellikle reel sosyalizm bireyselleşmeyi Batı uygarlığının bir propaganda oyunu gibi gördü. Bireyselleşme ve insan hakları konusunu bir ideolojik saldırı konusu yaparak, kendini savunma ve bu kavramlara karşı sıkı tedbirler alma gereğini duydu. Bu tutum reel sosyalizmin bireyselleşme ve bireysel haklar temelinde çözülmesinin en önemli nedenlerindenidir. Sonuncu darbeyi bu alanda yiyerek çözüme süreci daha da hızlanmıştır.

Reel sosyalizm eleştirilerini birçok farklı noktada daha da geliştirmek mümkündür. Tanımlama düzeyinde taslak düşünceler olarak yapılmaya çalışılan bu eleştirilerin amacı, şüphesiz sosyalist birey ve toplum tanımını açıklığa kavuşturmaktır. Olumsuz yanları kadar, tarihin çağ dönüşümünü bir ütopya olmaktan çıkarıp pratik bir sorun haline getirmektedir. Çözüm süreci nelerin yanlış olduğunu ortaya koyarken, doğruların neler olması gerektiğini de aydınlatmıştır. Yıkılan, güçlü tarihsel temeli bulunan ütopyacılık ve ikiz kardeşi kaba materyalist felsefedir. İki yaklaşımın da bilimsel sosyalizm ifadesi olmayacağı açıktır. Tersine, bilimsel sosyalizm her tür dogmatik ütopyacılığı aştıkça ve diyalektik materyalist felsefeyi kaba materyalizmden arındırdıkça, insanlık için yeni uygarlıksal çıkış yolunda vazgeçilmez eylem ve yaşam kılavuzu olarak ideolojik kimliği daha yetkin ve uygulanabilir bir biçimde kurabilecektir. Yani ideolojik kimlikte bireysellikle toplumsallık, özgürlükle eşitlik tekniğin sunduğu olanaklar temelinde dengelenerek, amaçlanan toplumsal dönüşümler bu sefer daha kalıcı olarak yeni uygarlıksal çıkıştaki rolünü oynayacaktır. Bu rolünü, çağdaş demokratik uygarlık sürecinin sol kanadına güçlü bir biçimde oturarak gerçekleştirecektir. Çağdaş demokratik uygarlık yaşanmadan, gerekleri yerine getirilmeden, her zaman insanlığın yüce ülküsü olan "yete-neğine göre ve ihtiyacı kadar" şiarının gerçekleşmeyeceğini bilerek, sonuna kadar demokratik uygarlığın varlığına inanan, gereklerini yerine getirecek ve bilimsel sosyalizmin zaferini kesinleştirecektir.

“Sosyalizmin gücü, toplumun en geniş ve derinlikli demokratik bilinç, örgütlenme ve yaşam tarzına kavuşmasıyla ortaya çıkacaktır. Güçlenmesi gereken devlet değil, toplum olacaktır. Bunun da yolu ve adı, demokratik toplum ve sivilizasyondur. Her iki olgunun tahrip edilmesi, ancak tepedeki Sümer rahip devlet anlayışıyla mukayese edilebilir.”

halklarının başına katmerli bela kesilmiştir. Denilebilir ki, bu tip rejimlerin kontrolündeki toplumlar tarihlerinin en lanetli, körelmiş gerçeğini yaşamayla karşı karşıya bırakılmışlardır. Bu rejimler derinliğine bir taklitçiliği en acımasız ve en alçaltıcı yöntemlerle halklarına uygulayarak, feodal dönemden beri içine düşürülmüş oldukları karanlığa bir de betonarme kalıpları biçiminde bir baskıyı eklemişler; bu rejimler altındaki toplumlar kendisinde en derinliğine yabancılaşmanın yaşandığı toplumları teşkil etmişlerdir. Belki de tarihlerinin hiçbir döneminde bu derinlikte bir yabancılaşma, öz güçlerine inançsızlık, tarih bilincinden yoksunluk, ahlaki seviyede düşkünlük ve toplumsal varlıkları hakkında bilinçsizlik yaşanmamıştır. Bunlar çağımızda insanlığın en bunalımlı toplumlarını temsil etmektedir.

g- Tarih boyunca özgürlüğün bir ölçütü olarak değerlendirilmesi gereken bireyin varlığı ve hakları, reel sosyalizmde sorun olarak görülmemiştir. Gerek kapitalizmin doğuşunda ve gerek bunalım çağında en çok üzerinde durulan bir konu bireysel özgürlüktür. Aslında her tür dogmatizmin elinden zihnen ve ruhen kurtulmuş birey, çok önemli bir gelişmeyi ifade eder. Bu sadece kapitalizmle ilgili bir olgu değildir. Her ileri hamlenin ölçütü, bi-

geri bir konuma düşmesine yol açmıştır. Halbuki sosyalizmin bu sorunla kapitalizmden daha çok ilgilenmesi gerekir. Sosyalist bireyin tanımlanması doğru yapılabildiği takdirde, kurulacak toplumun ve oluşturulacak uygarlığın ölçüleri anlaşılmaz kalır. Çünkü bir rejimin gerçek değeri, en çok yarattığı birey türünde karakterize edilir veya en değerli varlık olarak insanın merkez alınmasını gerektirir. Bundan daha değerli hiçbir ölçü olamaz. Hele özgürlük konusunda en ilerisini temsil ettiğini iddia eden bir sistem için, bundan daha sağlam ve kutsal bir ölçü olduğundan bahsedilemez.

Reel sosyalizmin en çok kaybettiği alanın bireysellik olması tesadüf değildir. Çünkü en büyük gafleti, eğer bahsedilecekse ihaneti ve haksızlığı en çok birey ve insan konusunda göstermiştir. Tüm kusurlarına rağmen reel sosyalizme göre kapitalizm adeta bağrına koşarcasına tercih edilmişse, hiç şüphesiz bu, ne kadar haklı olarak eleştirilse de, birey ve bireysel haklar konusunda hassas davranması ve bazı ölçüleri somut kılmış olması nedeniyledir. Birey özgürlüğü sadece kapitalizme bırakılmayacak sorunların başında gelmektedir. Kaldı ki, kapitalizm bile ortaçağdan çıkışta ve Rönesans'la yeniden doğuşta, kendini tanıtmaya başlayan bireyi öne çıkarmakla güç toplamaya başlamıştır.

bettirir' sorularına verilecek yanıtlar, bireyselleşmenin önemini daha gerçekçi ortaya koyacaktır. Buna köleci sistemin verdiği yanıt; gölgesine bile sahip çıkamayacak, kral öldüğünde onunla canlı olarak aynı mezarı gömülecek kadar kendisinin olmaktan çıkarılmış, aslında yok edilmiş bir bireydir. Köleci toplumsallık birey iradesini bu kadar kırarak, basit bir araç, mülkiyet konusu bir maddi varlık haline getirmiştir.

Feodal çağ ve toplum bu kölelik düzeyini yumuşatmıştır. Birey, gölgesine sahip çıkabilecek kadar kendisinin olmuştur. Belki gülünç karşılanabilir ama, bu önemli bir gelişmedir. Unutmamak gerekir ki, sultanlar bile kendilerine "Zil-ul-Allah", Allah'ın gölgesi lakabını takarlardı. Dogmatizmin egemenliği çok güçlüdür. İnsanın kaderi daha doğmadan kararlaştırılmıştır. Derin bir kadercilik, zihniyeti ve ruhu felç etmiştir. 'Hiç düşünmeye, yaratmaya gerek yoktur. Ne de olsa yüce irade her şeyi önceden kararlaştırmıştır. Boşuna çabalamaya gerek yoktur. Yazılan, başa gelir. Tanrı ne kismet etmişse o kazanılır.' İşte özellikle Ortadoğu uygarlığının tutuculaştığı dönemde öldürücü bir etkiye yol açan kadercilik böyle doğmuştur. Aslında bu anlayış Eflatun felsefesinin teoloji (tanrı bilgisi) haline getirilmesiyle ortaya çıkmıştır. İslamiyet ve Hristiyanlık adına, çok sonra-

DEMOKRATİK DÖNÜŞÜM VE ÖZGÜR BİRLİK ÇÖZÜMÜ

Ortadoğu ve Kürdistan'ın tarihsel, toplumsal gelişmesine bakıldığında, yapısı, ideolojik-siyasi şekillenmesi değerlendirildiğinde, bölge toplumlarının önemli sorunlarla yüz yüze olduğu görülür. Ortak sorunlar kadar her toplumun kendi özgün sorunları da vardır. Ortak olan sorunlarda yaşanan benzer düzeylerin yanı sıra farklılıklar da vardır. Bölgenin, bölge toplumlarının ve Kürt toplumunun yüz yüze bulunduğu sorunları çözmek için ciddi bir demokratik dönüşüme, gelişmeye ve değişmeye ihtiyaç vardır. Siyasetin, toplumsal yaşamın bir çok yönden demokratikleştirilmesi, toplumsal demokrasinin geliştirilmesi gerekiyor. Bir çok toplumun ciddi ulusal birlik ve kültürel gelişme sorunları vardır. Bölge genelinde, demokratik gelişme temelinde ulusal, kültürel sorunların ve ulusal birlik probleminin çözülmesi ve bölge birliğinin oluşturulması gerekmektedir.

Bölge halkları tarihsel olarak iç içe geçmiş olmalarına rağmen özellikle son yüzyılda dar milliyetçi ideoloji temelinde alabildiğine bölünüp parçalanarak birbirlerinden koparılmışlardır. Bölge halklarının ciddi bir ilişki, ittifak ve birlik sorunu vardır. Tarihsel gerçekliği ile bütünleşme sorunları vardır. Bütün bunların çözüm yolunu demokratik gelişme ve demokratik dönüşüm olarak tanımlıyoruz. Bölge halklarının birliği doğrultusunda her türlü baskıcı, katliamcı, ulusal imhayı öngören yaklaşımların aşılması, ilişki ve ittifaklarını geliştirip demokratik dönüşüm ve özgür birlik sorununun çözülmesi gerekiyor. Her toplumun iç gelişimi yine bölge toplumlarının birlikte gelişmesi böyle bir dönüşüme ve çözüme bağlıdır. Bunu sağlayabilmek için kapsamlı bir demokrasi mücadelesine ihtiyaç vardır.

20. yüzyılda bölünme, parçalanma içerisinde ulusal mücadeleler verildi. Bütün toplumlarda ulusal kurtuluş hareketleri gelişti. Bunlar ulusal, kültürel, ekonomik boyutta önemli bir toplumsal ilerleme ortaya çıkardı. Bunu ileriye götürmenin bir gereği olarak, bunun yetmediği, toplumların yaşamlarını 21. yüzyıl ölçülerine uygun sürdürebilmeleri, kendilerini o düzeyde geliştirebilmeleri için yerel düzeyi aşan ciddi bir demokrasi mücadelesine, demokratik kurtuluş hareketine ihtiyaç vardır. Ulusal kurtuluş hareketleri nezdinde demokratik kurtuluş hareketlerini örgütlü, kapsamlı ve bütünlüklü olarak geliştirmek, bölge toplumları için gelişmeyi engelleyen, ayak bağı olan sorunları böyle bir hareketle çözümlenmek gereklidir. Bölge toplumlarının ileriye gitmesi, bölge kaynaklarını kendi gelişmeleri yönünde kullanarak kendilerini uluslararası alana

güçlü yansıyan bir düzeyde getirebilmeleri ancak böyle mümkün olabilir. Kürt toplumu ancak böyle bir mücadele ile içinde bulunduğu durumdan daha ileriye gidebilir. Kendisi için varolan tehditleri, tehlikeleri yok edebilir. Kendisini ulusal, toplumsal çerçevede ekonomik, sosyal yaşamda ilerletebilir. Demokratik, özgürlükçü toplumsal yaşam geliştirilerek insanın ve toplumun gelişmesi sağlanabilir. Bölge toplumları böyle bir mücadeleyi vermekle yüz yüzedir. Bir çok alanda şu veya bu şekilde süren bu mücadelenin daha ileriye götürülmesi, bütün toplumlarda derinleştirilmesi, bölge düzeyinde genişletilmesi, stratejik-taktik düzeyde daha planlı ve örgütlü kılınması gerekiyor. Bu olduğu müddetçe bölge ilerleyecek, bölge toplumları gelişecektir. Bu kesin bir ihtiyaçtır. Günümüzde hemen herkes, Ortadoğu toplumları açısından böyle bir ihtiyacın varolduğunu kabul etmektedir.

Demokratik kurtuluş hareketi nasıl geliştirilecek?

Demokratik dönüşüm, özgür birlik çözümleri hangi alanda ve nasıl gelişebilir? Hangi güçler böyle bir gelişmeyi yürütebilir? Böyle bir mücadeleye hangi güçler, ne oranda katılabilir, nasıl karşı çıkabilirler? Nasıl bir mücadeleyle bu gelişmeler yaratılabilir? Bunlar, üzerinde en çok durduğumuz, tartıştığımız konulardır. Partimizin görüşlerini bir çizgi düzeyinde geliştirdiği, ortaya koyduğu, farklı görüşleri eleştirerek aşmaya çalıştığı hususlardır. Bu temelde hem Kürdistan'da hem de Ortadoğu'da bir ideolojik mücadele yaşıyoruz.

Kürdistan'da demokratik kurtuluş hareketi hangi yöntemle, nasıl geliştirilecek? Ortadoğu'da demokratik kurtuluş hareketi nasıl gelişecek? Nerede, kim geliştirecek? Bu soruları açık bir biçimde soruyoruz. Parti olarak bir süreden beri bunları tartışıyoruz. Kongrelerde gündemleştirdik. Çok yönlü anlamaya, izah etmeye çaba harcadık ve ortaya belli çözümler çıkardık. Bunları daha da geliştirmek, bütün bölgeye yaymak ve buna ters düşüp, engel olan düşünceleri geriletmek, eleştirip aşmak gerekmektedir. Bu yönlü yoğun bir propaganda-ajitasyon çalışması yürütüyoruz. Daha fazla da geliştirmemiz gerekiyor. Araştırma-inceleme ile ortaya çıkardığımız düşünceleri, stratejik formülleri daha derinliğine izaha kavuşturmamız, daha anlaşılır kılmamız ve yeni açılımlarla desteklememiz gerekiyor.

VII. Kongre ile partimizin ortaya koyduğu **Demokratik Kurtuluş Stratejisi**'ni Kürt

toplumu ve Ortadoğu toplumları için daha geniş açılımlara kavuşturmamız, çok yönlü kılmamız, dolayısıyla toplumsal gerçekleri ve mücadele sorunlarını aydınlatıp, düşüncede çözüme kavuşturarak bu temeldeki mücadelemizi geliştirmemiz gerekiyor. Partimiz bu doğrultuda yeni bir süreç geliştirerek, mücadelesini bu temelde yoğunlaştırmıştır. Kesintiye uğratmadan, başarıya ulaşana kadar bu çalışmalarını yoğunlaştırıp sürdürmemiz bir zorunluluktur.

PKK, Kürt ulusal hareketinin durumunu ele alıp Kürdistan'da ulusal kurtuluş sorununa çözüm ararken, bu konuları ulusal kurtuluş çerçevesinde soru haline getirmiş ve teorik olarak da çözümünü ortaya koymuştur. İlk olarak bir program ve manifestoya başlamıştır. Parti Önderliğimizin hazırladığı ve II. Kongre ile partimizin stratejik düşüncelerinin açılımı haline gelen, **“Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu”** çalışması, bu soruları kapsamlı ve gerçekçi bir biçimde soran, onlara doğru cevaplar veren bir çalışmadır. Ulusal kurtuluş ve ulusal gelişme konularında Kürdistan somutuna uymayan, bilimsel olmayan, halkın çıkarını yansıtmayan düşünceleri eleştirip mahkum etmiş, doğruları koyarak, modern ulusal kurtuluş çizgisini ortaya çıkarmıştır. Hem yanlış düşünceleri eleştirip mahkum etmiş ve aşmış, hem de Kürdistan gerçeğine ve uluslararası gelişmelere uygun bir ulusal kurtuluş çizgisini ortaya koymuştur. Daha sonraki süreçte politik, pratik faaliyetler bu temelde yürütülmüştür. PKK'nin ortaya çıkardığı ulusal gelişmenin hepsi bu gelişme temelinde olmuştur.

Daha '90'lara geldiğimizde ortaya çıkan ve bugün de kendini capcanlı bir biçimde ortada tutan gelişmeler göstermiştir ki, bu düşünceler Kürdistan gerçeğini yansıtır. Kürdistan'da ulusal ve toplumsal gelişmenin doğru yolunu gösteriyor. Ulusal sorun çerçevesinde, ulusal kurtuluş kapsamında yapılan bu değerlendirmeler, içine girdiğimiz demokratik dönüşüm, demokratik gelişme ve özgür birlik sürecinde de büyük ölçüde geçerliliğini korumaktadır. Demokratik kurtuluş çizgisinin stratejik, taktik boyutlarında önemli açılımları ifade etmektedir. Demokratik dönüşüm süreci açısından da Kürdistan gerçeğini doğru bir biçimde ortaya koymaktadır.

Taktik boyutlarda önemli değişiklikler olmuştur. VII. Kongre ile bunu ortaya çıkardık. Bu alanda önemli bir değişikliği gerçekleştirdik. Bu değişiklik temelinde pratik mücadelemizi de geliştiriyoruz. Stratejik yaklaşım bakımından, ulusal kurtuluş süreci için ortaya konulan çözümler, görüşler,

savlar, demokratik kurtuluş açısından da gerçekliğini büyük ölçüde korumaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi nereden gelişir? Hangi güce dayanarak, nasıl bir mücadeleyle gelişebilir? Bu konularda ilkel milliyetçi çizgi tarafından geliştirilen savların aşılması, eleştirilmesi, yine küçük burjuva reformist akımlar tarafından ortaya konulan stratejik yaklaşımların mahkum edilmesi söz konusudur. İlkel milliyetçilik daha çok Büyük Güney'i esas alan bir isyan çizgisini öngörüyordu. Aynı alanı esas alan ve onun güdümündeki küçük burjuva reformist milliyetçiliği ise, halk kitlelerine dayanmayıp, egemen sınıfları ve orta kesimleri esas alan, dolayısıyla da çözümden çok çözüm-süzlüğü öngören, bölgeler ve uluslararası alanda ise karşımızda olması gerekenleri dost, dost olması gerekenleri de düşman sınıfına koyan bir çizgiye sahipti.

PKK ulusal kurtuluşu yeni bir bakış açısı getirdi

PKK'nin ulusal kurtuluş çizgisi bütün bunları eleştirdi, mahkum etti, aştı. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin doğru çizgide gelişip bütün Kürdistan'ı kapsayabilmesi için en çok Kuzeybatı Kürdistan'da gelişmesi gerektiğini belirledi. İşçi sınıfı öncülüğünde, işçi-köylü ittifakına, emekçi halk tabanına dayanarak yürütüldüğünde gelişebileceğini söyledi. Bu hareketin Türkiye işçi ve emekçi hareketi ve Türkiye demokratik devrim hareketi ile stratejik düzeyde ittifak yapıp birlik oluşturması gerektiğini tespit etti. Bu çerçevede Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ulusal demokratik hareketlerle ittifak halinde, dünya sosyalist güçleri ve ulusal kurtuluş hareketlerinin bir parçası olarak ele alındığında, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geliştirilebileceğini ortaya koydu ve bütün bunları formüle etti.

Bu, ulusal kurtuluş hareketine yeni bir bakış açısı, yeni bir çizgi getirdi. Ulusal kurtuluş hareketinin alanı ve toplumsal zemini bakımından yenilikler içerdi. Bu temelde önderlik ve öncülük sorununu gündeme getirerek bir Önderlik mücadelesi ortaya çıkardı. Yürütülen mücadele, Kürdistan gerçeğini PKK'nin doğru çözümlüğünü ortaya koydu. Bu stratejik yaklaşım özü itibarıyla demokratik kurtuluş süreci açısından da geçerli olduğunu kanıtladı. Buna rağmen demokratik dönüşüm, demokratik devrim ve demokratik kurtuluş doğrultusunda yeni bir süreç geliştirmeye yönelik bu soru yeniden gündeme gelmektedir.

“Ulusal kurtuluş mücadelesi sürecinde ortaya konan düşünceler şimdi de büyük ölçüde geçerli ise, o zaman bunları tartışmaya ne gerek var?” şeklinde bir soru sorulabilir; ama gereklilik vardır. Ulusal kurtuluşta gerileyen, daralan, önderlik mücadelesinde geriletken, ama tümüyle aşılama-yan güçler; mevcut süreci kendileri açısından bir fırsat olarak değerlendirip kendi öncülüklerini, önderliklerini geliştirmek istiyorlar. Bu bakımdan demokratik gelişme, demokratik dönüşüm ve demokratik kurtuluş sürecine farklı anlayışlar, farklı stratejik yaklaşımlar çerçevesinde yönelerek farklı çizgiler ortaya koymaya çalışıyor, Kürdistan toplumunu yönlendirmek istiyorlar. Böyle bir mücadele vardır. Uluslararası komplo çerçevesinde geçen üç yıla baktığımız zaman bunu rahatlıkla görebiliriz.

Uluslararası komplo bir yönüyle de Kürdistan'da Önderlik mücadelesine karşı ol-

muştur. Ulusal Önderliğimiz mücadeleyi demokratik dönüşüm, demokratik devrim ve demokratik gelişme ile ilerletmek isterken; uluslararası komplo ile ezilerek Kürt toplumunun ulusal yok oluşuna izin veren, 20. yüzyıl sistemi içinde inkar ve imha ile erimesini, aşiretçi feodal gerilikler içinde, çağ dışı bir gericilik altında yaşamasını öngören düşünceler, önderlikler öne çıkarılarak hakim kılınmak istenmiştir. Hala da uluslararası gericilik ve bölge gericiliği tarafından bu yapılmak istenmektedir. Kürt aşiretçi feodal kesimi ve feodal komprador güçler

“Bölge halkları tarihsel olarak iç içe geçmiş olmalarına rağmen son yüzyılda dar milliyetçi ideoloji temelinde alabildiğine bölünüp parçalanarak birbirlerinden koparılmışlardır. Ciddi bir ilişki, ittifak, birlik ve tarihsel gerçekliği ile bütünleşme sorunları vardır. Bütün bunların çözüm yolunu demokratik gelişme ve demokratik dönüşüm olarak tanımlıyoruz.”

böyle bir gelişmeyi ortaya çıkartmak istiyorlar. Bu, üç yıldır büyük bir mücadeleye yol açtı. Dünyada eşi görülmemiş saldırganlık yöntemlerini ortaya çıkardı. Dünyada çok az görülmüş olan uluslararası birlik, ittifak bu mücadele çerçevesinde oluştu. Bunu iyi anlamamız gerekir. Demek ki, ciddi bir çizgi ve öncülük mücadelesi yaşanmaktadır.

İlkel milliyetçi öncülük, önderlik böyle bir ortamda uluslararası ve bölge gericiliğine dayanarak, kendisini yeniden geliştirip hakim kılmak istiyor. Çok daraltılmış olan küçük burjuva reformist milliyetçi öncülükler, kendilerini bölge ve uluslararası gericiliğe dayandırarak, onların ajanlığı derecesine düşürerek, geçen yirmi-otuz yıllık mücadele içerisinde kaybettiklerini yeniden kazanmak, düşükleri darlığı aşmak, işçi sınıfı öncülüğünde halkın otuz yıllık amansız bir mücadele ile ortaya çıkardığı birikimleri ele geçirmek, Kürdistan üzerinde egemenlik kurmak istiyorlar. Bu temelde Ulusal demokratik hareket, halk, bu halkı ve mücadeleyi yönlendiren Önderlik çok ciddi bir saldırı ile yüz yüzedir. Bunun hangi boyutlara ulaştığı ortadadır. Bu, Kürt ulusal demokratik hareketini saptırmak, dolayısıyla gelişmesini sınırlandırmak ve ortaya çıkan birikimleri ele geçirmek anlamına gelir.

Bu çerçevede ciddi bir mücadele, ideolojik, siyasal, askeri saldırı vardır. Bu saldırılar üç yıldır çok ileri bir boyut kazanmış durumdadır. Biz de bu saldırılara karşı üç yıldır bütün alanlarda çok amansız bir savunma yapma görevini üstlenmek zorunda kaldık. Bunlar önemli ölçüde değerlendirilmiştir. Bu büyük bir mücadele anlamına geliyor. Demokratik devrim mücadelesinin saptırılması, durdurulması ve engellenmesi anlamına geliyor. Demokratik devrim birikiminin yok edilmesi, çarçur edilmesi amacını güdüyor. Bu saldırılar bizi de etkiliyor. Parti olarak bunları geriletebilmek için düşünce düzeyin-

de Kürdistan gerçeğini aydınlatmaya çalıştık. Kürt toplumunu ilerletecek yeni mücadele stratejilerini ortaya koyduk. VII. Kongre stratejimiz bunu ifade etmektedir. Ancak geçmişte çözümlenmiş birçok konu dıştan gelen bu saldırılar çerçevesinde tartışma konusu oldu. Dışımızda böyle bir tartışma vardı ve bu bizi de şu veya bu ölçüde etkiledi. Geçen süreçte bu yönlü tartışmalar yaşadık, bu hala devam ediyor. Parti bu temelde bölünmek, parçalanmak ve ulusal demokratik öncülük tasfiye edilmek istendi. Bu çabalar hala devam ediyor.

Demokratik gelişim sürecinde çözüm nasıl gelişecek?

Demokratik kurtuluşa, 21. yüzyılda Kürt toplumunun gelişimi nasıl olacak? Demokratik kurtuluş hareketi nerede, nasıl gelişebilir? Hangi güçle gelişebilir? Bu çerçevede dikkatle ele alınarak aydınlatılması gereken konulardır. Örneğin, geçmişte Ulusal kurtuluş hareketinde oldukça sapırtıcı olan ilkel milliyetçi, küçük burjuva, reformist-milliyetçi öncüllüklerin ortaya çıktığı Büyük Güney alanı, demokratik kurtuluş sürecinde de bir engel olma, sapırtıcılığı geliştirme alanı haline getirilmek istendi. Aynı öncüllükler, bu alandan durumu saptırmak istiyorlar. Örneğin, Kürdistan genelinin önüne Büyük Güney'i çıkarmaya çalışıyorlar. Büyük Güney'i Kürdistan'daki ulusal demokratik gelişmenin temel çözüm alanı olarak göstermek istiyorlar. Dolayısıyla Irak'la yapılacak bir çözümün Kürdistan genelini yönlendirecek bir çözüm olduğunu ileri sürüyorlar. Böyle bir parçanın öne çıkarılması yanında, kendi önderliklerini öne sürüyorlar. KDP ve YNK bu konuda oldukça saldırgan ve iddialıdır. Henüz iddialarından vazgeçmiş değildirlir. Bu çerçevede bütün Kürdistan parçalarını yönlendirmek ve bizi de etkilemek istiyorlar.

PKK içinde "Kuzeycilik" adı altında ufak bir eğilim geliştirmek isteyenler, gidip bu öncülüğe sığındılar. Doktor Süleyman ve çetesinin hareketi tamamen böyle bir provokasyondur. Şimdi de "Küçük Güneycilik" adı altında böyle bir hareket geliştirmeye çalışıyorlar. KDP ve YNK, kaçıp kendisinde toplananları Küçük Güney'e gönderiyor. Ortalığı karıştırmak, orada dağılma yaratmak için çaba harcıyorlar. YNK, Kuzey'i bu biçimde ayarlamaya çalışıyor. Kaçanları himayesine alıyor, Barzani ile belli bir ilişki geliştirmeye çalışıyor. Böylece ulusal lider olmak istiyor. Bunlar var ve bizi etkiliyorlar. Örneğin, başta Kuzey'den gelen arkadaşlar bu gelişim sürecinde ciddi bir düşünce sarsıntısı yaşayıp etkilendiler. 19 Mayıs provokasyonu Kürt egemen sınıfının çıkarlarını ifade eden sapırtma bir hareketti. Komplonun amaçlarını gerçekleştirme hareketiydi ve bizi etkiledi. Bu durum, önemli bir iç tartışmaya, örgütsel mücadeleye ve dalgalanmaya yol açtı. Küçük Güneyli arkadaşlar da açık bir biçimde benzer durumu yaşıyorlar. Özellikle '99'dan bu yana gelen arkadaşların çoğunluğunun bulunduğu Doğu Cepheimizin raporlarını incelediğimizde bütün arkadaşlar bir düşünce dalgalanması yaşadıklarını, gelişmeleri anlamakta zorlandıklarını, ancak savaş içinde, karşıt ittifakın bu biçimde net açığa çıkmasıyla düşünce netliğine ulaştıklarını ifade ediyorlar.

Bu bir çizgi sorunudur. Küçük burjuva reformist çizgiye, ilkel milliyetçi çizgiye kaymak, uluslararası gericiliğin uzantısı ve işbirlikçisi haline gelmektir. Bu çerçevede partimiz ve örgütümüz içerisinde dalgalanma yaratmaya çalıştılar. "Durum nedir? Mücadele nasıl gelişecek? Bundan sonraki süreç nasıl ilerleyecek? Çözüm nasıl gerçekleşecek? Biz nerede, ne olacağız?" sorularını beyinlerde yer etti. Gizli-açık tartışma konusu oldu etkisini hala devam ettiriyor. Bu bir çizgi mücadelesidir. Küçük Güneyli arkadaşlar çizgi sorunundan dolayı böyle bir sarsıntıyı, dalgalanmayı yaşadılar. Karşımızdaki güçler, farklı bir çizginin doğru ve başarı getireceğini iddia ediyorlar. Kürt ulusal sorununun çözümünün, demokratik gelişmesinin Büyük Güney'den olacağını, bütün Kürdistan'ın oraya bağlı olması gerektiğini söylüyorlar. Çözümün aşiretçi feodal burjuva örgütlenmeye bağlı olduğunu, o

çizginin, o örgütlenmenin doğru olduğunu iddia ediyorlar. Barzani ve Talabani önderliğini ulusal önderlik olarak esas almak, ona bağlanmak gerektiğini iddia ediyorlar. Tesadüfen bir araya gelmediler. Talabani bunlara boşuna kol kanat germiyor. Onlar da boşuna bu kadar birlik olmuyorlar. Ortak bir çalışma içerisinde dirler. Karşıt bir öncülük ve çalışma yürütüyorlar. İddiaları bu biçimdedir. Kuzey'de çözüm arayan, Kuzey'e dayalı olarak gelişen çözüm hareketi bu biçimde tasfiye edilmek isteniyor. Oysa ki Kuzey'deki hareket tasfiye edilirse bir gelişmenin ortaya çıkmayacağı çok açıktır. Varolan büyük birikimin mücadele için kullanıma durumu bir noktada sona erer. Bazı güçler onu kendi çıkarları için bir süre kullanır. Yer, içer, karınlarını doyururlar. Ondan öteye götürmezler. Bu bakımdan bizim bilincimizi daha fazla yenilememiz, netlik sağlamamız zorunludur. Böyle olunca bu sorunları yeniden gündeme getirmek, yeneden doğru bir biçimde düşünmek, tartışmak ve açığa çıkarmak gereklidir.

Güney Kürdistan'da demokratik bir hareket gelişir mi? Kürdistan'ın en geri yeri ve demokratik gelişme bakımından en zayıf

ti. Türkiye, Irak'la çözüm arayışlarına her zaman engel oldu. Türkiye'nin kabul etmediği hiçbir şeyi Irak yönetimi kabul edemedi. Bu, Türkiye'deki ideolojik, siyasal şekillenme ve Arabistan'daki siyasal şekillenmenin ortaya çıkardığı bir gerçektir.

Küçük Güney de böyle bir hareketi geliştirebilecek durumda değildir. Coğrafyası, nüfusu, hareketin gelişim düzeyi ve Arap sahasıyla birlikte bunu geliştirmesi, buna öncülük etmesi mümkün değildir. Her parçanın kendisi için hareket etmesi gerektiği iddiası da yanlıştır. "Her yer kendi sorununu kendisi çözsün" demek de çözümlenici bir yaklaşım değildir. Bu, ulusun, halkların gücünü zayıflatan, dolayısıyla çözümsüzlüğü getiren uluslararası ve bölge gericiliğine bağlanmaya, ona hizmet etmeye götüren bir düşüncedir, kesinlikle kurtuluş düşüncesi olamaz. Çünkü Kürdistan ve Arabistan bölünerek bölgede gerici, sömürücü ve baskıcı egemenlikler kurulmuştur. Bunların aşılması, toplumların demokratik gelişim sürecine girmesi, demokratik gelişmeyi yaşaması ve bölgenin kaynaklarının halklar yararına kullanılması, bölünme ve parçalanmayla değil, birlik ve işbirliğiyle olacaktır. Kürdistan'ı par-

çalanması, bu temelde geçen mücadele sürecinde ulusal bilincin, birliğin ve örgütlülüğün yaratılması ve bunların üzerinde parti örgütlülüğünün, öncülüğünün geliştiği düzey bunu açıkça ortaya koymaktadır. Türkiye ile doğrudan mücadeleyi öngördüğü, Türkiye'den çözümü gerçekleştirmeye alanı olduğu için buna uygundur.

Dolayısıyla biz ulusal harekette olduğu gibi demokrasi hareketinde de Kürdistan'da toplumsal devrimin, toplumun demokratik devrimin gelişeceği, ilerleyeceği, toplumun tümünü özgür demokratik gelişme çizgisinde ilerletecek mücadelenin, kalıcı çözümler yaratacak hareketin ancak Kuzeybatı Kürdistan öncülüğü ile gelişip sonuç alacağını belirtiyoruz. Bu sav doğru bir savdır ve gerçekçidir. Objektif ve sübjektif gerçekliğe uygundur. Kuzeybatı Kürdistan'da gelişmeyen, ilerlemeyen bir demokratik devrim, demokratik dönüşüm Kürdistan'ın diğer parçalarında da gelişme kaydedemez. Ancak Kuzeybatı Kürdistan'da gelişip toplumu etkiledikçe, gericiliği çözüp demokratik-özgürlükçü gelişmeyi ilerlettikçe, ulusal sorunu çözüme kavuşturdukça veya çözüm yönünde ilerlettikçe

parçasıdır. Aşiretçi feodal bölünmenin, uluslararası gericilikle aşiretçi feodal egemenliğin en çok birleştiği yerdir. Demokrasi hareketine öncülük etmesi mümkün değildir. Tam aksine, Kürdistan demokratik devrimi, Güney Kürdistan'ı kendine esas alan hareketleri aşarak, parçalayarak zafere gidecektir. Söz konusu güçler kendilerini demokratik, yurtsever sayarak onun bir gücümüştü gibi göstermeye çalışıyorlar. Halbuki karşıtı, engelleyeni ve düşmanlardır. Bunu çok iyi tanımlamamız gerekiyor. Onun için demokratik gelişme sürecinde, Güney'i çözüm üretecek yer olarak görmemiz mümkün değildir.

Ulusal çözüm açısından Güney'in çözüm olma gücünün olmayacağını partimiz daha önce de ortaya koymuştu. Çünkü ulusu temsil edecek bir genişliğe sahip değildir. Türkiye çözümü olmadan bölgede bir Kürt çözümüne ulaşmak mümkün değildir. Türkiye'nin kabul etmediği bir çözümün, Kürt ulusal çözümünün gerçekleşmesi mümkün değildir. Tarihsel süreç, bölgedeki şekillenme ve Türkiye'nin durumu bize bunu açıkça göstermektedir. Bu bakımdan Güney Kürdistan'ın ulusal çözüme ve bunu sağlayacak demokratik kurtuluş hareketine öncülük edeceğini ileri sürmek gerçekleri saptırmak ve çarpıtmaktır. Ekonomik ve sosyal gelişmesi, mevcut siyasi egemenlikleri ve parti örgütlenmeleriyle buna uygun değildir. Harekete aşiretçi feodal ve küçük burjuva örgütlenmeler hakimdir. Her şeyden önce, Türkiye'nin Kürt sorununa yaklaşımı ve bölgedeki durumu buna uygun değildir. Türkiye'de çözüm olmadan hiçbir biçimde Kürt-Arap çözümünün gerçekleşmesi, dolayısıyla Güney Kürdistan'da bir çözümün ortaya çıkması mümkün değildir. Bunu kanıtlamaya da gerek yoktur, çünkü geçen tarihi süreç bunu kanıtlamıştır. Güney, Kuzey'deki gelişmelere dayanarak bu duruma gelmiştir, hiç kimse bunu inkar edemez. Güney, Kuzey'de gelişme olmadan önce çok fazla ilerlememiş-

çalarına bölerek, her parçanın kendi ulusal hareketini ve demokrasisini geliştireceğini ileri sürmenin bir gelişme yaratmayacağı açıktır. Ancak Kürt ulusal demokratik hareketini yıkmak, Kürdistan'da ulusal imhayı gerçekleştirmek, baskı ve sömürü düzenini korumak isteyenler bunu savunabilirler.

Küçük Güney'e yönelik böyle bir çaba içerisinde olanların arkasında Türkiye ve Suriye yönetiminin izi çıkmıştır. Çok uzun süre geçmeden, çok fazla araştırmadan bağlantılar bizzat ortaya çıkmıştır. Bu biçimde uluslararası gericiliğin çıkarları ile birleşmiş, bölgesel bir saldırı ile yüz yüzeyiz. Zaten uluslararası komplo da buydu. Partinin değişik yönlerden gelen sapırtıcı saldırıları boşla çıkardığı görülünce, derhal içten müdahale etme durumları gelişmiştir.

Doğu Kürdistan, demokratik gelişme açısından geri bir durumu ifade etmektedir. İran'daki örgütlülük, ulusal demokratik gelişme ve ekonomik-sosyal düzey çok ileri değildir. Demokratik bir mücadele geliştirilebilir, ama Kürdistan geneline öncülük edecek bir güce ve potansiyele sahip değildir. Kürdistan'ın parçalanmışlığı dikkate alınırsa, Doğu çözümünün Kürdistan'ın genelini hiçbir zaman yönlendiremeyeceği açıktır. Coğrafi-stratejik konumu da buna elvermemektedir.

Bu durumda tekrarlamak gerekiyor; Kuzeybatı Kürdistan parçası, Ulusal kurtuluş mücadelesinin temel alanı ve Ulusal kurtuluş hareketine öncülük eden bir alan olduğu gibi, Demokratik kurtuluş hareketine de, demokratik dönüşüm temelinde toplumun ilerlemesi, ulusal kültürel gelişmesini yaşaması, ulusal birlik ve gelişme sorunlarını çözmesine de öncülük edebilir. Coğrafi olarak konumu buna uygundur. Kürdistan'ın genelini temsil etme kabiliyetine sahiptir. Nüfus yapısı, ekonomik, sosyal gelişme düzeyi buna uygundur. Demokratik gelişmeyi en çok yaşamış parçadır. İdeolojik, siyasi gelişme bakımından da buna uygundur. Demokratik açılımı yaşama, toplumda demokratik ilişkilerin gelişimi, gericiliğin par-

Büyük Güney, Küçük Güney ve Doğu Kürdistan'da demokratik gelişmeler olur. Demokratik açılım bu temelde gelişir. Onun dışında gelişme olmaz.

Diğer bütün alan ve parçalarda yürütülecek demokrasi mücadeleleri, ulusal demokratik çabalar, gelişmeler, Kuzeybatı Kürdistan'daki Ulusal demokratik mücadelenin gelişmesine büyük katkılar sunar. Onunla birleştirildiği zaman büyük güç ortaya çıkarır ve çözüm sürecini ilerletirler. Kuzeybatı Kürdistan'daki ulusal harekette bir çözüm ortaya çıkmadıkça, bunu sağlayacak bir demokratik dönüşüm yaratılmadıkça, Doğu Kürdistan İran'la çözüm bulamaz. Ne ulusal sorununu ne de demokrasi sorununu çözebilir. Büyük Güney, Küçük Güney, Arabistan'la çözüm bulamaz. Bu, geçtiğimiz otuz yıllık mücadele içerisindeki gelişmelerle kanıtlanan bir gerçektir. Önümüzdeki mücadele süreci açısından da doğru olan, başarıyı ve gelişmeyi yaratacak olan tek doğru çizgi budur. Diğerleri işbirlikçiliği, bölge ve uluslararası gericiliğe bağlanmayı, onların çıkarına hizmet etmeyi ifade eder, sapırtır. Bunlar, olmayacak şeyi öne çıkarmak ve bize dayatmaktır. Bu anlamda farklı tezlerimiz vardır. PKK öncülüğü, Önderliği baştan itibaren bu tezleri ile ortaya çıkmış, diğer önderlikleri, düşünceleri ve tezleri eleştirip reddetmiştir. Bunu şimdiye kadarki gelişmeler doğrulamıştır. Bundan sonraki gelişmeler de doğrulayacaktır. Bundan hiçbir kuşku duyulmamalıdır. Bu bakımdan sapırtıcı, ilkel milliyetçi, küçük burjuva reformist milliyetçi öncüllüğü allayıp pullayıp ona bağlanan, onları öne çıkaran düşüncelerin ne anlama geldiğini iyi görmek, ne maksatla yürütüldüğünü iyi anlamak gerekir.

Dolayısıyla YNK ile bizim çatışmalarımız, mücadelemiz sadece Soran alanında bulunmaktan kaynaklanmıyor. "Bu bir iç çatışmadır", "örgütler coğrafi alanı bölüşemediler", "dağlar yetmedi, birbirini vurdular, çatışmaya girdiler" şeklinde değerlendirmek gerekir. Bu, çizgi ve öncülük savaşımı-

nı içeren çok ciddi bir ideolojik-politik savaşımı ifade ediyor. Kimin hakim olacağını, hangi çizginin bu süreci götüreceğinin mücadelesidir. Bu mücadeleyi ideolojik-politik ve örgütsel planda yaşıyoruz. Politik olarak yaşıyorduk, ama bu şiddetlendi ve askeri çatışmaya döndü. Çünkü uluslararası komplo bizim imha edilmemizi istiyordu. Önderlik için farklı bir biçimde saldırı yürüttüler. Ardından 2000 yılında gerilla için başka bir biçimde saldırıya döndürdüler.

Gerillaya yönelik saldırı, önce ideolojik sapırtma yönü ile ortaya çıktı. Başarılı olmayınca örgütü dağıtmak istediler. O da olmayınca imha etmek, teslim almak ve bu temelde ezmek amacıyla askeri saldırı yürüttüler. Bütün bunlar da olmayınca, bazı sapkın düşünceleri geliştirmeye çalıştılar. Kuzey'e, Doğu'ya, Küçük Güney'e yönelik gerçekçi olmayan, Kürdistan ve Kürt toplumsal gerçeğine uygun olmayan, dolayısıyla gelişme yaratmayan, tersine ortaya çıkan birikimleri dağıtacak olan düşünceleri yaymaya, örgütümüzü, parti kadrolarını ve yurtsever halk kesimlerini bu temelde etkilemeye çalışıyorlar. Bu açık bir gerçektir ve böyle anlamak gerekir.

Demokrasi hareketinde sınıf öncülüğü esastır

Demokrasi mücadelesi hangi toplumsal kesimlerce, nasıl yürütülebilir? Kürdistan'da herhalde aşiretçi feodal sınıf demokrasinin öncüsü olamaz. Çünkü kendisi demokrasinin hedefidir. Demokrasi düşmanı ve antidemokratiktir. Kürdistan üzerindeki mevcut egemenlikten sınıf çıkarlarını sağlayan feodal komprador sınıf demokratik açılımdan yana olmaz, demokrasiye karşıdır. Bu egemenliği değiştirecek bir iç açılımı kabul etmezler. Orta sınıf bakımından milli bir hareket yoktur. Milli hareket halkın ulusal kurtuluşu biçiminde gelişmiştir. Kürdistan'da herhangi bir toplumsal gelişmeye öncülük edecek, ciddiye alınacak bir burjuva sınıfı da yoktur. Genel bir orta kesim, küçük burjuva kesim demokratik gelişmeye öncülük edebilir mi? Demokrasi bunlardan bir kesimin çıkarlarını ifade ediyor. Diğer eski, köhnemiş ve geri toplumsal yapı içinde olan kesimler ise demokrasiden yana değillerdir. Kendi düşünceleri ve çıkarları doğrultusundaki baskı düzenlerini esas almaktadırlar. Ancak yeni gelişen modern orta kesimin, küçük burjuvazinin çeşitli kesimlerinin çıkarlarının demokrasiden yana olduğu, demokrasi istedikleri bir gerçektir. Ama bu sınıf demokrasi mücadelesine öncülük edemez. Ulusal mücadeleye de öncülük edememiştir. Öyle bir örgütlülüğü de yoktur. Ancak halk öncülüğü, halk hareketi geliştikçe onun içerisine katılmıştır. Zor ve baskı dönemlerinde ise yabancı egemenlikten yana olmuştur.

Bu sınıf, ulusal hareket gelişip halkı kucakladığında, serhildanlar çığ gibi geliştiğinde koştu içine girdi, hatta önüne geçmeye çalıştı. Çoğunlukla da bunu örgütsüz yaptı. Örgütleri Kuzey'de iyice daraltılmıştı. Kitle olarak katıldılar. Hala da bu konumu sürdürmektedirler. Güney'de YNK, küçük burjuva yaniyla serhildan sürecinde harekete yaklaştı. Arkasından kendi egemenliğini sağlamak için bir savaşıma girdiği ortaya çıktı. Bu bakımdan küçük burjuvazinin oluşum özellikleri, Ulusal harekete katılım durumu ve örgütlülük düzeyi dikkate alınırsa demokrasi hareketine, demokratik devrim hareketine öncülük etmesi, demokratik kurtuluşun öncülüğünü üstlenmesi, onun ağır görevlerini yüklenmesi mümkün değildir. Hatta koşullar ağır olduğu zaman mücadeleye bile katılmamıştır. Ancak demokrasi mücadelesi halk öncülüğünde gelişir, güçlenirse harekete katılır. Demokrasi ortamında yaşamayı kendi çıkarları için daha uygun bulur. Çünkü baskı, sömürü düzeni onları da eziyor. Kendilerini yaşatıp geliştirmiyorlar. Dolayısıyla böyle bir sınıfın öncülüğü söz konusu olamaz. Geriye işçi ve emekçi kesimler kalıyor.

Sınıf öncülüğünün demokrasi hareketinde esas olduğunu görmemiz gerekir. Nasıl ki, Ulusal harekette işçi, emekçi sınıf öncülüğü ve emekçi halk ittifakı esas

olduysa, Demokratik kurtuluş hareketinde bu daha fazla geçerliliğini koruyor. Dolayısıyla mücadelenin yükünü ancak bu sınıf omuzlayabilir. Ağır baskı ortamına ancak bu sınıf dayanabilir. En tutarlı demokrasi isteyen ve demokrasiden en çok çıkarı olan sınıftır. Çünkü ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel olarak ezilmektedir. Mevcut sistem ve antidemokratizm tarafından en çok ezilen kesimdir. Bu açıdan işçi sınıfı öncülüğü, geniş emekçi kesimlerle bu sınıfın ittifakı, bunun etrafında demokrasiyi isteyen, çıkarı demokrasiden yana olan bütün kesimlerin birleştirilmesiyle Kürdistan'daki antidemokratizmi yıkmak, dolayısıyla toplumun demokratik gelişimini ilerletmek ve her tür gericiliği parçalamak mümkün olur.

Demokratik açılım içerisinde gençlik mücadelesi, Özgür kadın hareketi, kitle hareketi boyutunda emekçilerin, işçi ve memurların sendikal hareketi büyük önem taşıyor. Onlar bu mücadelenin yürütücü temel gücüdürler. Böyle bir sınıf öncülüğünü ve toplumsal ayrışmayı mücadelede dikkate almak, sınıf mevzilenmesini bu temelde değerlendirmek gerekir. İşçiler, gençlik ve kadınlar bloğu, demokratik kurtuluşun, demokratik gelişmenin temel bloğudur. Bunun etrafında demokrasi isteyen orta kesimlerin ittifakını yaratarak bir demokratik dönüşüm mücadelesi yürütmek, aşiretçi, feodal-komprador gericiliği, oradan kaynaklanan her türlü geri ilişkileri, yaşam tarzını ve buna yön veren egemenliği aşmak mümkündür.

Egemenlik sisteminin parçalanması, aşılması ancak böyle bir sınıf ve güç mevzilenmesiyle mümkün olabilir. Bu açıdan baktığımızda, Kürdistan parçaları içinde böyle bir gelişmeye en uygun, en yatkın alan Kuzeybatı Kürdistan'dır. Bunu doğru görmemiz gerekir. Diğer parçalara göre toplumsal gelişme, sosyal ayrışma işçi ve emekçi kesimlerinin gelişimi açısından en gelişmiş alandır.

Böyle bir harekete öncülük, sübjektif planda hangi ideolojik çizgi ile yapılabilir? Burjuva milliyetçiliği Kürdistan'da olmamıştır. Zaten çok ta gelişmemiştir. İkel ve küçük burjuva milliyetçiliği vardır. Bunlar da ulusal harekete öncülük edemediler. Bir ulusal kurtuluş hareketi ve demokrasi hareketi geliştiremediler. Onlardan demokrasi hareketini geliştirmelerini beklemek demek, demokrasiyi inkar etmek demektir. Kendileri antidemokratik konumdadır. Ancak çok köklü bir değişimle demokratik sistem içerisine çekilebilirler. Böyle bir değişime uğratılmaya ihtiyaçları vardır. Mücadele ile değiştirilmesi gereken güç konumundadırlar.

İslami hareket de demokrasi ve birlik sorununu çözememiştir. Geçmişte mezhepleri bölüp parçalamış, günümüzde ise antidemokratik bir konumdadır ve demokratik açılımı çok zayıf görmektedir. Ulusal sorunları çözme ve halkların ilişkilerine yaklaşım bakımından dar milliyetçi yaklaşımlar tarafından yönlendirilmiştir. Onlardan etkilenmiş, ama çözüm üretememiştir. 20. yüzyıl boyunca dar milliyetçi çizgi ile dar otoriter İslami hareket bir arada bölgenin, bölge halklarının bölünme, parçalanma ve sömürülme sistemlerini temsil ettiler, onun ideolojik kalıbı haline geldiler. Halkların ulusal, kültürel gelişmelerinin, dolayısıyla halklar arası ilişki ve birliğin savunucusu olmadılar. "İslam Konferansı" adı altında geliştirilen hareket, statükoyu ve egemenlerini koruyup temsil etme ve onların çıkarlarını geliştirme konferansından öteye gidemedi. Halkları temsil etmedi, halkların sorununu çözmeye yanaşmadı. Örneğin, Kürt sorunu ve Kürt ulusal hareketine hiç yaklaşmadı. Kürdistan üzerindeki katliamı, yok etmeyi, soykırımı kabul etti. Onu reddedip karşı çıkmadı. İslami hareketin mevcut konumu ile demokrasiye çekilmesi gerekiyor. Demokratik değil, antidemokratiktir. Birlik sağlayamamış, halklar arası ilişkileri birliğe değil, parçalanmaya götürmüştür. Çelişki ve çatışma içerisinde çıkar sağlamaya çalışan dar çıkarıcı, faydacı bir yaklaşımı vardır. Dolayısıyla böyle bir ideolojyle demokratik gelişmeye öncülük edilemez.

"Egemenlik sisteminin parçalanması, aşılması ancak sınıf ve güç mevzilenmesiyle mümkün olabilir. Bu açıdan baktığımızda, Kürdistan parçaları içinde böyle bir gelişmeye en uygun alan Kuzeybatı Kürdistan'dır. Bunu doğru görmemiz gerekir. Diğer parçalara göre toplumsal gelişme, sosyal ayrışma işçi ve emekçi kesimlerin gelişimi açısından en gelişmiş alandır."

Apocu sosyalizm demokrasi sorununa çözüm bulacak çerçeve ve içeriktedir

Geriye emekçilerin ideolojisi olarak sosyalizm kalıyor. Sosyalist ideolojinin de 20. yüzyılda uygulanan biçimleri vardır. Reel sosyalizmin Sovyetler ve Çin öncüllüklü biçimleri belli bir gelişme yaratmışlardır, ama bunlar Kürdistan'a olumlu yansımamıştır. Dar ulusalcılığa kayarak, otoriter tekçiliği esas alan ve demokratik olamayan bu güçler Ortadoğu'da da çok etkili olmadılar. Dolayısıyla reel sosyalizmin demokratik gelişmeye öncülük etmesi, ulusal sorunları çözmesi ve ulusal birliği geliştirmesi mümkün değildir. Kürdistan'daki sorunlara çözüm üretmesi beklenemez. Geriye bunları aşan bir sosyalizm kalmaktadır. Bu gerçekleşen sosyalizmdir. Sosyalizmi başka alanlarda ortaya çıktığı biçimiyle kalıp olarak Kürdistan'a taşıma değil, yaratıcı olarak uygulama biçiminde bir gelişimi vardır. PKK'nin geliştirdiği sosyalizm Kürdistan'da böyle varolmuştur. Reel sosyalizm Kürdistan'da, küçük burjuva reformist akımı temsilcisi olarak görmüş, ondan öte bir akım haline gelememiştir. Çünkü maddi temeli yoktu. Öyle bir çizgi ile Kürdistan'da iş yapması, toplumsal değişiklik yaratması mümkün değildir.

Bu bakımdan giderek daralmış, otoriter milliyetçi yanı öne çıkmış sosyalizmi aşma temelindeki yeni çizgiler, Kürdistan sorununa, Kürt toplumunun ulusal-demokratik sorunlarını çözüp ilerlemesine yön verecek temelde geliştirdi. PKK çizgisi, PKK Önderlik çizgisi ve Apocu sosyalizm bu anlama geliyor. Bu, her ne kadar eksiklikleri olsa da, reel sosyalizmle zorunlu olarak şu veya bu düzeyde bağları olmuş olsa da, özü itibarıyla baştan beri birçok yönden onu aşan, pratik mücadele içerisinde bunu geliştirerek kendisini ideolojik-politik çerçevede yeni ve daha ileri bir düzeyde şekillendiren bir akım olmuştur. Bu, Ulusal kurtuluş hareketini yaratan, geliştiren, ulusal kurtuluşta işçi sınıfı öncülüğünü hakim kılan bir ideolojik-politik gelişmedir. Şimdi böyle bir sosyalizm vardır.

Kürdistan'daki sosyalizm böyle bir sosyalizmdir. İdeolojik-politik olarak çözümlenici gelişmeler ortaya çıkarmış, nihayetinde çözümünü de dayatmıştır. Bu çerçevede kendisini uluslararası gericilikle bir çatışma ve savaş içinde bulmuştur. Bu gericiliği aşmak için kendisini bir kez daha yenilemeyi, Kürdistan, bölge ve uluslararası alanda ortaya çıkan gelişmelere göre mücadele stratejisinde değişiklikler yapmayı gerekli görmüştür. Ve bunu yaşadığımız son üç yıllık ağır mücadele süreci içinde başarmıştır. Böylece ulusal soruna çözüm bulacak, bunu demokratik dönüşümle gerçekleştirecek halk temelini ve bölgesel ittifakı sağlayacak bir çizgiyi oluşturacak, ideolojik ölçülerini, politik çerçevesini bunu gerçekleştirecek düzeyde kurmuştur.

Bu anlamda Kürdistan'da yaşamsallaşan bu yeni sosyalizm, "Apocu sosyalizm" olarak demokrasi sorununa çözüm bulacak bir çerçeve ve içeriği ifade ediyor. VII. Kongre bunun ideolojik-politik çerçevesini çizmiştir. Sosyalizmin de-

mokratik özünün gelişmesi, otoriter-tekçi yandan kurtulması, dar ulusal çerçeveyi aşarak, halklar arasında demokratik bir ilişki ve bölgesel bir ittifak halini alması bunu gösteriyor. VII. Kongre bunu böyle tanımlamıştır. Bu temelde sosyalizm, hem somut durumu iyi tahlil edip sorunları gerçekçi bir biçimde ortaya koymakta hem de çözüm yollarını göstermektedir.

Sosyalizmin geldiği aşamada ideolojik ve politik çerçevesi VII. Kongremiz tarafından belirlenmiştir. Parti Önderliğimiz 21. yüzyıl sosyalizmini ana hatlarıyla şöyle değerlendirmektedir: *"Sosyalizm hem tarihi hem güncellik itibarıyla kendisini egemen sömürücü sınıfın kanlı tarihinden arındırmamış, onun derin etkisi altında olmuştur. Özellikle doğuş aşamasında bu böyledir. Önümüzdeki 2000'li yılların sosyalizmini olgun sosyalizm aşaması olarak değerlendirebiliriz. Esas alınacak devlet, toplum ve bireyi şiddet ve ona dayalı sömürden arındırmayı temel görev edinmektedir. Doğaya da bunu mutlaka yansıtmak zorunludur. Çağımız bu temelde sosyalizmin kendi demokrasisi ile gündeme girdiği evrensel demokratik değerler çağıdır. İnsan hakları, demokrasi ve çevre uyumu ile sosyalizmin kendini yeniden kurgulaması ve yapılandırması gereken bir çağdır."* Bu anlamda Kürdistan'da yaşamsallaşan bu yeni sosyalizm, *"Apocu sosyalizm"* olarak demokrasi sorununa çözüm bulacak bir çerçeve ve içeriği ifade etmektedir. Bütün bunların hepsi bir alanda birleşmektedir. PKK böyle bir öncülüktür.

Kürdistan demokratik kurtuluş hareketi, ancak böyle bir öncülük ve stratejik yaklaşımla gelişip başarıya gidebilir. Toplumda değişimi, demokratikleşmeyi, toplumun demokratik örgütlenmesini, dolayısıyla toplum üzerindeki her türlü gerici ilişkileri parçalayıp aşan ve her türlü gerici egemenliği yıkan bir gelişmeyi ancak böyle bir stratejiyle hareket eden bir öncülük yaratabilir. Kürt toplumunun demokratik dönüşümü, ulusal sorunun bu çerçevede çözümü, ulusal ilişki ve birliğin yaratılması böyle söz konusu olabilir. Bunun dışında bir çözüm yolu yoktur. Bunu esas almayan, hareketi bu biçimde tanımlamayan, pratik örgütsel çalışmaları böyle yürütmeyen ve mücadeleli bu temelde geliştirmeyen hiçbir güç mücadele yürütemez. Gelişmesi, başarı kazanması bir yana, ayakta bile kalamaz.

Günümüz Kürdistanı'nda yaşamak, örgüt, hareket olmak, toplumsal gelişmede söz sahibi olmak, toplumsal değişime yön vermek kolay bir iş değildir. Doğru bir anlayışa, stratejiye sahip olmayanlar geçmişten çok daha fazla önümüzdeki süreçte yaşamak imkanı bulamayacaklardır. Bunun açıkça bilinmesinde yarar vardır.

Partimiz bu süreçte bölge güçleri ile ilişki düzeyini yeni stratejisine göre yeniden oluşturmak istemiş, o yönlü çaba harcamıştır. Fakat partimizi eski düzende tutmak isteyen, savaşı dayatan güçler olmuş, bunlara karşı yoğun bir siyasî mücadele içinde olunmuş, direnilemiştir. Demokratik ortama çekmeye çalıştığımız bu güçler, bizi tanımak ve yeni stratejimizle yeni bir siyasî güç olarak görmek istememişlerdir. Ancak biz, kendimizi örgütlemeye ve bunu pratikleştirmede ısrarlı olup kendimizi ayakta tutarak siyasî mücadele yürüteceğimizi kanıtladıkça, onlar için yeni-

den siyasî değer ifade eder hale geldik. Bizimle bu temelde ilişkilenebilir. Böylece demokratik siyasal mücadele çerçevesinde siyasî ilişki geliştir-memizin önü açılıyor diyebiliriz.

Savaş, bir bölge ittifakı oluşturmıştır. Yürüttüğümüz savaş bir bölge savaşı olmuştur. Şimdi siyasî mücadelemiz de giderek yeni temellerde bölgede ilişki, ittifak bulma yoluna girmekte, önü açılmaktadır. Bunu daha da ilerletip geliştirmek, ısrarlı olup geri adım atmamak, demokratik ve birlikçi olmayan anlayışlara karşı mücadele ederken, demokrasi ve birliği geliştiren, bu konuda oldukça esnek ve politik yaklaşım gösteren bir tutuma sahip olmamız yerindedir.

Halkların demokratik ittifakı Ortadoğu'da tek çözümdür

Bölgede de demokratik siyaseti geliştirmemiz, siyasetin demokratikleşmesine hizmet etmemiz gerekiyor. Çelişki ve çatışmaya dayanan çıkar politikası değil, ilişki ve ittifaka dayanan bir demokratik birlik politikasını bölgenin güçlerine hakim kılmamız gerekiyor. Ancak Türkiye ortamı gibi bölge ortamı da mücadele etmeyi gerektiriyor; hazır bir ortam değildir, bu konuda ısrarlı olmak gereklidir.

Sadece belli bir ilişki ve ittifak içinde kalmak değil, bunu bir bölgesel demokratik ittifaka doğru götürmeye çalışmak önemlidir. Belki başlangıçta küçük ve dar olabilir, herkesi kucaklamayabilir, ama giderek güçlenip gidecektir. Mevcut durumda bölgenin böyle bir düzeyi yoktur. Varolan örgütler de demokratik ve bölgeyi kucaklayan konumda değildir. Örneğin Arap birliği, ulusal çerçevede Arapları bile kucaklayamıyor. Bölgede de artık çok olumlu bir rol oynamıyor. Geliştirici ve ön açıcı değildir. İslam Konferansı bir ara oldukça yaygın kazanmıştı, ama etkinliği giderek azalmıştır. Demokratik ve sorunları çözümleyici değildir. Salt bazı güçlerin ekonomik çıkarlarının sağlandığı bir örgütlülük durumundadır.

Bölgenin demokratik ittifakı, bölge halklarının ittifakı bu örgütlerle gelişemez. O zaman bölge halklarının demokratik ittifakını oluşturacak, bölgede demokratik ve özgür birliği yaratacak siyasî ve örgütsel adımlar atmak gerekir. O açıdan bölge için de bir Ortadoğu demokrasi konferansı toplamak için çaba harcanabilir. Partimiz böyle bir çağırıyor geliştirebilir, geliştirmelidir.

Bölgenin mevcut durumunu, sorunlarını değerlendiren, tartışan, demokratik dönüşüm görevlerini belirleyen, dolayısıyla bölge demokrasi hareketine, bölgedeki demokratik hareketlerin ittifakına yol açan, demokrasi mücadelesinde bir dayanışma ortaya çıkaran, giderek demokratik Ortadoğu birliğinin yasama, yürütme kurumlarına dönüşebilecek, onları yaratabilecek olan bir konferans çalışmasının sürekli kılınması yerinde olur. Başlangıçta belki dar güçler katılabilir ve birçok gücü kapsamayabilir, ama bunda ısrarlı olunursa gelişme yaratabilir. Bu biçimde olmazsa, başka biçimlerde bölgede demokratik dönüşümü sağlayacak bir ittifakın platformunu oluşturmamız gerekiyor. Demokrasi, parçalanmışlığı ortadan kaldırıp birliği yaratacaksa, demokratik dönüşüm birliğe dayanacaksa, demokrasi

mücadelesi de birlik mücadelesi olmalı, birlik içinde yürümeli, ittifakları içermeli. Bunu bölge çapında yapabilmeli. Böyle bir pratik öneriyle bölgede çalışmalar yürütülebilir.

Parti Önderliğimiz, Ortadoğu dergisi çıkarmamızı önermiştir. Ortadoğu'da demokratik dönüşüm fikrini tartışıp geliştirecek, il-kelerini ortaya çıkaracak, dolayısıyla demokrasi konferansı gibi demokratik güçler arasında ilişki ve ittifakı yaratacak önemli bir platform da olabilir. Parti olarak o yönlü bazı adımlar atıyoruz. Yakında böyle bir dergiyi öncelikle Arapça, arkasından diğer dillerde yayına sokacağız. Bütün halklardan aydınların, demokrasi isteyen güçlerin, siyasetçilerin bir araya gelecekları, tartışma yapacakları bir platform haline getireceğiz. Bu da önemli bir araçtır. Konferans da böyle geliştirilebilir. Böylece demokratik Ortadoğu birliği yönünde de pratik adımlar atılabilir.

Sonuç olarak görüyoruz ki, bölge önemli bir demokratik değişimi yaşıyor. Bölge toplumları bu temelde önemli bir gelişme sürecine girmiştir. Bu, objektif durumun değerlendirmesinden ortaya çıkan bir gerçektir. Bunun nasıl olacağını, hangi programla, hangi güçlerle, hangi yöntemle, hangi amaçlar doğrultusunda gerçekleşeceğini bu biçimde ifade edebiliriz. Bütün bunlar gerçekleşirse, bu yönde çaba harcar, düşüncelerimizi pratikleştirir ve başarılı adımlar atarsak, Kürdistan'da demokratik barış ve yaşamın geliştiğini göreceğiz.

Türkiye'de demokratik dönüşüm ve yeniden yapılanma ortaya çıkıyor. Sorunlar bu temelde çözülüyor. Ortadoğu demokratik güçlerinin birliği yönünde kalıcı adımlar atılıyor. Bu kesindir. Ancak bunu yapmak çaba ve çalışma gerektirir. Kendiliğinden olmaz; çabada ısrarı, uzun soluklu olmayı gerektirir. Bir anda, kısa sürede olmaz. Doğru bir örgüt anlayışı ve çalışmasını, doğru bir çalışma ve mücadele tarzını gerektirir. Bunu da böyle görüp değerlendirmek gerekir.

Eğer doğru bir örgüt öncülüğü olursa, doğru bir örgütsel ve mücadele tarzıyla bu yolda gayretli, azimli çabalar sürdürülür, başarılı adımlar atılırsa, o zaman Kürdistan'da demokratik birlik ve barış, Türkiye'de demokratik dönüşüm ve yeniden yapılanma, bölgede demokratik Ortadoğu birliğinin yaratılması gerçekleşecektir. Buna inanmak ve bu temelde çaba sahibi olmak gerekir. Bunlar yapıldığında yeni bir Ortadoğu'nun ortaya çıktığı görülecektir. Ortadoğu değişiyor, tarihiyle buluşuyor. Dünyaya yeni bir Ortadoğu doğuyor. Bunun içerisinde bütün halklara yer vardır. Bu Ortadoğu, halkların özgür birliği, demokratik yaşamı temelinde oluşuyor. Yok edilmek istenen Kürt halkının da bunun içinde yeri vardır. Geçmişte anahtar rolü oynamış olan Kürt halkı, yeni Ortadoğu'nun kuruluşunda da önemli bir rol oynamaktadır.

Böylece geçen iki yüzyıldır, hatta son beş yüzyıldır geriye itilen Ortadoğu değişiyor, aşıyor. Uygarlığın merkezi ve uygarlıksal gelişmenin tarih içerisinde en görkemli yaşadığı alan olan Ortadoğu, yeniden demokratik ve özgür insan yaşamının temel alanı haline geliyor. Bütün dünyayı etkileyen, yönlendiren, dünyada yeni bir toplum ve insan yaşamı ortaya çıkaran bir Ortadoğu gerçekleşiyor. Mevcut yaklaşımla böyle bir gelişmeye ulaşabilir, bunu ortaya çıkarabiliriz.

Ortadoğu'da böyle gelişme olduğu zaman, Avrupa kendisini değiştirecek, demokratik ve özgürlükçü bir sisteme çekecektir. Ya da demokratik ve özgürlükçü bir Doğu, Batı'nın karşısında ortaya çıkacaktır. Biz, Batı'nın mevcut durumunun değişmesi, değiştirilmesi, demokratik, özgürlükçü bir sisteme kavuşması ve böyle bir dünyanın yaratılmasını isteriz. O yönlü çaba da harcarız. Ama bir gelişme olmuyorsa Batı'nın sistemine mahkum değiliz. Demokratik Doğu'yu geliştirerek dünyada yeni bir gücü, yeni bir gelişmeyi, insanlık için yeni bir sürneti ortaya çıkarabiliriz.

Bu açıdan Ortadoğu'daki ve Kürdistan'daki demokratik gelişmeler önemlidir, uluslararası nitelik taşımaktadır. Böyle bir anlayışta ısrar edildiğinde insanlık için ön açıcı bir Doğu, tümüyle insanlığı demokratik, özgürlükçü yaşama kavuşturacak bir uluslararası gelişme ve yeni bir dünyanın ortaya çıkması gerçekleşecektir.

"Eğer doğru bir örgüt öncülüğü olursa, doğru bir örgütsel ve mücadele tarzıyla bu yolda gayretli, azimli çabalar sürdürülür, başarılı adımlar atılırsa, o zaman Kürdistan'da demokratik birlik ve barış, Türkiye'de demokratik dönüşüm ve yeniden yapılanma, bölgede Demokratik Ortadoğu Birliği'nin yaratılması gerçekleşecektir. Buna inanmak ve bu temelde çaba sahibi olmak gerekir."

Basın-yayın faaliyetlerimizi doğru bir örgütlenme ve çalışma tarzıyla daha fazla geliştirelim-yetkinleştirelim

● Demokratik Aydınlatma Birliği

Tüm yönetim ve çalışanlara

Değerli Yoldaşlar!

Dünya ölçüsünde çok önemli olayların yaşandığı kritik bir süreçten geçiyoruz. 11 Eylül saldırısıyla birlikte hedef olan güçlerin tanımladıkları gibi III. Dünya Savaşı adı altında, dünya ölçüsünde yeni bir çatışma süreci başlamış bulunuyor. Bunun '90'ların başında Sovyet sisteminin çöküşü sürecinde gelişen Körfez Savaşı'nın bir devamı olduğu, 20. yüzyılın sonlarına doğru giderek yeni bir uluslararası sistem arayışının artmasına denk düştüğü açık bir gerçektir. Yine bu çatışma durumunun, özellikle 2000 yılında ABD yönetiminin Ortadoğu'da ulaşmayı umut ettiği sonuçlara, Filistin ve Kürt sorunları çerçevesinde ulaşamamasının ardından, 2001 yılının başından itibaren girdiği yeni politik arayışların bir parçası olduğu açıkça görülmektedir. ABD yönetimi Körfez Savaşı'yla önüne koyduğu on yıllık bir yeni dünya düzenine (YDD) benzer yeni bir stratejik yaklaşımı, 11 Eylül saldırısı temelinde yeniden önüne koyma çabası içerisinde. Aylardır süren tartışma, arayış ve proje oluşturma ardından bir bakıma ABD yönetimi de böyle yeni bir stratejik yönelimi, mevcut çatışmalarıyla geliştirme sürecine çekilmiştir.

Burada savaş üzerinde çok yönlü durmaya gerek yok. Bunlar, 11 Eylül'den beri geçen bir ayı aşkın süre içerisinde çok yönlü değerlendirilmeye tabi tutulmuş, tartışılmıştır. Özellikle ABD saldırılarının başlamasıyla birlikte tartışmalar daha da kapsamlı, derinlikli, geleceğe yönelik arayışları içeren bir düzey kazanmıştır. Dolayısıyla bu savaşın neden çıktığı, nasıl bir savaş olduğu, insanlığı nereye götüreceği, gerçekte savaşın hedeflerinin neyi içerdiği, insanlığın günümüzde yaşadığı sorunlara çözüm bulup bulamayacağı, olası gelişmelerin geleceği nasıl etkileyeceği konularında tartışmalar, değerlendirmeler yapılmıştır ve sürekli yapılmaktadır da. Bunları tekrarlamak fazla gerekli değildir. Ancak savaşın sınıflı toplum uygarlığının tarihsel gelişimine dayandığı; günümüzdeki uluslararası sistemle, özellikle Sovyet sisteminin çözülüşüyle birlikte daha iyi açığa çıkan ve ABD yönelimleriyle tanımlanan politik süreçle bağ-

Bütün basın-yayın organları yaşanan savaşın içerisinde

Burada önemli olan husus, bu savaşın nasıl yürütüldüğüdür. Kuşkusuz bilimsel teknik gelişimine dayalı olarak ABD ve İngiltere en ileri savaş araçlarını bu savaş içerisinde deniyorlar. Askeri güç kullanımı çok yönlüdür. En son kara saldırılarının da çok değişik biçimlerde olacağı anlaşılmaktadır. Bu, savaşın askeri yanını oluşturuyor. Diğer yandan yoğun bir siyasi çaba içinde olunduğu, değişik siyasi ittifaklar yaratılma-ya çalışıldığı da görünen bir gerçektir. Hatta taraf olma noktasında her iki güç de "ya ben, ya o" denilecek bir düzeyi açıkça ilan etmiş bulunmaktadır. Buna göre de özellikle Amerika cephesinde yoğun bir siyasi arayış ve diplomatik faaliyet yaşanmaktadır. Bazıları bunu yeni bir uluslararası sistemin kuruluşuna giden çaba olarak da değerlendirmektedir. Bu açık bir durum olsa da, henüz böyle bir sistemin tartışılmasından çok, karşıtların alt edilmesini hedefleyen bir sürecin yaşandığı ortadadır.

Ekonomik ve sosyal alanlarda da bu çatışmanın sürdürüldüğü görünen bir gerçektir. Mal varlıklarına el koymadan, dondurmadan tahrip etmeye kadar bir yığın yöntem bu alanda deniyor. Bunlar bilinen ve görünen hususlardır. Ekonomik, siyasi ve askeri boyutlarıyla birlikte, ama hemen hemen bunların hepsine denk düşecek bir düzeyde yürütülen ve bizim en çok üzerinde durmamız gereken diğer bir boyut ise, propaganda-ajitasyon boyutudur. Şöyle de denilebilir: Savaş bir yanıyla bilimsel-teknik gelişmelerin yarattığı en son model savaş araçlarına dayanırken, diğer yanıyla da iletişimde ulaşılan en ileri düzeye dayalı bir propaganda-ajitasyon savaşı oluyor. Taraflar karşıtlarını kötülemek, teşhir etmek, kendilerini makul, mahsur, hatta bazen mağdur, dolayısıyla kabul edilir göstermek ve bu temelde destek bulabilmek için her türlü çabayı harcıyorlar. 11 Eylül'den beri bütün iletişim araçları dünyada bu durumu inceler hale gelmiş bulunuyor. Özellikle 7 Ekim'de ABD saldırılarının başlamasıyla birlikte Körfez Savaşı'nda olduğu gibi bir kez daha karadan, denizden, havadan nasıl bir

yeterli yansıtmak, dolayısıyla propaganda ajitasyon savaşında tarafların hizmetinde değil, adaletin, özgürlüğün ve halkların hizmetinde olmak büyük önem taşıyor.

Birçok çevre, iletişimde ulaşılan ileri düzeyi de kullanarak kitleleri manipüle etmeye, yanıltmaya, kendi tarafına çekmeye çalışıyor. Özellikle değerlendirme gücü olmayan, bir stratejiye sahip bulunmayan veya bağımsız bir stratejik düşünce gücünde olmayan toplumlar bu çabalardan oldukça olumsuz etkileniyorlar. Bunun daha çok süreceği anlaşıyor. Buradan çıkaracağımız sonuç; uluslararası alanda yaşanan gelişmelerin propaganda-ajitasyon faaliyetlerinin, insanlığın geleceğini ilgilendiren, insanları geleceğe yöneltmede büyük etkide bulunan çok önemli bir düzey kazandığıdır. Dolayısıyla Kürt halkını, Türkiye ve Ortadoğu halklarını ve bütün demokratik çevreleri olup bitenler hakkında doğru bilgilendirmek, yeterli-objektif değerlendirmelerle süreci insanlara, toplumlara, halklara doğru özümsetmek gibi bir görevimizin olduğu ve bunun gittikçe daha kapsamlı, yakıcı ve önemli hale geldiği açık bir gerçektir.

Bizim mücadelemizin de en son gerçekleştirdiğimiz VI. Ulusal Konferans'la birlikte, uluslararası komploya karşı genel planda pratik bir mücadele hamlesi haline geldiği bilinen bir gerçektir. Üç yıldan beri Kürt ulusal demokratik hareketine yöneltilmiş çok kapsamlı, planlı ve örgütlü bir uluslararası saldırının varolduğu biliniyor. Günümüzde dünya ölçüsünde yaşanan çatışma durumuna benzer, hatta ondan daha amansız bir çatışmanın Kürt halkına dayatıldığı, böyle bir saldırganlığa karşı ulusal demokratik hareketin, partinin ve halkın çok yönlü bir direniş içerisinde bulunduğuy açıktır. Başta Önderlik olmak üzere tüm kesimlerin duyarlı, etkili, direngen yaklaşımlarıyla bu saldırıların boşa çıkartıldığı da bilinen bir gerçektir. Aslında günümüzde yaşanan kör şiddetin üç yıl önce Kürt halkına dayatılmak istendiği, Kürt-Türk çatışmasıyla dünyanın günümüzde içine girmiş olan kaosa sürüklenmek istendiği; ancak oldukça öngörü ve sağduyulu Önderliksel yaklaşımla bu oyuna düşülmediği, böyle bir oyunun başarısız kılındığı, boşa çıkartıldığı da biliniyor. Geçen süreç bu düzeyde bir uluslararası saldırganlığa karşı çok yönlü bir direnme, kendini savunma, saldırıları boşa çıkarma süreci olmuştur. Bu stratejik değişim ve yeniden yapılanma, Önderliğin en son ortaya koyduğu zihniyet devrimi temelinde düşünsel alanda çok güçlü bir değişimi, derinleşmeyi yaşama ile gelişmiştir. 2001 yılına gelindiğinde bu uluslararası gerici saldırıyı başarısız kılan, hızını kesen, onu parçalayıp dağıtmanın imkanlarını yakalayan bir düzey ortaya çıkarılmıştır. Bunların değerlendirilmesi temelinde yaz boyu yaptığımız konferanslar ile birlikte uluslararası gericiğe karşı daha aktif mücadele etmenin karar, plan, örgüt ve kadro gerçeği ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

En son VI. Ulusal Konferansımız geçen süreci bütün yönleriyle değerlendirerek uluslararası komploya karşı her alanda aktif, demokratik siyasi mücadele geliştirmeyi ve halk serhildanı temelinde bir hamle düzeyinde yürütmeyi, pratik mücadeleyi her alanda geliştirerek uluslararası komployu yenilgiye uğratacak bir çabanın içine girmeyi gerekli ve uygun görmüştür. Örgütsel, siyasi, askeri ve diplomatik alanlarda olduğu gibi böyle bir pratik hamlenin, propaganda-ajitasyon çalışmaları alanında da geliştirilmesi gerektiği açık bir

gerçektir. Hem böyle bir pratik hamlenin basın-yayın faaliyetlerinde yürütülmesi kararlaştırılmış, planlanmış hem de halkın demokratik siyasi eylemliliğinde kimlik bildirimi temelinde geliştirilmesi hedeflenen mücadele kampanyasının ihtiyaç duyduğu propaganda-ajitasyonu yapma gereği ortaya çıkmıştır. Bu durum mücadelemizin içinde bulunduğu süreçte propaganda-ajitasyon faaliyetlerinin çok

rumu özet olarak böyledir. İletişim çağı olarak da tanımlanan günümüz dünyasında ideolojik-politik bir çizginin bu biçimde yaşımsallaştırılamayacağı, bir halkın geleceğe yürüyüşünün bu düzeyde bir propaganda faaliyetiyle güçlü bir biçimde geliştirilemeyeceği açık bir gerçektir. Dolayısıyla Kürt halkının, Türkiye'nin demokratik çevrelerinin, bölgenin demokratik güçlerinin geçmişte bunun çok gerisinde olduğu ve gün-

“Yaşanan savaş bilimsel-teknik gelişmelerin yarattığı en son model savaş araçlarına dayanırken, aynı zamanda iletişimde ulaşılan en ileri düzeye dayalı bir propaganda ajitasyon savaşı oluyor. Taraflar karşıtlarını kötülemek, teşhir etmek, kendilerini makul, mahsur hatta mağdur, dolayısıyla kabul edilir göstermek ve bu temelde destek bulabilmek için her

önemli bir faaliyet haline geldiğini, çok kapsamlı ve derinlikli ele alınarak bu görevin hiçbir itiraz ve gerekçe kabul etmeden başarıyla yürütülmesi gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Halkın eğitimi, bilgilendirilmesi, dolayısıyla mücadele konusunda aydınlatılması, halkın yaşam ve mücadelesinin sonuçlarının toplanarak kitlelere etkili bir biçimde ulaştırılması ulusal demokratik mücadelenin geliştirilmesi açısından bir zorunluluk olmuştur.

PKK bir düşünce hareketidir

Diğer yandan hareketimizin zaten çok kapsamlı bir teorik, ideolojik çerçeve temelinde yürüttüğü ideolojik mücadele vardır. Bunlar en son Önderliğin AİHM savunmalarıyla doruğa ulaşmıştır. Yalnız başına savunmaların incelenmesi bile partimizin ve Ulusal demokratik hareketimizin ne düzeyde bir düşünce hareketi olduğunu, teorik ideolojik çerçevesinin ne kadar kapsamlı ve derinlikli bulunduğunu rahatlıkla gösterebilir. Dolayısıyla Önderliğin 'zihniyet devrimi' olarak da tanımladığı devrimimizi toplum ve insanlık düzeyinde geliştirebilmek için en temel parti çalışmalarımızdan birinin propaganda-ajitasyon faaliyeti olduğu, bu temelde insanların, halkların eğitimini içerdiği açık bir gerçektir. Dolayısıyla geleceğin başarıyla yaratılabilmesi için bu çalışmaya önemli düzeyde yaklaşmak, onun gereklerini doğru bir örgütlenme ve yaşam tarzıyla yerine getirerek halkımızın ve demokratik güçlerin süreci başarıyla ilerletmesini sağlamak temel görev haline gelmiştir. Yürüttüğümüz çalışmaların önemi, kapsamı ve derinliği bu düzeyde dikkate alınırsa, mevcut yürütülen düzeyin ne denli yetersiz, geri, eksikliklerle dolu olduğu ve bunların mutlaka aşılması gerektiği rahatlıkla anlaşılabilir. Mevcut durumda yürütülen çalışmaların; içinden geçtiğimiz sürecin gereklerine denk düşecek bir tarzda, Ulusal demokratik hareketimizin ihtiyaç duyduğu düzeyde bir içeriğe, yaygınlığa, yeterliliğe sahip olduğunu sanırsanız hiç kimse iddia edemez. Bunun böyle olmadığı tartışmaya yer veremeyecek kadar açık bir gerçektir.

Mevcut durumda her alanda basın-yayın faaliyetlerimiz olmakla birlikte, bunlar birer ön çekirdek düzeyini ifade etmektedir. Henüz organlar çok sınırlı, içerikleri çok yetersiz, dağıtımı ve etki alanları çok dar düzeydedir. İster yazılı, ister görsel basın olsun sözlü ve yazılı propaganda kapsamında yürüttüğümüz çalışmaların tümünün du-

müzde partimizin yürüttüğü çalışmalarla daha ileri bir düzeye geldiği gerçeğini yeterli görmek ve 'geçmişe göre iyi durumdayız' demek kendini aldatmak olur.

21. yüzyılı özgürlük ve adalet ilkeleri temelinde şekillenmiş bir barış ve demokrasi yüzyılı haline getirmek, halkların özgür birliği ve ulusal, sosyal, cinsel bütün kimliklerin özgürce ifade edilmesiyle gerçekleşir. Bu gerçeklik, propaganda-ajitasyon faaliyetlerimizin kapsam ve derinlik bakımından çok daha ileri bir düzey kazanması zorunluluğunu derinleştirmektedir. Bu bilinçle geçen süreçte yapılan tartışmalar, toplantılar içerisinde basın-yayın faaliyetlerimize önemle yer verilmiştir. Bu doğrultuda yaz başında Kürt ulusal demokratik hareketinin gelişimi içerisinde ilk defa konferans düzeyinde bir toplantı düzenlenerek, **I. Basın-Yayın Konferansı** gerçekleştirilmiştir. Bu konferans; propaganda-ajitasyon faaliyetlerimizin geliştirilmesi, basın-yayın çalışmalarının daha örgütlü, sistemli, günün gereklerine uygun bir hale getirilmesi için doğru bir ideolojik siyasi anlayış, örgütsel yapılanma ve yürütülecek görevler çerçevesinde kapsamlı bir planlama ortaya çıkarmıştır. Ayrıca gerçekleştirdiğimiz diğer tüm konferanslar propaganda-ajitasyon faaliyetlerini de bir gündem olarak ele alı değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda mutlaka yerine getirilmesi gereken görevleri belirlemiştir. En son ağustos ayında gerçekleşen VI. Ulusal Konferansımız, Basın-Yayın Konferansı'nın sonuçlarını değerlendirerek, propaganda-ajitasyon çalışmalarının geliştirilmesi ve daha yetkin yürütülmesi doğrultusunda yapılması gereken görevleri kapsamlı bir biçimde ortaya koymuştur. Çalışmaların geliştirilip, etkili bir şekilde yürütülmesi amacıyla basın-yayın çalışmalarımızın tümünün **Demokratik Aydınlatma Birliği** adı altında bir örgütlülüğe kavuşturulmasını kararlaştırmıştır. Böylece çalışmaların daha örgütlü, bütünlüklü, birbirini destekleyen, dolayısıyla içerik ve kapsam yönüyle çok daha gelişkin ve zengin hale getirilip yürütülmesi hedeflenmiştir.

Bir yandan yürütülmesi gereken görevlerin kararlaştırılması, planlanması, onların örgütlülüğünün yaratılması konusunda ayrıntılı bir düşünsel çözümleme ortaya çıkarılırken, diğer yandan bunların pratikte gerçekleştirilmesi için önemli girişimler yapılmış, ciddi çabalar harcanmıştır. Demokratik Aydınlatma Birliği'nin her alanın özgünlüklerine uygun olarak örgütlendirilip geliştirilmesi, buna göre basın-yayın organlarının yetkinleştirilmesi, çalışmaların derin-

“Uluslararası egemenliğin yaymaya çalıştığı ideolojiszlik olgusu, kendi ideolojisini egemen kılma çabasının bir parçası ve onun bir gereğidir. Bu temelde bir aldatmayı, yanıltmayı ve egemenlik savaşını bu biçimde de yürütmeyi içeriyor. Bunlara aldanmaksızın, uluslararası gericilikle mücadele eden bir hareketin parçası olarak doğru bir yayın çizgisine sahip olmamız her şeyin başında

ge'."

lantılı olduğu, dolayısıyla da ancak bu sorunların çözümüyle savaşın ortadan kaldırılabileceği açık bir gerçektir. Zaten savaşı ilan edenler her ne kadar teröre karşı savaş deseler de, giderek bunun yeni bir sistem arayışı olduğunu, uzun yıllara yayılacağını açıkça ifade ediyorlar. ABD yönetiminin çeşitli temsilcileri, on-on beş yıllık bir mücadele sürecini önerilerine koyduklarını açıkça ifade etmiş bulunuyorlar. Bu, yeni ABD yönetimiyle oluşturulan yeni politik strateji oluyor. Uygulanması için ekonomik, siyasi, askeri, kültürel çok yönlü bir çabanın sergileneceği, değişik yöntemlerle mücadele edileceği, bunun uzun bir süreyi alacağı açıkça görülmüyor.

imha saldırısı yürütüldüğü insanlığa seyrettiriliyor. ABD hedeflerinin nasıl vurulduğu filmlerdeki benzer bir biçimde insanların beynine, ruhuna kazınacak düzeyde seyrettirildiği gibi, ABD saldırıları da insanların beynini, yüreğini etkileyecek şekilde seyrettiriliyor. Bu düzeyde bir propaganda savaşı yaşanan bir gerçek. Az çok bütün basın-yayın organları, iletişim araçları bu savaş içerisinde yer alıyorlar. Hiç kimsenin kendini bunun dışına çıkartması mümkün değil. Bu genel bir durum. Ancak böyle bir çatışma içerisinde yer almak kaçınılmaz bir durum olsa da, doğru bir çizgi izlemek, olup bitenleri halka doğru ve

leştirilmesi yönünde adımlar atılmıştır. Başta Türkiye ve Kuzey Kürdistan olmak üzere Güney'de, Ortadoğu'da, Avrupa'da, BDT alanında yürütülen çalışmaların daha yeterli ve örgütlü hale getirilmesi, bu alanların Aydınlanma Birliği'nin merkez sahaları olarak örgütlenirliip birbiriyle irtibatlandırılması yönünde önemli adımlar atılmıştır. En başta sürece girmeyen, kopuk kalan, doğru bir çizgi duruşuna gelmeyen anlayışlarla mücadele edilmiştir. Stratejik değişim ile yeniden yapılanma sürecinin gerektirdiği değişikliği kendisinde yapmayan veya yapamayan, bunun gerektirdiği örgütsel pratik çabaya girmeyen anlayışlarla çok şiddetli ve uzun süreli bir ideolojik mücadele yürütülmüştür. Yayın çizgisinde ve onun örgütsel yürütülüşünde köklü bir değişiklik yapma ve düzeltme gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Diğer yandan ise örgütsüz ve dağınık olan, geçmiş dönemde fazla gerek duyulmazken şimdi çalışmaların yürütülmesinin çok daha önemli hale geldiği alanlarda da örgütsel adımlar atılmaya çalışılmıştır. Mevcut durumda bütün bu alanlarda hem çok yönlü bir basın-yayın faaliyeti vardır hem de asgari bir örgütlülük düzeyi ortaya çıkarılmıştır.

Propaganda-ajitasyon bütün çalışmaların başında geliyor

İçinde bulunduğumuz sürecin doğru kavranması, özellikle bu alanda sürece yanıt veren yeterli bir çalışmanın ortaya çıkarılması için gerekli doğru bir bakış açısı ve anlayışın kavratılması yönünde önemli bir birikim ortaya çıkarılmıştır. Yanlışların, eksikliklerin ve hataların eleştirilmesi, stratejik değişimin gerektirdiği değişikliğin doğru kavranıp özümsevenek ona göre kendini yeniden yapılandırmaya yönelme ihtiyacı ve bunun nasıl olacağı sorusuna yeterli bir cevabın verilmesi sağlanmıştır. Zor da olsa, yoğun tartışmalı da geçse ve ciddi bir mücadeleyi de içerse, bütün bu alanlarda önemli bir düşünsel düzeltme, anlayış zenginliği ve derinliği yaratılmıştır. Doğru anlayışın ne olması gerektiği, buna göre çalışmalarımızın nerede, ne düzeyde örgütlenirliip yürütülmesine ihtiyaç duyulduğu gerçeği ortaya çıkarılmış, oldukça net ve somut hale getirilmiştir. Stratejik değişiklik ve yeniden yapılanma çerçevesinde düşünce düzeyinde böyle bir değişim, düzeltme ve çözümleme yapılmış, örgütsel kararlar alınmış ve buna göre temel çalışma alanlarında asgari bir örgütlenme düzeyi yaratılmış olsa da, hem Kürdistan hem Ortadoğu hem de uluslararası alanda yaşanan önemli gelişmelere bu düzeyin yanıt vermediği, mevcut durumun yetersizliği ve yaşanan yoğun mücadele, değişim ve gelişme sürecinin bizden çok daha ileri bir çalışma düzeyi istediği açık bir gerçektir. Yanlışlar eleştirilmiş, düzeltmeler geliştirilmiştir. Buna göre basın-yayın organları yeniden düzenlenmiş, içerikleri zenginleştirilmeye çalışılmıştır. Değişik alanlarda görevlendirme ve örgütlenmeler yapılmıştır. Bu anlamda asgari bir düzey var. Ancak bütün bunlar içinden geçtiğimiz sürece cevap olma ölçüsünde değildir.

Kürt sorununun demokratik çözümü, bunun gerçekleştirilmesi için geliştirilen siyasal serhildan ve Önderlik etrafında gelişen AIHM süreci dikkate alınır, Ortadoğu'nun yaşadığı yoğun siyasi, askeri mücadele gerçeği iyi görülür, uluslararası alanda bazılarının III. Dünya Savaşı olarak tanımladığı ileri düzeyde kimi siyasal askeri çatışma durumları göz önüne getirilirse; yürüttüğümüz propaganda-ajitasyon çalışmalarının oldukça yetersiz kaldığı ve bütün bu süreci karşılamaktan uzak olduğu rahatlıkla görülebilir. Varolanı inkar etmeden, küçümsemekten, hiç de basite almadan; içinde bulunduğumuz süreç açısından bunların yetersizliğinin giderilip mutlaka kapsam ve derinlik bakımından geliştirilmesi gerektiğini rahatlıkla ifade edebiliriz. Burada inkarcı olmamak ve yaratılanları reddetmemek önemlidir. Ancak aynı biçimde varolanın olması gerekene göre çok daha geri olduğunu, ancak bir

başlangıç sayılırsa bir değer ifade edileceğini, dolayısıyla varolanın içinden geçtiğimiz süreci karşılama gücünde olmadığını da kabul etmek gereklidir. Buradan çıkan sonuç; yapılan başlangıcı görmek, ama ulaşılması gereken çok kapsamlı bir faaliyet düzeyini yakalamak için de tüm gücümüzle çalışmamız gerektiğidir. Böyle yaklaşırsak Ulusal demokratik hareketin bir parçası olabilir, onun ilerlemesine ve gelişmesine hizmet edebiliriz. Ancak propaganda-ajitasyon alanındaki görevler kapsamlı bir biçimde ve doğru bir çizgide yeterli, başarılı kılınır ise halkın eyleme çekilmesi, ülke içinde ve dışında siyasal serhildanın milyonlar halinde gelişmesi ve Halk Savunma Kuvvetlerimizin büyümesi, güçlenmesi gerçekleşir. Kapsamlı ve yeterli bir propaganda-ajitasyon çalışması olmadan, halk etkilenmeden, eğitilmeden ne serhildan ne de gerilla düzeyinde yeterli bir ilerleme, gelişme yaşayamayacağımız kesin bir gerçektir. Demek ki, propaganda-ajitasyon bütün çalışmaların başında geliyor.

Örgütlenme ve eylem düzeyi, propaganda ve ajitasyon düzeyi ve etkinliği ile belirlenir. O açıdan Demokratik Aydınlanma Birliği'nin propaganda-ajitasyon faaliyetlerini Ulusal demokratik hareketin içinde bulunduğu sürecin ihtiyaçlarını cevaplayacak düzeyde yürütmesi partimiz, halkımız ve ulusal demokratik sürecin geleceği için hayati önemdedir. Hiç kimse bunu ne küçük görebilir, ne görmezden gelebilir, ne de basit yaklaşabilir. Dolayısıyla bu gerçeği görerek bu çalışmaya yaklaşmak, eksikleri, hataları örtbas etmeden yüksek bir sorumluluk duygusu ve başarma azmiyle ortaya koyarak gidermenin yöntemlerini bulmak, her türlü zorluğu bu temelde aşmak tek doğru tutumdur. Yürüttüğümüz çalışmalara bu temelde yaklaşmamız, buna göre her alandaki çalışmaların doğru ve yeterli bir çözümlemesini yapmamız, hata ve eksikliklerle birlikte nelerin nasıl yapılması gerektiği konularını derinlikle ele alarak daha ileri düzeyde bir kararlaştırma ve planlamayı ortaya çıkarmamız ve tüm bu görevleri, çalışmalarını yürüten örgütlülüğümüzün yönetim ve çalışanlarıyla birlikte başarıyla yerine getirecek bir kapasiteyi, nicelik ve nitelik düzeyini yaratmamız hayati önemdedir. Hiç gecikmeden, her türlü dar yaklaşımı aş-

“Örgütlenme ve eylem düzeyi propaganda ve ajitasyon düzeyi ve etkinliği ile belirlenir. O açıdan Demokratik Aydınlanma Birliği'nin propaganda-ajitasyon faaliyetlerini ulusal demokratik hareketin içinde bulunduğu sürecin ihtiyaçlarını cevaplayacak düzeyde yürütmesi partimiz, halkımız ve ulusal demokratik sürecin geleceği için hayati önemdedir.”

rak, sağa sola yalpalanmadan, büyük bir özveriyle ve kapsamlı bir eleştirel, özeleştiril yaklaşımı bu görevin yerine getirilmesi pratikte başarı kazanmanın anahtarı ve tek ölçütüdür. Başka biçimde pratik başarı sağlamak, dolayısıyla da bu alanda yeterli hale gelmek mümkün değildir.

Böyle bir hamleyi bu alanda da geliştirebilmek, VI. Konferans'ın bütün alanlarda başlattığı pratik hamle kampanyasını propaganda-ajitasyon alanında da ilan edip başarıyla yürütmek için bazı temel hususlara yeniden kısaca parmak basmak gerekli olmuştur.

A- Doğru yayın çizgisi

Bazıları etkili bir yayıncılığın sadece biçimle sağlandığını, öz ve içerikle ilişkili olmadığını sanıyorlar. Özellikle uluslararası egemenlik, “ideolojiler aşıldı, çizgi olayı kalmadı, dolayısıyla iletişim faaliyeti artık bir ideolojiye dayanmıyor” propagandası yaparak kendi egemenliğinin propagandasını herkese yaptırmak istiyor. Bu yönlü yoğun bir çaba ve bilinçleri çarpıtma faaliyeti yürütüyor. Bunun da etkisiyle basın-yayın

alanında ciddi bir anlayışsızlık, çarpıtma ve sapma yaşanıyor. Oysa gerçek bunun tam tersidir. Etkili bir yayıncılıkta biçim önemli olmakla birlikte, önemli ve birinci planda olan içeriktir, özdür. Sözlü ve yazılı propagandanın taşıdığı anlam ve onlara yüklenen içeriktir. Yoksa sadece konuşmuş olmak, sadece yazmış olmak, gördüklerini yazmak ve söylemek elbette bir iştir, ama kime, neye hizmet ettiği belli olmayan bir iştir. Dolayısıyla yazılanın ve söylenenin ne olduğu, ne anlama geldiği, kime hizmet ettiği, gerçekleri ne kadar ortaya koyduğu, hitap ettiği kesimleri ne düzeyde etkilediği, yönlendirdiği, beyinlerine ve yüreklerine ne düzeyde işlediği gerçeği önemlidir.

Uluslararası egemenliğin yarmaya çalıştığı ideolojizisizlik olgusu, kendi ideolojisini egemen kılma çabasının bir parçası ve onun bir gereğidir. Bu temelde bir aldatmayı, yanıltmayı ve egemenlik savaşını bu biçimde de yürütmeyi içeriyor. Bunlara aldanmaksızın, egemenlik ve uluslararası gericilikle mücadele eden bir hareketin parçası olarak doğru bir yayın çizgisine sahip olmamız, Kürt halkının, bölge halklarının ve insanlığın demokratik gelişimine yön veren partimizin ideolojik-politik çizgi-

gerçekler bu alanda açığa çıkarılmıştır. Kimlik, kaynak, kökle buluşma, taraf olma, öncelikler ve esas alınanlar konuları tartışarak açığa çıkarılmıştır. Öyle ki, kendi köklerinden, kaynaklarından kopuk ve bir kimliksizlik, parçalılık, dağınıklık, inkarcılık yaşanıyor olmasına rağmen, bunları fark etme durumunun olduğu tartışmalarla iyice açığa çıkmıştır. Bu konuyu tam bir netliğe kavuşturmanın, sağa sola yalpalamaya asla yer vermeyecek düzeyde bir çizgi duruşuna sahip olmanın gereği açıktır. Bu bir zorunluluk haline gelmiştir. Yürütülen bu kadar tartışma ardından yaptığımız bu kadar kapsamlı çalışmalara dayanarak artık doğru bir yayın çizgisine sahip olmamız gereği vardır. Bunun için her şeyden önce partinin ideolojik-politik çizgisinin kavranıp özümsemesi gerekmektedir. Bunu kavramayan, özümsemeyen, Ulusal demokratik harekete hizmet edecek bir propaganda-ajitasyon faaliyeti yürütemez. Dolayısıyla da Ulusal demokratik harekete hizmet edip etmediğine bakmadan biz bir çalışmaya değer biçemeyiz. Bazıları öyle değer biçiyorlar. “Yapıyorsa yeterlidir, iyidir” diyorlar. Yapıyor, ama ‘ne yapıyor, kime yapıyor, yaptığı kime hizmet ediyor; Ulusal demokratik harekete zarar mı veriyor, hizmet mi ediyor’ noktalarının belirlenmesi lazım. Hangi düşünceye, hangi sınıfa veya hangi topluma hizmet ettiğinin belirgin olması lazım. Bunları görmeden, bu soruları sormadan, dolayısıyla da kendimize göre doğru-yanlış ayırımı yapmadan hiçbir çalışmaya değer biçemeyiz.

İkincisi; yayın politikasında ustalık gereklidir. Kuru kuruya ideolojik politik çizgiyi tekrarlamak etkili bir propaganda çalışması anlamına gelmez. Her yayın organı hitap ettiği kitleleri en ileri düzeyde etkileyecek, yönlendirecek bir yol ve yöntemle bu çizgiyi, düşünceyi propaganda etmelidir. Onun için de içeriği düzenlemek önemlidir. Söylenecek söz, yazılacak cümleleri iyi kurmak, çizgiyi iyi içermek, bunu ustaca yapmak büyük önem taşır. Bunlardan uzak, bunları görmeyen kaba ve basit bir ajitasyon elbette ki doğru ve yeterli görülemez. Bunları sağlayacak şekilde bir derinleşmenin, düzeltmenin daha da çok geliştirilmesi gerekiyor. Düzeltmenin hangi temelde olacağı artık iyice netleşmiştir. Bu konuda hiçbir endişeye, tartışmaya yer vermeden doğru bir yaklaşımı esas almamız gerektiği belirtilmiş olsa da, hala tam özümsemediği görülmektedir. Sanki biz bir kaynağa bağlı değiliz, bir kimliğimiz yok gibi hareket etmeler var. Bunun artık tümüyle aşılması gerekiyor. Nerede olursak olalım, hangi dilde yazarsak yazalım, konuşursak konuşalım, hangi yayını yaparsak yapalım bağlı kaldığımız ve esas aldığımız bir çizgi vardır. Biz bir çizginin basın-yayın faaliyetini yürütüyoruz. Yoksa zeminden, zamandan kopuk, bağlı olduğu değerleri olmayan bir faaliyet durumunda değiliz. Onun için de ülkeyi birinci plana alma, Kürdistan'ı, Kürt toplumunu her şeyin merkezine koyma

esastır. Nerede olursa olsun, bütün basın-yayın organlarımızın esas alacağı, en başta yer vereceği, yaptıkları çalışmanın ağırlıklı bölümünü oluşturacakları, ağırlıklı olarak yer verecekleri gerçek parti, mücadele, halk ve ülke gerçeği olacaktır.

Böyle olmayan, bunları esas alıp bura ya dayanmayan bir çalışmanın, propaganda-ajitasyon faaliyetinin Kürt ulusal demokratik hareketini ve genel demokrasi çizgisini yansıtmaması mümkün olmaz. Köksüz, kaynaksız bir sözün veya yazının hiçbir anlamının olmayacağı açıktır. Dolayısıyla artık bu kaynağı esas alma, kaynağa ulaşma, köklerle buluşma, bir kimlik sahibi olma, kimliği demokratik bir çizgide, doğru ve yeterli düzeyde yansıtmaya, bütün basın-yayın organlarımızın işi olmalıdır. Başarının ve doğru çizgiye ulaşmanın düzeyi bununla belirlenecektir. O açıdan doğru yayın çizgisi derken hangi zemini, düşünceyi, toplum kesimini ve hangi çıkarları esas alıp, olup bitenleri buna göre değerlendireceğimiz, sayfalarımızı, sözlerimizi bununla dolduracağımız konusunda verilecek cevabı tanımlıyoruz. Bu da bizim için artık muğlak olmamalıdır. Bu konuda inkarcılığı veya stratejik değişimden doğan değişim zorluklarını göğüsleyememe-yi artık tümüyle aşmalıyız.

Bununla birlikte başta Türkiye olmak üzere bütün Ortadoğu'nun çözülmesi ikinci planda geliyor. Üçüncü planda uluslararası düzey, bütün dünya ve insanlık yer alıyor. Dünya olayları sözlü propaganda-mızın onda sekizini kapsıyor. Yazılı organlarımızın sayfalarının neredeyse hepsini işgal ediyor veya ülke haberlerinden, yazılarından önde geliyor. Bölge ve Ortadoğu gerçeği çoğu zaman hiç görülüyor. Doğru bir sıralama, yani kaynağı doğru algılama yok. Kısaca doğru bir bakış açısı yok. Hangi pencereden bakıyoruz, biz neredeyiz, kimiz, neyiz? Bunların unutulmaması gerekiyor. Bu soruları her zaman, her halükarda sorup doğru cevap vermemiz lazım. Dolayısıyla ülkeye halkın demokratik eylemi çerçevesinde ve parti çizgisiyle bakmak; bu temelde partiyi, mücadeleyi, halkı, onun yaşamını ve eylemini, sözlerimize ve satırlarımıza taşımak her şeyin başında gelir. Biz basın-yayın deyince bunu yapmak istiyoruz. Herkesten farklı olan, başkalarının yapmadığı, ama bizim yapmakla yükümlü olduğumuz iş budur.

İkinci planda çevremizi, Türkiye'yi ve Ortadoğu gerçeğini, üçüncü planda da insanlık sorunlarını alacağız. Bu konuda artık bir düzeltmeyi yapmak, bir yeterliliğe ulaşmak zorunludur. Özellikle yurt dışında yürüttüğümüz faaliyetler ve yayınlanan organlar açısından bu çok daha geçerlidir. Geçen süreçten gelen, henüz yeterince oturmayan bir gerçek olarak bu faaliyetlerin çoğunluğunu dış alanlarda yürüttüğümüz dikkate alırsa, bu konuda neredeyse sapma düzeyinde bir yanlışlık yaşanıyor. Herkes biraz da olduğu yeri esas alıyor. Kendisini beynelmînel bir hareket gibi görüyor. Biraz da “biz enternasyonalistiz” der gibi oluyor,

ama bir köke ve kimliğe bağlı olmayan enternasyonalist değil, köksüz olur. Bu durum onu egemen olana hizmet etmeye, onun borazanlığını yapmaya götürür ki, bu çok tehlikelidir. Mutlaka bu gerçekleri görerek düzeltme yapmamız gerekiyor.

Basın-yayın organlarımız barış ve demokrasi hareketinin platformu olacaktır

Halbuki şu anki duruma bakarsak bile hala basın-yayın organlarımızın içeriği yarıdan fazla dışla doludur. Ülke, bölge ve dünya sıralamasına ulaşmamıştır. Çoğu dünya, bölge, ülke şeklinde bir sıralama yürütüyor ki, bu yanlış ve yetersizdir. Sanki bir ülkeye, bir topluma ait değilmiş gibi bir durum ortaya çıkıyor. Bu, bizi gerçeklerimizden, kendi kimliğimizden koparıyor. Zor olabilir, başkası yapmıyor da olabilir. Biz yapmakla yükümlüyüz ve zorlu biz başaracağız. Zordur, örgütsüzdür, yapılmıyor diye bundan uzak durabilir miyiz? Uzak durmak demek kaçmak, inkar etmek ve başkasının hizmetine girmek demektir. Buna da asla düşmeyeceğiz.

Onun için doğru bir yayın çizgisi edinirken zemin, kimlik ve kaynak bakımından doğru bir anlayışı esas alacağız. Neredeyse çoğu yerde tartışılıyor; “Ülke haberlerini mi koyalım, başkasını mı koyalım?” Bu tartışma söz konusu olur mu, böyle tartışma yapılır mı? Bazıları ülkeyi hiç duymuyor bile. Hazır haber nereden geliyorsa onu alıp koyuyor. Hazır olanı değil de olmayanı kendimizi örgütleyerek, çalışarak ortaya çıkarmayı, yaratmayı esas alacağız. Başkasının bulduğunu, yarattığını kullanan değil, kendi kendine bulan, yaratan ve kullanan konumda olacağız.

Diğer yandan yayın çizgisinde hangi kesimlerin çıkarını esas alacağımız, hangi düşünce sistemine göre değerlendirme yapacağımız önemlidir. Biz emekçi hareketiyiz. Ezilen sınıfa, halka, cinse dayanıyor, onları esas alıyor ve onların çıkarlarını ifade ediyoruz. Bu bakımdan kesinlikle tarafsız değiliz. Dolayısıyla sayfalarımıza taraf olduğumuz kesimleri taşıyacağız. Onların çıkarlarını dillendireceğiz, yazıp çezeceğiz, söyleyeceğiz. En başta Kürt toplumu olmak üzere Türkiye'ye, bölgeye ve insanlığa doğru bu biçimde taşacak. Dolayısıyla bir çizgi duruşumuz olacak. Özgürlük ve adalet ilkelerini içeren barış ve demokrasi çizgisini esas alacağız. Kürt sorununun demokratik çözümü, Türkiye'nin ve bölgenin demokratikleştirilmesi, uluslararası alanda barışın kazanılması ve yeni bir demokratik uluslararası sistemin tesis edilmesi iç içe geçmiş bir gerçeklik durumundadır. Dolayısıyla bu çizgiye sonuna kadar bağlı kalacağız. Çalışmalarımızı bu çizgiyi yansıtabilecek şekilde yürüteceğiz. Bu çizgiyi esas alma temelindeki bir genişlik ve yaygınlığa kendimizi ulaştıracağız. Kendimizi daraltıp sınırlandırmayalım diye her şeye de yer veremeyiz. Bazı ra-

porlar geliyor; “*Farklı düşüncelere de yer versek, karşıtlarımızı da koysak*” şeklinde bazı tartışmaların yapıldığını duyuyoruz. O zaman MHP'yi de, Fazilet'i veya Saadet'i de koyalım. Peki onların organları bizleri hiç koyuyorlar mı? Bizden ufak bir şey soruyorlar mı? Yoksa her fırsatta bize vurmak için ellerinden gelen çabayı mı harcıyorlar? Biz artık herkesin askeri olmaktan çıkacağız. Kendimizin askeri olmayı bileceğiz. Dolayısıyla kendini dillendiren, kendini ifade eden bir çizgiyi esas alan konuma geleceğiz. Değişik çevrelerin görüşlerini yansıtalım, ama bu çevreler demokratik çevreler olacaktır.

Dolayısıyla basın-yayın organlarımız, barış ve demokrasi güçlerinin birleştiği, tartıştığı platformlar haline gelecektir. Barış ve demokrasi hareketinin platformu olacaktır. Farklı görüşler, öneriler barış ve demokrasi çerçevesinde olacaktır. Onun için de neyi koyup koymayacağımıza elbette bakacağız. Her söze yer veremeyiz, her yazıyı sayfalarımıza koyamayız. Özgürlük her şeye açık olmak değildir. Tersine biz bir mücadele gücüyüz, bir çizgi hareketiyiz. Doğrularımız, yanlışlarımız, beğenilerimiz, retlerimiz ve kendimize göre ölçülerimiz var. Tarafız ve bunun gerektirdiği düzeyde bir yaklaşımı esas alacağız.

Bazıları bunu dar görüyorlar. Geniş olmayı ya ilkel milliyetçi ya da inkarcı solcu düşüncelere açık olmak sanıyorlar. Kaldı ki esas korumak üzere onlara da değişik biçimlerde yer veriyoruz. O konuda sınırlama yapmadık, ama biz ilkel milliyetçiliğe karşıyız. O düşünceyi geriletmek, etkisizleştirmek istiyoruz. Inkarcı, marjinal solculuğa karşıyız ve geriletip tasfiye etmek istiyoruz. Biz de bir düşünce hareketiyiz, düşünce akımımız ve kendi düşüncemizi hakim kılmak istiyoruz. Öyle rasgele sözleri, yazıları koymamız, herkesin düşüncesini halka götürmemiz gibi bir durum söz konusu olmaz. Böyle bir görev ve sorumluluğumuz yoktur. Partinin düşüncelerini; halkın, emekçilerin, Kürt halkının, demokratik çevrelerin çıkarına olan düşünceleri halka taşımakla görevliyiz. Bu anlamda görev alanımızı doğru tespit etmemiz gerekiyor.

Bütün bunları dikkate alan bir yayın çizgisini düzeltmek, derinleştirmek, kapsamlı hale getirmek, barış ve demokrasi çizgisini bütün çalışmalarımıza hakim kılmak, dolayısıyla barış ve demokrasi güçlerinin platformunu oluşturmak, onlar için tartışma zeminini haline getirmek, bu temelde bir demokrasi bloğunun yaratılmasına katkı sunmak temel hedefimiz olmalıdır.

B- Bilgi ve belgelerin toplanması

Başarılı bir basın-yayın faaliyeti yürütmek, doğru bir yayın çizgisi izlemenin pratikte cisimleştiği ilk alan, bilgi ve belgelerin toplanması olmaktadır. Neyi söyleyeceğimizin, neyi yazacağımızın, neyi göstereceğimizin belirlenmesi, elde edilmesi çalışması olmaktadır. Bunlar olmadan, yeterli bir bilgi ve

belgeye sahip bulunmadan, azami düzeyde bilgi ve belge elde edecek bir çalışma örgütlemekten başarılı, yeterli, kitleleri etkileyen, propaganda-ajitasyon görevini en ileri düzeyde yerine getiren bir basın-yayın faaliyeti yürütmek kesinlikle mümkün olmaz. O açıdan bilgi ve belge toplanması ve elde edilmesini sağlayacak çalışmanın yürütülmesi, basın-yayın faaliyetlerinin pratikleştirilmesinde en temel alan olmaktadır.

Bilgi ve belge nasıl elde edilir, neye bilgi denir, hangisi bizim için belge özelliği taşır? Bu konularda da ciddi çarpıklıklar var. Belli ölçüde giderilmeye çalışılsa da bu çarpıklıklar yeterince giderilememiştir. Bilgi edinmek, belge toplamak elbette çok örgütlü ve çok yoğun bir çalışmayı gerektirmektedir. Bunu basın-yayın çalışması yapan gücün kendisi yürütmek durumundadır. Peki bizde böyle midir veya ne kadar böyledir? Geçen bir iki yılda bilgi ve belge toplamada neredeyse bir çizgisizlik, netsizlik ortaya çıkmıştır. Hatta bilgi ve belge toplama gerekli mi, değil mi noktasında bile belirsizlik ortaya çıkmıştır. Bizim için bilgi nedir, belge hangisidir konuları oldukça muğlaklaştırılmıştır. Kendisine ait bilgi ve belgeyi toplamak, bulmak ve yaratmak yerine başkalarına ait olanları sözlü ve yazılı basında kullanmak tereddütsüzce gerçekleştirilen bir iş olmuştur. Peki o zaman başkalarının propagandacısı, ajitatörü olmuyor muyuz? Başkalarına çalışan, başkalarının çıkarları için hizmet eden, başka düşünceleri yayan propaganda-ajitasyon organlarına dönüşmüyor muyuz? Bu bile neredeyse belli olmuştur. Burada ciddi bir sapma ve hazırlıklı vardır. Başkalarının topladığı ve yayınladığı bilgileri alıp ikinci elden yayınlamak demek, çok tehlikeli bir çalışma yapmak ve başkalarının hizmetine girmek demektir. Bunun parti faaliyeti ile, Kürt basın-yayıncılığı ile ne alakası olabilir? Dolayısıyla Türkiye'yi, Avrupa'yı, Ortadoğu'yu esas alan, ağırlıklı olarak buralara yer veren yayıncılığı en kısa zamanda aşacağız. Birinci planda Kürdistan ve Kürt halkına, onun Ulusal demokratik mücadelesine yer veren yayıncılığa ulaşacağız. Onun bilgisini ve belgesini ortaya çıkaracağız. Haberlerimiz onun haberleri olacak, yazılarımız onun yazıları olacak. Değerlendirmelerimiz, yorumlarımız onlar üzerine olacak. Program ve gösterimlerimiz onları verecek. Yüzde yetmiş-seksen bu düzeye ulaşacağız. Nerede yayıncılık yaparsak yapalım, içerik böyle olmak zorundadır. Yüzde yirmi beş-otuz bölge ile ilişkili olabilir, ancak diğer yerlere yüzde on yer verebiliriz. Başka türlü doğru bir çizgide olmayız. Oysa başkaları hazır buluyor, haber ajansları bilgi topluyor, çeşitli yerlerde yazarlar yazılar yazıyorlar. Stüdyolar film ve programlar yapıyorlar. Bizimki de onları alıp yayınlamayı içeriyor. Onları kendimize göre rötüş yapıp biraz değiştiriyoruz; film veya programsa Kürt diline çeviriyoruz, haberse ona biraz kendimize göre sözde bakış açısı veriyor, yayınlıyoruz. Oysa oldukça eklektik, kopuk bir şey ortaya çıkıyor. Ne çıkarsa çık-sın kaynağı ifade etmiyor, başka yerleri, bizim dışımızdakileri ifade ediyor.

Örneğin son dönemlerdeki durumu-muza bakalım; dünyada kuşkusuz önemli gelişmeler var ve bunlara yer vermemiz gerekiyor. Ama neredeyse her şey dünyadaki gelişmelere, ABD-Afganistan savaşına bağlı hale geldi. Bu gerçek midir? Bu biçimde olmanın Kürt halkına ne vereceğini, hedef aldığımız kitleye ne kazandıracığını ölçmemiz gerekiyor. Burada şu sorun ortaya çıkıyor: Bizim bilgi ve belge toplama kaynaklarımız yok. Bu konuda örgütsüzüz. Başkaları örgütlenmiş, kendilerine göre bilgi ve belge topluyorlar, önümüze sürüyorlar, biz hazırını kullanıyoruz. Burada tembellik, hantallık ve amaçsızlık var. Başkalarının bilgi ve belgesini yayınlamakla biz ne kazanabiliriz? Ulusal demokratik hareket ne kazanır? Kürt halkı ne kazanır? Demokratik çevreler ne kazanır? Hiçbir şey kazanmaz. Onları yayınlamak başka yayın organlarının işidir. Bizim işimiz bize ait olanı bulup çıkararak yayınlamaktır. Bu çalışmaları başkası yapmıyor, bizim yapmamız gerekiyor. Yaptığımız için de kendimizi örgütlememiz gerekiyor. Demek ki basın-yayın faaliyetinin önemli bir örgütsel yanı var.

Dünyada her gazete ve televizyon başlı başına bir parti veya örgüt gibi hareket etmiyor mu? Yönetimleri, her alanda kolları, bölgesel büroları, ekipleri, muhabirleri var ve dünyanın dört bir yanına dağılmışlar. İletişim organları böyle çalışmıyor mu? O zaman bu de eğer bir iletişim organı isek buna göre çalışacağız. Kendimizi bu temelde örgütlemeyi, ihtiyaç duyduğumuz bilgi ve belgeleri toplayacak, yaratacak çalışmaları yürütmeyi esas alacağız. Bunun için haber toplamak, esas kaynağımızı, kimliğimizi oluşturan yaşamın tümünü anı anına basın-yayın organlarına aktaracak bir bilgi toplama faaliyeti yürütmek zorundayız. Bunun için de bilgi toplayan bir örgütlenmeye ihtiyacımız var. Günümüzde buna ajans deniliyor. İki yıldan beri etkili bir basın-yayın çalışması yürütmek için temel örgütlenme olan ajans örgütlenmesini geliştirme yönünde harcadığımız bütün çabalara rağmen henüz istediğimiz düzeye ulaşamadık. Bu konuda belli bir anlayış birliğini daha yeni ortaya çıkardık. Bütün çalışanlar faaliyetin buna ihtiyaç duyduğunu az çok kabul eder hale geldi. Ancak henüz örgütlenmemiştir. Daha fazla uzatmadan, gecikmeden bize bilgi ve haber toplayacak, Kürt toplumunun bütün yaşamını, mücadelesini, beklentilerini, özlemlerini ortaya çıkartacak bir örgütlenmeye ihtiyacımız var. Bütün bunların anı anına toplanıp yansıtılması, haber organlarımıza aktarılması gerekiyor.

Bu konuda arkadaşlarımız hala “Ciddi yaklaşıyor muyuz, yaklaşmıyor muyuz? Bir ajans örgütleyecek miyiz, örgütlemeyecek miyiz?” diyorlar. Bunlar soru mudur? Üstelik bunları Kürdistan'ı, Kürt toplumunu örgütlemesi gerekenler söylüyorlar. Herkes şunu bilmeli ki, Kürdistan'dan haber almayan, Kürt haberlerine, Kürt ulusal demokratik mücadelesine yer vermeyen organlar Kürde ait sayılmazlar, onlar inkarcı ve başkalarına aittirler. Bu oldukça açık bir gerçektir. Aslında bunları böyle söylemek bile çok fazla anlamlı değildir. O zaman biz Kürt toplumunun, Kürdistan'ın haberlerini neyle yansıtabileceğiz? Birinci problemimiz bu değil midir? Bu haberleri toplayan bir örgütümüzün olması gerekiyor. Biz örgütleme yapamayalım, başkası örgütleyip bize versin diyebilir miyiz? Kim bizim için örgütlesin? Burada ciddi bir gerilik ve sapma var.

Beş on yılı bulan bir basın-yayın faaliyeti geleneğimiz var, ama henüz bunlar örgütlenmemiştir. Hepsı gerillaya dayanmıştır. Gerilla rol oynamayınca ortada kalmış durumdalar. Örgütsüz ve kopuk-turlar. Ülke, halk ve mücadele gerçeğine bağlı değiller. Bir gün bile geçirmeden hızla kendilerini örgütleyerek bu kopukluğu gidermeleri gerekiyor. Bütün çalışmalar, her Kürt köyüne, Kürdistan'ın her dağına, tepesine, vadisine ulaşacak, her yerde olup biteni bulup açığa çıkaracak bir örgütlenmeyi yaratmaya sevk edilmelidir. Bunu yapmayan, basın-yayın çalışmalarına ciddi yaklaşmıyor demektir. Bu-

nu esas almayan, bu çalışmaya geçici bakıyor veya başka şeyleri esas alıyor demektir. Dolayısıyla Kürdistan'ın bütün köy, kasaba ve şehirlerinde olup bitenleri, Kürdistan'daki gelişmeleri, değişiklikleri anında toplayıp yansıtabacak bir haber ağı-nı bir an bile gecikmeden yaratmak, bunu geliştirmek için elimizden gelen bütün çabayı harcamak zorundayız. Bütün alanlardaki basın faaliyetlerimizin birinci hedefi bu olmak durumundadır.

Yazılı basın organları, gazete ve dergiler belge toplamada elbette araştırma-incelemeler yaptıracaklar, yazılar yazdıracaklar, yorumlar, değerlendirmeler alacaklar. Bunun için başta yurtsever, demokratik Kürt aydınlarının yazmasını esas alacaklar. Ona bağlı olarak Türkiye'den, bölgeden ve dünyadan bazı çevrelerin yazılarına da yer verilebilir. Her yayın organı, yazılı basın organı kendisinin ihtiyaç duyduğu belgeleri ortaya çıkartmak, hazırlamak durumundadır. Başkaları için yazılmışları kullanmak bir şey ifade etmez ve bir yenilik içermez.

C- Yayınların hazırlanması

Basın-yayın çalışmalarının yürütülmesinde ikinci temel süreç, yayınların hazırlanması, yani toplanan bilgi ve belgelere gazete, dergi, radyo, televizyon ve kitap şeklinde biçimler kazandırılması çalışması oluyor. Bu faaliyet daha çok her organın kendi örgütülüğü içerisinde ve kendi merkezinde yapılıyor. Bir büro çalışmasını içeriyor. Dolayısıyla biçim verme anlamına geliyor. Toplanan bilgi ve belgelerin hitap edilen insanları, kitleyi en derinlikli etkilemesini amaç edinen bir biçime kavuşturulmasını içeriyor. Bu da kuşkusuz bilgi ve belgelerin toplanması kadar önemli bir çalışmadır. Bilgi ve belge olmadan basın-yayıncılık olmayacağı, herhangi bir organ oluşturulamayacağı gibi, kapsamlı ve önemli bilgi veya belgelerin iyi bir şekilde işlenmemesi de yayının etki düzeyini sınırlı kılar. Dolayısıyla organların hazırlanması da önemlidir.

İçerik, öz esas olmakla birlikte insanların duydu organlarına hitap eden şekil de önemlidir. Daha çok okunması, daha ilgiyle yaklaşılması, daha rahat dinlenmesi ve izlenmesi için biçiminin, ifade tarzının, öz ve içeriğinin uygun bir yeterlilikte olması gereklidir. Bu da doğru düzenleme, ona yeterli bir incelik, estetik kazandırma, onu biçimde güzelleştirme, çekici kılma anlamına geliyor. Kuşkusuz bunun da yapılması gerekiyor.

Yayınların hazırlanıp okuyucuya sunulmasında dikkat edilmesi gereken önemli kurallar var. Bunlara ne kadar riayet ediliyor, kurallar ne kadar yerine getiriliyor? Ne kadar titiz, duyarlı, çaba harcıyan, en güzeli, en iyiyi yaratmayı esas alan bir yaklaşım gösteriliyor? Bu konuların tartışılması, değerlendirilmesi gerekiyor. Bazı alanlardaki arkadaşlarımız toplantılar yaparak bu konuları haklı bir biçimde tartışma gündemine getirmişler. Bizce daha da fazla getirmeliler. Daha çok eleştirmeliler. Örneğin gazetelerimizin mizanpajlarının, montajlarının bozuk, kağıt kalitesinin düşük, fotoğraflarının uygunsuz, az olduğu yönünde ve benzeri birçok konuda eleştiriler var. Bu, “eleştirildi, dinledik, özeleştiri veriyoruz, düzelteceğiz” demekle geçiştirilecek bir husus değildir. Belki böyle bir çalışmayı ortaya çıkaran kişiye veya topluluğa bir şans tanınabilir, ama kesinlikle ikinci şans tanınmamalıdır. Çünkü ciddi yaklaşmıyor, bu kadar üstünkörü davranıyor, redaksiyona dikkat etmiyor, yazıyı doğru yerleştirmiyor, ona uygun resimlemiyor, montajını, mizanpajını doğru, güzel yapmıyor, en çekici hale getirmiyorsa o amaca bağlı değildir demektir. Bir memur gibi çalışıyordur. O memurluk çalışmasını ortadan kaldırmak gerekiyor. Bunun sözü bile olmaz. Çalışmıyorsan, doğru yapmayacaksan orada ne geziyorsun, o zaman bırak git. Hem doğru yapma, hem başkasına bırakma. O zaman adama “sen bizim işimizi bozmak için mi bu işin başındasın” derler. Bu kesinlikle doğru değildir.

Dergiler için zaten hazır yazılar var, ama ne kadar güzel, ne kadar yeterli? Okuyan bunu nasıl okur, gerçekten okur mu, okumaz mı? Hiç hesap edilmeden düzenleniyor. Bazı yazılar hiç görünmüyor. Çoğu zaman silik veya resmi yok. İnsan baktı mı vazgeçemeli, ne var diye sonuna kadar okuyacak kadar çekici olmalı.

Her organın iç düzenlemesini geliştirmek, okuyucuya ve izleyiciye hoş gelen bir sisteme kavuşturmak gerekiyor. Gazetelerin değişik kesimlerin sorunlarını yansıtan, onlara hitap eden sayfaları olmalıdır. Kadın sayfası, gençlik sayfası, emekçilere dair sayfalar, Kürt köylülüğüne dair sayfalar, kültür-sanat, spor sayfaları geliştirilebilmelidir. Dergiler mümkün olduğu kadar değişik kesimlere hitap eden yazıları içermelidir. Bunları da bir sistem dahilinde düzenleyip örgütlememiz, geliştirmemiz elbette doğru ve gereklidir. Demek ki bu temelde yayınların hazırlanmasında da dikkat etmemiz gereken önemli hususlar var. Biçime, şekle önem vereceğiz. En güzel, estetik organları ortaya çıkarmaya çalışacağız. İyi bir sistem kazandıracğız, en geniş kesimleri içine alan bir organa ulaşacağız. İkincisi, teknik düzenlenişine, mizanpajdan yazı ve resim yerleştirmeye, dizmeye kadar her şeye dikkat edeceğiz, özen göstereceğiz. Yeterli bir duyarlılık, dikkat ve yaratıcılık olacak. Bu konuda oldukça istekli ve kolektif bir çalışma olacak. Yeterince de örgütlü kılınacak. Ne kadar insana ihtiyaç varsa, çalışma o kadar insanla örgütlenip yürütülecek.

D- Dağıtım

Basın-yayın faaliyetinin pratikte yürütülüşünün üçüncü aşaması dağıtım süreci olmaktadır. Bütün alanlardaki durum dikkate alınırsa, dağıtım konusunda da örgütsüzlüğümüz, yetersizliğimiz, bundan dolayı basın-yayın organlarımızın yeterince okunamaması veya izlenememesi gerçeği yaşanmaktadır. Bu da değişik alanlarda çokça tartışılıyor olsa da, ciddi bir pratik çalışmayı gerektirdiğinden, o da örgütlenme ve işin üzerinde ciddiyetle durmayı istediğinden; çözüm üretilememekte, böyle bir çalışmaya girmekten kaçınılmaktadır. Basit, gevşek, baştan savmacı ve ciddi olmayan yaklaşım büyük bir emekle ortaya çıkarılan ürünlerin iyi değerlendirilmesini, kullanıcıya ulaştırılmasını engellemektedir. Dolayısıyla burada da yaklaşım düzeltmesine ihtiyaç vardır. Bu yapılamayacak bir iş değildir. İçinde bulunduğumuz koşulları değerlendirerek en yeterli bir dağıtım düzenini nasıl geliştireceğimizi araştırıp bulmalı ve onun gerektirdiği çalışmayı yürütmeliyiz. Dağıtımın her alanın koşullarına uygun olarak ciddiyetle ele alınmaya, düzenlenmeye ve değiştirilmeye ihtiyacı vardır.

Siyasi ortam engelleyici yönlerle dolu. Karşıtlarımız var ve yayın organlarımızın her alana ulaşmasına fırsat vermiyorlar. Bunu kendi yaratıcı çalışmalarımızla aşmamız gerekiyor. Peki biz örgütleyemez miyiz, bunu gerçekleştiremez miyiz? Üzerinde durulursa yapılmayacak bir iş değildir. Avrupa alanı çok daha fazlasını dağıtabilir. Şirketler ve kendi bürolarıyla yapabilir. Bunun yanı sıra dağınık bir yerleşim sahamız olsa da Avrupa'da önemli bir örgütlülüğümüz de vardır. Böyle bir örgütlenmeden alınan güçle çok daha ileri düzeyde bir dağıtım ağı yaratmak mümkündür. Yeter ki, iş üzerinde duralım. Bu bizim işimizdir deyip, onu örgütleyip yürütelim.

Ortadoğu'da sadece Arap kitlesine hitap etmek yetmez. Güney'deki kitleye hitap etmeyi bilmek gerekiyor. Küçük ve Büyük Güney'deki kitlelere hitap edecek bir düzeye ulaşmak lazım. Onlar Arapça okuyorlar. Siyasi engeller ne olursa olsun onları aşarak her alandaki Kürt kitlelerine basın-yayın organlarımızı ulaştırmayı bilmeliyiz. Arap alemine hitap etmek de önemlidir. Onların da en geniş kesimine ulaşmak, desteklerini almak ve onları doğru bilgilendirmek büyük önem taşıyor. En geniş kitlelere basın-yayın organlarımızı ulaştıracak, onlar tarafından okunup izlenmesini sağlayacak bir çalışma içerisinde olmalı, böyle bir çalışmayı örgütlemeliyiz. Mümkün olan bütün imkan-

ları bu doğrultuda kullanmalıyız. Koşulları değerlendirerek bu alanda yapılabilecek her türlü çabayı çekinmeden yapmalıyız.

E- Örgütlenme ve çalışma tarzı

Başarılı bir basın-yayın faaliyeti yürütmek için doğru bir yaklaşıma sahip olmak kuşkusuz esastır. Ancak doğru bir yaklaşıma sahip olmakla birlikte, doğru bir örgütlenme ve çalışma tarzına sahip olmak da gereklidir. Doğru çizgi, doğru anlayış kendisine uygun bir örgüt ve çalışma tarzıyla tamamlanmazsa, böyle bir tarza kavuşturulmazsa başarılı bir biçimde pratiğe geçemez ve yaşamsallaşamaz. Dolayısıyla örgütlenme ve çalışma tarzı üzerinde de titizlikle durmamız gerekiyor. Şimdiye kadar basın-yayın faaliyetleri örgütlenme alanı olarak görülmemiştir. Basın-yayın faaliyetleri örgütün dışına çıkılan, örgütsüz yaşanılabilir bir alan olarak görülmüştür. Hem bizim parti ve mücadele geççimizden hem de genelde basın-yayın ölçülerinden kopuk bir durum yaşanıyor. Bugün dünyanın her yerinde her gazete ve televizyon bir örgüttür. Çoğu basın-yayın organının yüzlerce, hatta binlerce çalışanı olan tam bir parti gibi örgütlenip işleyen mekanizmaları var. Bir kısmı da şirketlerde birleşmiş, birbiriyle dayanışma içine girmiş, holdingleşmiş durumdalar. Şimdi işin gerçeği böyle iken bizde örgütü yadsımak, örgütsüzlüğü esas almak, örgüte gelmemek kabul edilebilecek bir durum değildi. Basın-yayın faaliyetlerini örgüt dışı bir işmiş gibi görmek kesinlikle bir çarpıtma ve sapırmadır. Bu durumu düzeltmemiz, gidermemiz gerekiyor. Bu genelde parti ve mücadelenin gerilla biçiminde örgütlendiği dönemin yarattığı bir alışkanlık oluyor.

Geçmişte her şey gerillaydı, bütün görevleri gerilla yürütüyordu. Dolayısıyla örgüt deyince de akla gerilla geliyordu. Onun dışında kalan alanlar örgüt dışında kalıyordu ve gerillayla destekleyen sahalar olarak görülüyordu. Bu alanda örgütlü olunmuş olunmamış, kurallara dikkat edilmiş edilmemiş, disiplin varolmuş olmaması çok önemli görülmüyordu. Aynı zamanda bu faaliyetler dar grup çalışması olarak kalıyordu. Şimdi bu durum değişmiştir. Gerillanın örgütlülüğünün bir bölümü basın-yayın alanına kaymıştır. Bu faaliyetin kendisinin gerillanın yürüttüğü görevleri yürütecek bir örgütlenmeyi yaratması gerekmektedir. O zaman bu çalışma alanının kendisini bir örgüt olarak ele alması gerekiyor. Buna göre kadro, yönetim, hiyerarşi ve bir bütünlük oluşması gerekiyor. Herkesin de görevlerine yerli yerince sahip çıkması gerekiyor. Bunun için Basın-Yayın Konferansımız, parti konferansımız Demokratik Aydınlanma Birliği'nin oluşturulmasına karar verdi. Bu alan çalışmalarının örgütlü kılınmasının gereğini gördü ve bu hususu bu biçimde çözmek istedi. O zaman bu kararı hayata geçirmek bunun gerektirdiği bir birlik örgütlenmesini bu alanda geliştirmek gereklidir. Demek ki, bu saha önemli bir örgütlenme alanı oluyor. Parti ve mücadele örgütümüzün önemli bir parçasını oluşturuyor.

Basın-yayın alanı ideolojik mücadele sahasıdır. Politik mücadelenin önemli bir bölümü basın-yayın organları aracılığıyla yapılıyor. Dolayısıyla yüzlerce, binlerce kadronun, kadro adayının örgütlendiği bir sahadır. Etrafında da okuyucu, izleyici ve dinleyici kitleleriyle milyonlara ulaşan bir örgütsel sistemi ifade ediyor. Bu sistem kendi kuralları çerçevesinde yaratılıp geliştirilmek zorundadır. Faaliyeti yürüten örgüt sisteminin, yani Demokratik Aydınlanma Birliği'nin merkezinden, alt merkezinden en alttaki muhabirlerine kadar örgütlülüğe kavuşturulması ve bu örgüt yapısının parti ölçüleri çerçevesinde işletilmesi gereklidir. Bu temelde ortaya çıkan faaliyetin, bütün basın-yayın organlarının kendi kitleleriyle ölçüleri çerçevesinde ilgili, ilişkili olması ve böylece en geniş kitlelerle bağlı, onlara yön veren bir çalışma haline gelmesi gerekmektedir. Örgütlenmeye ve çalışma tarzına bu temelde bir yaklaşım göstermemiz gerekiyor. Onun için de her yayın organının kendi çalışması içinde bir örgütlülüğü olmalıdır. Ça-

lışmalar örgütlü ve disiplinli yürütülmelidir. Kendisini çeşitli grupların, kişilerin amatörce destek verdiği faaliyetler değil de profesyonel kadroların belli sorumluluklar dahilinde görev alıp kolektif çalışma tarzı ile yürüttükleri bir faaliyet haline getirmelidir.

Her alanda bulunan basın-yayın organlarımızın birbiri ile dayanışması, koordinasyonu mutlaka gerekiyor. Bu konuda şimdiye kadar bazı alanlar çok kopuk kalmış durumda. Bunların giderilmesi gerekiyor. Dolayısıyla alan örgütlerinin, alan yönetimlerinin ortaya çıkması lazım. Bu yönlü yapılan görevlendirmeler temelde değişik alanlardaki basın-yayın yönetimlerimizin bütün çalışmalarını örgütleyip yürütecek bir koordinasyon düzeyine kendisini ulaştırması, böylece de farklı yayın organlarının birbiriyle gereken ilişki ve dayanışmanın kurulup sağlanması kesin gereklidir. Yalnız başına bir yayın organının ayakta kalması, kendini örgütlemesi elbette zordur; ama birçok organın ortak bir örgütlenme çerçevesinde bir dayanışma içerisine girmeleri her bakımdan kendilerini geliştirecektir. Örgütlenme dediğimiz saha budur. Bunu mutlaka sağlayabilmeliyiz.

Her ne kadar Aydınlanma Birliği biçiminde bir örgütlenmeye kavuşsak, bunun bir yönetimi olsa ve bu yönetim altında alan yönetimleri olsa, rapor-talimat düzeni bu temelde işlese de haber, yazı, belge, bilgi akışı gereği farklı alanların birbiriyle yeterince irtibatlanması da gereklidir. Hepsini bir merkezden çevirmek ne mümkündür ne de doğru olur. Hiçbir alan yalnız başına kendini ele alamaz. Planlamasını kendine göre yapamaz. Kendi alanında bazı yayın organları çıkartıyor olsa da, değişik alanlardan destek almadan başarılı olamayacağı açıktır. Onun için her alandaki çalışmanın kendi görevlerini yapmakla genel karşısındaki sorumluluğunu, bilmesi, görmesi, bu sorumluluk çerçevesinde görev üstlenmesi ve bunların da zamanında yerine getirilmesi gerekmektedir.

Herkesin yönü ülkeye dönük olmalıdır

Merkezle ilişkiler, merkeze bağlılık önemli. Her alan birbiriyle irtibatlı olsa da nihayetinde çalışmalar hakkında rapor vereceği, talimat alacağı konum olarak bir merkez yönetimimiz, bu çalışmaları yöneten bir merkezi yapımız mevcuttur. Bütün alanların, alt yönetimlerin onunla ilişkileri iyi düzenlemesi, işletmesi gereklidir. Bunun gerektirdiği bir rapor-talimat düzenimiz olmalıdır. Gerektiğinde günlük irtibat düzenimiz olmalıdır. O açıdan rapor-talimat düzenine de önem vereceğiz. Gerektiği kadar talimat verme görevi artık daha sistemli yerine getirilmek durumundadır. Şimdiye kadar değişik yerlerdeki toplantılara sözlü, yazılı değerlendirme biçiminde bir çalışma olduysa da bu oldukça düzensizdi. Aydınlanma Birliği'nin örgütlülüğü çerçevesinde bu düzensizliği aşmak gereklidir. Çünkü, bu biçimde yürütülen bir çalışma dar kalıyor. Sorunları ortak yaklaşımla aşmanın gerekliliği açıkken bir alanla çalışmak, bir alandaki sorunlar üzerinde yoğunlaşıp oradaki sonuçları diğer yerlere aktarmamak elbette ciddi zayıflıklar yaratıyor. Her yerle ayrı ayrı çalışmak ise müthiş bir yük oluşturuyor, zaman tüketiyor ve çok fazla emek harcıyor. Dolayısıyla artık bu durumu aşıp genelle hükmedecek, genele hitap edecek, ortak sorunları birlikte çözümleyecek, bir alandaki çalışmanın kazanımlarını bütün alanlara yayarak oraların da yararlanmasını sağlayacak bir düzeni yaratmak gerekiyor.

Eğitim ve katılım sorunu önemli bir sorun olarak önümüze çıkıyor. Çalışmaları doğru yürütemeyişimizin, örgütlenemeyişimizin, iyi işlemeyişin altında yanlış anlayışlar, doğru katılmama yatıyor. Burayı yaşam olarak görenler, aile yaşatmaya çalışanlar, maaşlı çalışmak isteyenler hala kendilerini konuşturmaya çalışıyorlar. Oysa ki, biz bunları çoktan iptal etmiştik. Ne maaşlı çalışması! Gitsinler başka işlerde kendi şanslarını denesinler. Gerilla nasıl yaşıyor, hangi ölçülerle çalışıyor ise bütün alanlardaki çalışmalar da buna göre olmak durumundadır.

Dolayısıyla kendini yaşatma gibi şeyleri biz karşılamıyoruz, reddediyoruz. Bundan böyle hangi yönetim buna müsamaha gösterirse, parayla yazı ve haber alırsa, insanlara maaş verirse onu parti yaşamını bozmaktan sorumlu tutacağız. Biz başka türlü bu işi yürütemeyiz. İçimizde böyle yürüyemeyeceğini, bu alanda örgütlü bir çalışmanın olmayacağını aylar ve yıllardır iddia edenler var. Bu anlayışların bizi iflas ettirdiği açık bir gerçek. Acı deneyimlerle yaşadık. Onu aşan, yurtsever, demokrat ve militan ölçülerle yaşayan, fedakar, girişken, cesaretli insanların yaşam ve çalışması haline gelen bir yönelimin işleri ilerlettiği, geliştirdiği, sorunları çözdüğü açık bir gerçektir.

Bu temelde bir reform başlattık. Düzeltme, değiştirme, yeniden düzenleme ve yapılandırma faaliyeti geliştirdik. Bunu devam ettireceğiz. Sonuna kadar fedakar, yığit, kendini bu işe veren, ruhuyla, bilinciyle, duygusuyla, yaşamıyla her şeyini bu işe veren insanlar bu çalışmayı ele alıp yürütecekler. Omuz omuza, elbirliği ederek, yüksek bir amacı gerçekleştirme temeline işe yönelecekler. "Protesto ettik, şu söz bana dokundu, küstüm, çalışmayı yürütmedim, işi şurada şöyle boş çıkarttım" sözleri doğru değildir. Şu an örgüt çalışması yürütemememiz, kendimizi örgütlemek için yüzlerce genci alıp eğitemememiz, Kürdistan'dan, Kürt halkından haber çıkartamamız bu anlayışlardan kaynaklanıyor. Dolayısıyla biz bu anlayışları kırdığımız, etkisizleştirdiğimiz, aştığımız ölçüde örgütleneceğiz, kendi kaynağımızı, ülkeyi, halkı esas alacağız ve kendi bilgi ve belgelerimizi toplayacağız, kendi haberimizi yapacağız. Kendi sorunlarını çözmek üzere çalışmak ve kendini ifade etmek önemlidir. Başkalarının ifadesiyle bu iş olmaz. Bu da doğru bir anlayışa sahip olmayı, doğru ve yeterli örgütlenmeyi, doğru yaşam ve çalışma tarzını gerektiriyor.

Şimdiye kadar önemli bir düzey yakaladık. Fakat öyle anlaşıyor ki, hala içinde çürükükler var. Kişisel düzeyde de olsa kendini yaşatmak isteyenler var. Bir de doğru yaklaşmayanlar var. Memur anlayışı, ertelemeçilik, sorumluluk duymama, beklentili olma, görev ve sorumluluğu başkasına yıkkma, yüksek bir amacı gerçekleştirmek için kendini en üst düzeyde sorumlu gören bir tutuma yeterince yönelmeme yaklaşımları var. Bunları aşmamız gerekiyor.

En büyük hazine Önderlik savunmalarıdır

Her çalışmada yarım yamalak katılım iş hyapabilir, ama teorik ideolojik faaliyet yapamaz. Kendini ruhu, bilinci ve duygusuyla parti amaçlarına, yüce yurtseverlik, demokratlık, özgürlük amaçlarına bağlamayanlar ideolojik mücadeleyi yürütemezler. Teorik çalışma yapamazlar. Dolayısıyla basın-yayın faaliyetlerini yürütemezler. Bu konuda yanılmamak gerekiyor. Onun için öncelikle yüksek amaç bağlılığı bütün çalışanlarda olacak ve görev verirken bu birinci ölçü olarak ele alınacak. İkincisi, çalışmaya yaklaşım riayetir, disiplindir, örgütlülüğe ve kolektivizme katılımdır, bireycilikten, özerklikten uzak değildir. Bunu esas alacağız.

Yönetim olmak, partiye yakın olmak, bu işleri yapmamayı getiriyor gibi bir anlayış vardı ve bu yanlış. Bu en temel bir parti görevidir. Ben partiliyim, partiye yakınım, parti için çalışıyorum diyen kişi bu işleri yapmak durumundadır. Yaptığı ölçüde bu sözlerinin gereğini yerine getirmiş olur. Bu sözlerine layık olur.

Bürokrasinin, idareciliğin, müdür gibi yaklaşımların PKK ile, partililikle ne alakası var. Diğer çalışmalarda bunlar hata olduğu gibi bu çalışmada daha fazla hatadır. Dolayısıyla o tarzları açacağız. Bürokrasinin, boşvermişliğin, idareciliğin, kendini beğenmişliğin, çok bilmişliğin her türünü açacağız. Bu tür anlayışlara karşı çok yönlü bir mücadele yürüteceğiz. Arkadaşlarımız kendilerini eğitecekler. Her alandaki örgütlerimiz eğitim çalışması yürütecekler. Önderlik savunması bu konuda temel bir belgedir. Bütün birimlerimiz, bütün çalışanlar savun-

malar temeline kendilerini ideolojik olarak en ileri düzeyde donatmak durumundadırlar. Grup grup tartışmalar yaparak, bireysel okuyarak, Önderlik çizgisini en ileri düzeyde özümsemeyi esas almak durumundayız. Birbirimizin eğitimine katkıda bulunacağız. Her alandaki yönetimlerimiz kendilerini doğru işlettikleri, iş bölümüne kavuşturdukları gibi başkalarını da doğru işletecekler, iyi örgütleyecekler. Temel örgütlenme sahaları için eğitimler yapacak, okullar açacak, kadrolar yetiştirip görevlendirecekler. Herkese yapacağı kadar iş verecekler.

Dolayısıyla yönetimlerimiz sorumludur. Artık bu işleri yürüten yönetimler haline gelmelidirler. Şimdiye kadar hep başka yere havale eden konumda kaldılar. Ama artık öyle olmaz. Bunu aşmamız gerekiyor. Dolayısıyla bir örgüt yönetimi gibi hareket etmelidirler. Kendi örgütlerini kendileri kurmalıdırlar. Örgütlenmenin ihtiyaç duyduğu kadroyu eğitme, hazırlama çalışmasını herkes olduğu yerde kendisi yapabilmelidir. Bu çalışmalar ancak bu temelde başarıyla yürüyebilir. Böyle yaklaşırsak işleri çok başarılı ve yeterli bir biçimde yürütme imkanımız ortaya çıkar. Demek ki en önemli sorun, tarz, üslup, yaklaşım ve tempo sorunudur. Örgütlenme, yaşam, hareket ve çalışma tarzı konularında Önderlik tarzına ulaşmak tek çözüm yoludur. Biz başarıya götürecek olan bu konularda her alanda bir yeterliliğe ulaşmamızdır.

Sonuç itibarıyla, diğer bütün çalışmalar da olduğu gibi propaganda-ajitasyon faaliyetlerinde de önemli bir başlangıç yaptığımız, büyük bir gelişme süreci içerisinde olduğumuz kesindir. Böyle bir sürece girilmiştir. Bunun altyapısı oluşturulmuş, ilk adımları atılmıştır. Geliştirilmesi için büyük potansiyeller vardır ve bunlar kullanılabilecek durumdadır. Ancak bunları kullanabilmek, işleri başarıyla yürütebilmek için doğru anlayış, örgütlülük, duyarlılık ve titizlik gerekiyor. Bir de parti ölçülerini bütün çalışmalara hakim kılmak gerekiyor. Parti ölçüleri ve yaşamı her yerden daha çok burası için gereklidir. Bunu bütün alanlarda sağlamamız şarttır. Bütün alanlardaki yönetimlerimizin çalışmanın düzeyini bu biçimde yükseltmek için görevlerini yeterince yerine getirmeleri gerekli. Bütün çalışanların ve yoldaşlarımızın da "yönetimler var, işleri yapıyor" diye beklemeden tüm güçleriyle bu çalışmalara katılmaları, başarıyı yakalamaları için kendilerini sınırsız düzeyde katılımcı kılmaları, yetkinleştirmele-ri, çaba sahibi haline getirmeleri gerekiyor.

Yönetimlerimiz ve tüm yoldaşlar böyle hareket ederlerse içinde bulunduğumuz süreçte basın-yayın çalışmalarımızın hem örgütlü hale geleceği hem de kapsamının genişleyerek, kendisine yeni organlar ekleyerek, varolanları da oldukça nitelikli hale getirip etkin kılarak ilerleyeceği, gelişeceği kesindir. Bunun için en büyük hazine Önderlik savunmalarıdır. 21. yüzyıla en güçlü propaganda aracı ile girmiş oluyoruz. En güçlü düşünce çizgisi, sistemi bizim elimizdedir. Kürt halkının başka halklar gibi madde zenginliği yok, ama büyük bir düşünce zenginliği vardır. 21. yüzyıla da düşünce damgasını vuracaktır. Onun için yüzyıla en güçlü giren halklardan birisi Kürt halkı oluyor. Eğer bu hazine iyi işletilip değerlendirilirse bunun çok güçlü bir gelişme ortaya çıkaracağı, insan ve toplum yaşamında yepyeni ölçüleri, özgürlük ve adalet ölçülerini en ileri düzeyde yaratacağı kesindir.

Bu inançla doğru Önderlik çizgisinde ve kahraman şehitlerimizin bize miras bıraktığı çizgide bu çalışmaları başarıyla yürütmek, önümüzdeki süreci basın-yayın çalışmalarında bir hamle süreci haline getirmek ve böylece basın-yayın çalışmalarını geliştirme kampanyasını her alanda örgütleyip geliştirmek gerekmektedir. Bu temelde tüm yoldaşları en özenli, etkili, girişken bir çaba içerisinde olma-ya çağırıyor, böyle çalıştığımız zaman etkili basın-yayın gücünün, dolayısıyla en güçlü propaganda-ajitasyon düzeyinin tarafımızdan karşılanacağını kesin olduğunu belirtiyor, tüm yoldaşlara selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

atesin uyanışı

Karlar kanla eriyene dek,
şafaklar sökünçeye dek,
yürüyeceğiz, yürüyeceğiz
hep kurtuluşa dek...

Günlerdir görmeye hasret olduğumuz güneş, nihayet, bu bahar gününde karşımızdaki Bandozlar'ın bembeyaz zirvelerinin ardından yavaş yavaş kendisini göstermeye başlamıştı. İçinde tonlarca yağmur damlacığını barındıran gri bulutlar, rüzgarın da etkisiyle yavaş yavaş dağılıyor, sanki güneşe yer açmak istemiş gibi uzaklaşıp gidiyordu. İnsan bu manzarayı seyrettikçe, güneşin muhteşem gücünü adeta bedeninde hissediyordu. Belki de güneşi görmeye hasret olanların sevincini ifade eden bir duyguydu bu. Tıpkı, martin ortasında kışı aratmayan o soğuktan kurtulup nisan güneşinin bu sıcak, latif, ferahlatıcı ışıklarına kavuşan komutan İsmail'in sorumluluğundaki lojistiksiz, günlerdir açlık derdini çeken gerilla bölüğü gibi. Aslında İsmail son bir hafta boyunca bu soruna çözüm bulmaya çalışmış ve yüklüce bir lojistiği Yedisu'dan getirip sıkıntıyı gidermeye çalışmıştı. Ama aniden gelişen operasyonlar bunu engellemişti. Türk ordu güçleri, gerillanın bahara hazırlık yapmasını engellemek için büyük bir operasyona başlamıştı.

Bölükteki tüm gerillalar nisanın en güzel gününde olduklarını düşünüyorlardı. Düne kadar, dört ay boyunca süren kar, yağmur, fırtına ve kesintisiz soğuk, ilk defa ara veriyordu. Daha sabah saatlerindeki güneşin doğuşu bunun habercisiydi adeta. Bu, sadece güzel bir günün değil, doğa ile insan ilişkisine en büyük imkanı sunan bahar mevsiminin de habercisiydi.

Geyiktepe yamacı bugün her günden daha fazla yaşam doluydu. Tepeci Yaşar gözetleme raporunu verdikten sonra çevrenin sakin olduğu kesinleşmiş, gerillalar güneşin komutasına uyarcasına büyük kayaların dibinde tek sıra halinde yan yana oturmuşlardı. Güneş, doğa, yaşam ve gerilla tam bir uyum içerisindeydi.

İki de bir bulutların arasından kaybolup tekrar kendisini gösteren güneş adeta saklambaç oynayan bir çocuğa benziyordu. Ama uzun zamandan sonra onu yakalayan gerillaların onu bırakmaya hiç niyetleri yoktu. Çevrenin sakinliğinden yararlanıp ateş yakacaklardı, güneşin altında hem ısınacaklar hem de çay demleyip kahvaltı yapacaklardı. Büyük bir lojistik sıkıntısı olmasına rağmen böyle bir bahar gününde herkesin kahvaltı yapmasına yetecek yiyecek kalmıştı geriye. Mutfak nöbetçisi Rubar, komutan İsmail'den izin almaya gelirken, önce tekmil verdi ve ardından neden geldiğini söyledi; "ateş yakıp mutfak işlerine başlayabilir miyiz heval İsmail?" Komutan İsmail önce konuşmadı; tepenin raporunu almış, sessizce düşünüyordu. Çevre sakin görünüyordu, ama yüreği ona başka şeyler fısıldıyor, endişelendiriyordu. Aslında konumlandıkları Geyik tepe yamacı çevreden pek görünecek bir yer değildi. Zaten tepeci Yaşar daha bu sabah çevreyi kontrol etmiş, olağanüstü bir gelişmeyle karşılaşmamıştı. Komutan İsmail, "bu endişeler de pek anlamsız, yoksa Yaşar'ın kocaman dürbünüyle bulutlara meydan okuyan tepenin zirvesinden sunduğu durum raporundan kuşku mu duyuyorsun?" diye geçirirken, en sonunda bunların mantıksızlığına karar vermiş olacak ki, "evet, hevale Rubar işlere başlayın, ama ateşin duman çıkarmamasına özen göstermeyi unutmayın" dedi.

"Ateşe dikkat edin, duman çıkmasın" sözleri adeta her günün ilk ve son talimatıydı. Yedi yıllık gerilla yaşamında ilk iki yıl haric, son beş yıl içinde sorumluluk aldıktan sonra, yaz-kış demeden hep bu sözlerle günün ilk talimatını veriyordu. Büyük ihtimalle bunun nedeni; daha gerillaya katılalı bir yıl olmadan, içinde yer aldığı grubun yaktıkları ateşten çıkan dumanın özel sa-

vaş güçleri tarafından fark edilmesi üzerine gelişen operasyonda şehit düşmeleriydi. Bu gruptan sadece kendisi ve birkaç arkadaşı kurtulabilmişti. Beş yıl değil, elli yıl da geçse unutulacak gibi değildi bu kayıplar. "Ateşe dikkat edin, duman çıkmasın." Bunu söylemediğinin farkına vardığı anlarda büyük bir suç işlediğinin hissine kapılırdı. Hatta bu duyarlılığı tüm yaşam tarzına oturtmak için büyük bir çaba gösterir, yoldaşlarına da bunu öğretmeye çalışırdı.

kiği'da çatışma ve mecburi misafirler

Kısa bir süre sonra ateş yakılmış ve herkes ateşin etrafında oluşturulan halkada yerini almıştı. Komutan İsmail'in endişeleri bitmemiş olacak ki, sırtını bir kayaya dayamış, bir yandan radyo haberlerini, diğer yandan da bu saatte hiç de eksik etmediği telsizini dinliyordu. Halbuki daha yarım saat önce tepeci Yaşar telsizden çevre hakkında geniş bir rapor sunmuştu kendisine. "Asla kendimi kandıramam, hele güvenlik meselelerinde böyle

Ruhunda, duygusunda hissedip beklediği bir durum olduğundan önceden hazırlıklıymış gibi bir hali vardı. Hemen tekrar telsizin mandalına bastı; "Ferhat, Tirej konuşuyor, nereye hareket edeceklerini öğrenmeye çalış, kendilerine arazinin çok karlı olmasından dolayı şu aşamada kendileri için yapabileceğimiz bir yardımın olmadığına söyle." Hala kayıp vermemiş olmaları sevindiriciydi. Ama komutan Harun'un, inisiyatifli olmak için çatışmayı kendisinin başlatmış olmasından dolayı farklı durumlar da gelişebilirdi. Komutan İsmail şimdiden bu olasılıklar üzerinde kafasını yoruyordu. Tüm bunlara rağmen çatışmanın yaşandığı Kiği alanındaki karları tahmin ediyor, ama çatışmayı yöneten eyalet komutanının komutasında çok tecrübeli ve seçkin bir birlik olduğunu bildiğinden endişeleri bir parça da olsa azalıyordu. Esas düşündüğü ise çekilme noktasıydı. O, her tarafı bembeyaz karlarla kaplı alanda kocaman gerilla birliği nereye çekilecekti? Olası noktaları tek tek düşüncesinde tartıyordu. Mevcut üs noktalarından birinin seçileceğine emindi. Ama hangisi? Bir noktada arazi oldukça müsait, ama erzak hiç yoktu. Diğer noktanın ise lo-

masını sabırsızlıkla bekliyordu. Hatta Alişer ile konuştuğunda güneşin hala batmadığını görünce öfkeden kıpkırmızı olmuştu. Komutanın normal olmayan bu davranışı en başta Alişer'in dikkatini çekmişti. Gün boyu süren çatışmalarda henüz bir kayıp haberi yoktu. "Bu davranışa neden olan şey neydi acaba?" diye içinden geçiriyordu Alişer.

gece yolculuğu

Akşam üzeri yola çıkmayı kararlaştırdılar. Kimse yanına ağır yük almıyacaktı. Çoğu sırt çantalarını bile bırakmış çantasız yola çıkmaya hazırlanıyordu. Çantası olanların ise içi boştu. Ne de olsa ağır bir lojistik yüküyle döneceklerdi. Alişer, İsmail'den son talimatı aldıktan sonra takımındaki en atik ve cesur savaşçı olan Teyrik'e "manganı al öne geç" dedi. Teyrik, daha on altı yaşında iki yıllık bir gerillaydı. Ama gelecekte güçlü bir komutan olacağına işaretlerini veriyordu. Olgun bir tutum, dürüst ve korkmaz bir yüreğe sahipti. Yapılan bir eylemdeki başarısından dolayı manga komutanlığına getirilmişti. Hem de takımın birinci manganasına.

bir gaflete düşmem" diye düşünüyordu. Aslında İsmail temelde kendisini yaşatanın böyle bir özellik olduğunu bilseydi belki de daha çok yüklenirdi bu noktaya. Mutfakçı Rubar'ın "yemek" çağrısını duyduğunda ateşe doğru hareket etti. Tam telsizini kapatmaya hazırlanırken tepeci Yaşar'ın kendisine yönelik çağrısı kulaklarında büyük bir yankı yaptı: "Tirej-Ferhat, Tirej-Ferhat." Telsizden çok az bir tonda ses çıkmasına rağmen bunu nasıl duyabildiğini kendisi bile anlayamadı. Hemen mandala basıp "Tirej dinliyor" cevabını verdikten sonra, ayakta, tüm varlığıyla Yaşar'ın vereceği cevaba kilitlendi. Hafif, kısa adımlarla yürümeye başladı, ama sanki ayakları onun varlığından kopmuş gibiydi, yürüdüğünün farkında bile değildi. Yaşar'ın sesi telsizden yine duyuldu; "Tirej, Kiği'dakiler çatışmaya girmişler."

Komutan İsmail'in endişeleri yeniden canlandı. Eğer başarılı bir eylem olmuşsa devlet güçlerinin bir intikam operasyonuna yönelme ihtimali güçlüydü. Konumlandıkları bölgede bir hareketlilik görülmediğine göre operasyonun Kiği tarafına kaymış olduğunu sezdi. Yüreğinde yeni den bir huzursuzluk belirdi.

jistiği vardı, ama arazisi bu kadar büyük bir gücü saklayamazdı. Bir başka nokta ise kardan geçilecek gibi değildi. Bu karın içinde durup izini kaybettirmek için ne yapabildirdi ki, bunu başarmaları mümkün değildi. Ve oraya gidilirse, hemen ertesi gün yeni bir çatışmayı göze almak gerekirdi. Daha İsmail bu karmaşık bulmacayı çözmeden, Harun çözmüştü bile. "Heval size geliyoruz, erzak hazırlayın" demişti Yaşar'a.

Komutan İsmail bunu Yaşar'dan duyar-duymaz bekliyormuşçasına, erzağı nereden temin edebileceğini düşünüp çare aramaya koyuldu. Harekete geçmek için de akşam karanlığını beklemesi gerekiyordu. Bembeyaz karla örtülü alanda gündüz hareket edilemezdi.

Alişer'in komutasında bölüğün en seçkin savaşçılarından bir takımlık güç, '96 baharının bu ilk güneşli günün akşamında nisan ayının ortasında Kulp'ta göreve gidecekti. Üç manga, yirmi iki savaşçıdan oluşan takım, mezraya inip gelecek olan komutan Harun'un grubu için lojistik getireceklerdi. Kış boyu hasretle bekledikleri bu ilk güneşli gün hiç de komutan İsmail'in hoşuna gitmemişti. Öfkeliydi. Oturduğu kayanın üstünde dişlerini sıkıyor, hasretiyle yandıkları güneşin bat-

Teyrik, hızlı adımlarla aşağıya derin vadinin dibine doğru dizleri geçen karın içinden yuvarlanan bir taş gibi inmeye başlamıştı. Ardından Baran, Zuhat, Gogo-Fırat, Serhildan, Ömer ve Fırat. Hemen ardından da ikinci manga yola koyuldu. Önce ikinci manganın komutanı Şervan ve ardından Servet, Şoreş, Xelil, Çiya, Rubar ve Çiya. Daha sonrasında da üçüncü manganın komutanı Koçer ve arkasından Delil, Xemgin, Peşeng, Raman, Agit ve Kazım. Alişer de ikinci manganın içinde yürüyordu. Gözlerden kaybolunca ya dek İsmail Alişer'in takımını seyretmiş, karda oluşan izleri gözleriyle takip etmişti. Alişer'in görevini layıkıyla yerine getireceğinden emindi. Çünkü pratik savaşta deneyim kazanmış, sınanmış kendi takımında sevilen, onlara güven verebilen bir komutandı. Yirmi yaşında olmasına rağmen gençliğinden hiç eser taşımayan bir olgunluğa sahipti. Hiç bir zaman ikircikliğe yer vermez, en güç karar verilmesi gerektiği anlarda bile kesin olmaya çalışırdı.

Alişer'in komutasındaki takım beş saatlik yolu iki buçuk saatlik bir sürede kat etmiş ve çok erken saatlerde Ş. köyüne varmıştı bile. Kış boyu devam eden hareket-

sizlikten kurtulan gerillalar adeta yürümenin özgürlüğünü yakalamışçasına oldukça canlı bir şekilde yürümüşlerdi yol boyunca.

Ş. köyü, elli hanelik ve tüm sakinleriyle yurtsever bir köydü. Gerekli erzak bir saat içinde toplanıp hazırlanmıştı. Bu arada pek yorulmamış olsalar da yeniden aynı yolu bu sefer ağır bir yükü kat etmek için bir parça dinlenme fırsatı da bulmuşlardı. Yüku en hafif olanın taşıdığı yarım torba undu. Alişer'in ayağında yay varmış gibi hızla adım atıyordu. Daha saat on iki olmadan dönüş yolunun en hassas noktasına gelmişlerdi bile. Kızılçubuk köprüsünden Perisuyu'nu geçseler tüm tehlikeleri aşmış olacaktı. Gelişte de buradan geçtiklerine göre yol kontrol edilmiş sayılırdı. Bu düşünceyle, tedbir alınmadan köprüyü geçmeye koyuldular. Özel savaş güçleri köprüye yakın bir noktada pusu atmışlardı. Grubun öncüsü olan Teyrik, bu şekilde köprüyü geçiyordu ki, ani ve seri bir taramaya maruz kaldı. Arkasından gelenlerin çoğu da henüz köprü'nün tam ortasındaydılar. Çevik ve kıvrak hareketi ve cesaretiyle tanınan Teyrik, köprüyü hızla geçip mevzisini tutarak, tüm arkadaşlarının köprüyü geçmesini sağlamıştı, ama taşıdıkları yüklerini nehre atmışlardı. Pek azı da diğer tarafta kalmıştı. Ama özel savaş güçlerinin pususu daha geniş ve kapsamlıydı. Köprüdeki bu pusu dışında beş yüz metre ileride grubun yeniden pusuya düşmesi moralleri bozmuştu. Alişer bir daha geri çekilme talimatı vermiş ve tekrardan nehri geçmek için bu sefer köprü'nün daha da aşağısında buz gibi suya vurmak zorunda kalmışlardı. Bu dondurucu havada omuzları geçen buz gibi suyu geçerken, o anda kimse bunu düşünmemişti bile. Çok zorlu bir geri çekilme yaptıktan sonra herkesin yüzünde belli bir rahatlama sezilebiliyordu. Ama özellikle Alişer Zuhat'ın gruptan kopmasına çok üzül-müştü, onu düşündüğü belli oluyor, bu rahatlama onda bir acı ve kaygıya dönüşüyordu. Zuhat'ın koptuğunu suyu geçergeçmez manga komutanları Teyrik, Şervan ve Koçer'den aldığı tekmiller ile öğrenmişti. Ama henüz onun yaşayıp yaşamadığını, şehit veya yaralı olup olmadığını bilemiyordu. Pusu yerinden bir kaç yüz metre uzaktaydılar. Artık bir komutan olarak ne yapacağına karar vermeliydi. Uzun süreden beri komutanlık yapmasına rağmen belki de ilk defa karar vermede bu kadar zorlanıyordu. Çünkü takımının bir görevi vardı ve bu görev henüz başarılamamıştı. Bu şartlarda bunu yapabilmenin yolu da gözüküyordu. "Yarın Harun arkadaşın kalabalık grubu gelip de noktada lojistik bulmazlarsa ne diyeceğim, bu benim görevimdi" diye düşünüyordu. Saat gece üç gösteriyordu. Perisuyu'nun üzerinde Kızılçubuk köprüsü dışında başka köprü olmadığına göre bir daha kampa gitmek ve erzak götürmek imkansızdı. En önemlisi de daha güneş doğmadan bu gece kendilerini Çavuşlara ulaştırması gerektiğini düşünüyordu? Alişer, düşüncesinde emin olmasına rağmen normalde pek yapmadığı bir şeyi yaptı. Manga komutanlarına danışma ihtiyacı duymuştu bu sefer. Sanki önlerindeki zorlu engelleri görebilmiş ve bunları onlara da anlatma gereği duymuştu. Yürüyüşün seyrini değiştirecek, zorlu engelleri aşmak için birilerine güç vereceklerdi. Henüz tehlikeli bir noktada olmalarına rağmen Teyrik, Şervan ve Koçer'i çağırıp onlara durumu izah etti. Üçünün de tereddüt etmeden "katılıyoruz" sözleri, Alişer'e, yöneleceği böyle tehlikeli bir yürüyüş öncesinde büyük bir güç ve moral vermişti.

çavuşlar dağına geri çekilme

Saat üçü geçmiş ve grup Çavuşlar dağına doğru hızlı adımlarla yol alıyordu. Karın kalınlığı giderek artıyor ve bu nedenle yürüyüş de zorlaşıyordu. Grup bu şekilde yol almaya devam ederken, Alişer yürüyüşten önce manga komutanlarıyla yaptıkları kısa danışma amaçlı görüşmenin ne kadar yerinde bir şey olduğunu daha iyi anlıyordu.

Saat dört buçuğa geldiğinde artık grup bir hayli hız kaybetmişti. Tırmandıkları tepenin zirvesi onlardan kaçıyor gibiydi. Önde yürüyen Teyrik bile o müthiş atikliğini kaybetmişti. Ağır ağır ayaklarını kaldırıyor, tepenin zirvesine ulaşmak için kendisini oldukça zorluyordu. Dudaklarında; “şafak sökmeden önce ulaşmalıyım” sözleri bir mırıltı halinde dökülüyordu. Diğer yandan hergün eğitim platformlarında uyuklayan ve sıkılan Gogo-Fırat neşeli bir düğündeymiş gibi grubun en canlı ve aktif elemanı haline gelmişti. Bir öne, bir geriye koşuyor, zorlanan arkadaşlarına yardım etmeye çalışıyordu. Grupta en çok zorlanan ve hep geride kalan Rubar’dı. Üç yıllık gerilla olmasına rağmen hala bu şekilde yürümeye devam ediyor, sık sık yere düşüp arkada kalıyordu. Rubar’ın bu durumu Alişer’in içinde bir endişe kaynağına dönüşmüştü. Onun “yürüyüşü ağırlaştıracağını ve geç kalmalarına neden olduğunu” düşünüyor ve bunun da büyük tehlikelere yol açacağından endişeleniyordu. Yola çıktıklarından beri üç kez Rubar’la konuşmuştu Alişer. Fayda etmeyip tekrar kendini bırakınca onu uyarmış, bu da para etmeyince bu defa azarlamıştı. Hatta çantasını da alıp onu tüm ağırlıklarından kurtarmıştı. Ama işte yine kendini yere atmıştı. Rubar ise, “artık ne olursa olsun yürüyemem, dizlerim tutmuyor, bunlar niye bana inanmıyorlar” diye düşünüyor, yer yer bu duruma karşı kızgınlığını da dışa vuruyordu. Adeta bedeni iflas etmişti. Bunu kendisinde görünce daha bir takatsizleşiyor, halden düşüyordu. Buna karşı Alişer daha öfkeleniyor; “daha saatlerce yürüyecek kadar enerjin var, ikimiz de aynı yaştayız, neden senin enerjin ve gücün tükenmiş” diyerek kendi kendisine kızıyordu. Eğer insan psikolojik olarak kendini hazırlarsa yenemeyeceği hiçbir zorluk olamaz diyordu. Bu pratikte yüzlerce defa ispatlanmış bir gerçektir. Ama insan kendini bırakıyorsa ya iradesi zayıftır, ya da kötü niyetlidir. Bu düşüncelerle artık ondan kuşkulananmaya başlamıştı Alişer. Ama bu zorlu şartlarda başka bir çözüm bulamıyor; “ne olursa olsun, bu koşullarda yürüyüşü tümünden engelleyen bir yaptırımdan kaçınılmalı” diyerek sabırlı olmaya çalışıyordu. En son onun silahını da alıp koltuklarına girdi ve Rubar’a moral vererek yürütmeye çalıştı.

Yürüyüşte zorlananlardan biri de Baran’dı. Baran, Rubar’ın bu durumunu görünce ondaki güçsüzlük, embriyonun bölünerek çoğalmasına benzer bir şekilde artıyor, derinleşiyordu. Buna karşı Rubar düşüp geride kaldıkça tuhaf bir sevinç duyuyordu. Diğer tüm gerillalar yürüyüşün yavaşlamasından dolayı üzülüp kaygılanırken o da görüntüde bunu yansıtip içten içe ise yürüyüşün yavaşlamasından, hatta durmasından dolayı rahatlıyor, seviniyordu. Baran giderek kendisinde farklı duyguların gelişmeye başladığını fark etti. Daha önce Alişer’e çok bağlı olmasına ve büyük bir saygı duymasına rağmen şimdi ise Rubar’ı azarladığı zaman sanki Alişer onu azarlıyormuşçasına bir duyguya kapılıyordu. Güçsüzlüğünü hissettikçe yüreğinde bir inançsızlık belirliyor, yürümek için yapılan her dayatmaya karşı içindeki inançsızlık, tepki ve öfkeye dönüşüyordu. “Artık kurtulamayız, hepimiz bu karda, bu ıssız dağlarda öleceğiz” diye düşünüyor, gittikçe daha da ağırlaşp, bitkin bir vaziyete düşüyordu. Teyrik ve Peşeng yanı başında durup konuşmalarına rağmen hiçbir şey anlamıyor, sorulan sorulara cevap vermiyordu. Şaşkın ve dilsiz kalmıştı sanki. Aslında çevresinde olup bitenleri ayırt edecek kadar suuru yerindeydi. Teyrik’in “hevale Baran, tepeye az kaldı, biraz daha çabala, orada ateş yakıp

seni kuruturuz, rahatlırsın” dediğini Peşeng’in çanta ve silahını alarak koltuklarının altına girdiğini ve kendisini yürüttüğünü anımsıyordu. Sonra kararan gözleri yavaş yavaş açılıp yüreğinde bir canlanma oldu. Ne de olsa, tepeye ulaşp ateş yakacaklardı. Bu güzel düş Baran’ın tüm bedenini sarmıştı. Ruhunun yeniden dirildiğini fark etti. Biraz daha kendini zorlayarak, yürüyüş koluna yetismeye çalışıyordu.

Herkesin büyük bir umutla beklediği “tepeye ulaşma” anı, zorlu bir saatlik bir yürüyüşten sonra ancak gerçekleşti. Artık güneş de doğmak üzereydi. Ve az sonra güneşin ilk ışıkları yürüyüşten dolayı bitkin düşmüş gerilla grubunun yerleştiği tepeye vurmaya başlamıştı. Yürüyüşü zamanında başarmak, herkeste büyük bir zafer sevincine dönüşmüştü. Bunu en çok yaşayan ise Alişer’di. Zira bu kararı kendisi vermişti. Yirmi bir kişi kalan grubu buraya kadar yürütmeyi tasarlamış ve ne kadar zorlu da olsa, zamanında planını başarıyla uygulamıştı. Ama bu sevinçten hiçbir iz taşımayanlar da vardı. Bunlar Rubar ve Baran’dı. İkisi de yol boyunca tepeye ulaşp sıcak bir ateşle ısınma hayalleriyle kendilerinin donatmışlarken, herkesin sevindiği bir anda hayal kırıklığına uğramanın dehşetini, nefretini ta yüreklerine kadar hissediyor, bunca yolu boş hayallerle geçirmenin anlamsızlığını kendilerini terk etmiş olmalarının acısını yaşıyorlardı. Zaten son bir kaç yüz metreyi de arkadaşlarının avutucu, yatıştırıcı sözleriyle aşabilme gücünü bulabilmişlerdi. Oysa şimdi, metrelerce karla kaplı bu çırlı çıplak tepede ne bir parça odun, ne de yakacak bir şey vardı. İradeleri kırılmıştı. Kendilerine olan inançları kalmamıştı.

doğaya yenik düşen bir irade savaşçısı

Çatışma ortasında boğazlarına kadar yükselen Perisuyu’nun tüm soğuğunu bedenlerinde hisseden gerilla takımı çünkü zorlu ve metrelerce karla boğuşma içinde geçen beş saatlik yürüyüşten sonra, şimdi de Çavuşlar’ın tepesinde akşamdan kalma ayazla titriyor, bir parça ısınmak ve dinlenmek için sabırsızlıkla bekliyorlardı. Gerçi kendilerini vücutlarının istemlerine terk etselerdi hemencecik derin bir uykuya dalarlardı. Perisuyu’nu yutmuş olan elbiseler hala yaştı ve akşamın o dondurucu ayazı ile adeta derilerine yapışmıştı. Yoru cu yürüyüşte terleyen vücudun ısısıyla bir nebze kurumuş olsa bile, tepeden esen soğuk ve şiddetli rüzgar akşamın terlemesini bir çırpıda buza çeviriyordu. Amansız soğukta vücudu esir alan halsizlik ve uyuşukluk ağır bir uykuya dönüşüyordu. Ama donma tehlikesini çok iyi bilen Alişer hemen herkesi uyardı ve uyku için izin vermedi. Alişer çocukluğundan beri lğdır’ın soğuk karlı yaylalarında kimsesiz büyüdüğünden, karla ve soğukla nasıl mücadele edileceğini çok iyi biliyordu. Bir komutan olarak da bu konuda çok hassas ve titizdi. Kendini tutamayp uykuya dalaranlar olabilir diye tetikte bekliyordu. Alişer’in yüzündeki ifade savaşçılara verilen bir yaşam umuduydu.

Kısa süre sonra güneş kendisini çevreleyen yüksek dağların zirvesinden kurtularak tüm sıcaklığını tepeye vurunca, herkes bir parça da olsa ısınabilme fırsatını yakalamıştı. Her haliyle açık ve güneşli bir gün olmaya adaydı bugün. Fakat böyle bir hava devlet güçlerinin operasyonlara çıkabilmesi anlamını da taşıyordu. Ama hedefledikleri noktaya ulaşmış olmaları da bir güven vesilesiydi. Alişer, dünden beri bağlandı kuramadığı bölük komutanı İsmail’e telsizden olaylar hakkındaki bilgi vermek için cebindeki telsizi çıkardı. Ama boşuna... Çünkü dün Perisuyu’na vurduklarında çatışma ortamında telsizi aklına getirmemiş ve telsiz su aldığından çalışmaz duruma gelmişti. Telsizin çalışmayacağını anlayan Alişer, çünkü olayda kaybolan Zuhat’ın durumunu öğrenmek için küçük radyosunu çıkarıp TRT haberlerini dinlemek istedi. Ama telsize olan radyoya da olmuştu. Alişer çevresiyle tüm irtibat araçlarını kaybetmiş halde ne yapacağını düşünürken keşif-

ten dönen Peşeng’in söyledikleri tüm bunların üstüne tuz-biber ekmiş oldu. Keşfe çıkan Peşeng karın içinde kaymış, boğazına kadar battığı karın içinde elindeki dürbünü düşürünce dürbün de su almış, içi buz tutmuştu. Keşfi de ancak çıplak gözlerle yapabilişti. Ciddi talihsizliklerle başlayan bugün için en sevindirici durum ise, çıplak gözlerle yapılan keşifte keşifçi Peşeng’in; “etraf sakın” raporu vermesiydi. Grup bu haberle biraz rahatlasa da Alişer hala rahat değildi. Çünkü takım, gittiği lojistik görevini başaramamış çok kötü bir noktada iki sefer pusuya düşmüşlerdi. Henüz kesin bir kayıpları olmasa da Zuhat’ın durumu hala net değildi. Ve takım çok yorucu bir yürüyüşü metrelerce karın içinde yaptıktan sonra ne ateş yakıp ısınabiliyordu, ne de erzakları kalmıştı. En önemlisi de çıplak tepeden bölkle tüm irtibatları kesilmişti.

Tüm bunları düşünen Alişer havanın güneşli olması ve etrafın sakın olmasına fazla sevinmemişti. Daha önce de bu arazide kalan Alişer mevzi olarak kullanılabilecek kayalıklara uygun bir mevzilendirme yaptı. Kayaların etrafındaki karlar biraz erimş olduğundan iyi bir mevzi işlevini görebilirdi. Alişer bu kar çukurlarına takımını üçerli halde mevzilendirdi.

Tepede esen soğuk rüzgar her şeyi kaskatı keserken, gerillalar üçerli bir şekilde oturdıkları kar çukurlarında kol ve bacaklarını hareketlendirerek ısınmaya çalışıyorlardı. Bu şekilde ısınmaya çalışırken midelerin boş olması uğraşlarının sonuçsuz kalmasına neden oluyordu. Çünkü onlar biraz ısınmak için vücudunu çalıştırınca açlık daha çok kendisini hissettiriyordu. Belki bir parça ekmek ve bir yudum sıcak çay olsaydı, bu şekilde bile keyiflerine diyecak olmayacaktı. Ama böyle bir şeyin olmadığını herkes bildiğinden, bunu hatırladıkça hemen unutmak için yine soğukla mücadeleye koyuluyorlardı.

Dün geceki zorlu yürüyüşün kahramanı olan Teyrik, oturduğu çukurda dün akşamdan daha fazla zorlandığını hissetti. Bir anda ayaklarında başlayan sızı tüm bedenini sarıyor, vücudu tir tir titriyordu. Öyle anlar oluyordu ki, bu titreme içinde göğüs kafesinde müthiş bir acı oluşuyor, nefes almakta zorlanıyordu. Acılar içinde kıvranan Teyrik, henüz kimseye durumunu söylememişti. Zaten böyle bir durumda bunu söylemeyi de düşünmüyor, tüm acılarını bastırarak sabit bir duruşta kalmayı başarıyordu. Zaten etrafındakilerin hepsinin bakışları da Baran ve Rubar’daydı. Çünkü akşamki yürüyüşte en çok zorlananlar onlardı. Teyrik ise baştan beri yürüyüşün en aktif elemanıydı. Teyrik hafifçe eğilip öksürdüğü zaman bembeyaz karın üzerindeki alkanları ilk gören yanındaki Koçer oldu. Koçer oturduğu yerden gördüğü manzara karşısında donmuş bir vaziyette ne yapacağına karar vermeye çalışırken, ikinci kez öksüren Teyrik’in boğazından daha fazla kan aktı. Bu ikinci öksürük Koçer’i harekete geçirdi. Hemen kalkıp Alişer’e haber verdi. Alişer, yanında Koçer’le Teyrik’in mevzisine ulaştığında sadece Teyrik’in ağzından çıkan son sözleri işitebilmişti; “Biji Serok Apo.” Ve komutan Alişer’in takımı ilk şehidini Çavuşlar’ın bembeyaz doruklarında doğanın zorluklarına ve açlığa karşı vermişti. Bomboş midesiyle beş saatlik yürüyüşte hiç durup-dinlenmeden yürüyen Teyrik, vücuduna sinen soğuk havayla mide kanaması geçirmişti. Son anına kadar büyük bir direniş içinde kalmayı başaran gencecik bedendeki (on altı yaşındaki) iradenin büyüklüğü karşısında herkes susmuş, ses çıkarmıyordu. Alişer, Teyrik’in dudaklarından dökülen son sözleri “Biji Serok Apo” yu duyduğunda yüreğinde dayanılmaz bir acıyla sarsıldı. Ama yoldaşının kahramanca şehadetiyle ruhunun çoştüğunu anladı. Ancak Koçer’in içindeki fırtınayı duyup hisseden olmamıştı. Sarsılmıştı, ağzını bıçak açmıyordu. Kaç kez aynı mevzide savaştığı can yoldaşı şehit düşmüştü. En son nefesinde Önderliği anmış, sonsuz bir yüceliğe ulaşmıştı. Kendi kendine “ben olsaydım, ölümle savaşp son nefesimde bu sözleri söyleyecek kadar metanetli olabilir miy-

dim?” diye düşünüyordu ve kendi kendine müthiş öfkeli bir şekilde, “yoldaş, senin bu kutsal ruhunu ilelebet yüreğimde yaşatacağım” diyordu. Buz gibi havada gözlerinden akan sessiz gözyaşlarının sıcaklığını yüzünde hissedince içindeki sessiz ağlamayı dışarı vurduğunu ayımsadı.

Tüm zorluklara rağmen, Teyrik için küçük bir mezar kazıp defnettiler. Bunu yapmak Alişer için bir parça teselli olmuştu. Yoldaşının naaşını bu karın içine gömmeyi başarmıştı.

Saat dokuza geldiğinde rüzgarın şiddeti azalmış, güneşin tatlı sıcak dokunuşları, bir buçuk günlük soğuktan sonra gerillaların neredeyse donacak bedenleri için bayram olmuştu. Ama soğukla mücadele hala bitmiş sayılmazdı. Teyrik’in şehadetinden sonra zorunlu konuşmalar dışında kimse doğru-dürüst birbirleriyle konuşmamıştı. Bu sessizlik içinde herkesin tek düşüncesi akşam karanlığının bir an önce gelmesi ve nisanın ortasında kuzey kutbunun soğuğunu aratmayan bu doğa parçasından ayrılıp, ilişkileri kesilen bölüklerine ulaşmaktı. Ama zamanın hiç de acelesi yoktu.

sessizliği bozan tek şey rüzgar ve soğuktu

Nöbetçilerden önce tepede beliren askerleri fark eden Şervan, “bir bu bela eksikti” dercesine öfkeyle yüzünü asmıştı. Hemen komutan Alişer’e haber vermesi gerektiğini düşündü. “Çatışmaya hazır olun” talimatı tüm mevzilere ulaşınca nedense kimse Şervan’ın askerleri ilk gördüğünde kapıldığı “bela” duygusuna kapılmamıştı. Bu ses, herkesin içinde yanan bir soba gibi olmuştu. Sabahdan beri, hat-ta dünkü yürüyüşten beri, bitkin bir halde, “ihm ihm” gibi sesler çıkaran Rubar bile canlanmış, dişlerinin tıkırtısından eser kalmamıştı. Teyrik’in şehadetinden sonra yüzünde kalan üzüntülü ifadeyi dağıtan Alişer, her şeye hakim gibi gözüküyordu. Omzundaki silahını indirip soğukta buzdan farksız demiri fark edince onunla konuşuyormuş gibi neşeli bir gülümseme ile, “merak etme, birazdan ısınırsın” diyordu. Çok geçmeden kar elbiseleri içinde sadece uzaktan yüzleri fark edilen üç asker yanındaki tepede belirdi. Henüz kalabalık bir asker grubu gözüküyordu. Belli ki bunlar öncülerdi. Bulundukları tepenin aşağısında vadiye doğru uzanan bir yüksekliğin üzerinde onlara doğru ilerliyorlardı. Alişer henüz yerlerinin deşifre olup-olmadığını kestiremedi. Özel savaş güçleri rahat gözüküyordu. Akşama kadar zaman kazanmak için çatışmayı uzatmaları zorunluydu. Yerlerinden de ayrılmayacaklarına göre, askerler daha fazla yaşmadan çatışmayı başlatmak ve inisiyatifi onlara bırakmamak gerekir diye düşünüyordu. Ve Alişer soğuktan demirleri buz tutmuş olan silahını çalıştırdı. Ateşle beraber karla kaplı vadide korkunç bir gürültü yankılandı. İlk ateşte yere yığılan askerlerin bulunduğu tepede bir hareketlilik kalmamıştı. Tepedeki öncülerini kaybeden özel savaş güçleri bu ilk darbeyle yerinde çakılmış, daha fazla yaşanamayacaklarını anlamışlardı.

Kırk beş dakika sonra yan taraftaki tepeden MG-3 taraması başlamıştı. Etrafta yeniden bir gürültü koptu. Bu ses önceki sestten daha güçlüydü ve etrafa ürküntü saçıyordu. Az sonra gerillalar mevzilerinde iyice çatışmanın havasına girdiler. Artık ne soğuk ve ne de açlık kimsenin aklındaydı. Askerleri ilk gören Şervan bile bunun bela değil, onlara canlılık sıcaklık getiren açlığı unutturan bir şey olduğunu düşünüyordu. Hele Delil, Çiya ve Şoreş’in yanındaki mevzide nasıl savaştığını görünce o ilk düşüncelerinden, kaygılarından büsbütün kurtulmuştu. Evet, Şervan özel savaş güçlerini ilk gördüğünde soğuktan ve açlıktan takati kesilen arkadaşlarının halini düşünmüş ve akşama kadar çatışmayı nasıl götüreceklerini düşünerek kaygılanmıştı. Ama mevzilerdeki canlılığı görünce arkadaşlarını ve savaşın kanununu henüz tam tanımadığını anlamıştı. Ve böyle çok zorlu

bir anda çatışmanın insandaki her türlü zafarı ortadan kaldıran bir güce sahip olduğunu fark etmişti. Bunu böyle pratikte açık bir şekilde görmesiyle bu gerçeklik onun bilincine kazılmış oldu. Alişer’in çatışmadaki kaygılanmayan, rahat halini anımsayınca, “demek ki o, bu gerçekliği başından beri biliyordu” diye içinden geçirdi.

Alişer, bu coğrafyayı iyi tanıdığı için takımını çok elverişli bir tepede mevzilendirmişti, özel savaş güçleri arazi açısından dezavantajlı bir konumdaydı. Bu yüzden askerlerin tüm yaşama çabaları akşama kadar sonuçsuz kalmıştı. Öğleden sonra bir ara helikopterler de çatışmaya katılmış ama gerillalar fazla zorlanmamışlar, mevzilerini korumuşlardı. Gerilla grubunun bir çok üyesi akşama kadar çok zorlu bir çatışma beklerken, bu sonuç karşısında bir parça şaşkınlık içindeydiler. “Normal bir çatışma oldu” diyenler az değildi.

Güneş battığında karşı cephede tam bir sessizlik vardı. Sessizliği bozan tek şey rüzgar ve soğuktu. Çatışmanın havasından soğuğu hissetmeyen gerillalar tekrar önceki gecenin soğuğuyla karşı karşıyaydılar. Çatışmadan sonra havanın karanması, noktayı terk etme anlamına geliyordu ve çatışmanın başından bu yana işte bu an beklenmişti. Komutan Alişer, kısa bir sessizlik içinde bir an düşünüyormuş gibi yaptı. Ve geri çekilmek için arkadaşlarına gerekli perspektifi vermeye koyuldu. Kimseden herhangi bir soru çıkmıyor, herkes soğukla boğuşurken, kendilerini bu çatışma noktasından kurtaracak planı dinlemeye çalışıyorlardı. Alişer; “arkadaşlar, geri çekilme yönümüze pus u atmış olabilirler, bu kuvvetli bir ihtimal, yapacağımız en iyi şey askerleri bu noktada yanıltmaktır. Onların tahmin etmeyeceği bir alana doğru hareket edeceğiz. Böylece operasyonu yanlış tarafa kaydırabiliriz. Onun için tüm arkadaşlar çekilmede azami dikkat göstermeli, hareket yönümüzü deşifre edecek bir davranıştan kaçınmalı, hiç ses çıkarmamalı” diyerek planı özetledi. Aslında Alişer daha başka şeyleri de tasarlamıştı. Ancak şimdilik bunları açıklama gereği duymamış olacak ki, sadece bu noktada nasıl çıkılacağını açıklamakla yetinmişti. Kimseden ses çıkmayınca Alişer yeniden konuştu; “bu şartlarda soğuk ve açlıkla boğuşurken, akşama kadar kayıp vermememiz bir başarıdır. Askerler de korktukları için sanırım üzerimize fazla gelmek istemedi. Buna fırsat dahi vermedik. En büyük kaybımız ise Teyrik arkadaşımızın şehadetidir. Doğanın bu korkunç koşullarının da bir anlamda düşmanımız olduğu gerçeği kendisini yeniden ortaya koydu. TC bize kayıp verdiremedi, ama doğa acımasızdır ve kahraman bir yoldaşımızı bizden aldı. Onun intikamını da almamız gerekiyor ve alacağız.” Alişer bu konuşmasını karanlık içinde toplanan savaşçılara yapıyordu. Onların yüzlerini göremiyordu. Ama nefeslerini nefesinde, yüreklerini yüreğinde hissediyordu. Gözlerdeki ateş karanlıkta ısıll ısıll parlıyordu. Savaşçılar bu kısa, ama etkili konuşmadan sonra kalplerinde yeniden Teyrik’i andılar. O gencecik bedenini doğayla müthiş savaşını beş saatlik yolda birkaç düşüşün dışında, yerulmak bilmez enerjisiyle metrelerce karı yarararak yol almasını yeniden canlandırdılar zihinlerinde. Ve Alişer’in son sözlerinin etkisiyle olacak ki, Teyrik’in intikamı için öfkelerini halkını ve insanlarını bu duruma getirenlere karşı bilediler.

Nihayet takım hareket geçmişti. Gerillalar önceleri günün şafağında buraya ulaştıktan sonra gün boyu üç cephede savaşıyorlardı. Daha yoldayken başlayan soğukla, karla mücadele bu çıplak yüksek tepede güneşe rağmen kışın ayaz gecelerini aratmayan dondurucu soğuk ve rüzgarla savaş sürdürmüşlerdi. Diğer yandan açlık başka bir cephede onları sarmıştı. Telsizsiz, radyosuz, dürbünsüz bir vaziyette, gün boyu süren bir çatışma onları Teyrik’in şehadeti kadar etkilememişti. Diğer iki savaşın yanında belki de en hafif olanı buydu. Akşama kadar süren bu çatışmada herhangi bir zayıat vermemişlerdi, ama soğuğa ve açlığa karşı bir şehit vermişlerdi.

Erzurum Eyaleti'nde şehit düşen bazı arkadaşların künyeleri daha önce yanlış veya eksik girdiği için tekrar yayınlıyoruz

ERZURUM EYALETİ

✧ Adı, soyadı: **Yasin YAŞAR**
Kod adı: **Diyar Amed**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Kasım 2000, Adaklı**

✧ Adı, soyadı: **Murat ESER**
Kod adı: **Dilgeş**
Doğum yeri ve tarihi: **Bismil, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Kasım 2000, Adaklı**

✧ Adı, soyadı: **Sait BASKIN**
Kod adı: **Vedat**
Doğum yeri ve tarihi: **Hınıs, 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Kasım 2000, Adaklı**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Mehmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Eruh, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Kasım 2000, Adaklı**

✧ Adı, soyadı: **Bayram DÜZGÜN**
Kod adı: **Kamuran**
Doğum yeri ve tarihi: **Çınar, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: **Hasan GENÇ**
Kod adı: **Sipan**
Doğum yeri ve tarihi: **Pertek Dersim, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: **Hamza DURMUŞ**
Kod adı: **Fırat Dicle**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: **Erhan ÖZMEN**
Kod adı: **Dersim Çiya**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Dr. Sason**
Doğum yeri ve tarihi: **Qamışlo, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **İsmail**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, 1967**
Mücadeleye katılım tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**
Görevi: **Eyalet Komutanı**

✧ Adı, soyadı: **Ahmet EMRE**
Kod adı: **Ahmet Xabur**
Doğum yeri ve tarihi: **Ağrı, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**
Görevi: **Bölge komutanı**

✧ Adı, soyadı: **Fuat GÜNEŞ**
Kod adı: **Mehmet Sipan**
Doğum yeri ve tarihi: **Doğubeyazıt, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**
Görevi: **Takım komutanı**

✧ Adı, soyadı: **Nusret DURMUŞ**
Kod adı: **Metin Yılmaz**
Doğum yeri ve tarihi: **Bingöl, 1964**
Mücadeleye katılım tarihi: **1988**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**
Görevi: **Takım komutanı**

✧ Adı, soyadı: **Cengiz UR TEKİN**
Kod adı: **Giap Agiri**
Doğum yeri ve tarihi: **Iğdır, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Delil**
Doğum yeri ve tarihi: **Hınıs, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: **Mahir Ulaş GÜNEŞ**
Kod adı: **Devrim**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Kemal**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Şahan**
Doğum yeri ve tarihi: **Başkale, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Bedri**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulp, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Welat**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Ayten**
Doğum yeri ve tarihi: **Küçük Güney, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: **Sevda AKTARLAR**
Kod adı: **Ruken Sterk**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: **Gülcihan AKTARLA**
Kod adı: **Sara Doğan**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Helin**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Birin**
Doğum yeri ve tarihi: **Karlıova, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**

✧ Adı, soyadı: **Sakine SEVUK**
Kod adı: **Melsa Munzur**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**
Görevi: **Takım komutanı**

✧ Adı, soyadı: **Zınar ÖZALP**
Kod adı: **Rabun Berxwedan**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs 2001, Yedisu**
Görevi: **Birlik komutanı**

✧ Adı, soyadı: **Felat DEMİR**
Kod adı: **Zerdeşt**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Eylül 2001, Bingöl**

✧ Adı, soyadı: **M. Bekir ULUSAL**
Kod adı: **Cigerxwin**
Doğum yeri ve tarihi: **Eruh, 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Eylül 2001, Pülümür**
Görevi: **Eyalet yönetimi**

✧ Adı, soyadı: **Şoreş AMED**
Kod adı: **Cihat**
Doğum yeri ve tarihi: **Süleymaniye, 1983**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Eylül 2001, Pülümür**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Ahmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Eylül 2001, Pülümür**

AMED EYALETİ

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Ferhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Süleymaniye, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan 2001, Şehit Remzi**

✧ Adı, soyadı: **Mehmet EKİNCİ**
Kod adı: **Botan Amed**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Haziran 2001, Özbek-Kulp**
Görevi: **Bölge komutanı**

✧ Adı, soyadı: **Tekin POLAT**
Kod adı: **Harun Pasur**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulp, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Haziran 2001, Özbek-Kulp**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Cemal Germiyan**
Doğum yeri ve tarihi: **Germiyan, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Haziran 2001, Özbek-Kulp**

KANDİL ŞEHİTLERİ

✧ Adı, soyadı: **Abdilmecit SİDO**
Kod adı: **Şiyar Arap**
Doğum yeri ve tarihi: **Dırbesiyе, 1968**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Ağustos 2001, Kandil (Havan patlaması sonucu)**

✧ Adı, soyadı: **Mustafa SİDO**
Kod adı: **Mirxas**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Ağustos 2001, Kandil (Havan patlaması sonucu)**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Piro**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Ağustos 2001, Kandil**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Mizgin**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Ağustos 2001, Kandil**

✧ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Deniz**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Ağustos 2001, Kandil**
Botan eyaleti

✧ Adı, soyadı: **Esat CAFERİ**
Kod adı: **Dilbirin**
Doğum yeri ve tarihi: **Hiran-Süleymaniye, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Ağustos 2001, Haftanın**

✧ Adı, soyadı: **Gülgin AKIN**
Kod adı: ...
Doğum yeri ve tarihi: **Kurtalan, 1966**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Ağustos 2001, Haftanın operasyonu**
Görevi: **Birlik komutanı**

✧ Adı, soyadı: **Fevzi KARADAĞ**
Kod adı: **Azad Erzincan**
Doğum yeri ve tarihi: **Erzincan, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Ağustos 2001, Haftanın operasyonu**

✧ Adı, soyadı: **Reşide OSMAN**
Kod adı: **Medya Deniz**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Ağustos 2001, Haftanın operasyonu**

✧ Adı, soyadı: **M. Faruk EBAL**
Kod adı: **Özgür**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2001, Gabar**

XANTUR'UN TEK AYAKLI CEYLANI

Adı, soyadı: **Hüseyin YÜREK**

Kod adı: **Ciger**

Doğum yeri ve tarihi:

Bleh Köyü-Uludere, 1976

Mücadeleye katılım tarihi: **1993**

(Askeri kanun)

Şehadet tarihi ve yeri: **25 Mayıs 2001,**

Xantur tepesi-Haftanın

*Bir türküdür söylenen,
dillerden düşmeyen ve sürüp giden*

Yazın sıcaklığına hazırlanıyor tabiat ana. Henüz yeşilimsi perdesini çekmiş değil gözbebeği olan ağaçların yaprakları, açılmaya devam ediyor. Verimli ana heybetini hissettiriyor. Bir de bahar yağmurlarının sonsuz güzelliği, toprağa bereket vermesi buna eklenince, bu yıl baharını tabiat ana daha çekici kılıyor.

İşte bahar; tabiat ananın güzelliği, bağışlayıcılığı ve kucaklayışı. Tüm sevgisini, kutsallığını tanrıça gibi serpmiş, yemyeşil renklerini parlayan güneşin altındaki masmavi gökyüzü gibi sarmalamıştı. İşte hayat, işte akan damarlar ve durmayan duyguların akışı...

2001 yılının 24 Mayısı. Saat 19.00...

Bir patlama ve haykırış...

Yer Xantur tepesi; muhaberecilerin bulunduğu zirve. Bir heyecan, tedirginlik, bilinmezlik...

“Çabuk silahlarınızı alın!”

Mayısın sonları olduğu için son pınar da kurumuştur. Birkaç gün önce Xantur'daki askeri birlik de alanı terk etmiş, alanda sadece muhabereciler kalmıştı. En ön cephe sayılırdı; bunun hassasiyeti ve yattığı gerginlik vardı.

Patlama ile ilk düşünülen baskın ihtimaliydi. Çünkü bir aydan fazladır, altı kişilik muhabere birimi Haftanın'ın en heybetli zirvesi Xantur'da bulunuyordu. Silahlara sarılarak uygun bir şekilde mevzilenmek en doğrusuydu. Havada uçan parçalar görüldüğünde baskın olduğuna kanaat getirildi.

“Haydi çabuk, cihazı unutma!”

Komutan, yardımcısına mevzilendireceği arkadaşları verirken böyle bağırdı.

“Heval, bir şey yok, korkma! Mayın patladı. Arkadaşları çağır gelsinler” sözlerini sarf eden **Ciger** arkadaştı. Mayın patlamasıyla bulunduğu yerden yaklaşık üç-dört metre uzağa fırlamış, bir ayağı ondan yirmi beş-otuz metre uzağa düşmüştü. Ciger arkadaş ise bu tablonun ortasında, hiçbir şey olmamış gibi soğukkanlı bir tonda sesleniyordu. Bu acıyı daha önce de yaşamıştı.

“Haydi, birkaç arkadaş gelip beni mangaya götürsünler” dedi.

Nasıl bir ana ceylan, yavrularıyla dağda özgür dolaşırken ansızın bir aslanla karşılaşır; ana, aslanın saldırısına uğrar da paramparça edilir, ceylan yavruları şaşkın, donakalır ya... İşte Ciger arkadaşın yanındaki arkadaş da öyle donakalmıştı. Dili tutulmuş, taş kesilmişti. Bir tarafta Ciger arkadaş, diğer tarafta metrelerce uzaktaki bacağı. Bütün

bunlar onun hemen yarım metre uzağında olmuştu.

“Haydi heval, arkadaşları çağır. Bir şey yok, yara hafiftir” diyerek güçlükle onun şoku atlatmasını sağlamaya çalışıyordu Ciger arkadaş.

Nefes nefese arkadaşların yanına varan genç gerilla, durumu diğer arkadaşlara anlattı. Ciger arkadaş dışındaki bütün arkadaşlar çok yeni olmasalar bile yeterince tecrübeli değillerdi. Arkadaşlar ulaşır ulaşmaz Ciger arkadaş yapılması gerekenleri sıraladı:

“Ayağımı dizin altından ve üstünden bağlayın. Kanı durdurmak gerekir. Bir de, mangaya götürün beni. Orada ayağımı yükseltmek için altına bir şeyler koyun.”

Arkadaşların şok durumunu gören Ciger arkadaş ısrar etti:

“Size bir şey yok diyorum. Mayın patladı, o kadar. Haydi, öyle durmayın, götürün beni!”

Muhabere birimi olayın etkisiyle şaşkıncı. Ancak onları asıl şaşırtan Ciger arkadaştı. Hiçbir şey olmamış gibi arkadaşlarla konuşuyor, ilgileniyordu. Çünkü birimin komutanı ve en deneyimlisiydi. Bunun için örnek olmayı bilmeliydi. Komutan dediğin, hiç ağrılarını hissettirir mi? Yenilere örnek olmanın da ötesinde, yara bere içinde kalmanın sıradan insan üzerinde ne düzeyde psikolojik etkileri olacağını bilirdi. Durumu gözeterik davranış göstermek, militan tutumun gereği idi.

Ciger arkadaş, *“Haydi arkadaşlar, yemeğinizi yapın, aç kalmayın”* dedikten sonra nöbeti ihlal etmemeleri gerektiği yönünde uyarıda bulundu. Neden sonra, nasıl görüldüğünü düşünerek, *“Biraz su verin de yüzümü yıkayayım, biçimim bozulmuştur herhalde”* dedikten sonra, *“Ben daha büyük ağrıları yaşadım, bu patlama beni götürmez. Karadeniz'de gemisi batmış kaptan gibi durmayın”* diye takıldı arkadaşlara. Ciger arkadaş komutandı, bunun gereklerine göre düşünmeye devam ediyordu: *“İyi ki bende patladı. Hepiniz gençsiniz, benimse zaten önceden bir ayağım gitmişti. Sizde patlasaydı partiye nasıl hesap verir, vicdanen bunu nasıl kaldırırdım?”*

Patlama karargaha haber verilmiş, tüm güçler harekete geçmişti. Doktor da yola koyulmuştu. Yakın mesafede bulunan Şeşdara Birlik Komutanı telsizle irtibat kurarak Ciger arkadaşla konuşmaya başlamıştı. Ciger arkadaş, *“Ciddi bir durum değil, bir ayağım kesikti, diğeri de ona benzedi”* diyordu. Diğer arkadaşlar, şakalaşmalar arasında durumun vahametini elbette ki tahmin edememişlerdi.

Arkadaşlarına zorla yemek yedirdikten sonra kendisi de dişlerini temizleme ihtiyacı duydu. Çünkü patlamayla ağızından kanlar fışkırmıştı. Patlamanın yarattığı sarsıntıyla göğsünde ağrılar oluşmuştu; konuşurken zorlanıyordu. Boğazı düğümleniyor, konuşamıyor, nefes alması zorlaşıyor, ara sıra bayılıp kalkıyordu. *“Bana bir şey olmaz, ama zorlanıyorum. Eğer şehit düşersem, Parti Önderliği'ne ve partiye, alandaki tüm arkadaşlara çok selamlarımı söyleyin. Beni affetsinler, partiye ve arkadaşlara layık olamadım. Partinin verdiği görevi yerine getiremedim. Mayın bende patladı, parti bunu kabul etmez. Önderliğe çok selamlarımı söyleyin”* dedikten sonra tekrar bayıldı.

O sırada doktor yetişerek ilk müdahaleyi yapmaya başladı. Serum bağlayarak, antibiyotik ve ağrı kesici iğnelerle tehlikenin önüne geçmeye çalışıyordu. Gece olduğu için çok kapsamlı müdahale yapamıyordu. Kaldı ki, Xantur tepesi farklı bir duruma uygun değildi.

Alan güçlerinin morali genelde bozuktu. Serseri bir mayının Ciger arkadaşta patladığını cihazlarda herkes dinlemişti.

Ağır sancılarla geçen gece gündüze döndüğünde, arkadaşlar derbest yapıp Ciger arkadaş omuzlarda yükselttiler ve yola koyuldular. Sıcaklık çok fazla olduğu için Xantur tepesinden hızlıca vadiye inmenin iyi olmayacağını bilen gerillalar, ara vererek ilerledikleri için ancak öğleden sonra vadiye ulaşmayı başardılar. Bu arada eyalet komutanı, birkaç komutanla birlikte Ciger arkadaşın getirildiği yere varmıştı. Ciger arkadaşın resmi hastanede tedavi edilme imkanlarının olup olmadığını sormuşlardı.

Yaralı arkadaşın bulunduğu yere vardıklarında Ciger arkadaş heybetli bir kayısı ağacının altında uzanmış, etrafında birçok arkadaşla şakalaşırken buldular. Ciger arkadaş eyalet komutanı arkadaşın yaklaştığını görünce, ayağının kesildiğini unutarak ayağa kalkmak, duruşunu düzeltmek istedi. Nasıl olur da bir komutanın karşısında uzanılır, dercesine hareketlenmişti. Eyalet komutanının sıcak sarılmasıyla bu duyguyu üzerinden atabildi. “Geçmiş olsun” dileğinden sonra konuşmalar, olayın vuku bulmasına ilişkin şakaların ardından geçmişe giden sohbetler başladı. Ciger arkadaş uzanırken bir komutan arkadaş O'na bir demet gül uzattı. Yaralı aynı mahcubiyeti bu arkadaş karşı da göstererek gülleri kokladı ve bağrına bastı.

Devrim bir şarkıdır; dillerden hiç eksilmeden dökülüp giden. Bir çağlayan gibi gümbürdeyip sel olan ve insana yeni bir yaşam, yeni bir anlayış kazandıran. Devrim, tepeden tırnağa haykıran, coşan ve her zorluğa tebessümle tahammül ettiren. En ağır acıları bir taze su gibi içiren, en olamayacak görüneni olur yapan, insanı kendisini yaratacak kadar kat be kat güçlendiren bir gerçeklik.

Bir sohbettir, derin başlayan, sürüp giden, durmak bilmeyen. Bir taraftan acının verdiği üzüntü, diğer taraftan devrimcilerin irade yüklü morali. Kim durdurabilir ki bu gümbürdeyen çağlayanı? Kim tutabilir ki haykırmış, coşmuş delicesine akan bir seli? Kim yaşanan acımasız gerçeğin karşısında vurdumduymaz kalabilir ki?

İşte devrim!

İşte dağ kahramanlarının yalın öyküsü, çıplak gerçekliği!

Gerçekler çıplak olmayı sever, kim bunun önünü alabilir ki? Devrim yeniye yaratmak ise, devrimcilik olamayacak olanı gerçekleştirmek, zor olanı başarmak değil midir?

“Nasıl oldu Ciger arkadaş?” sorusu üzerine Ciger arkadaş olayı anlatırken zaman zaman derin bir iç çekiyordu. Kimi zaman nefesi kesiliyor, boğazı düğümleniyordu. Birkaç saniyelik ölgün duruşu etraflıkları heyecanlandırıyor, paniklendiriyordu. Ancak birkaç saniye sonra kendine geliyor ve tekrar konuşmaya başlıyordu.

Ciger, Mezra Botan'ın yurtseverliği ve yiğitleriyle meşhur Uludere'nin Bleh köyünde dünyaya gelmiştir. Sert mizaçlarıyla tanınan Guyi aşireti mensubudur.

Ulusal kurtuluş mücadelesi, Botan'a ilk adımını attığı dönemlerde özellikle Guyi aşiretinden yoğun destek almıştır. Öyle ki, bugün yüzlerce şehidiyle, savaşçısıyla Guyanlar, mücadelemizin en yurtsever kesimlerinden birini oluşturmaktadır. Bu yüzden Türk devletinin yıllarca baskısına maruz kalmıştır. '94 yılında bu baskıları sonucu topraklarını terk ederek

sürgün durumuna düşmüşler, en zor şartlarda yaşamak zorunda kalmışlardır.

1990'lı yıllar, mücadelenin giderek halklaştığı ve halk içinde meşruiyeti tartışılmaz hale geldiği yıllardı. Bu yıllarda gönüllü katılımlar yoğun yaşanırken, her ailenin mücadeleye destek sunmasının bir ulusal görev olarak benimsetilmesi için “Askerlik Yasası” gündeme gelmişti. Ciger arkadaş da bu dönem mücadeleye katılmıştı. Bu temelde '93 yılında köye gelen gerillalar askerlik yasasıyla sekiz genci mücadele içerisine almışlardı. Ciger arkadaş da bu gençlerin içerisindeydi. O, *“Heval, ben zaten geliyordum”* dese de, siciline işlenen *“Askerlik yasasıyla alınmıştır”* ibaresinden kurtulamamıştı.

Ciger arkadaş gerilla içerisinde çok hızlı bir gelişim yaşar. Aktif, fedakar ve cesur bir kişiliğe sahip olduğu için kısa zamanda görev almaya başlar. Savaş pratiğinde her zaman en önde yer alır, sorumluluk üstlenir.

1995 yılının 26 Ağustos'u Güneyli işbirlikçilere karşı önemli bir mücadelenin başladığı gündü. Halkın özlemi olan özgürlük ve demokrasinin her zaman önüne geçen, devrimci ve yurtseverlere karşı saldırı halinde bulunan bu güçlere karşı başlayan eylemler yoğun olarak sürüyordu. Bu yılın son aylarında tekrar bir eylem planı çıkarılarak Begova'nın bazı tepelerinin basılması kararlaştırılmıştı. Ciger arkadaş yine en önde ve grup komutanıydı. Harekete geçen gerillalar, önce keşif ve istihbarat çalışmasına başlamıştı. Yer tespit edilecek, mevzilerin nasıl vurulacağı belirlenecekti. Ciger arkadaş, keşfi özellikle kendisi yapmak istiyordu. Çünkü nasıl saldırılması gerektiğini, daha sonra nasıl geri çekileceklerini planlamak istiyordu. Bu temelde keşif yaparken ansızın bir mayın patlamış, Ciger arkadaşın sağ ayağı kopmuştu. Bunun üzerine grup geri çekilerek Ciger arkadaşı noktaya götürmek zorunda kalmıştı. Peşi sıra da kapsamlı bir operasyon gelişmişti. Arkadaşlar, Ciger'in yanına biraz su ve erzak bırakarak bir sığınağa yerleştirip gitmek zorunda kalmışlardı. Ciger arkadaş, o haliyle dokuz gün, dokuz gece burada mahsur kalmıştı.

Müthiş bir iradi duruşla, tüm acılara karşı direnmışti. Kan kaybı nedeniyle bedeni takatsiz düşmüştü.

Dokuz gün sonra operasyon bitmişti. Ciger arkadaşın yanına gelen arkadaşlar O'nun çoktan şehit düştüğünü sanıyorlardı. Bu yüzden biraz tereddütlü, biraz da vicdanen rahatsızdılar. Çünkü O'nu tek başına bırakmak zorunda kalmışlar, bir nevi kaderine terk etmişlerdi. Yapılacak en iyi şey bu olmasına rağmen yine de yoldaşlarını böyle bırakmaktan üzüntü duyuyorlardı. Ciger arkadaşın sığınakta cansız bedeniyile karşılaşacaklarını düşünen arkadaşlar O'nu gördükleri zaman sevinçlerinden ne yapacaklarını şaşırmışlardı.

Ciger arkadaş, karargaha yetiştirildikten sonra tedavi olmak üzere uygun alanlara gönderilecekti. Yolculuk hazırlıkları başlamıştı bile.

Ciger Önderlik Sahası'na ulaşmıştı artık. Öncelikle hastaneye yatırılmış ve Önderlik çözümlemelerini okumaya başlamıştı. Bu sırada Parti Önderliği'ne Ciger arkadaşın sergilediği iradi direniş aktarılmıştı. Önderlik de Ciger'in hastaneden çıkar çıkmaz yanına getirilmesini söylemiş, bu iradeyi gösteren genç militanı tanımak istemişti

Belki artık kopuk bir ayakla savaş pratiğine giremeyecekti. Ancak tek ayakla da olsa bir ceylan gibi dağların doruklarında yoldaşlarına hizmet edebileceğine inanıyor, Önderlik'ten aldığı güçle kendine güveniyordu. Parti Önderliğimizin tüm ısrarlarına rağmen Ciger arkadaş ayağına protez taktırdıktan sonra ülkeye, hem de ayağının koptuğu saha olan Haftanın'e dönmüş ve takım komutanı düzeyinde pratiğe katılmıştı. Savaş ekonomisini geliştirmek için yoğun çaba sarf ediyordu. Erzak temin ediyor; reçel, pekmez yapıyordu. Ceviz, badem topluyordu. Değirmeni çalıştırıyor, hem de usta bir değirmenci gibi. Halbuki bunların hiçbirini daha önce bilmiyordu. Önderlik Sahası'ndan döndükten sonra bunları öğrenmiş ve giderek ustaca uygulamıştı.

Bir hıçkırık, öksürük ve hemen ardından iç çekiş... Tekrar gözleri donuklaştı ve boğazı düğümlendi. Nefes alamaz hale gedi. Solgun yüzüyle boylu boyunca

uzanmıştı. Etrafını saran yoldaşlarının kimi sessiz, kimi ağlamaklı, kimisi de düşünceli, Ciger arkadaş ile olan anılarını tekrar yaşıyordu.

19 Mayıs'ta alanda operasyon olacağı bilgisi alınmıştı. Güçler itişirdaydı. Mayın döşeniyor, arazi geziliyor, gizli yerlere erzak kaldırılıyordu. Eyalet komutanı ve bazı yönetim düzeyindeki arkadaşlar Xantur'a, muhaberenin yanına çıkarak araziye izleyeceklerdi. Muhaberecilerin yanına çıkıldığında şaşırmmak elde değildi; kimse Ciger arkadaşına hazırlık yapmasını söylemediği halde, hem eyalet karargahı için hem de lojistik birliği ve diğer birlik için yer bulmuştu. Kendi sorumluluğu ile erzak ve su çekmişti. Xantur'un en yüksek tepesinde birkaç arkadaşla

yaklaşık yüz-yüz elli kişinin hazırlığını yapmanın zorluğu düşünülüğünde emeğin yüceliği daha iyi anlaşılacaktır. Kimi zaman elli metre derinliklerde kayalardan aşağı şütkle kendini bırakarak yer arıyor, tek ayağıyla Xantur'un en çetin yamaçlarını dolaşıyordu. Tabiat ananın bağrının derinliklerine, en kuytu köşelere dalıyor ve mağaralar buluyordu. Tek ayağıyla içlerine giriyor, birçok yerde insan kemikleri buluyor, ancak durmak bilmiyordu. Korkmak mı? O hiç yoktu.

Gelen arkadaşlara onlar için hazırladığı yeri gösterdi. Arkadaşlar el fenerleriyle dağın derinliklerine daldıklarında hayretlerini gizleyememişlerdi. Keşke bir kamere olsa da volkanik kütlemin kirecimsi dokusunu, yıllarca eriye eriye bin bir çeşit görüntü oluşturan bu doğa harikasını görüntüleyebilselerdi. İnsan dolaşırken korkmuyor değildi. Ancak Ci-

ger arkadaş iki saat içinde kah yürüyerek, kah sürünerek, eğilerek, kah çamurda uzanarak, suda ilerleyerek en uç kesime ulaşmıştı. Yer altındaki, daha doğrusu Xantur'un en yüksek tepesinin altındaki dağın içinde yüzlerce irili ufaklı şikeft vardı. Kimisi top oynamaya müsait, kimisi de ancak birkaç kişinin oturabileceği genişliğe sahip şikeftlerdi bunlar.

Ciger uyuyordu. Çok kan kaybettiği için kendinden geçmişti. Ama hala direniyor, kendini bırakmıyordu.

25 Mayıs gecesi...

Sancılar ağırlaşmıştı. Ciger arkadaşın durumu kötüye doğru gidiyordu. Sabaha kadar çok zor bir gece geçirmişti. Yavaş yavaş şuurunu da yitirmeye başlamıştı.

Son nefesine kadar esprileriyle arkadaşlarına moral veren Ciger arkadaş, 25 Mayıs 1995'te kan kaybı nedeniyle şehit düştü.

26 Mayıs...

Ciger'in anısına bir tören yapılmak üzere bölgenin dört birliktten oluşan gücü bir araya geldi. Son yolculuğuna uğurlanmak üzere naaşı çiçeklerle donatılmıştı. Kelle koltukta yürüyenlerin sınırlı imkanları, sınırsız sevgileri ile yolculanacaktı.

Silahlar eğik, gerillalar askeri törende selama durdular.

Art arda 21 mermi göğü deldi. Bayraklar dalgalanırken "Selam dur!" komutu geldi. Anısına konuşmalar yapılarak, sonsuzluğa uğurlandı Ciger yoldaş.

Ey Haftanın'ın acılarının tümünü yaşayan genç Mezrabotanlı! Heyecanlığının, atikliğinin, emeğinin ve alçakgönüllülüğünün

sembölü! Ey dağlarda durmak, dinlenmek bilmeyen tek ayaklı ceylan!

Senin ardından ağlamayacak, kendimizi yerlere vurmayacağız. Ama senin çizdiğin iradi duruşun temsilcisi olmak için sen olacağız. Seni emeğinle anacağız. Yürüyüşümüzde seni rehber edinirken, Önderliği ve partiye bağlılığın şehitlere bağlılıktan geçtiğini hiçbir zaman unutmayacağız.

Yolun yolumuzu aydınlatacak, aydınlatıyor...

Mücadele arkadaşları

– HPG I. Konferansı kararına göre **Ciger** arkadaş, fiziki zorlanmasına rağmen yıllarca dağdan ve çalışmalardan kopmamasından ve her türlü fedakarlıktan kaçınmamasından dolayı **"Emek Sembölü"** olarak kabul edilip, onurlandırılmıştır."

BİR DİYARBEKİR SEVDALISI

Adı, soyadı: **Behzat ERASLAN**

Kod adı: **Yılmaz**

Doğum yeri ve tarihi: **1966, Pasur**

Mücadeleye katılım tarihi: **1993**

Şehadet tarihi ve yeri : **27 Ekim 1999, Garê**

Görevi: **Bölük Komutanı**

Yeni ölüm haberleri taşıyor bizlere komlocu zaman. Alışamıyorduk da yenilmedik gelen ölüm; dahası kıran kırana girdik, çığlık olduk haykırdık, gün oldu özgürlük ezgileriyle mırıldandık. Bizimki tüm zamanları delen bir yaşam ve destan olmuştu.

Dilden dile dolaşan direniş destanımızda bize kalanlar; 27 Ekim'de tüm şiddetiyle yağan yağmur dindirmek istese de acımızı, çoktan uğurlamıştık nemli ülke topraklarına yoldaşımızı. Özgürlük türkümüzün son mısraları Diyarbekirli Şehit **Yılmaz'** söylüyordu. Akademi'ye geldiğim daha ilk günlerde, ders arası voltalardaki o heybetiyle gözümü ilk iliştiğinde, "Hah, işte tam bir gerilla tipi!" demiştim içimden. Güneş yanığı bir ten ve yüzünün neredeyse yarısını kaplayan pala bıyık. Öne eğik omuzları ve uzun adımlarıyla bir öne, bir arkaya doğru gidip gelen yürüyüşü Diyarbekirli delikanlılık yıllarını ele veriyordu. Nerede olsa, uzun boyu ile arkadaşlar içerisinde onu hemen seçebiliyordum. Voltalarda çevresi daima kalabalık olduğundan ilk günlerde tanışma fırsatını pek yakalayamadım. Baş başa konuşabileceğimiz bir an için fırsat kolluyordum. İşte ilk selamlaşmamız da yine ders arası voltalarda oldu. Yanına yaklaştığımda hissedilir bir samimiyet ve sıcaklıkla elini omzuma koyup beni de kattı voltasına. Ders başlayana kadar hızlı adımlarla gidip geldiği voltaya ayak uydurmaya çalışıyordum. Bir yandan da merak giderici sorular soruyordum. Soru yağmuruna tutmuş olmalıyım ki, bir ara yavaşladı ve halen omzumda olan eliyle beni kendisine doğru çekip, "Ne acelen var, dur hele birkaç şey de biz soralım" dedi. Birkaç soru ve ayak üstü birkaç kelimeyle başladı tanışmamız.

Şehit Yılmaz'ın, Kürdistan ve Kürtlük ile yaklaşması '80'li yıllarda yer aldığı DDKO içerisinde başlar. '84'lerde Kürdistan'da silahlı mücadelenin başlamasıyla kendisini PKK'ye daha yakın bulur. Bu sı-

ralar İstanbul'da PTT'de memur olarak çalışmaktadır. PKK'ye duyduğu ilk sempati ile birlikte çalışmaya koyulur. İstanbul'dan Kürdistan'a kurye olarak gidip gelir. Cezaevleriyle ilişkilendirir ve komiteler içinde yer alır. Bir yandan memurluk yapıp, bir yandan çalışmalarını sürdürürken, '89 sonlarında deşifre olur ve gözaltına alınır. Tutuklama kararı ile İstanbul'dan Diyarbakır'a sevk edilir. Ve cezaevine konulur. Yurtseverliğinin bu ilk yıllarını anlatırken şöyle diyordu:

"Vallahi parti sayesinde uçağa da bindik. '89'da İstanbul'da yakalandığımda beni askeri helikopterle Diyarbakır'a getirdiler."

Saz tutkusu da bu yıllarda cezaevinde başlar. Sazı ne zaman eline alsas, "Sazım konuştuğunda yüreğim susar" derdi Yılmaz yoldaş.

1990'larda cezaevinden çıkınca kan davasından dolayı annesini, babasını alır ve Mersin'e yerleşir. Bundan böyle mücadeleye daha aktif ve örgütlü katılır. Çukurova'da öğrenci gençlik komiteleri ile ilişkilendirir. *Gurbetelli Ersöz* arkadaş ile semt komitelerinde faaliyet yürütür. Artık özel savas güçleri tarafından iyi tanındığından Gurbetelli arkadaş ile birlikte tekrar yakalanır ve '93 ortalarına kadar da cezaevinde kalır.

Cezaevinden çıktığında artık gerillaya ulaşma kararındadır. Öfkesi O'nu Botan'da gerilla buluşturur. Her şeyini devrime adanmış, irade ve kararlılıkla hep önde yer alan bir militandır. Edindiği tecrübe, siyasal donanım ve kavradığı parti çiz-

gisini yoldaşlarına kavratmak için siyasi komiser olarak eğitim çalışmalarını üstlenir. Akademi'ye gelinceye kadar da ağırlıklı olarak Botan ve Güney alanlarında kalır.

Albümünün ilk sayfasında *Şehit Sinan* ve *Şehit Amed* arkadaşlar ile çekilmiş fotoğrafları beklemeyen amansız ayrılıkların habercisiydi sanki. Kim bilir belki de o güzel yoldaşlara duyduğu derin özlem, derin kavuşma arzusuyla bu...

Önderliğin yoğun çözümlemeleri, yürütülen tartışmalar, yapılan diyaloglar içinde başladı Diyarbakır arzumuz. Yaşam okulumuzun öncüsü Amed arkadaş, "Hele bir ulaşalım çok şey başaracağız, siz devreyi bitirinceye kadar ben Amed'e ulaşır tüm hazırlıkları tamamlarım, sonrasında güçlü bir atılımla başlarız yeni bir yıla." Hayallerimiz, Diyarbakır'da buluşma sevincimiz bizi her gün daha derin bağlılıklara götürüyorken, Akademi devresi henüz sona ermeden Amed arkadaşın bize gelen şehadet haberiyle sarsıldık. Ardıllarıydık şüphesiz. Amed arkadaşın yanında olmamanın verdiği burukluktan dayanılmaz olan. Ki bu aman tanımayan sessiz gidiş yaşanacak olanların da kendisiydi. Ağır dolusu küfürle kovdum gelen bu ölümü. O anda takıldı peşimize bitmek bilmeyen ayrılıklar.

Yürütülen uluslararası komploya karşı Parti Önderliği'nin Akademi'den ayrılmak zorunda kalmasıyla eğitim devremiz de sona erdi.

Devre arkadaşlarının büyük bir kısmı ile Güney'in çeşitli alanlarında pratiğe yöneldik. '99 baharıyla birlikte Kuzey'e geçecek guruplar olarak harekete koyulduk.

Amed arkadaşın şehadetinden sonra grup sorumlusu Şehit Sinan arkadaştı. Sinan arkadaş daha önce de Amed eyaletinde üst düzeyde görev yürüttüğünden, mütevazı kişiliği ve saygınlığı ile grup içerisinde öncü konumundaydı. Amed arkadaşın şehadetinden sonra Sinan arkadaşına bağlılığımız daha da gelişmişti.

Yeminliydi adeta, geç kalmadı randevusuna ölüm. Metina'dan gelen şehadet haberiyle sarsıldık. Şanssızlık mı diyelim? Yoksa kara yazgı mı? Yarından sonrasını düşünemez olmuştum, sonrası büyük suskunluk ve göz yaşı oldu.

Sinan arkadaş bizim için yaşam öncüsüydü. Sabah kalktığımızda nasıl ki tüm arkadaşlar ateşin etrafında kümeleniyorsa, Sinan arkadaş da bizim için öylesine bir çekim merkeziydi.

Kuzey'e geçişte grup sorumlusu olarak düştü yola Şehit Yılmaz. Devralınan öfke, dahası intikam yemini, aniya bağlılık vardı. Ulaşmalıydı Diyarbekir'e.

Şehit Yılmaz, ayrıldığı her yerde intikam yemini verirdi içtima önünde. Şehit Sinan'dan kalan kendisinde patlattığı bombanın pimi ve kolundaki saate bakınca derin bir içlenmeyle sürüklenirdi yaşanmış günlere.

Yazdığı şiir uzunca bir kağıt parçasında cebinde katlı kaldı.

Hani Diyarbekir'i anlatan o şiiri birlikte okuyacağımızı söylemişin Heval Yılmaz. O gün o şiiri okuyamadığım için kendime kızıyorum. Bir Diyarbekir sevdalı neyi anlatabilirdi ki! Kendisinin ve bir de en yakın sırdaşının bildiği gençliğinin "Diyarbe-

kir aşkları", akşam serinliğinde takıldığı çınar altındaki çay sohbetleri, sabahın erken saatlerinde kokusu tüm sokağa yayılmış çiğerciler, kahvecilerin siyasi abileriyle yürütülen gergin tartışmalar, serhildanlarda boğazını yırtarcasına attığı sloganlar...

"Sessiz ev..." Üç gün sonra açtığımda çantasını, orta sayfalarda kuru bir yaprak vardı, sayfa 127... Kitabın kalan kısmını kendisi yazmaya karar vermiş olmalı. İlk satırdan başladım okumaya.

"Tüm gruplar geri dönsün! Kuzey'deki askeri güçlerimiz Güney'e çekilsin." Sınırı aşarken gelen bu talimat ile anlamsızlaştı cevap bekleyen sorular. Ne oluyor? Neden? Doğru mu? İnandırımadım kendimi. Bu son veda olmalıydı Diyarbekir'e.

Cudi'nin heybetli duruşuna gömdüm yaşam öykümün acılarını. Gözlerim yorgun, dudaklarım çatlağı ve tek bir göz yaşı oldu bana kalanlar. Önce ufak taşlar, sonra ağaçlar ve giderek yüksek tepeler, aşılamayan dağlar girdi aramıza. Nereden bilirdim ki, ihanet çemberinin beni saracak kadar daraldığını! Ölüm bizi sınavacaktı iki yüzlülüğü ile. Altı yoldaşı ile birlikte Harika köyünde komployla şehadete ulaşan Yılmaz yoldaş, sözüm sana! Özlemini ileteceğim Diyarbekir'e...

Gün kurşunlanmış bedendir

İhanetin ayıbına yenik

Henüz gündüzün selamında

Vurdular hançeri sırtıma

Baharımızı kanatlılar bir köşesinden

Mücadele arkadaşları adına Doğan

Tek bir ağızdan söyleyerek
halaya durduk
Vadi ağızlarında yankılandı
Botanlı stranlarımız
Haydi heval hareket!
Bir kuzey yolculuğuydu
Ve sınır boylarında
Tel örgülere takılı kaldı
umutlarımız
Yılmazık
İnadına kahkahalara boğulduk
Taşdıklarımız büyük bilgenin
öğretisiydi çünkü...

Kadın özgürlük mücadelesi barışın teminatı ve insanlığın özgür gelecek umududur

TÜM PARTİ MİLİTAN YAPIMIZA

Mücadele komploculuğa ve onun sistemine karşı yürütülüyor

Parti ve halk olarak 9 Ekim komplosunun üçüncü yılını geride bırakıyoruz. Bir kez daha hiçbir hukuk, vicdan, mantık ve hatta savaş kuralları sınırlarına sığmayan bu komployu ve komplocu güçleri nefretle kınarken, üç yılın ardından hala halkların özgürlük mücadelesi önünde farklı biçimlerde devam eden komplo gerçeği karşısında yüksek mücadele kararlılığımızı haykırıyoruz. Acımasız komplo gerçeğini halkların özgürlüğü esasında başarısız kılma çabalarıyla özgürlük inancını, bunun örgüt ve savaşım aracını bugünlere kadar taşıyıp bizlere sunan yüce insan Başkan Apo'yu bir kez daha büyük bir özlem, sevgi ve saygıyla selamlıyoruz.

Mücadele tarihimiz açısından bir dönemece ifade eden 9 Ekim komplosunun yıldönümünde, Kadın özgürlük hareketi olarak bir kez daha uluslararası komployu ve bunun karşısında örgüt ve militan gerçeğini ele almak bir

9 Ekim-15 Şubat komplosu tamamen bir politik sisteme bağlı gelişti ve tarihsel bir gelişimi var. Kürt halkı ve hareketimizin tarihini bu biçimde ele alırken, bugünün gerçeğinde komploculuğu ele almak önemli olmaktadır. Dünyamızda 11 Eylül 2001 tarihinden itibaren yaşanan gelişmeler, her yönüyle gelececek politikaların hedefini bir kez daha Ortadoğu olarak ortaya koymuştur. Parti Önderliğimiz bu konuda uyarılarda bulunmuştur. 9 Ekim 1998'de startı verilen komplo gerçeği karşısında tüm halkları uyaran Parti Önderliğimiz, bu saldırının bir bölge savaşına yol açacak kapsamda olduğuna daha o zaman işaret etmiştir. O dönem Parti Önderliğimizin çabası sonucunda kompilonun halkların aleyhine savaşa dönüşümü engellenmiş, bundan hareketle mücadelemiz yeni bir düzeye ulaşmıştır. Parti Önderliği sadece komplocu güçleri boşa çıkarmakla kalmamış, aynı zamanda özellikle geçtiğimiz üç yıllık süre içinde mücadelemizde ve örgüt yapılanmamızda yenilenmeler yaratmıştır. Biz bu durumu 'yeni strateji, yeniden yapılanma' olarak nitelendirdik. Bu temelde geliştirilen mücadele hala devam ediyor. Geline aşamada mücadele, bir bütün komplocu zihniyete ve onun sistemine karşı yürütülen bir mücadele karakterine sa-

bir ortamda kararlılık ve yeni ufuklar yaratmasını bildi. Bu, Kürt halkının sahip olduğu Önderlik gerçeğidir. Ve bu gerçeklik üç yıl ardından bugün ele alındığında artık sadece Kürt halkının önderi olarak değil, insanlığın önderi olarak kendisini ispatlamış ve bu doğrultuda insanlığa en büyük katkısı olan savunmalarını sunmuştur. Komplo karşısında verilen mücadele, üçüncü yılın ardından savunmalarla birlikte sadece Kürtler için değil tüm halklar için bir manifestoya kavuşmuştur. Kendisini yeniden örgütleyip ittifak cephesini genişletmek isteyen komplocu zihniyet karşısında gelinen aşamada halkların, uygarlıkların birlikteliğine dayalı geniş cephenin öncülüğünü yapacak olan **Demokratik Uygarlık Manifestosu** hazırlanmıştır. Bu temelde biz 21. yüzyılı tüm sorunları ve riskleriyle beraber hazırlıklı karşıyoruz. Yeni süreç ve strateji açısından Parti Önderliğimizin savunmalarıyla beraber tüm belirsizlikler ortadan kalkmıştır. İçinde olduğumuz yüzyıl, bu yüzyılda yükseltilmesi gereken özgürlük mücadelesi, bunun yöntemi ve araçları konusunda netlik yaratılmıştır. Bu anlamda günümüzde yaşanan olaylar karşısında ideolojik ve siyasal hazırlık açısından avantajlı bir konumdayız.

ideolojik oluşumu yaratmada en dinamik gücü kadın oluşturmaktadır. Bu gerçek sadece bu çağa ait bir gerçeklik değildir. Tarih boyunca uygarlıksal gelişim seyrinde sınıflı toplum, devlet aygıtı ve mevcut klasik toplumsal yapılanmanın oluşumunda gizli olan bir gerçekliktir. İçinde olduğumuz süreç ise artık bu zihniyetin çözümsüzlüğü ve iflası karşısında insanlığın tek çıkış ayağı olarak kendini dayatmaktadır. Bu gerçek kendisini o kadar da kolay uygulayamamaktadır. Nasıl ki, Parti Önderliğimiz İmralı'dan geliştirdiği savunmalarla 21. yüzyılın gidişatına özgürlükler ve halklar lehine müdahale girişiminde bulunma çabasındaysa, aynı şekilde emperyalist sistem de yukarıda dile getirdiğimiz yöntemlerle kendisini hakim kılmanın çıkışını yaratmaya çalışmaktadır.

Parti Önderliğimiz son savunmalarında komploculuğu *"bir sınıflı toplum olgusu"* olarak tanımlamaktadır. Bir diğer deyimle komploculuk erkek egemenlikli bir olgudur. Bu sistemin çözülüşü ve çözümsüzlüğü, erkek egemenlikli zihniyetin çözümsüzlük ve çözümlüğünün ifadesi olmaktadır. Bunun karşısında geleceğimizin dünyasının şekillenmesinde yeniyi temsil eden, taşıdığı renk, öz, duygu ve bilinçle kadın olmaktadır. Bu gerçeklik karşısında kadın duruşunu sorgulamak ve gerekli değerlendirme

“Biz 21. yüzyılı tüm sorunları ve riskleriyle beraber hazırlıklı karşıyoruz. Yeni süreç ve strateji açısından Parti Önderliğimizin savunmalarıyla beraber tüm belirsizlikler ortadan kalkmıştır. İçinde olduğumuz yüzyıl, bu yüzyılda yükseltilmesi gereken özgürlük mücadelesi, bunun yöntemi ve araçları konusunda netlik yaratılmıştır.”

“Dünyamızda 11 Eylül 2001 tarihinden itibaren yaşanan gelişmeler, her yönüyle gelececek politikaların hedefini bir kez daha Ortadoğu olarak ortaya koymuştur. 9 Ekim 1998'de startı verilen komplo gerçeği karşısında tüm halkları uyaran Önderliğimiz, bu saldırının bir bölge savaşına yol açacak kapsamda olduğuna daha o zaman işaret etmiştir.”

zorunluluk olmaktadır. Özellikle dünyamızın bir bütün gelişim seyrini etkileyecek düzeyde olaylar yaşadığımız bugünlerde özgür yaşam, eşitlik ve demokrasi savaşçıları olarak kendini güçlü örgütlemeye ve mücadeleyi yükseltme gereğince 9 Ekim komplosu ve komploculuk gerçeğini sorgulamak, komplo karşısında mücadeleyi yükseltme kararlılığını ortaya koyarken bu noktada yaşanan yetersizlik ve zayıflıkları ele almak gerekmektedir.

9 Ekim komplosunu sadece mücadelemizin ulaştığı düzey açısından değil, aynı zamanda komploculuğun geldiği aşama itibariyle üç yılın ardından sadece dostların sahteliği ve yoldaşların yetersizliği ile değerlendirmek dar bir yaklaşım olacaktır. Yine emperyalizmin en üstten bir müdahalesi olarak ele alıp değerlendirmek, adeta “elimizden ne gelirdi” dercesine kendini rahatlatmak da yetersiz kalır. Uluslararası komplo karşısında verilen üç yıllık mücadele ve özellikle 11 Eylül 2001 tarihinde yaşanan olaylar ardından komploculuk bir sistem gerçeği olarak daha belirgin bir hal almıştır.

Her şeyden önce komplo gerçeği halkımız açısından 9 Ekim'de başlayıp 15 Şubat'ta biten bir olgu değildir. 9 Ekim ve 15 Şubat tarihleri komplo olarak tanımladığımız saldırılarda önemli duraklardı. Ancak komplo birden bire bu tarihlerde ortaya çıkmadı. Son iki yüz yıllık Kürt tarihi en acımasız komplolar tarihidir. PKK öncülüğünde geliştirilen Ulusal kurtuluş mücadelemiz başlangıç yıllarından itibaren çeşitli komplo girişimlerine maruz kalmış ve her komplo girişimi önünde örgütsel varlığımızı ve Önderliksel gelişimi hedeflemiştir. Bu nedenle komplo dediğimiz olgunun ne olduğunu iyi anlamalıyız. Komplo deyimini bir siyasi yaklaşım, bir sistem gerçeği olarak ele almalıyız.

hiptir. Esasında bu her zaman PKK hareketinin mücadelesine bağlı gelişti ve tarihsel bir gelişimi var. ABD'de yaşanan saldırılar ardından, komplocu zihniyetin üç yıl önce planladığını bir kez daha insanlığın gündemine getirme çabalarını görüyoruz.

11 Eylül tarihinde yaşananlar tüm dünyamızı etkileyeceği ve hatta değiştireceği benziyor. Her ne kadar gidişat konusunda yoğun belirsizlikler söz konusu olsa da, yaşananlar karşısında tehlikeler, dünyamızın sorunlarının çözüm olasılıkları nelerdir, bunları değerlendirmek mümkün. Özellikle bizim gibi özgür yaşam mücadelesi veren güçlerin bu nitelikte yaşanan gelişmeler karşısında ideolojik ve siyasi değerlendirme yapması kaçınılmazdır. Ancak şunu belirtmek gerekiyor: Partimiz açısından 21. yüzyıla halk olarak, mücadele olarak uzun yıllardır hazırlanıyoruz. Özellikle son üç yıldır uluslararası komplo karşısında verilen başarılı mücadele partimizi, halkımızı bir bütün olarak 21. yüzyıla güçlü bir örgütlülükle taşımıştır. Bu yaklaşım '90'lı yıllara kadar uzanır. Partimizin insan, siyaset, ahlak ve bir bütün yaşam anlayışı bugün kendini dayatan komplocu zihniyetin karşısında alternatif sistem olma gerçeğini ifade ediyordu. Bu gerçeğin en somut ve yakıcı ayağı ise Kadın hareketi olmaktadır. 9 Ekim 1998'de başlatılan saldırılar ideolojik olarak kendi varlığıyla mevcut sisteme alternatif teşkil eden Önderlik ve örgüt gerçeğini tasfiye etme amaçlıydı. Bunun karşısında sadece ayakta kalmayı sağlamak değil, aynı zamanda saldırıların ulaştığı kapsam karşısında mücadeleyi döneme denk yükseltebilmek gerekiyordu. Parti Önderliğimiz bunu başardı. Karamsarlığın, belirsizliğin dayatıldığı

Komplo normal savaş mantığıyla işlemiyor

Farklı boyutlarda harekete geçen komplocu mantık karşısında Parti Önderliğimizin sunduğu manifestonun ekseninde kadın özgürlüğünün yattığı inkar edilemez. İçinde olduğumuz çağda tüm sorunların çözüm kilitini bağrında taşıyan demokrasi ve özgürlüğün teminatı kadındır. Bunun karşısında kadının saldırıya geçmiş komploculuk karşısında ideolojik, örgütsel ve siyasal durumu hayati öneme sahiptir. Bu noktada geçen üç yılın kadın hareketi olarak biz PJA'da yarattığı derin bilinç ve deneyimin yanı sıra bir kez daha kendimizi sorgulama ve ele alma gereği vardır. Bugün karşılaştığımız durum, sistemin tüm iç ve dış dayanaklarıyla komploculuğu, bu zihniyeti bir yaşam tarzı, bir kültür haline getirme çabasıdır. Demokratik uygarlık yaratma mücadelesi karşısında sistem, komploculuğu geliştirme girişimindedir. Komploculuk, günümüzde usta siyaset ve diplomasi yürütebilmenin adı yapılmaktadır. Terörizm furyaları altında geliştirilen siyasetin özü budur. Bu siyasetin altında uygarlıklar çatışması, düşünce, ifade, örgütlenme, inanç ve hatta yaşam hakkı sınırlaması söz konusudur. Bugün son derece yalın bir şekilde görüyoruz ki, komplo normal savaş mantığıyla işlemiyor. Kirliliği ve özel savaşın daha ağır uygulamaları içinde barındırıyor. Hiçbir kurale sığmayan yöntemlerle imha, ezme, korkutma, teslim alma, işkence, moral değerlerle oynama, sahte yaşam zaafalarını kullanma vb. tüm yollar denenerek özgürlük arayışları bertaraf edilmek istenmektedir. Bu zihniyet kendi ideolojik hegemonyasını ezeli ve ebedi kılmak istemektedir. Bunun karşısında alternatif zihniyet ve alternatif

düzeyine ulaşmak temel örgütsel gereklilik olmaktadır.

9 Ekim 1998 ardından partimiz uluslararası komplo karşısında ilk iki yıl ayakta kalma mücadelesi verirken, kadın hareketi açısından da ayakta kalma kadar, mücadele kararlılığını yeniden yaratma ve kendisini buna denk örgütlemeye süreciydi.

9 Ekim komplosu ile karşı karşıya kaldığımız süreçte parti yapısı olarak bu kapsamda bir saldırıya karşı hazırlıksızdık. Komployu bir sistem gerçeği olarak ele alma, bunun karşısında ideolojik donanım ve gerekli örgütsel duruşu sergilemede ciddi bir yetersizlik yaşanmıştı. Parti Önderliğimizin esareti ile kendi nihai zaferlerini ilan etmek isteyen güçler partimizin bir bütünen tasfiyesi amacıyla son darbelerini vurma çabasına girişmişlerdi. Hazırlıksızlık dolayısıyla komployu gerekli örgütlülük düzeyinde karşılayamama Özgür kadın hareketinin yaşadığı bir gerçeklikti. Bu durum kapsamlı bir şekilde değerlendirildi ve bundan sonra da değerlendirilecek. Uluslararası komplo karşısında örgüt bütünlüğünün temel garantisi olması gereken Kadın hareketi de rolünü gereğince oynayamamış, komplo karşısında ayakta kalma mücadelesi veren örgüt gerçeği karşısında militan duruş sergilenememişti. Bu sadece kadının örgüt karşısında duruşu olarak ele alınmaz. Bu aynı zamanda Kadın hareketinin örgütlülük ve özgürlük düzeyinin sonucuydu. Bir hareketin sorunuysa ve bunun karşısında mücadele bu kapsamda geliştirilmeliydi. Komplo karşısındaki kadro durumumuz aynı zamanda bizim örgütlülük düzeyimizin yansımasıydı. Komplo karşısında verilen mücadele Özgür kadın hareketi açısından aynı zamanda örgüt olma mücadelesiydi.

Devamı 32'de

TÜM PARTİ MİLİTAN YAPIMIZA

Kadın özgürlük mücadelesi barışın teminatı
ve insanlığın özgür gelecek umududur

PJA Parti Meclisi

Baştarafı 36'da

Komplo bir siyasi sistem
olarak saldırmıştır

Kadın hareketi açısından geçen üç yıl-
da verilen mücadele oldukça zorlu
geçti ve hala üzerimizde etkileri söz konusu.
Bir anlamda bir boğuşma süreciydi. Ancak
yaşanan mücadele ardından sağlanan net-
leşme ve örgütsel düzey Özgür kadın hare-
keti açısından muazzam bir bilinç düzeyini
yaratmıştır. Bu anlamda 9 Ekim'in yıldönü-
münde "ne kadar ve nerede yetersiz kaldık"
demenin yanı sıra, ideolojik ve örgütsel esas-
larda yaşananları ifade etmek yapılması ge-
rekendir. Ne kolay özeleştiri ne de klasik de-
ğerlendirmeler, özellikle içinden geçtiğimiz
günler karşısında yeterlilik ifade edemez.
Eğer komployu bir siyasi sistem olarak ele
alıyorsak, komplo karşısında duruşlar ideolo-
jik ve örgütsel izahlara kavuşturulmalıdır.

9 Ekim saldırısı çok şiddetliydi. Komplonun içten ve dıştan dayatıldığı ise bir başka gerçek. Parti Önderliği komplo üzerine "*Komplonun tehlikeli yönü dost ve yoldaş geçinenlerin gafleti ve zamanında görevlerini kar-
rar ve sözlerle göre yürütememeleridir. Ne ka-
dar iyi niyetli ve çaba sahibi olsalar da bu ko-
numlarıyla komplocuların planlarını başarıya
götürmede en kritik zemini oluşturlar*" de-
mektedir. Bu noktada bir kez daha özeleştiri
geliştirirken, yeniden hortlatılan ve halklar
üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallandırılan
komplo gerçeği karşısında kadın duruşu açı-
sından bazı belirmeleri geliştirmek gerek-
mektedir. Her sürecin başarısı veya başarısız-
lığı değerlendirilirken kendi koşulları ve öz-
günlükleri içerisinde ele almak daha doğru
olur. 9 Ekim 1998 süreci açısından başarılmadı
gerekenden neydi? Buna göre değerlendirmek
gerekir. Buna göre değerlendirsek komplo
boşa çıkarılmıştır. Boğuşma sürecinde ayakta
kalmak, varlığını korumak gerekiyordu. Tabii
kendi özünden, ideolojiden ve politik gücün-
den taviz vermeden ayakta kalmak temel nok-
taydı. Bu noktaya göre ele alırsak kadın açı-
sından da, parti açısından da, halk açısından
da komplonun dönem özgünlüğünde boşa çı-
karıldığı inkar edilemez. Özeleştiri geliştirilir-
ken, "tam layık olunamadı, boşa çıkarılmadı"
denilirken her ne kadar ne anlatılmak istendi-
ği anlaşılsa da, özeleştiriyi salt '98 yılına göre
değil, artık hem örgüt olarak geldiğimiz düzey
hem de komploculuğun ulaştığı aşama karşı-
sında geliştirmek doğru olan tutumdur. 2001
yılında yaklaşım böyle olmalıdır. Biz bu nokta-
ları iyi değerlendiremez, layık olamama, yete-
rince boşa çıkaramama noktalarında değer-
lendirmeyi ön plana alırsak, hem yarattıkları-
mız anlamında doğru olmaz hem de gelece-
ğe daha umutlu, heyecanlı yaklaşım noktasın-
da çalışmalarını derinleştiremeyiz.

Komplonun ilk aşamasında çok yönlü bir
mücadele yaşandı. Her militan en başta ken-
disiyle, kendi içinde taşıdığı karşıtıyla müca-
dele etmek zorunda kaldı. İdeolojik olarak
kendini özünü koruma, bunu derinleştirme, ör-
gütsel duruşunu güçlendirme ve hatta bir
devrimci olarak ayakta kalışını koruma, bun-
ların hepsi yoğun mücadele gerektirdi. Kısa-
cası mücadeleye, özgürlüğe olan inanç ve
bağlılık sarsılmak istenmişti. Çünkü bizleri bir
arada tutan ve örgüt kılan temel bağlardı
bunlar. Özgürlüğe olan bağlılık ve inancın
temsili Parti Önderliği'ydi ve ona saldırı hepimiz
içinde taşıdığı özgürlük arayışına saldırıydı.
Önderliğin esaretiyle bu arayışın bu
inancın sarsıldığı bir gerçektir.

Ağırlıklı olarak bir gaflet durumunu yaşadı-
k. Hem 9 Ekim komplosu, hem arkasından
gelişen sürecin yarattığı büyük bir bocalama
oldu. Hazırlanmak, toparlanmak, ayakta kal-
mak ve savaşmak zorundaydık, mücadeleyi
geliştirerek başarılar yaratmak zorundaydık.
Bu boğuşma sürecinde bizim ideolojik yo-
ğunlaşma, çözümleme ve gerçekten komplonun
iç ve dış kaynaklarını tarihsel boyutlarıyla
ele alma yaklaşımımız zayıftı. Bize dayatılan
gerçekliğin bertaraf edilmesi, boşa çıkarılması
ve Önderliğimizin yaşamının, bu anlamda
partisinin, halkının ve örgütlü gücünün
ayakta kalarak Önderlik yaşamını güvenceye
alma çabası temel yaklaşım oldu. Ve bu, o
günün koşullarında yapılması gerekendi.

III. Kongremiz komplo karşısında örgütsel
ve ideolojik mücadeleyi yükseltme temelinde
önemli bir kararlaşma düzeyi yarattı. Ancak

tendi. Parti Önderliğimize karşı uygulanan 9
Ekim-15 Şubat komplosu da Başkan Apo'nun
yenilgisi, PKK'nin yenilgisi olarak benimsetilmek
istendi. Komplo bu açıdan üzerimizde hiç etki
yaratmadı demek gerçekçi olmaz. Uluslararası
komplo her şeyden önce inanç ve uğruna müca-
dele ettiğimiz değerlerle oynamak istedi. Bunun
örgüt ortamında militanlarda yarattığı muğlaklık
ve dalgalanmalar söz konusuydu ve hala bunun
etkilerinden söz etmek mümkün. Bu temelde
komplonun her birimizde yarattığı ruh halini
bir kez daha çözümlemek önemlidir.

Militan yapımız her ne kadar mücadele
içinde yer almakta ısrar etmiş olsa da gerçek
anlamda sürece ve sürecin görevlerine katılı-
m göstermemektedir. 9 Ekim komplosu ar-
dından üç yıl geçmesine ve bu üç yıl aman-
sız bir mücadeleyle dolu olmasına rağmen

ruş ve psikolojisini aşmalıdır. Bu durum
aşılmadığı taktirde süreç karşısında silik
bir duruştan kendimizi kurtarmamız müm-
kün olmayacaktır. Bu yaşanan durum ka-
dında kendisini pratikleştirmemenin gerek-
çelerini yaratıyor. Çalışmalara girmemenin,
ısrarı sergileyememenin gerekçeleri yaratı-
lıyor. Hatta Önderliğin savunmalarına yak-
laşımında dahi bu ortaya çıkıyor. Savunma
ışığında büyük azim ve hırsla kendini eğit-
me çabası, bir an önce dönemin görevleri-
ne kendini hazır etme yaşanmıyor. "Savun-
malar çok ağır, anlamıyorum" diyerek etra-
fımızda kıyamet koparken kadromuz bir
boşlukta yaşıyor. Yüzyıl öncülüğünü üst-
lenmiş bir kadın hareketi açısından bu du-
ruş sadece gaflet veya güçsüzlük olarak
ifade edilemez. Bunu bu şekilde izah et-
mek isteyenler var. Ancak bir kez daha

imkanımızın olmadığı veya bu konuda bi-
raz tempo olarak da yavaş davrandığımız
için açığa çıkmayan psikolojik ruh halleri
var. Bunları örgüt ve kadrolar olarak çö-
zümlemek gerekiyor.

Söylemde ve görünüşte katılım nokta-
sında çok inançlı ve iddialı duruş, ama bir
pratik işe yöneldiğinde ya da işler ona kal-
dığında, —en temelde inançta yaşadığı
zayıflıktan kaynaklı— bir bakıyorsun iste-
mine rağmen pratik yönelimini çok fazla
yapamıyor. Çünkü inanç ve ısrar çok güç-
lü değil. Bunun bir diğer sonucu olarak ör-
güt sahalarımızda, farklı çalışma alanları-
mızda liberalizm yaşıtılıyor. En hayati ör-
güt sorunları karşısında sorumluluk ve
ciddiyet sergilenmiyor. Zamana bırakma,
geçistirmeci mantık örgüt ortamımızda ör-
güt dışılıkların cirir atacağı bir fırsatı yara-
tıyor. Yaşanan sorunlar karşısında örgüt
reflekslerini geliştirememeye, özgürlükte ısrar
noktası ve inançta yaşanan zayıflıktan
kaynağını alıyor.

Militan yapımız somutluk ve soyutluk
arasında yaşadığı gel-giti aşmalıdır. Özel-
likle orta kademedeki havaleci, bulunduğu
alandaki geçicilik mantığı ve en önemlisi
özgürlük nasıl elde edilir noktasındaki
muğlaklık aşılmalıdır. Dayatılan denge
arayışları ve gerilikler köleliğin ifadesidir.
Köleliğe Kadın hareketi içerisinde taham-
mül gösterilmesi söz konusu dahi olamaz.
Çalışmalarımıza misyonumuz kapsamın-
da hedefli ve ideolojik eksende yaklaşma-
lıyız. "Sorumluluğum buraya kadar, bun-
dan ötesi bana değil benim bir üstüme ve-
ya bir alta ait" yaklaşımı örgüt yaklaşımı
değildir. Örgütü işletmeyi sürekli bazı bi-
reylere bağlama kurnazlığı yaşanıyor. Ör-
gütü bir kolektif olgu olarak ele alış zayıf-
tır. Kadın örgütsel ve ideolojik yaklaşımda
kendine göreliği, bireyselliği, girişimsizli-
ğini aşmadığı taktirde, yaşadığımız süreç
karşısında sahip olduğu potansiyel gücünü
tüketecektir. PJA olarak biz bunun
panzehiri olacağız. Kadının sahip olduğu
gücü örgütleyememesi, özgür yaşam ide-
olojisini temsil düzeyine ulaşamaması
tüm insanlığı ilgilendiren bir sorundur. Bu
soruna yaklaşım düzeyi bunu karşılamalı-
dır. Bu mücadele büyük cesaretle yürütül-
melidir. Kadın örgütlenmenin, özgürleş-
menin önünde engel düzeyde geliştirdiği
kendine dönük savunma ve gerekçelen-
dirme yaklaşımlarından uzaklaşmalıdır.

Özgür Kadın Partisi PJA olarak bir kez
daha komplonun üçüncü yılında komploculu-
ğu ideolojik kapsamda ele alma, içinden geç-
tiğimiz süreçte de saldırıya geçen bu zihniyet
karşısında kendini en yetkin ideolojik dona-
nım ve mücadele gücüne ulaştırma temel
görevimiz olmaktadır. Bunun için gerekli olan
birikim, duygu, düşünce, tecrübe ve örgüt
vardır. Yapılması gereken bize ait olmayan,
özgürlüğün önünde engel olan tüm yaklaşımlar-
dan vazgeçme ve tüm gücümüzle örgütlü
mücadeleye katılımı sağlamaktır. Uluslararası
komplo karşısında yürütülecek başarılı bir
mücadele halkların özgürlüğü ve barışını ya-
ratacak tek yoldur. Halkların özgür kimliğin-
den duyulan korkunun ifadesi olan komplo
karşısında geliştirilecek en anlamlı cevap ka-
dın eli, kadın rengi, kadın duygu ve bilinciyle
yeni yaşamı yaratmaktır. Bunun umudu,
inancı ve ısrarı ile PJA olarak tüm militan ya-
pımızı her zamankinden daha amansız yürü-
tülmesi gereken özgürlük mücadelesini yük-
seltmeye çağırıyoruz.

Kongre sonrasında bunu zenginleştirme, bo-
yutlandırma ve geliştirme noktasında yeter-
sizlikler yaşandı. Mart 2001 tarihine kadar yö-
netim olarak, örgütsel öncülük düzeyinde
böyle bir boğuşma sürecini yaşadık. Martla
birlikte aslında biraz daha bu boğuşma sü-
recinin geride kaldığı ve bu konuda belli bir ba-
şarının sağlandığını söyleyebiliriz. Ancak yüz-
yıl gerçeği ve komploculuğun geldiği aşama
karşısında kadın açısından ideolojik yoğun-
laşma derinleştirilmek zorunda. Kadın hala si-
yasal ve ideolojik bakış açısını kendisinde ku-
rumlaştırmış değil. Bu durum bir bütünen ör-
güt duruşuna da yansımaktadır. Bireysel,
kendine göre ve duyguların belirlediği tutum-
lar çok sıkça ortaya çıkmaktadır. Bu durumlar
karşısında kadında, yaşadığı yetersizlikler ve-
ya çözüm gücü olamamayı ideolojik esaslar-
da değerlendirme zayıf kalmaktadır. Bu ger-
çekliğin ardında, kadının kendisini çevreleyen
olguları ele alışının da etkisi vardır. Kendisini
çevreleyen olayları ideolojik, siyasal ve örgüt-
sel eksende ele alış kişinin duruşunu ideolojik
ve örgütsel kılacaktır. Bu konuda yaşanan yet-
ersizlik hızla aşılacak durumundadır.

Sürece katılım örgüte katılımdır

Komploculuk kaba baskı yöntemlerinin
Kıyını sıra ideolojik yanıltmayı da temel
yöntem olarak uygulamaktadır. Mevcut sis-
tem bilindiği gibi Sovyetlerin çöküşünü kendi
ideolojik zaferi olarak ilan etmişti. Bunun ya-
nı sıra Sovyetlerin çöküşü, sosyalizmin kay-
bedişi, tarih sayfalarından sonsuza kadar si-
linişi olarak tüm insanlığa benimsetilmek is-

yapımız hala beklentili olma konumundan çı-
kamamıştır. Militan yapımız sürecin gelişim
seyrini izler ve bekler konumundadır. Bu anlam-
da ciddi bir katılım sorunu vardır. Yapımız dö-
nemin örgütsel ve ideolojik sürecine girmek-
te sınırlı kalmıştır. Süreç ve gelişmeler karşı-
sında yaşanan sıradanlık olmuştur. Bu,
komplonun yarattığı bir ruh halidir. Bir PKK'li
veya PJA'lı militanın sıradanlığı kabul edile-
mez. Öyleyse bu gerçek kime aittir. Bu yaşı-
nan gerçeğin inançla bağlantısı nedir? Bu so-
ruya doğru cevap geliştirebilmek kadın
açısından son derece önemlidir. Komplocu-
luğun geldiği düzeyi yukarıda çözemedik.
Bu, bizim ve tüm dünyanın bugün yaşadığı
bir gerçeklik. Aslında uzak ve soyut değil. Bu
kadar yakın ve aktif konumda olan komplo
karşısında örgüt ve özgürlük refleksleri don-
muş bir duruşun başarıyı yakalayamayacağı
nettir. Parti Önderliğimizin savunmalarıyla
birlikte ideolojik hazırlık ve donanım keskin
çizgilerle tamamlanmıştır. Komploculuğun
tempo ve hızına denk bir kadın yükselişini
sergilememiz hayati önemdedir.

PJA olarak III. Kadın Kongremizle be-
raber komplo karşısında "olmaza" karşı mü-
cadele kararlılığını ortaya koymuş olsak da,
bu kararlılık henüz süreci katılımı güç-
lendirecek boyutta içselleştirilmiş değil.
Kadromuzda sürecin yakıcı görevlerine
rağmen geçici duruş henüz aşılmış değil.
Beklentili duruş aynı zamanda kadromu-
zun bekleyen duruşunun ifadesi oluyor. Bir
militan açısından bu duruş eylemsizliği,
mücadelesizliği belirtir. Eylemsizlik ve mü-
cadelesizlik de direkt olarak amaç ve he-
defle ilgilidir. Kadromuz mevcut geçici du-

PJA olarak, bunun bize ait olmadığını ve
asla olamayacağını belirtiyoruz. Bu ruh ha-
li komploya aittir. Bu ruh halini taşıyanlar
komplonun esiri durumundadırlar. Bu nok-
tada partimiz içerisinde adeta buna meşru-
luk kazandırılmak istenmektedir. Yaşanan-
lar karşısında güçsüzlük ve çözümsüzlük
özgürlükçü ve fedai öze sahip Kadın hare-
ketine benimsetilmek isteniyor. Bazı arka-
daşlarımız adeta kendilerini bunun olabilir-
liğine kilitlemiş durumdadırlar.

Sürece katılım örgüte katılımdır. Komp-
lo bizim örgüt ruhumuzla oynamak istedi.
Bizi örgüt yapan ilkeler ve ölçüler anlamsız-
laştırılmak istendi. Örgütlülüğün gereksizli-
ği, hatta örgütlülük içinde yer alışın anlam-
sızlığı düşüncelere kazılmak istendi. Bu,
komploculuğun hala temel olarak işlediği
bir olgu. Bir irade kırılmasını yaşatmak iste-
di. İradesizlik kararsızlığı, ne yapacağını,
nasıl yapacağını bilememeyi getirir. Örgüt-
sel boyutta dağılımlılığı ve parçalılığı yara-
tır. Bunun sonucunda kadro istediği kada-
rıyla örgüte katılır, istemediği kadarıyla ka-
tılmaz. Nitekim pratik sahalarımızda bu çı-
kıyor. Örgüte katılımın sınırları kendine gö-
re belirlenerek parti olma, örgüt olma ruhu
aşındırılıyor ve bireycilik yaratılıyor.

İnanç, ideolojik yoğunlaşmayla direkt
bağlantılı bir olgudur. İdeoloji ne kadar cid-
di yaşanırsa, ne kadar bireye hakim olursa
pratiğe de o kadar hakim olur. İdeoloji ne
kadar güçlü olursa inanç da o kadar güçlü
olur. Komplo sürecinin genel parti yapısın-
da ve kadın yapısında etkilenmeye daha
farklı açık yönleri var. Aslında tüm boyutla-
rıyla açığa çıkaramadığımız, çözümleme